מיספר 2484 ד' דחוהמ"ם 10.4.1985 שנה 49 המחיר 1250 שקלים (כולל מע"מ)

העולם הזה

שר־הביטחון מתכונן להחליף את צמרת צה"ל ולהביא לפרישת קצינים מעל גיל 45

רבין: צה"ל הידרדר!

הרמטכ"ל
משה לוי

מעכשיו גם בפסח את יכולה לאפות עוגה מוצלחת

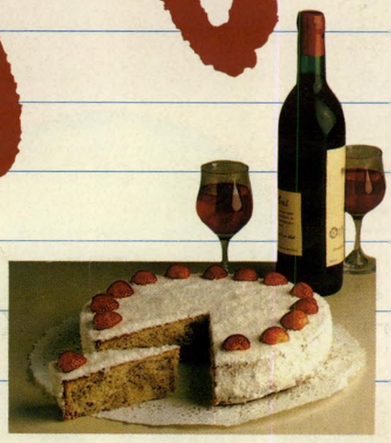
כשר לפסח

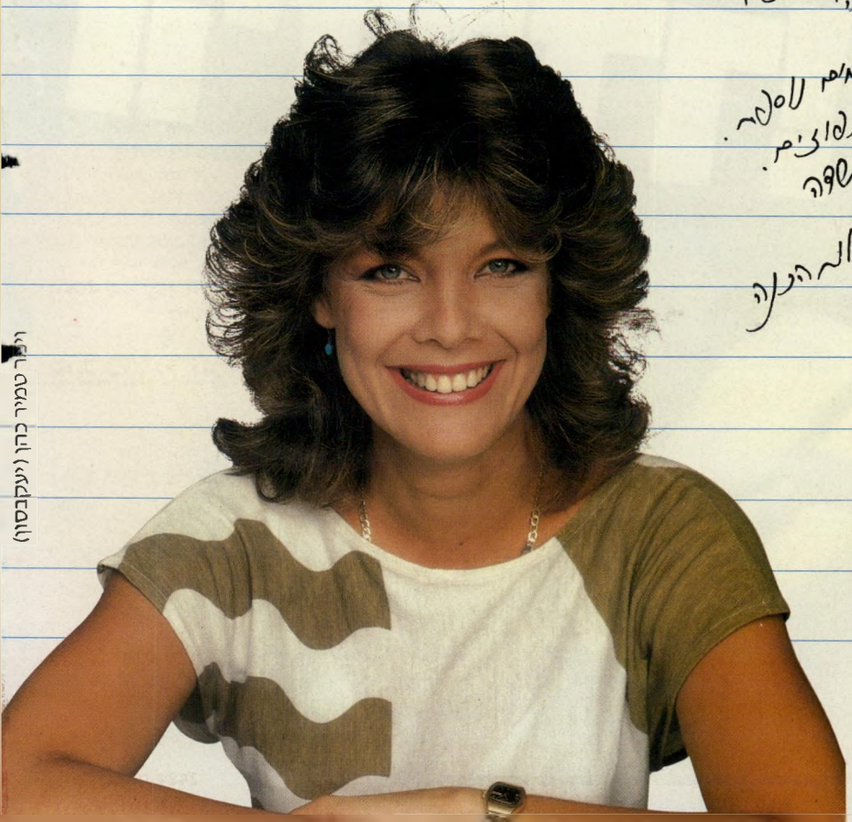

חדש

עכשיו לפסח!

הרבה אפשרויות מעוגה אחת

עוגת עלית את אפשרית

הפסח שוב לא יהיה עליך להגיש את העוגה שאפית בהתנצלות: „תראו, קשה לאפות עוגות שהן גם כשרות וגם טעימות". עלית עשתה זאת שוב בשבילך עוגת עלית לפסח. וכמו תמיד אופים בקלות ובמהירות והעוגה כל כך טעימה שאפשר גם לאפות ולהגיש אותה כל השנה. ומה שהכי חשוב: תוכלי לגוון אותה שוב ושוב. לבחירתך מוגשות מספר הצעות כשרות לגיוון.

עלית

מכתבים

תרום לי ואתרום לך

הנושא רציני: האם יש לזכות בחיים מישהו, שאיננו מוכן לזכות אותך בחיים.

אני נושא עימי כרטיס־תורם של אדי, האגודה לקידום השתלות להצלת חיי־אדם. לאחר מחקר שבה מעמיקה ולאור הלחץ שמפעיל הציבור הדתי נגד נושא ההשתלות, החלטתי להחזיר את הכרטיס לאגודה.

נחרדתי מן המחשבה שאחרי מותי עשוי לזכות בתרומת איבר מאיברי אדם חרדי, שבסיטואציה הפוכה היה מונע ממני את הזכות לחיים.

אסכים לשאת שוב כרטיס־תורם רק אחרי שיוספו לו הסייגים הבאים: את תרומתי רשאי לקבל רק אדם הנושא כרטיס־תורם רומה או אדם אשר הוא, או מישהו מבני־משפחתו, הביע את הסכמתו בכתב לתרום, אחרי פטירתו, איבר להצלת חיי־אדם.

יוחאי כין, ערד

● ● ●

הגברת הראשונה מראשון

חנה לוין, האשה היחידה שהיתה ראש־עירייה בארץ (העולם הזה 3.4), **נתנה גם דוגמה כיצד להיות נדיבה באמת.**

השורות שהקדשתם לחנה לוין, מי שהיתה ראש־העירייה הראשונה — ועד כה היחידה — בארץ, הן רק אפס קצהו. קורם כל יש להוסיף שחנה לוין לא היתה הראשונה במשפחתה שעמדה בראש ראשון־לציון. קדם לה בעלה, מיכאל, ש־20 שנה לפניה היה כבר ראש (או המועצה המקומית) ראשון־לציון.

אבל לא לזה רציתי להסב את תשומת־הלב, כי אם לנדיבותה של האשה הדגולה הזאת. כאשר התאלמנה, היא החליטה כי מכספה ייהנו אנשים בעודה בחיים. היא מכרה את ביתה ובתמורה הקימה מעון־לילדים; היא מכרה את פרדסה ובתמורה בנתה מועדון־לנשים; ובמזומן שנותר בידיה היא הקימה קרן־מילגות לסטודנטים.

אבנר בן־עמי, ראשון־לציון

● ● ●

על יופי ועל עושר

יש ח"כ מנופח ויש ח"כ נעים־הליכות (העולם הזה 3.4). **אבל מי הוא הח"כ היפה?**

מאוד הסתקרנתי למיקרא הרשימה על חברי־הכנסת. אחרי אבא אבן, בעל חוש ההומור, אבנר־חי שאקי, המגופח, ודן מרידור, נעים־ההליכות, ציפיתי כי תשביעו את סקרנותי לפחות בשתי קטגוריות נוספות:

מי הוא חבר־הכנסת היפה ביותר?

מי הוא חבר־הכנסת העשיר ביותר?

רנה סמוזה, פתח־תיקווה

● *העולם הזה העדיף, במיקרה זה, להימנע מהבעת דיעה של טעם ורית.*

● ● ●

מטוסים שומרי־שבת

כאשר קרא הקורא שוורצמן את דיברי ההתחכמות של מפרק אל־על (העולם הזה 3.4), **הוא נזכר במה שאמר פעם הפרופסור לייבוביץ.**

הכרזתו של עמרם בלום, המפרק של אל־על: „לפי החלטת הממשלה, המטוסים לא ממריאים בשבת ולא נוחתים בשבת. אבל אין סיבה שהעובדים לא יעבדו בשבת!" הזכירה לי את האימרה המיוחסת לפרופסור ישעיהו לייבוביץ: „במדינת ישראל לאוטובוסים אסור לחלל את השבת. אבל ליהודים — מותר!"

מיכאל שוורצמן, תל־אביב

● ● ●

מקל בגלגל־המזלות

כאשר קוראים הורוסקופ בארץ היהודים, לא די להתייחס לתאריכי הלוח הנוצרי (העולם הזה 3.4).

מה הולך בהורוסקופ? כתבתם כי עד ה־26 באפריל לא כדאי להתחתן. יש לי חדשות בשבילכם. בארץ, עד ה־26 באפריל, אי־אפשר להתחתן. כדאי או לא כדאי.

ויותר מזה. למעשה, בכלל אי־אפשר להתחתן בארץ, אם אתה יהודי, לפני התישעה במאי, שאז חל ל"ג בעומר.

מה זה — בגלגל־המזלות לא שמעו על ספירת־העומר, שבימיה, מלבד היום השלושים ושלושה בה, אסור להתחתן?

אפרים פיטקין, ירושלים

● *לא רק ספירת־העומר מפריעה*

(המשך בעמוד 4)

הזווית המיזנונית

כוכבי המושב הראשון של הכנסת ה־11, כפי שצפתה בהם דפנה ברק במיזנון: מי אוהב לאכול ★ מי שם עין על נשים ★ מי אוהב להתלבש בפאריס ★ מי מבלה בלילות ★ מי רודף פירסומת ★ מי פוחד ממקומות סגורים ★ ומי הולך לישון ומתי.

10

כתבת השער הקדמי:

מושה ורבע

יצחק רבין, שהוא רמטכ"ל לשעבר, החליש את מעמדו של משה („מושה וחצי") לוי. עכשיו הוא החליט להחליף את כל צמרת צה"ל ולהפריש את הקציניס שמעל גיל 45.

6

המתיחה

ה־1 באפריל שיגע את העיתונאים והפר־ליטיקאים. ידיעת־בלוף של קול ישראל, על יציאת שני ח"כים לבגדאד, קצרה פירות: **יהושע מצא** דרש להעמידם לדין, **גידעון פת** תבע דין בממשלה ו־**מיכאל קרסין** נזף **באהוד יערי**, הכתב לענייני ערב. על שהפסיד את הסקופ שלא היה.

21

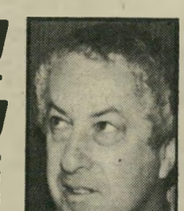
כתבת השער האחורי:

אסי מתגרש

„כל מה שרציתי מהנשים שלי זה כוס תה חם למיטה. 17 שנים אני מחכה, ומעולם לא זכיתי לכך," מכריז אסי דיין, שהגיע להסכם גירושין עם אשתו, קרולין לנגפורד. בנם, ליאור בן השנתיים, נמסר לקיבוץ. בווידוי ל„העולם הזה" הוא מספר על נשותיו, על קמצנותו של אביו, על אמו ועל נסיונו המיני הראשון.

34

פחד לביב

חמישה מתלוננים. כולם אנשי־עסקים קשוחים. העידו על אימתם הרבה מפני העיתונאי יגאל לביב. רק שמו של **בנימין זיגל מפחיד אותם יותר. כיצד הצליח לביב ליצור לעצמו תדמית של בליבול, ולשם מה?**

31

שישלמו!

אין מה לרחם על האמריקאים, המעניקים סכומי־עתק לישראל. כל הכסף הוצא עד כה על הרפתקות צבאיות, ששירתו את הממשלות האמריקאיות — אם לא תוכננו על־ידן. האזרח הישראלי לא קיבל אפילו אגורה אחת, אלא הוסיף: גדמים ודם.

7

יפהפיה ומיפלצת

מאז הקמת לבנון חולקו בה כל עמדות־הכוח לפי מפתח עדתי והכל הוקפא בלי שינוי, כמו באגדה על היפהפיה הנרדמת. הנסיך הישראלי המטומטם פרץ פנימה, נשק ליפהפיה ונוכח לדעת כי העיר מיפלצת. כתבה שניה בסידרה על המעורבות בלבנון.

8

הלוויה בעוצר

המימשל הצבאי פחד מפני כרים חלף המת, כפי שפחד מראש־העיריה המודח החי, ותושבי הגדה ליוו את ארונו מירושלים רק עד לכניסה לרמאללה, שהוטל בה העוצר.

18

אליל־הפופ ואללה

גם לבריטים יש אורי זהר משלהם. שרית ישי מספרת ממקור ראשון כיצד התאסלם אליל־הזמר קט סטיבנס (הימם: יוסוף איסלאם), **אחרי שהתגלגל לידיו ספר־קוראן שנרכש בירושלים.**

24

לסתום את הפה

„אולסי בן־זונה מסומם!" צעק לו השבוע בתילן. אבל אולסי פרי לא יצא מן הכלים, ועל כל ניבול־פה הגיב בקליטת כדור תזרז. „רציתי לסתום להם את הפה," סר סר אחרי המישחק ליאיר עמרי קם. „לכן שיחקתי טוב מתמיד!"

38

רחל המרחלת מדווחת:

איך ירה **עזרא** („כריש") **קדם** בין רגליו של צנחן, שניסה להחזיר אליו את אשתו ● הצ־רות שמחכות בבית **למאיה וארלה בן־אה־רון**, כשיחזרו מירח־הדבש ● כיצד מצליחה **מימי קרייזלר** להתפרנס מעיסקי פרו־רבו ● **איציק קול** והמפיקות ● איך הרס **דני זיתוני** את מכוניתו ● החיים הסוערים של הדסה **ורפאל קלצ'קין.**

40

תורגמן והכוכבים

האסטרולוגית מרים ת־מיר (בתמונה) ראתה ב־כוכבים כי בעלה, **אבר־הם תורגמן**, יהיה מפ־כ"ל המישטרה. היום היא מתקנת את עצמה: אולי זה יהיה תפקיד אחר. מכל מקום, היא תוזה לו „קידום יוצא מן הכלל, ואתם עוד תשמעו עליה."

12

יועץ ומעכב

בלישכתו של היועץ המישפטי לממשלה פועלת תעשיה שלמה בשם „עיכוב ההליכים המישפטיים". מי זכאי ליה־נות מפאטנט זה ומתי? אילנה אלון מביאה דוגמה.

26

לשטוחות בלבד

שעון הקיץ יפתח בשבת את העונה החדשה בחופי־הים: היא מיועדת לש־טוחות בלבד, חסרות חמו־קיים או קימורים מיותרים.

22

המדורים הקבועים:

מיבתבים – הספסלים בגנים הציבוריים 3
קרא יקר – **העולם הזה** מספק סקופים 4
תשקיף – יהיה אור ברחובות 5
במדינה – אמבולנס בעיר העתיקה 6
הנדון – אנחנו לא חיים על חשבון האמריקאים 7
יומן אישי – הדוגמה של שווייץ והרדיו של יריוואן 15
אנשים – מי שלח את הנכדה של בגין לתחרות מלכת־חיופי 16
תשבץ – מאוזן ומאונך 20
שידור – מתיחת ה־1 באפריל 21
חלון־ראווה – בגדי־ים לקיץ '85 22
גם זה וגם זה – פולושקה במיסעדה הפולנית 29
וריבאונד בלשון העברית
הורוסקופ – השפעת נסיגת המרקורי על הטלה 30
מה הם אומרים – .המימונה 32
חיא אסיפת־בחירות המונית!"
קולנוע – סרט בהודו. 37
סרט בקמבודיה וסרט בארגנטינה
ספורט – מה באמת אמר רלף קלין 38
תמרורים – פמיניזציה של הכוחות המזוינים 39
רחל המרחלת – לא אוכל ביום, אבל טורף בלילה 40

העולם הזה, שבועון החדשות הישראלי ♦ המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גורדון 3, טל. 03־232262/3/4 ♦ תאריאר 136 ♦ העורך הראשי: אורי אבנרי ♦ עורך־מישנה: דוב איתן ♦ עורך תבנית: יוסי שגיא ♦ עורך כיתוב: גיורא נוימן ♦ צלמי מערכת: ציון צמריר, ענת סרגוסטי ♦ עורך דסק: יפתח שביט ♦ ראש המינהלה: אברהם סיטון ♦ מחלקת המודעות: רמי זברוני ♦ המו"ל: "העולם הזה" בע"מ ♦ הדסה: "הדסה החדש" בע"מ, תל־אביב ♦ המצה: "גד" בע"מ תל־אביב

קול קורא

ביום השישי האחרון הופתע הציבור לשמוע כי אברהם תורגמן, קצין־המישטרה הזותיק, פורש מן המישטרה.

קוראי העולם הזה לא היו מופתעים. שלושה ימים לפני כן הופיע גליון העולם הזה (3.4) ובישר, בפתיח לכתבת־תחקיר על המתרחש במישטרה ("מישטרה בגלאי־שקר") כי "תורגמן יאולץ לפרוש, תחת שיעמוד לדין." הכתבה של את הטיול המהנה. כי כבר כעבור יומיים הופיעה במעריב ידיעה תחת הכותרת: "מישרד־החוץ מתנגד לנסיעות ח"כים לסיסקאי." בגוף הידיעה נאמר כי מישרד־החוץ משתדל למנוע את הנסיעה, מכיוון שתמיכה זו בסיסקאי תעורר סלידה בדעת־הקהל האמריקאית, ותחבל גם בקשרים עם מדינות אפריקה השחורה.

ח"כ חיים קופמן, שרואיין על־ידי מעריב.

הרמטכ"ל מינה קצין לבדוק אם חייל צד"ל הרג אל"מ חידו

כותרת ב"הארץ" (3.4.85)
חידת חידו

בן־ציון ציטרין הסכידה כמפורט את הנסיבות שהביאו את תורגמן אל סף ההחלטה לפרוש, וקבעה כי יחליט על כך תוך ימים מעטים.

לא הייתה זאת נבואה, אלא פרי מידע מדוייק.

מה יש להתבייש?

הסקופים של העולם הזה, כגדולים כקטנים, מכים מדי שבוע הדים בכלי התיקשורת. לפעמים נדמה שיש כמה עיתונאים המתפרנסים על גליונות שבועון זה. הם רוכשים אותם ביום השלישי בערב, כשהעותקים הראשונים מופיעים בחנויות תל־אביב, מנהלים שיחת־טלפון אחת או שתיים עם האנשים המוזכרים בידיעה — והופ, יש להם ידיעות משלהם.

על הסקופים הגדולים דובר לא פעם. אך מעניין לעקוב אחרי הסקופים הקטנים, המופיעים אצלנו בארבע־חמש שורות, וההופכים לאחר מכן לידיעות גדולות בכלי־התיקשורת האחרים.

למשל: לפני שבועיים פירסם העולם הזה (27.3) במדור תשקיף ידיעה קטנה תחת הכותרת "חידת חידו". בחמש השורות נאמר: "בני־מישפחתו של אלוף־המישנה אברהם חידו, שנהרג לפני חודש בלבנון, מעלים השערה שהוא נורה בטעות על־ידי חייל צד"ל, שאיתם היה בקשר יומיומי. הם מבססים זאת על תחקיר עצמאי שערכו."

שבוע לאחר מכן מילאה ידיעה זו טורים רבים בעיתונות היומית. הרמטכ"ל מינה קצין כדי לברוק אם נהרג חידו בידי חיילי צד"ל.

בשבוע שעבר גילה העולם הזה (3.4): "מישלחת בת 12 חברים, ח"כים ונבחרי רשויות מקומיות, יוצאת בשבוע הבא לסיסקאי, אחת ממדינות־הבובה של דרום־אפריקה.

"בין היוצאים: יורם ארידור, מארגן המישלחת, ועמיתיו־לסיעה חיים קופמן ודויד מגן. מהעבודה יוצא יצחק פרץ, ומצטרף אליהם סגן ראש־עיריית תל־אביב, יגאל גריפל.

"היוצאים ישתתפו בחגיגות ויהיו אורחי הנשיא. הם ינחתו בנמל־התעופה פורט־אליזבט, מוקד הדיכוי הלבן בימים אלה."

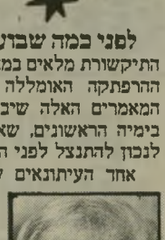
יתכן שפירסום הידיעה קילקל לאנשים אלה אמר: "אינני מתבייש בזה ואינני מבין במה יש להתבייש."

חוששני שזוהי הבעיה שלו.

רק מאה הרוגים

לפני כמה שבועות עמדתי על כך שכלי־התיקשורת מלאים במאמרים חכמים, המגנים את ההרפתקה האומללה בלבנון. מכיוון שבעלי המאמרים האלה שיבחו והיללו את המילחמה בימיה הראשונים, שאלתי מדוע אינם מוצאים לנכון להתנצל לפני הציבור וקוראיהם.

אחד העיתונאים שהגיב על כך היה יואל מרקוס, איש הארץ. הוא המציא לי מאמר תחת הכותרת "פוקר הדמים", שבו הזהיר מפני ההרפתקה המתוכננת בלבנון. המאמר פורסם בעיתונו ב־14 במאי 1982, כשלושה שבועות לפני פלישת צה"ל לארץ־הארזים.

מרקוס

כתב אז מרקוס: "פלישה שוט אין סיבה לצאת למילחמה. מדינת־ישראל יצאה לכל מילחמותיה בעבר רק כאשר עצם קיומה עמד בסכנה, והמחבלים אינם מהווים איום צבאי על קיום המדינה.

"...ההערכה היא שתוכנית־הפעולה הגראנדיוזית תוצא לפועל עם 100 הרוגים ישראליים לכל היותר. אך מי יכול לערוב שמיספרם לא יהיה פי שניים ופי שלושה?"

נראה כי גם מרקוס לא העלה אז על דעתו כי המיספר יהיה, בסופו של דבר, גדול פי שישה ופי שיבעה.

הוסיף מרקוס: "אפילו נפרק את כל מחנות הפליטים ונגרש את כולם מלבנון — נמצא בסופו של דבר את אש"ף במקום שהכי פחות היינו רוצים לראותו — בגדה המערבית. כי אין ואקום לתנועת־גרילה."

מכחבים

(המשך מעמוד 3)

להורוסקופ. לפי המסורת היהודית. "אין מזל לישראל". כלומר – כפי שקבע הרמב"ם – אסור לעסוק באסטרולוגיה.

● ● ●

לא על הניצבים לבדם

אם מביאים תצלומים מטקס חילופי המפכ"לים של המישטרה (העולם הזה 3.4), **מן הראוי להביא גם תצלום של השר אשר ניצח על המלאכה.**

כל הכבוד לסקופ על פרישתו הקרובה של ניצב אברהם תורגמן מן המישטרה וכל הכבוד על התצלומים המלווים את הכתבה החושפת הזאת. שבה גם שילבתם את טקס חילופי המפקחים הכלליים. הבאתם את אריה אינבצן ואת דויד קראוס, את רפאל טוויסה (שלא שייך בדיוק) ואת צבי בר (שכבר לא שייך) וכמובן, את שימעון פרס. אבל איפה האיש האחראי לכל השינויים האלה, שר־המישטרה, חיים ברלב?

צביקה פסחוביץ', רמת־השרון

● *בבקשה – שר־המישטרה, כלשידו המפכ"ל היוצא ומאחוריו המפכ"ל הנכנס (ראה תצלום).*

● ● ●

ספסלי סדום

מבעיותיו של חולוני מצוי או בעייתו של כל קורא, המבקש להתיישב על ספסל בגן ציבורי ולעיין בגליון האחרון של העולם הזה.

צורתם של הרבה ספסלים ציבוריים תוכננה בעיקר כדי להפגין את כישרונו של הארכיטקט, ולא כדי שאנשים יוכלו לשבת עליהם בלי עיניים. הייתי מעניש ארכיטקטים כאלה בישיבה על יצירותיהם.

למשל, בעירי, חולון, יש גן ציבורי קטן, על שם ריבקה ואריה שנקר. הספסלים בו הם ספסלי־סדום. כל פניותיי לראשי־העיר, במשך 20 שנה, לא הועילו. עכשיו בא לי רעיון חדש: לפנות ליורשיו של אריה שנקר, בתיקווה שלהם יהיה יותר איכפת.

ספסל אנושי חייב להיות עשוי עץ, בלי זוויות החותכות בבשר הישבים, ובעל מישענת הנטויה בזווית נדיבה.

חנן גולדגרט, חולון

● ● ●

איפה אתה, אבוחצירא?

העובדות מדברות בעד עצמן. ה"מארוקאים מקופחים. לכן, לדעת הקורא מלכי, חייבת התנועה המגינה על זכויותיהם להמשיך ולהתקיים.

רק עכשיו אנחנו שוב נוכחים לדעת, כמה צודק אהרון אבוחצירא. תמ"י חייבת להמשיך להתקיים. אחרת, פשוט, אין מי שידאג למאורוקאים.

קודם — דפקו אנשי מרכז חירות, בלי כל אלגנטיות, את המנהיג האמיתי של הליכוד, דויד לוי, כאשר התחרה על הראשות עם יצחק שמיר. והיתה להם רק סיבה אחת: הם לא רצו ראש־ממשלה מארוקאי.

אחר־כך עזב שימעון פרס את רפי אדרי המארוקאי לאנחות. אחרי שאדרי טרח וטרח וטרח בהקמת ממשלת האחדות, לא מינה אותו פרס לשר.

ועכשיו — אברהם תורגמן. הלא זה היה ברור שידעו שאילו היה נשאר היה מגיע, במוקדם או במאוחר, לכס המפקח הכללי. ופשוט לא רוצים שמארוקאי יגיע למעמד כזה.

יצחק מלכי, ירושלים

● ● ●

ללכת, לא לשבת

הקורא רוט אינו מתפעל מישיבתם של שרי־הממשלה (העולם הזה 3.4).

זאת המתנה שלכם לפסח? להראות לנו כיצד כל החברה האלה יושבים? פרס ורבין, נבון ומודעי?

אני רוצה לראות אותם הולכים, הולכים, הולכים.

חיים רוט, תל־אביב

● ● ●

מילא האבא, אבל הסבא

ייחוס האבות של מארק שאגאל המנוח (העולם הזה 3.4) **אינו מוגבל למימכר מליחים.**

הקפדתם לציין כי מארק שאגאל היה בנו של זגן בחנות למימכר־מליחים. לא שזאת פחיתות־כבוד, להוציא את העובדה ההיסטורית הפשוטה שליהודים ברוסיה, בסוף המאה הקודמת, היו מעט מאוד עיסוקים מותרים.

אבל אם כבר ציינתם את ייחוס־האבות של שאגאל, מדוע לא הזכרתם את הסבא שלו, שהיה אדם נכבד בקהילה — חזן:

אברהם כהנא, ירושלים

● *חזן, במישרה חלקית. לפרנסתו היה סבו של שאגאל – קצב. וגם זאת איננה פחי־תות־כבוד.*

● ● ●

דוגמה סעודית

לקוראה דגן יש מה לומר על יחסו של דודו טופז (העולם הזה 3.4) **לנשים.**

הראיון של שרית ישי עם דודו טופז מבהיר

ברלב, קראוס ואיבצן
המנצח על המלאכה

בדיוק מה דעתו של טופז על הנשים ואיזה מקום בדיוק הוא מייעד להן. זה מזכיר לי מה שקרה לאחרונה אצל שכנינו בדרום: כמה מיליונרים סעודיים התקוממו כאשר ראו מה הם קיבלו במישלוח האחרון של הרולס־רויסים '85 שלהם.

כי, כידוע, על חזית הרולס מופיעה, מימים ימימה, דמות אשה פשטת ידיים ושוחרת אל על, שבמיפעל המכוניות קוראים לה "רוח ההתלהבות". והאשה הזאת, בחופשיות הזאת, הפריעה נורא לסעודים. ומכיוון שהם לקוחות רציניים והכסף, כידוע, עונה על הכל, פירקו למענם את האשה המקורית, ובמקומה הציבו דמות אשד הכורעת על ביריכיה. וזה, כמובן, מצא חן בעיני הגברים האלה.

אמירה דגן, תל־אביב

מי הרס את האקרופוליס

גם לפני 25 שנה היו מס־ההכנסה והכדורגל בראש מעייניו של הישראלי המצוי. אם כי לא דווקא בסדר זה. וכך סיפר **העולם הזה**, בגליון שהופיע השבוע, לפני 25 שנה:

● **לאברהם** ("סורמללו הגדול") **גנאה**, בעל מרתף סורמללו בירושלים, יש שיטה מיוחדת לטיפול במס־הכנסה. כשהוא מקבל הודעות מהם, הוא זורק אותן מייד לסל. לפני זמן־מה קיבל סורמללו פתק אדום ממס־הכנסה, שעליו התנוססה הכותרת: התראה אחרונה. סורמללו זרק גם פתק זה לסל ואמר בשימחה: "טוב שזאת ההתראה האחרונה. יותר לא יבלבלו לי את הראש!" כעבור שבועיים באו לעקל את חפציו.

● כאשר הבקיע, בתחרות הכדורגל בין ישראל ויוון, **שייע גלזר** את שער־הניצחון, שיסעה צעקתו של שחקן הבימה **יהודה אפרוני** את רחש האיצטדיון: "שייע, הרסת את האקרופוליס!" העיר לו שכנו ליציע, הבימאי **היי קילוס**: "סוללי־בונה היתה הורסת אותו יותר טוב!"

דף תשקיף

שרון הסית בצפון

השר אריאל שרון שאל תושבים בקריית־שמונה מדוע אינם יוצאים לרחובות ומפגינים נגד הנסיגה מלבנון. היה זה בעת ביקורו בעיר, בשבוע שעבר.
שרון דיבר על כך בפגישה סגורה עם תושבים בעיר ואחר כך בשיחה עם ניכבדי העיר, בנוכחות עיתונאים.

מודעי בחרדה

השר יצחק מודעי מואג מאוד מתוצאות ההצבעה, הצפויה בשבוע הבא, על עתיד היחסים בין המיפלגה הליברלית וחרות.
על פי בדיקה בשטח שערכו אנשיו של מודעי, המציע איחוד הדרגתי של שנים, יש רוב מוצק לאיחוד מיידי. אם המאזן לא ישתנה, הרי שביום השלישי הקרוב ינסו מתנגדי המיזוג להביא לדחיה או לפיצוץ ישיבת המועצה.

תעלת־הימים — סוף!

פרוייקט־היוקרה של שילטון הליכוד, תעלת־הימים, יחוסל בקרוב סופית.
לפני זמן מה החליט השר משה שחל שחברת ים־תיכון — ים־המלח תבצע מחקר על „אנרגיה שאובה" בים־המלח. חברת החשמל עצמה מבצעת בדיקה דומה בכינרת. עתה מתברר, שהפעלת „אנרגיה שאובה" בכינרת זולה יותר מזו של ים־המלח ב־250 מיליון דולר.
עתה יאלץ שחל לסגור סופית את החברה, שרוב חברי מועצת־המנהלים שלה הם חברי תנועת־החרות.

חקירה נגד הח"כ

נראה שהתיק הראשון שבו יטפל יורם גונן, המפקח החדש של היחידה הארצית לחקירות־הונאה, קשור בעקיפין בפעילות של ח"כ מהליכוד. גונן יצטרך להחליט אם החקירה תעבור לפסים גלויים או שתועבר שוב למודיעין, לשם עיבוי מימצאים.

חרות רוצה סגן־שר־ביטחון

מרכז חרות, שייתכנס בקרוב, ידון בדרישה למנות בהקדם סגן לשר־ביטחון. בחרות גורסים שדווקא עתה, ערב הנסיגה מלבנון, יש חשיבות עליונה שיהיה סגן־שר מחרות לצידו של יצחק רבין, כדי שגם הליכוד יקצור את פירות הנסיגה.
מייד אחרי הקמת ממשלת האחדות קיווה יצחק שמיר למנות לתפקיד את מיכאל דקל, אך הוא חזר בו אחרי שהבין כי המינוי יעורר התנגדות רבה.

תעמולה דתית בקסטות

אנשי ישיבת החזרים בתשובה, „אור שמח", מפיצים באחרונה דיברי־תורה והטפות בעזרת קלטות (קסטות), כדי להקל על הגישה לבעלי תשובה הגרים במרחק מהישיבות.
שיטת הקלטות היתה המכשיר העיקרי של אייית־אללה חומייני להפצת בשורתו באיראן, כאשר שהה בגלות בפאריס.

ההכרעה ברצח אלטרוביץ בקרוב

ספק־הדין במישפטם של גיל בן־גל ורונן שני שגיא, הנאשמים ברצח הברוקר יעקב אלטרוביץ, יינתן בשבוע הבא, מייד אחרי סיום פגרת בתי־המישפט.
שני הנאשמים יושבים כבר שנתיים במעצר, והדיון במישפטם הסתיים לפני כמה חודשים.

אלון גלילי — רב־חוקר

בעוד המישטרה עורכת חקירה נגד אלון גלילי, איש הסיירת הירוקה, בחשד כי ירה בצעיר בדווי ברובה־ציד ופצע אותו קשה, חידש שר המישטרה, חיים בר־לב, את סמכויותיו הרבות של החשוד.
לפי „סקירת הפרוצדורה הפלילית" רשאי גלילי לערוך חקירות בקשר לביצוע עבירות על החוקים הבאים: חוק גנים לאומיים, שמורות־טבע ואתרי־לאום (התשכ"ג); חוק הגנת חיית הבר (התשט"ו); חוק מינהל מקרקעי־ישראל (התשכ"ו); חוק הגנת הצומח — נזקי עיזים (התש"ע); חוק הגנת הצומח (התשט"ו); חוק התיכנון והבניה (התשכ"ה); חוק המים (התשי"ט); חוק התיישבות החקלאית — סייגים לשימוש בקרקע חקלאית ומים (התשכ"ז); וחוק שמירת הנקיון (התשמ"ד).

בג"ץ נגד שמאי

כיסאו של ח"כ הליכוד הטרי יעקב שמאי משמש נושא להתדיינות מישפטית בבית הדין הגבוה לצדק.
אזרח מתל אביב, ד"ר עודד קריב, פנה לוועדת־הכנסת וביקש לערער על תוצאות הבחירות לכנסת ה־11. לטענתו, על־פי עיקרון היחסיות ועיקרון השיוויון, המעוגנים בחוק יסוד: הכנסת, הרי שלסיעת תמ"י מגיע מנדט נוסף על חשבון הליכוד.
קריב ביקש מוועדת־הכנסת שלא תאפשר לנציגי הליכוד ותמ"י להשתתף בדיון, אך הוועדה דחתה את ההצעה. הוא פנה לבג"ץ ועניינו מתברר עתה.
באחרונה נמחק שמו של אלי קולס, שהיה האחרון ברשימת הליכוד בכנסת, במקום ה־41, שנגרו כוונה עתירתו של קריב. הסיבה: אחרי מותו של ח"כ יצחק זייגר, נכנס שמאי, ואם יצליח קריב בעתירתו הרי שהוא יהיה בחוץ.
המועמד מס' 2 של תמ"י, שיזכה במיקרה כזה במושבו של שמאי, הוא בן־ציון רובין.

גילויים בחיפה

צפויים גילויים נוספים בפרשת הקציונה עתליה מאיר, ראש מיחלק מירמה, שהועברה מתפקידה, בנקמה על פעילותה לחשיפת מעשי שחיתות בעניינים רגישים.
במטה הארצי של המישטרה חוששים, שהפרשה תוביל לפתיחת תיבת־פנדורה של „משע מאורגן" נוסח חיפה, שצמרת המטה הארצי מנעה עד כה את חקירתו.

הוזל חשמל לרחובות

חשמל לתאורת רחוב הוזל בעשרה אחוזים. מרכז השילטון המקומי קיבל על כך הודעה מחברת החשמל, שהסבירה כי תאורת־הלילה זולה מתאורת־יום, ולכן היתה ההוזלה אפשרית.

מגאזינים חדשים לשוק

שני מגאזינים חדשים ייצאו בקרוב לשוק. האחד, בשם סולו, והמיועד לרווקים ולרווקות, יוצא בתמיכת מיפעלי־התרבות של אחד הבנקים. יכתבו בו בעלי־טורים מפורסמים, שיקבלו סכומים גבוהים ביותר.
משה בדש, בעל מיפעל לנקניק ולסלטים בבני־ברק, בודק הוצאת שבועון שבו יפרסם את סחורתו. על פי חישוב שערך, הוצאות עיתון כזה תהיה זולה יותר מהמודעות שהוא מפרסם בעיתונות המיסחרית. כרגע הוא מחפש כתבים לעיתון, שעדיין אין לו שם.

משפחות עצירים זועמים

בני מישפחותיהם של עצירים טוענים כי הצהרתו של חיים ברלב בדבר שיחרור של עצירים לקראת החג לא היתה אלא תירוץ לשיחרור עצירי המחתרת היהודית.
בירור באחד מבתי־הכלא — בבאר־שבע — העלה כי איש לא שוחרר.

שמורות־טבע חדשות

שר־הפנים, יצחק פרץ, הכריז על שתי שמורות טבע חדשות. האחת מיזרחית למושב קדימה, השניה שני קילומטרים דרומית לקיבוץ מגרה.

עיריית רמלה נגד שם העיר

אנשי עיריית רמלה ממשיכים ללחוץ על ועדת־השמות הממשלתית, שתאשר להם את שינוי שמה של העיר, כדי שהיא לא תיקרא עוד בשמה הערבי. השם המוצע הוא רם־לה.
רמלה („עיר החול") היא העיר היחידה בארץ שנוסדה בתקופת השילטון הערבי — בשנת 716 לספירה — ובמשך זמן מסויים גם היתה בירת הארץ.

קפה „אנגל" נסגר

בית־הקפה הוותיק אנגל, בסוף רחוב ארלוזורוב בתל־אביב, נסגר. בעבר ישבה בו צמרת המדינה, וביניהם משה דיין ודויד בן־גוריון. תחילתה של פרשת השופט אליעזר מלחי היתה בפגישות שהתקיימו באותו בית־הקפה.
לפני שנתיים הוא החליף בעלים.

כפל־פנסיה לבדיקה

ועדת־הפנים של הכנסת הקימה ועדת־מישנה, בראשות ח"כ אברהם ורדיגר, לדון בכפל־הפנסיה של ראשי־עיריות שהם גם ח"כים.

כהנא נגד המיזרחיים

הרב מאיר כהנא ביצע אירגון מחדש של סניפיו. הוא הדיח פעילים מיזרחיים ממישרותיהם.
ההדחה הבולטת היא של מזכ"ל כך, אלי אדיר.
המיזרחיים בתנועה עומדים לפעול נגד הרב בכוח.

בעיות למופע גאון

מופעו המצליח של הזמר יהורם גאון עלול להשתבש, בגלל סיכסוך בין נגני התיזמורת והאמרגן של המופע, אפי ניב. הסיכסוך הוא על תוכן החוזה, שעליו הם חתמו עם האמרגן ועל שכרם.

המישטרה באוניברסיטה

24 קציני מישטרה לומדים באוניברסיטת תל־אביב לתואר ראשון כללי במדעי־הרוח, בתוכנית שתימשך שנתיים, ותכלול שישה סימסטרים אקדמיים.
סטודנטים שאינם שוטרים נדרשים ללמוד מיספר סימסטרים זהה, בתקופת זמן של שלוש שנים לפחות.

העם כוכבים רחוקים

זוהי הצעה שקשה לסרב לה — אך המחיר הוא עצום ורב

האגדה מספרת על הדוקטור יוהאנס פאוסט, מדען בן המאה ה־16, שמכר את נישמתו לשטן, כדי להשיג את כל הישגי העולם.

השבוע מצאה מדינת־ישראל את עצמה במצב דומה. הוצעה לה הצעה שקשה לסרב לה. אך המחיר עלול להיות מחירו של פאוסט.

חזרה להוליווד? מזה שנה נטוש בארצות־הברית מאבק־איתנים על רעיון, שנראה תחילה כטירוף גמור. הנשיא רגן הציע לתכנן את „מילחמת הכוכבים", מושג שנילקח, כמו רגן עצמו, מעולמה של הוליווד.

הרעיון של מילחמת־הכוכבים הוא פשוט למדי. כיום בנוי שלום העולם על „מאזן האימה" — היכולת של כל אחת משתי המעצמות להשמיד את השניה, גם אם השניה היא שתפתח במילחמה. שום מעצמה אינה מתפתה כיום לשלוח את טיליה הגרעיניים אל יריבתה, בידעה כי בתגובה על כך תשגר היריבה את טיליה שלה אליה. מאות מיליונים ימותו בכל צד, ואיש לא ינצח.

רעיונו של רגן הוא לפתח מערכת־הגנה עצומה, שיהיה בכוחה להשמיד את הטילים של היריב בעודם מרחפים בחלל החיצון, לפני שיספיקו להגיע אל אדמת ארצות־הברית. אם תהיה לאמריקה מערכת כזאת, תהיה נתונה ברית־המועצות לחסדיה. היא תוכל לאיים על מוסקווה מבלי שזו תוכל לאיים על וושינגטון. ואם תהיה מערכת כזאת לשתי המעצמות גם יחד, יוחלף מאזן־האימה במאזן של הגנה, שהוא יותר הומאני.

פיתוי למילחמה. לרעיון זה קמו מתנגדים רבים, וביניהם מדענים יהודים. הם טענו כי אין כל אפשרות לפתח מערכת כה מושלמת, ער כי תוכל לחסל בחלל את אלפי הטילים, שישוגרו במיקרה של מילחמה. והרי די בכמה חריגים שיעברו את מסך־ההגנה, כדי להשמיד עשרות מיליוני בני־אדם.

יתר על כן, המתנגדים חוששים שמא האשליה של החסינות מפני מכת־נגד עלולה לפתות בבוא היום את השילטון האמריקאי לפתוח במילחמה, כדי לשים קץ לאיום הסובייטי.

בקרב בעלות־בריתה של ארצות־הברית במערב מעורר רעיון זה התנגדות חזקה פי כמה. רנמארק כבר החליטה רשמית שלא לתת לו יד.

בדרך כלל הפכה „מילחמת הכוכבים" סיסמה של הימין, ואילו כוחות־השלום מתנגדים לה. בין אלה בולטים אישים יהודיים.

לכן היה זה טכסיס אמריקאי מחוכם להציע גם לישראל לשתף פעולה עם ארצות־הברית בפיתוח המערכת. הצעות דומות נשלחו לכל בעלות־הברית של אמריקה. אחת המטרות העיקריות היא להחליש את התנגדותם של היהודים האמריקאים, שהם אנשי־קדימה בוויכוחים פנימיים באמריקה אך הם סוגדים לישראל באופן עיוור.

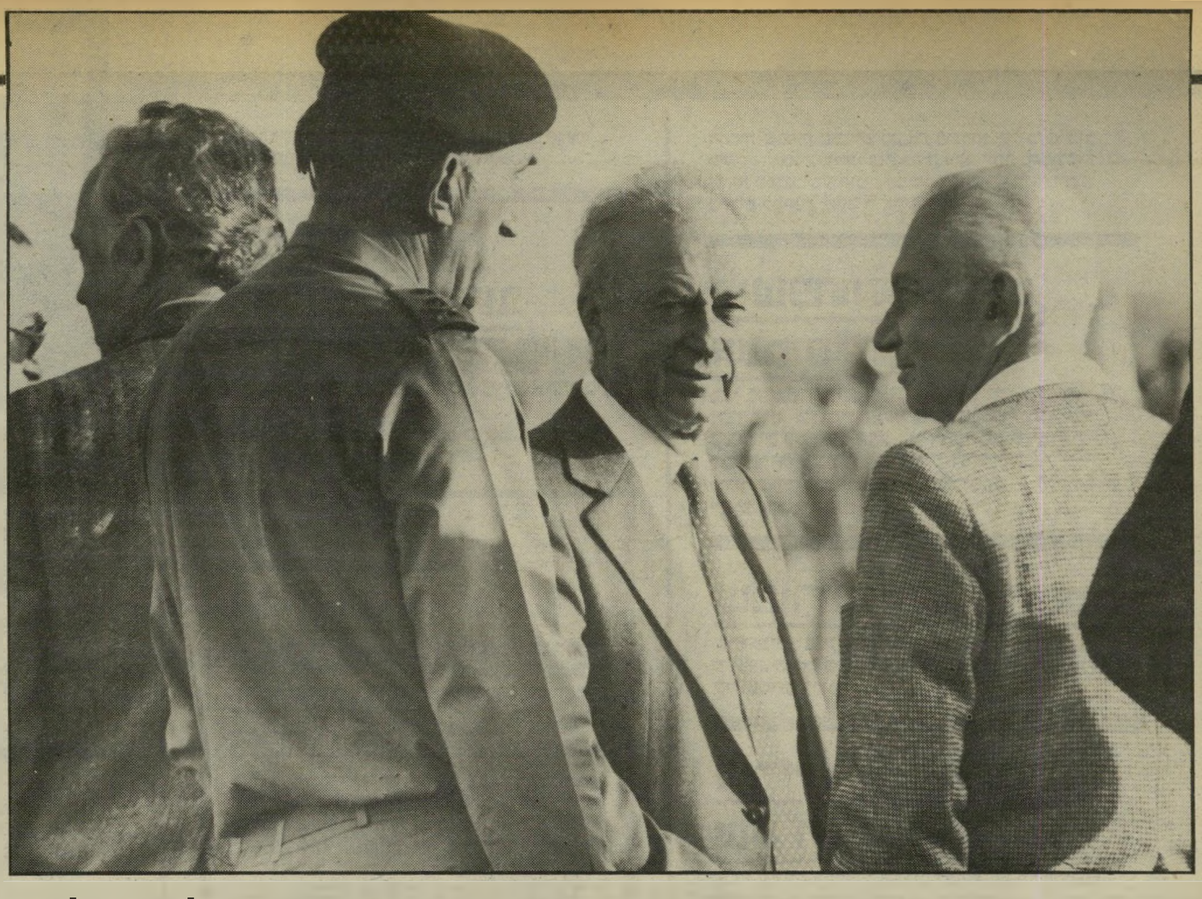
פיתוי עצום. בשביל ישראל זהו פיתוי עצום. פירושו השתלבותה של ישראל במחקר המדעי המתקדם ביותר בעולם, ואולי גם הזמנות לתעשיה המתוחכמת בישראל.

אולם גם המחיר ברור. פירושו: הכרות־מילחמה על ברית־המועצות, השתלבות של ישראל במערכת האסטרטגית האמריקאית — השתלבות שאין ממנה חזרה. כי הפעם לא תהיה זאת ברית ערטילאית שעל גבי הנייר, כמו החוכמות של אריאל שרון, אלא שיתוף־פעולה בפועל. שארית העצמאות וכושר־התימרון של ישראל תיעלם.

יצחק רבין קיבל, כמובן, את ההצעה בהתלהבות. לאחד כמוהו, התועלת המעשית חשובה תמיד מן החשבון ארוך־הטווח, המחייב שיקול־דעת ורחמי־יון.

במדינה דמוקרטית אמיתית, הכרה־

(המשך בעמוד 12)

תמיד היו צרות ויחסים קשים בין שרי־הביטחון והרמטכ"לים שלהם. עכשיו החליט יצחק רבין להצעיר את צה"ל. מעמד הרמטכ"לות נחלש.

רבין ומושה וחצי

כרגיל, התחיל הסיפור מדלי־פות קלושות־למראה, בעלות סבי־רות נמוכה ואמינות שנויה במחלוקת. אנשי לישכת שר־הביטחון נהגו לדבר בזילזול־מה על הרמטכ"ל הנוכחי, רב־אלוף משה לוי, ואחד מהם נהג לכנותו, במיזנון־הכנסת ובמקומות אחרים, כ„ממשיך הולם לרפול."

מפיהם של אנשי יצחק רבין ניתן היה להסיק שהבוס שלהם סבור כי מאז שהוא עצמו נטש את כס הרמטכ"לות, הידרדר הצבא ללא הכר.

„אחרי תקופת־השיא של רבין, ב־1968, הרסו ממשיכיו — חיים בר־לב, דדו, מוטה גור, ובעיקר רפאל איתן ומשה לוי — את כל הייחוד הצה"לי. בתקופת מילחמת־ההתשה ועד לסיאוב הפומבי של יום־כיפור נוצרו קליקות של גנרלים. ההשחתה של תקופת־השפע האזרחי פשטה בצבא, כילתה בו כל פינה טובה. נוצרו בו אלופים של מיסעדות־פאר, גנרלים בשרות אנשי ממון (במסווה של „ידידות"), גנרלים וקולונלים שהופכים סוחרי־נשק למחרת יום השיחרור, ומנצלים את הידע הצה"לי שלהם לקאריירות מפוקפקות בחוץ־לארץ, בכירי־קצונה שהפכו ידי־רי־נפש של חשודים בהשתייכות לעולם התחתון.

רבין סבור שממשיביו מדור המלמ"ח היו הראשונים שזנחו את סיגנון הצניעות והשיווניות של צה"ל, ושיורשיהם הסבו את הצבא לנגוע בשחיתות של ממש.

„להצעיר את צה"ל"

דתוצאה התגלתה כבר ב־1973, אבל אולי ביתר־שאת במהלך מיל־חמת־הלבנון. לא רק העדר מוטיבציה וקונסנזוס, אלא גם לחימה גרועה ומסורבלת של צבא גדול מדי, עייף, חסר־השראה ונעדר דמיון. כל העוב־דות האלה, טוענים אנשי רבין, נרשמו היטב אצל „הערבים", ומכאן חוצפתם, או תעוזתם, במגעים עם צה"ל.

משמועות אלה, שניסרו בחלל טרק־לינים שונים בארבעת החודשים האח־רונים, התפתחו תקריות קטנות.

רמטכ"ל לוי
„ממשיך הולם לרפול..."

הוויתור שעשה רבין לרמטכ"ל בעניין מחלקת־החד־שות בגלי צה"ל מרתיח אותו. רבין הפך נושא לשינאה בתוך מיפלגת העבודה, שראתה במחלקת־החדשות בגלי צה"ל בת־ברית. הרי כל ראשי המחלקה ר־טובי שדריה ופרשניה מתעבים את הליכוד, ותומכים במערך ובבני־בריתו: ההתנכלויות לגלי צה"ל תחת רבין עזרה לשימעון פרס.

אנשי־פרס טוענים, בעיקר בתוך מוסדות מיפלגת־העבודה, שרבין שונא את המיפלגה ומשחק דרך־קבע לתוך ידי הליכוד. רבין נחשב כמי שתמך באריאל שרון בשלבים הקריטיים של הרפתקת־לבנון, וכמי שמנסה לסכל את שבירת הממשלה עם הליכוד, לקראת הרוטציה.

אלה הם, לפחות, נושאים פוליטיים ראשונים־במעלה, אבל רבין אינו זקוק כלל לסיפור המחורבן של גלי צה"ל. הוא סבור שכל הפרשה התנפחה בגלל הרמטכ"ל.

לפי אנשיו, אמר רבין, הגיע הזמן להצעיר את צה"ל. ולחזור למצב ששרר בזמנו. בשקצינים פרשו מהצבא בגיל 45.

גם מבלי להתרשם יתר על המידה מהצדקנות העצמית של אנשי־רבין, המנסים לטהר את הבוס שלהם מאשמה — הרי הוא היה קשור בנושאי־צה"ל בצורות שונות גם בין 1974 ו־1977 — אין ספק שתיאור הנעשה בצה"ל הוא מהימן, ושיש להניח שהמגמה באם אומנם תתבצע, בעיקר אם רבין יסכים לשלם מחיר כבד לפרס. צעד כזה יהיה גם פופולארי מאוד במיפלגה, ויעלה את קרנו של רבין, שהיתה בירידה חדה בעת האחרונה.

שרים נגד רמטכ"לים

פרשת יחסים קשים בין ה־רמטכ"ל לבין שר־הביטחון אינה חדשה. כמובן. שר־הביטחון הראשון, דויד בן־גוריון, הסתכסך קשות עם רמטכ"לים כמו יגאל ידין, מרדכי מקלף ואף חיים לסקוב (בעיקר באמצעות פרס).

שר־הב־יטחון הכושל פינחס לבון שנא את הרמטכ"ל שלו, משה דיין.

לוי אשכול לא תמיד הסתדר עם יצחק רבין, ופרשת־היחסים בין שר־הביטחון דיין לבין רב־אלוף דויד („דדו") אלעזר היתה קשה במיוחד.

רפול היה מינוי הרה־אסון של עזר וייצמן, אחרי פרשת־יחסים גרועים בין וייצמן למוטה גור „המפא"יניק".

לעומת כל הפרשיות האלה, מת־נהלת פרשת רבין־לוי בשקט יחסי.

רב־אלוף לוי אינו סקנדליסט מטיבעו, (מעמד הצבא בכלל, והרמטכ"לות בפרט, נחלשו מאוד מאז ימי רפול, והכישלון המוסרי, המדיני ואף הצבאי בלבנון.

חיים ברעם ■

הנדון:

אין מה לרחם על משלם־המיסים האמריקאי. לגמרי לא

שישלם, לעזאזל!

בחד מביקוריי בלבנון לפני שנה נתקלתי בקצין צעיר, והתפתח בינינו ויכוח על הנסיגה. „לעולם לא נצא מכאן!" אמר הקצין בביטחה. „תסתכל במה שנעשה כאן: משקיעים סכומי־עתק בביצורים: הון־תועפות! אתה חושב שהיו מבזבזים כסף כזה אילו היתה קיימת כוונה לצאת אי־פעם?"

לפני כמה ימים נתקלתי במיקרה שוב בקצין זה. לא רציתי להביכו, ועל כן לא הזכרתי לו את הוויכוח של אז.

הוא סיפר על הנסיגה. „שמע, זהו מיבצע כביר," הוא אמר, „משקיעים בזה הון־עתק. אתה מתאר לעצמך כמה זה עולה? מליונים על גבי מליונים! לפרק, לפוצץ, להוביל. אנשים מרוויחים בזה הון־תועפות!" ואילו הקצין עצמו מסכן במיבצע זה, מדי יום ביומו, את עורו.

לבנון עלתה לנו בדם רב. וגם בהרבה־הרבה כסף.

■ ■ ■

ה היסטוריון הבריטי שרואין השבוע בטלוויזיה הישר־אלית, הלורד אלן בולוק, סיפר שאחרי מילחמת־העולם השניה השתתף במסיבה עם ראשי המדינה הגרמנית החדשה.

במהלך השיחה אמר אז הלורד החכם: „אנחנו, האנגלים, הסדנו את המילחמה!"

הוא התכוון לומר: המילחמה ביזבזה את כל משאביה הלאומיים של בריטניה. בסופה נשארה בריטניה המנצחת עייפה, רצוצה, עניה ומדולדלת. ארצות־הברית העשירה ירשה אותה, ואילו גרמניה ויפאן ההרוסות שיקמו את עצמן במהירות, וחוללו „נס כלכלי".

זהו היבט הנשכח בדרך כלל על־ידי פוליטיקאים וגנרלים, וגם על־ידי ההיסטוריונים השיטחיים.

לדידם, מוכרעת המילחמה על־ידי התוצאה הרשמית. צבא אחד מביס את השני ונשאר בשדה־הקרב. מדינה אחת נכנעת לשניה. סוף־פסוק.

אך המציאות אינה כזאת. כפי שלמד המלך היווני פירוס, שפלש לאיטליה, יש ניצחונות אשר מחירם הופך אותם למפלה — „עוד ניצחון כזה ואבדתי."

מדינה יכולה לפלוש לשטח שכנתה ולכבוש חבל־ארץ. אם מחיר ההרפתקה עולה על הרווח, הרי שכרה עולה בהפסדה. מדינה יכולה להתגונן מפני אוייב הפולש לשיטחה. אם הגנה זו מדרדרת אותה לתהום פשיטת־הרגל. עלולה ההצלה לעלות ביוקר.

דווקא הבריטים הבינו זאת במהלך ההיסטוריה המילחמתית הארוכה שלהם. הם השתדלו תמיד לנהל מילחמות „זולות" — להעריף מצור ימי זול על פני פלישה יבשתית יקרה, להתפשר עם האוייב כאשר מחיר המילחמה הפך בלתי־כדאי. את האימפריה שלהם הקימו בסידרה ארוכה של מילחמות „זולות" כאלה, שהעשירו את בריטניה תחת לרושתה.

מ חיר המילחמה — המחיר הכלכלי הפשוט, בכסף, במשאבים לאומיים — הוא אחד הגורמים החשובים ביותר בהיסטוריה, וגם אחד המוצנעים ביותר בספרי ההיסטוריונים.

■ ■ ■

את מילחמת־הלבנון הפסדנו מבחינות רבות — מבחינה פוליטית, מבחינה צבאית, וגם מבחינה כלכלית.

המילחמה הזאת עלתה לנו בכמה מיליארדי דולארים. למרבה הצער אי־אפשר להשיג שום אומדן רישמי, המתקרב לאמת. שני מיליארדים? שלושה? ואולי ארבעה ויותר?

מילחמה זו תרמה תרומה חשובה לפשיטת־הרגל הנובחית שלנו. נוסף על תקציב־הביטחון המנופח הרגיל, נוסף על ההתנחלויות, מילחמה זו רוששה אותנו.

איש פרימיטיבי כמו אריאל שרון בוודאי לא חשב על המחיר הכלכלי של המילחמה, כאשר יזם אותה. מעולם לא אמר על כך מילה. מנחם בגין לא ניהל מעולם אף חנות־מכולת, וכל עניין כלכלי היה זר לו. ואילו על הגאון מתל־עדשים אין צורך לבזבז מילים.

אנשי־הכלכלה של ממשלת־הליכוד היו אסקופה נדרסת לרגלי שלושה אלה, והם לא היו מעוררים שאלה זו גם אלמלא נסחפו בגל השיכרון המילחמתי, שטישטש את חושיהם הדלים.

נשאלת במובן שאלה אחת: מה חשבו להם האמריקאים, כאשר קיבלו מפי אריאל שרון את הדיווח על תובנית הדרפתקה, ואישרו אותה?

מאחר שהאמריקאים אישרו את המילחמה מראש, יש להניח שהתאימה לתוכניות שלהם. כאשר אלכסנדר הייג — בלי ספק באישורו של רונלד רגן — נתן לשרון את האור הירוק, הניח שמילחמה זו מתאימה גם לאינטרסים האמריקאים.

אם כן, האם אין בכך התחייבות כלכלית? אם שירתה ישראל את ארצות־הברית במילחמה שבה נשפך אך ורק דמנו שלנו — האם אין ארצות־הברית חייבת לשלם את מחירה הכלכלי?

לשון אחרת: אם ארצות־הברית עומדת עתה להושיט לישראל „סיוע־חירום", בעיקבות מצב־חירום שאמריקה עצמה אשמה לא מעט ביצירתו — האם היא עושה לנו טובה?

■ ■ ■

א ין לי סבלנות כלפי הישראלים — גם אנשי־שמאל וחסידי־שלום מדופלמים — המספרים לנו מדי פעם שאנחנו חיים על חשבון האמריקאים, שאנחנו מתקיימים תודות לזיעת־אפו של משלם־המסים האמריקאי, שאנחנו צריכים ללמוד לקיים את עצמנו מפרי־עמלנו, ושבינתיים עלינו להתבייש.

לא, אני מסרב להתבייש!

אני עובד קשה. אני מכיר ישראלים רבים העובדים קשה. איננו חיים על חשבון הזולת. אנחנו חיים בצניעות יחסית. איננו טפילים.

אין אנו חיים על חשבון האמריקאים. אין אנו חייבים להם דבר. יתכן מאוד שהמצב הפוך.

הבה נביט בעובדות.

■ ■ ■

א רצות־הברית נותנת לנו עתה 2.8 מיליארד דולר בשנה כסיוע צבאי ואזרחי. חוץ מזה מדובר עתה על סכום נכבד נוסף כ„סיוע־חירום" חד־פעמי.

אלה הם סכומים אדירים. אם מחלקים אותם לפי מיספר

תיקון שרשרת של טנק בלבנון: מי שילם?

בתי־האב בישראל, מתקבל שכל אחד מהם מקבל מידי הנדיב הידוע בוושינגטון סכום עתק, המתקרב לשכר הממוצע במשק הישראלי. כמעט וניתן היה לומר שכולנו, כל אזרחי־ישראל, יכולנו לצאת לחופשה ולחיות על־חשבון הנדיבות האמריקאית.

אך מבחינה מעשית, כל החשבונות האלה הם שטות גמורה.

הנדיבות הזאת היא במידה רבה אשליה. ואולי גרוע מזה: היא תרמית.

■ ■ ■

מ ילחמת־הלבנון, שנועדה בין השאר לשרת אינטרסים אמריקאיים, אחרי שתוכננה בשיתוף עם האמריקאים, עלתה לנו כסכום הכסף שקיבלנו מאמריקה במשך שנה אחת.

נדמה לי שזהו נתון פוקח־עיניים.

תקציב־הביטחון השנתי הרישמי של ישראל מגיע עתה לארבעה מיליארד דולארים. לדעת מומחים, ההוצאה הביטחונית הכוללת מתקרבת השנה לשיבעה מיליארדים, אף שהסכומים מפוזרים בתקציבים שונים ומוסווים כהלכה.

משמע: כל הנדיבות האמריקאית כולה אינה מגיעה אלא לכדי מחצית ההוצאה הביטחונית שלנו.

וגם זה אינו הסיפור המלא. כשליש התקציב של מדינת־ישראל משולם עתה לטיפול בחובות־החוץ של המדינה. כלומר: לתשלום ריבית על סכומים שקיבלנו בעבר, וסכומים להחזרת חלק מן הקרן.

מניין בא החוב הזה? קל לענות על כך: מתקציב־ביטחון קודמים, ומהרפתקות צבאיות קודמות שלנו.

לסיכום: הסיוע האמריקאי האדיר, ששום מדינה אחרת בעולם אינה מקבלת כמוהו, מכסה רק חלק מהוצאות־הביטחון שלנו בעבר ובהווה.

■ ■ ■

לכול אמריקאי לבוא ולהגיד: מה זה איכפת לנו? אם אתם רוצים לבזבז את כספכם בהרפתקות צבאיות ובמדיניות של כיבושים והתפשטות — מה זה נוגע לנו? מדוע עלינו לשלם בשביל זה?

על כך יש תשובה פשוטה:

מאז הסטיה של 1956 — מילחמת־סיני — לא היתה אף הרפתקה צבאית אחת של ישראל שלא תובננה מראש באישור אמריקאי, ושלא ביצעה אחרי מתן אור ירוק מארצות־הברית.

קיים כיום, והיה קיים מאז, שיתוף־פעולה מדיני־צבאי־מו־דיעי בין ישראל וארצות־הברית.

לאחרונה התרחב שיתוף־פעולה זה וחובק עולם ומלואו. אנחנו פועלים כשכירי־חרב („יועצים") באל־סלוודור; מעבירים על פי בקשת וושינגטון סיוע צבאי ל„קונטראס" בניקראגווה, אשר דעת־הקהל האמריקאית סולדת מהם; משתפים פעולה עם דרום־אפריקה הבזויה על־פי בקשת האמריקאים, מפני שסיוע אמריקאי ישיר נתקבל בהתנגדות הציבור האמריקאי; וכן הלאה וכן הלאה.

צה"ל אדיר־ממדים הוא קלף אמריקאי במישחק המיזרח־תיכוני. אלמלא היה קיים, היו האמריקאים צריכים להמציא בוחות משלהם — דבר שאינו רק קשה מבחינה מעשית, אלא גם יקר פי כמה וכמה וכמה.

■ ■ ■

א חד המזמחים הגדולים ללוגיסטיקה של צה"ל, ח"כ מתי פלד, מי שהיה ראש אגף־האספנאות של צה"ל, הסביר לא־מכבר לכנסת איך נראה הסיוע הצבאי האמריקאי בפועל.

הסכומים האגדתיים, שאנחנו קוראים עליהם בעיתונים, אינם מגיעים כלל לישראל. הם עוברים למיפעלי־נשק אמריקאיים, ומשמשים להעסקתם של רבבות פועלים אמריקאיים. כך מספקת ממשלת ארצות־הברית לחם ועבודה לבוחריה, ואילו לישראל מגיעים כלי־הנשק מתוצרת אמריקאית.

(מכיוון שכל מטוס לישראל מכריח את מדינות־ערב לרכוש מטוסים דומים לעצמן, הרי זהו גם מכשיר אמריקאי חשוב לקידום המכירות, למיזחור הפטרו־דולארים ולהחזרת המיליארדים האלה לכיס האמריקאי.)

לדברי פלד, כל דולר של „סיוע" בזה מכריח את ישראל להוציא שני דולארים משלה. כי הנשק האמריקאי, הזורם לישראל בלי צורך ממשי, מכריח את צה"ל להתנסח מעל לכל מידה סבירה, התואמת את צורכי־הביטחון האמיתיים של ישראל.

נאמר על מלך סיאם שהוא היה שולח לאויביו כמתנה פילים לבנים. פילים אלה, שהם נדירים, מקודשים לסיאמים. אסור להעביד אותם בכל עבודה שהיא. מי שקיבל „מתנה" כזאת היה מתרושש, מפני שהפיל אכל הרבה ולא הביא שום תועלת.

הנשק האמריקאי דומה, לפחות בחלקו, לפיל הזה. הוא בא אלינו בחינם, אך קלקוטו, החזקתו והטיפול בו עולים ביוקר. דרוש כוח־אדם נוסף לצה"ל כדי לתחזק נשק זה ולהפעילו.

התוצאה, לדוגמה: הכנסת כמויות עצומות של טנקים לזירה הלבנונית, ללא שום מחשבה אסטראטגית סבירה. שם סתמו הטנקים את הכבישים, עיכבו את ההתקדמות וגרמו לכישלון בחזית המערבית והמיזרחית כאחת בשבוע הראשון, הקריטי, של המילחמה.

מתנות יקרות.

■ ■ ■

א ילו היתה ארצות־הברית מעוניינת בשלום בין ישראל ועמי־ערב. היה שלום כזה קם מזמן. הוא נמנע מפני שארצות־הברית תומכת בעיקביות, מזה שנים רבות, בכוחות המילחמתיים בישראל ובמדיניותם, מעודדת התפשטות ותת־נחלות, מחרימה את הגורמים שעימם צריכים לנהל משא־ומתן לשלום, ומחבלת בכל יוזמה סבירה וחיונית.

מעצבי המדיניות בארצות־הברית בוודאי חוש־בים (בטעות, לדעתי!) שזה תואם את האינטרסים האמריקאיים. על כן פועלת ישראל כפי שהיא פועלת. נאלצת לבזבז הון־עתק על מנגנון צבאי אדיר וחסר כל פרופורציה, ומסתבכת מדי פעם במילחמה.

איני בא לטעון שזוהי אשמתם של האמריקאים לבדם. חלק ניכר של האשמה יש לזקוף על חשבון הטימטום שלנו עצמנו, המתבטא בבחירות ובהרכבת ממשלתנו. אך חלקם של האמריקאים במצב זה די גדול, כדי לחייב אותם לשאת בחלק מן המחיר.

אילו היה קיים שלום, לא היינו צריכים להתחנן על פירורים משולחן השוק האירופי המשותף, ולא היה צורךבהסכמים על „איזור־סחר חופשי" עם ארצות־הברית, העלול להרוס חלק של תעשייתנו.

יכולנו לסחור עם סעודיה, להקים מיפעלי־פיתוח בעיראק, לתכנן פרוייקטים בנסיכויות־הנפט, לחמם את היחסים עם מצריים. יכולנו להיות יפאן קטנה, להקדיש את מירצנו לפיתוח מחשבים ולייצור מצלמות, תחת לבזבז אותו על מילחמה. יכולנו בנקל להיות משק העומד על שתי רגליים יציבות.

לכן איני מרחם על משלם־המיסים האמריקאי. שישלם, לעזאזל.

עוד לפני שישראל יוצאת מלבנון, היא כבר מסתבכת בה מחדש, ורק השיטה משחנית. לפני שמסתבכים בהרפתקה חדשה, כדאי להבין סוף־סוף מה זאת לבנון

טנק בחנות חרסינה

לסי האגדה, עומדת ישראל לס־יים בעוד חודש־חודשיים את ה־מערכות שלה בלבנון. צה"ל ייצא מן הארץ המקולקל, ובזה ייגמר העניין. כך אמר גם יצחק רבין השבוע בתוכנית מוקד של הטלוויזיה.

זוהי אגדה יפה, והיא תואמת את מצב־הרוח הציבורי בישראל. אבל אין בה ממש.

עם יציאת צה"ל בלבנון, לא תסתיים המעורבות הישר־אלית. מסתיים רק פרק אחד. בינתיים כבר נפתח פרק חדש.

מנוי וגמור עם ממשלת־ישראל להשאיר ברצועה הדרומית של לבנון את חיל־השכירים המכונה „צבא דרום לבנון". צבא זה, הנתון לפיקוד נוצרי תחת פיקוח ישראלי, הוא כל־כולו מכשיר של מעורבות ישראלית. חייליו מקבלים שכר של 400 דולר לחודש, אך ככוח לוחם אמיתי אינו שווה פרוטה. אבל יש לו שימושים אחרים.

מצפון לו השתלטו שני בני־חסות של ישראל על „הכוחות הלבנוניים" — האגף הצבאי הקיצוני של ה־פלאנגות. השניים הם סמיר ג'ע'ג'ע, שרכש לו שם בעריכת טבח ביריבי הנוצריים בוע'רתא, ואלי חבייקה, שנכנס להיסטוריה כרב־הטבחים של צברה ושאתילא. אין איש בלבנון ומחוצה לה המפקפק בכך שצמד־חמד זה פועל בהשראת ישראל.

בימים האחרונים, שני גורמים אלה — „מורדי" הפלאנגות וצה"ל — משתפים פעולה במיבצע צבאי ליד צידון. תותחי ג'ע'ג'ע ותותחי צה"ל מפגיזים ביחד את מחנות־הפליטים הפלסטיניים ליד צידון, מיה־מיה ועין־ח'לווה. המוני הפליטים נטשו את המחנות ונסו על נפשם, רובם אל תוך צידון המוסלמית.

הדבר מזכיר את הדברים שנרשמו בדוח ועדת־כהן, על כוונת בשיר אל־ג'מייל לגרש את מאות אלפי הפליטים הפלסטיניים מאדמת־לבנון, באמצעות פעולות־טרור ויצירת פאניקה המונית. **ג'ע'ג'ע מבחיש, במובן, ש־הוא סוכן ישראלי. אולם לא יעלה על הדעת שצה"ל, שהוא כל־כולו מכשיר ישראלי גלוי, פועל בשם מדינה.**

ברור על בן שישראל ממ־שיכה לטעול בלבנון — בי־אמצעים אחרים.

בכתבה הקודמת בסידרה זו תואר הפרק הראשון של מעורבות ישראל בלבנון, כאשר הציע דויד בן־גוריון לחולל הפיכה נוצרית בלבנון ולפרק את המדינה, ואילו משה דיין תבע לספח לישראל את כל דרום־לבנון, עד לנהר הליטאני. פרק זה נשאר על גבי הנייר, תודות להתנגדותו הנבונה והנמרצת של משה שרת, ראש־הממשלה דאז.

הפרק השני התחיל עם החלטת יצחק רבין ושימעון פרס, בשנים 1976/75, לעזור למארונים בלבנון במילחמת־האזרחים שפתחו בה, ולח־מש את הפלאנגות. פרק זה הגיע לשיאו בפלישה של אריאל שרון ללבנון ב־1982, ומסתיים עם נסיגת צה"ל, הלובשת יותר ויותר אופי של מנוסה.

הפרק השלישי מתחיל עתה, לנגד עינינו.

לפני שנסתבך בה מחדש, כדאי להעיף מבט ברקע המאורעות — גם אם אין סיכוי רב למנוע מעשי־איוולת חדשים בידי ממשלה, שכל חבריה ורמטכ"לה היו מעורבים בפרקי־האיוולת הקודמים.

● הרים, יופי ושירוך

בוליון אמר פעם שאפשר לק־רוא את ההיסטוריה של ארץ במפה שלה. הגיאוגרפיה היא הקובעת את אופיין וגורלן של ארצות ולבנון היא דוגמה בולטת לכך.

לבנון היא ארץ יפהפיה ו־מטורפת — ובגלל אותה סיבה עצמה: ריבסי־ההרים הנהדרים שלה.

הארץ כולה מבותקת על־ידי ריבסי־הרים גבוהים, המקשים מאוד על המעבר ממקום למקום. כתוצאה מכך שימשה בכל תקופות ההיסטוריה כ־ארץ־מיפלט של עדות נרדפות. עדות־מיעוט ודתות־מיעוט, שנרדפו במקו־מות אחרים, עברו ללבנון כדי להתבצר בחבל־ארץ, שבו יכלו להגן על עצמן ביתר קלות.

בתנאים גיאוגרפיים דומים, מצאה שווייץ יתרון משלה. כל חבל־ארץ בשווייץ חופשי במיסגרת קאנטון אי־טונומי, אך שיתוף־הפעולה בין ה־קאנטונים מול אויבים זרים הוליד במשך מאות בשנים תודעה לאומית שווייצית משותפת, למרות השוני בשפות, במוצא ובאופי (ראה יומן אישי).

בלבנון קרה ההיפוך. כל עדה ראתה את עצמה בסכנה מתמדת מידי שכניה, ולמדה לעמוד על נפשה בכל עת. כל עדה הפכה מיבצר חמוש, והמילחמה בין מיבצרים עדתיים אלה היא מצב־קבע בלבנון.

לאורך כל ההיסטוריה לחמו כל העדות זו בזו, כמעט בלי הרף, כשהן כורתות בריתות ביניהן ובוגדות זו בזו חליפות.

מצב זה, הנמשך מזה מאות בשנים, הוא חלק מן התרבות של העדות, ההיסטוריה שלהן ותודעתן. הוא מנע כל אפשרות של גיבוש תודעה לאומית לבנונית. הוא גרם לכך שכל עדה, בראותה בכל שכנותיה אויבות־בנפש, חיפשה תמיד בעל־חסות זר. הדרוזים והשיעים נשאו את עיניהם לבריטניה, הנוצרים־אורתודוכסים לרוסיה, המא־רונים לצרפת, הסונים בעריי־החוף ל־תורכיה.

אף אחת מן העדות לא סברה מעולם שייטב לבולן אם ית־אחדו במיסגרת לאומית משו־תפת.

עם חלוף התקופה האימפריאלי־טית, לא השתנה אופי הארץ. רק בעלי־החסות השתנו: סוריה וישראל, איראן ואש"ף, ארצות־הברית וברית־המועצות בוחשות עתה בקדרה, שבה בחשו קודם לכן צרפתים ורוסים, בריטים ותורכים.

כאשר קמה לבנון החדשה, ונוצ־רה „האמנה הלאומית" הבלתי־כתובה, הוקפאה בכוח המציאות ש־שררה אז.

במציאות של אז היוו הנוצרים רוב דחוק, המארונים היו רק חלק מן ה־ציבור הנוצרי. ובקרב המארונים עצמם התחדו ביניהן כמה וכמה מישפחות גדולות, עתירות־היסטוריה.

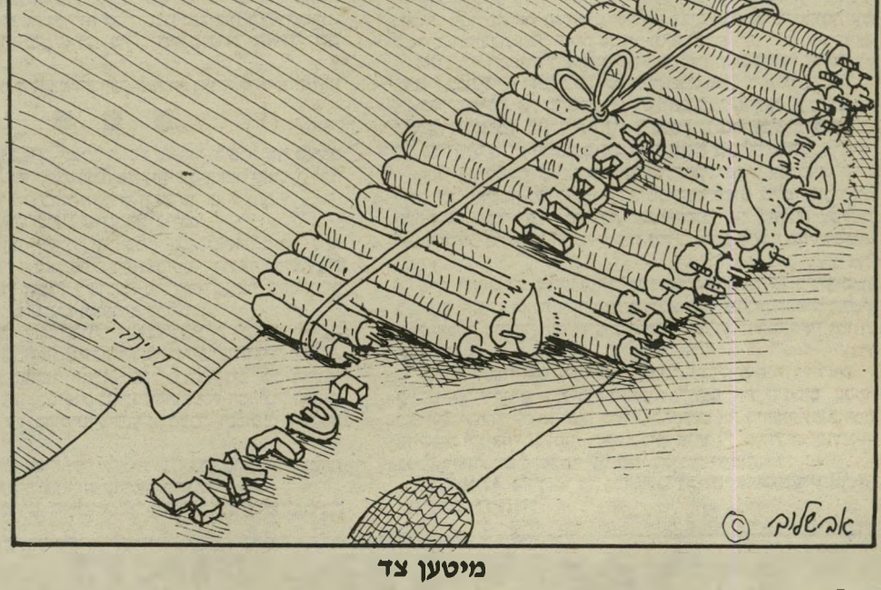
אולם תוך ניצול העובדה שהשילטון הזר — הצרפתי — ראה במארונים את המשרתים המסורתיים שלו, הבטיחו המא־רונים לעצמם עמדת־שילטון אדירת־עוצמה, מדינית ובלכ־צרפתית ולשם קידום אינטרסים צרפתיים, נוסף מרכיב חדש למציאות הלבנונית. חבלים של סונים, שיעים ודרוזים אוחדו עם החבל הנוצרי המרכזי, כדי ליצור ישות שיש לה קיום כלכלי. לעשירי המדינה יש מאז אינטרס לשמור על אחדות לבנון מבחינה כלכלית, בניגוד למציאות הפלגנית שהם עצמם שייכים אליה.

המתח בין איחוד לסילוג, בין השינאה ההדדית והאינטרס המשותף, בין הנטיה לקרוא לאוייב זר כדי לתקוף את השכן והנטיה להתחבר עם השכן כדי לגרש את הכובש הזר — זוהי המציאות של לבנון.

כל זה נאמר בקיצור במיכתבו החכם של משה שרת לדויד בן־גוריון, שצוטט בכתבה הקודמת בסידרה זו. אך הוא כתוב גם בספרים מצויינים רבים, ובניהם בחוברת של אהרון כהן, איש שער־העמקים.

אילו היו הסוליטיקאים וה־אלופים של ישראל קוראים ספרים — מינהג שאפשר רק להמליץ עליו — יתכן והיו מבינים מראש מה הם עושים. ואולי אף נמנעים מלעשות זאת.

● היפהפיה הנרדמת, בנקים וחאשיש

מיטען צד

לית באחת. כל העמדות ב־מדינה — החל בזכויות כל־כליות ובלה במישרות זוטרות בצבא ובשרות־החוץ — חולקו על סי מפתח עדתי נוקשה, בלתי־משתנה, לטובת המארו־נים.

היה זה כאילו נקבע מראש ולצמי־תות כי בישראל הרמטכ"ל יהיה אש־כנזי, סגן־הרמטכ"ל ספרדי־טהור, ראש אמ"ן יוצא־מארוקו ומפקד חיל־האוויר יוצא־תימן. או שהנשיא יהיה ספרדי, ראש־הממשלה אשכנזי, יו"ר הכנסת עיראקי וכו'.

פירוש הדבר היה כי כל אדם במדינה ידע שהקאריירה שלו נקבעת מראש על־ידי מוצאו, וכי לעולם לא יוכל להגיע לקידום מעבר למישרה מסוי־מת.

היה לסידור זה גם צד מעמדי. כאשר כל המישרות מוקפאות, לא תיתכן גם עליה ממעמד למעמד. החלוקה העד־תית הבטיחה את השילטון הפיאודלי של ראשי המשפחות ההיסטוריות ה־גדולות גם בקרב עדותיהם, שהרי כל קידום היה תלוי בהם.

כמו באגדה של היסהסיה הנרדמת, הכל הוקפא כפי שהיה בעת בינון המדינה.

למעשה היה השילטון במדינה תלוי בכמה ראשי־מישפחות, שכל אחד מהם החזיק ב„מיפלגה" משלו, בצבא פרטי ובחבל־ארץ מבוצר. בראש הברית בין ראשי־המישפחות עמדו הפיאודלים המארוניים הגדולים, אך שותפו בה גם כמה פיאודלים מבני העדות האחרות. כל הזכויות הכלכליות חולקו ביניהם — החל בשליטה על הבנקים וכלה במיסחר הפורה בחאשיש.

השור בחנות החרסינה

לפי־חוץ, היתה זאת אידיליה גמורה, רוגמה מובהקת של האר־מוניה רב־עדתית, מעין „שווייץ של המיזרח התיכון". אך מתחת למעטה דק זה הלכו והצטברו המתחים, כמו מימיו של נהר שנחסמו על־ידי סכר־בטון.

בעיירות התקבצה אינטליגנציה צעירה ושאפתנית, שמאסה במישטר הקפוא שחסם את דרכה. כל העדות ידעו כי מיספרם היחסי של הנוצרים בכלל, ושל המארונים בפרט, פוחת והולך. הערות המקופחות החלו מרימות ראש ודורשות חלוקה חדשה של העוגה, או ביטול מישטר־החלוקה בכלל.

התסיסה הכללית גברה עם התב־ססות אש"ף בדרום־לבנון, אחרי סף־טמבר השחור בירדן. אש"ף הוא גוף חילוני לגמרי, המבוסס על עיקרון לאומי, ללא הבדל בין דתות ועדות. הוא שימש דוגמה חיה למישטר חברתי מסוג אחר.

הכוח הצבאי של אש"ף, שחדר לחלל הריק של דרום־לבנון, שבר את המיתוס של העוצמה המארונית, והגביר את התסיסה. אף שאש"ף לא רצה להתערב בעניינים הפנימיים של לבנון, הוא נספג בעל־כורחו אל תוך המציאות הזאת.

משום־כך היווה אש"ף איום נוסף על הסטאטוס־קוו, שעמד בלאו־הכי על כרעי־תרנגולת. מכאן החלטתם של כמה מראשי המארונים לסלק את הפלסטינים מלבנון — לא רק את אש"ף, אלא את כל מאות אלפי ה־פליטים, ששינו את המאזן הדמוגראפי במדינה, אף שלא זכו מעולם בשום זכויות אזרחיות. הם היו נתונים תמיד לדיכוי ולפיקוח חמורים מטעם שרות־הביטחון, שהיו כפופים לשילטון ה־מארונים.

הסורים, שלא הכירו מעולם ב־עצמאות לבנון, שנקרעה מגופה של סוריה, בחשו גם הם בלבנון, כשמטרתם העיקרית היא להפריד ולמשול. הם תמכו פעם בעדה זו ופעם בעדה אחרת, כדי למנוע את התגבשותו של גורם דומיננטי כלשהו, שיוכל לעמוד מול הלחץ הסורי.

לתוך חנות זו של חרסינה נכנס השור הישראלי, ביהירות העילאית שמקורה בכורות טוטאלית.

כמו שוליית־קוסם, המנסה לחקות את המכשפים האימפריאליסטיים של ימים עברו, ניסתה גם ישראל לשחק מישחקים של מעצמה. כפי שניבא שרת, זה גרם לאסון כללי.

הנסיך הישראלי נישק את היפהפיה הנרדמת, ונוכח לדעת שהעיר מיפלצת.

הכתובת על הקיר

ב אמצע שנות ה־70' הגיעו בלב־לבנון המים עד נפש.

המים המצטברים מאחורי הסכר הגי־עו לכמות שאיימה לשבור את הסכר בכל רגע. ראשי המארונים, שהפכו בינתיים למיעוט שבמיעוט, חרדו שמא תתפרק המערכת כולה ויחד עימה כל זכויות־היתר המופלגות שלהם. הם עשו מה שעשו לבנונים בכל התקופות במיקרה כזה: הם חיפשו גורם זר, שיעזור להם נגד אחיהם, שביקשו לנגוס בעוגה.

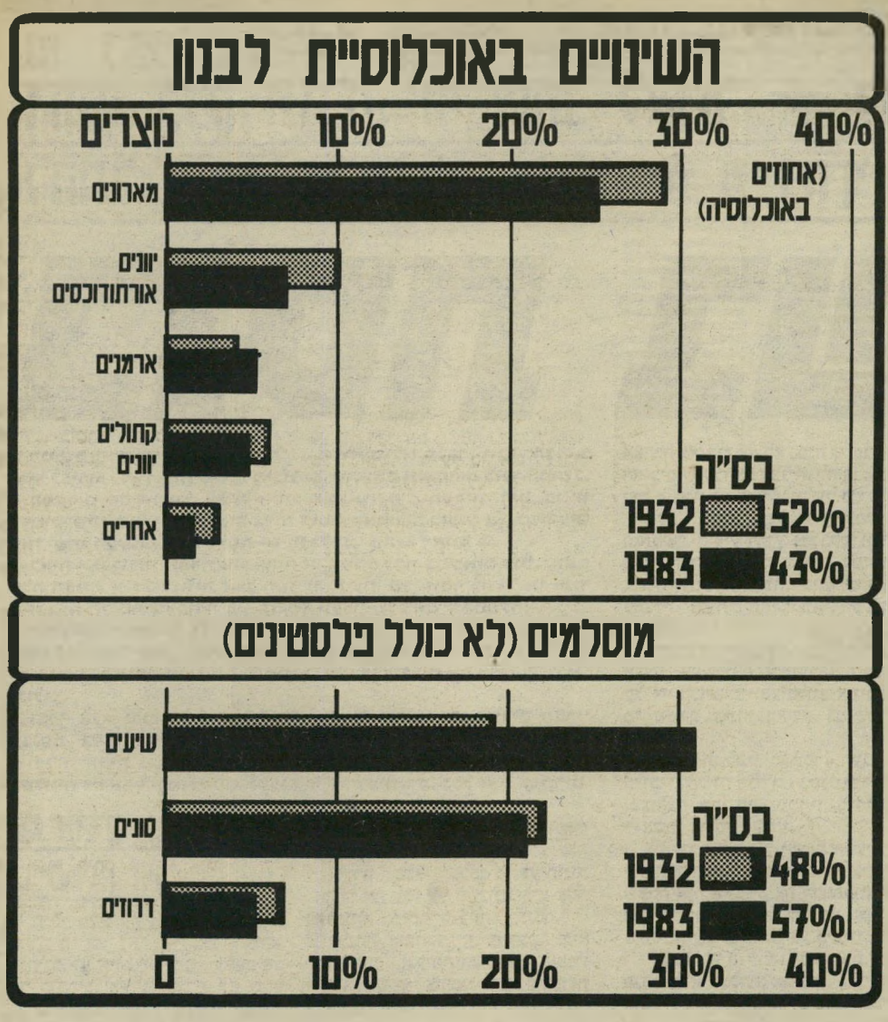
הגורם המתאים היה מוכן ומזומן מעבר לגבול: ישראל.

אילו היו המארונים חכמים, ולא רק פיקחים, הם היו עושים את הדבר הנבון: מכירים בכך שהמצב השתנה, מתפש־רים עם העדות האחרות, ומסכימים על חלוקה חדשה של העוגה.

אולם ראשי המארונים הצטיינו ב־שחצנות המטמטמת, שבה לוקים מעמ־דות שליטים בכל התקופות. הם לא יכלו להסתגל למציאות החדשה. הם לא קראו את הכתובת שעל הקיר. הם בטחו בעליונותם, ובבעל־הברית החדש ש־קרץ להם מעבר לגבול הדרומי.

בעניין הזה טעה שרת בנבואתו. הוא היה בטוח כי המארונים הם חכמים, ושייזהרו מפני הרפתקה העלולה לה־מיט עליהם שואה היסטורית. אולם הזקנים המארוניים, ששלטו בכיפה, לא היו נבונים, ובניהם המפונקים היו הרפתקנים קלי־דעת.

כל יודע־היסטוריה יכול היה להזכיר למארונים פרק בתולדות המרחב.

בהמוניהם לאיסלאם המנצח, וכך הקיץ הקץ על אלף שנים של תרבות נוצרית מיזרחית.

כאשר הושיטו הנוצרים הלבנוניים את ידיהם לישראל, נגד העולם הערבי, הם שיחקו באש. סופה של הרפתקה זו עדיין אינו נראה באופק, ולעדה המארונית היא עלולה להיות שואה.

על כל פנים, כאשר הבינו ראשי המארונים כי הסטאטוס־קוו אינו יכול להימשך, הם החליטו להקדים תרופה למכה ולהתנפל על יריביהם, לפני שאלה יתנפלו עליהם. אין ספק כי מילחמת־האזרחים הלבנונית הנוראה, שהחלה ב־1975, החלה ביוזמת ה־מארונים. בסמכם על העזרה הישי־ראלית, שבוא תבוא, הם גררו למילחמה את העדות היריבות.

אחת המטרות העיקריות היתה לג־רור אל תוך המערבולת את הפלס־טינים, על אפם ועל חמתם, כדי להביא להתפתחות שתאלץ אותם לברוח מ־לבנון, על מאות אלפיהם, ולסובב את הגלגל הדמוגראפי אחורה.

על רקע זה נולדה הברית המארונית־ישראלית. שהמי־טה אסון על שני שותפיה.

ציפור קיצרת־דואי

ד הברעה האמיתית להיכנס לבנון הלבנוני לא התקבלה ב־1982, תחת הנהגת בגין־שרון, אלא ב־1976, תחת הנהגת רבין־פרס.

יתכן שראשי המארונים לא היו נכנסים כלל להרפתקה של מילחמת־האזרחים, אלמלא סמ־כו לחלוטין על נכונותה של ישראל להיגרר אל תוך הזירה.

השעה היתה נוחה, מפני שנפערה תהום בין סוריה ואש"ף. עם התבססות העוצמה המדינית והצבאית של האירגון הפלסטיני, הוא העז להרים ראש ולנהל מדיניות עצמאית, שמטרתה היתה להגיע לידי פיתרון מדיני עם ישראל. שליטי דמשק ראו בכך סכנה גדולה לעצמם, והחליטו לחסל את צמרת אש"ף, בהנהגת יאסר ערפאת.

רבים שכחו מאז כי סוריה פלשה ללבנון בקיץ 1976 על פי הזמנתם הדחופה של ראשי המארונים, כדי להביס את אש"ף, שכוחותיו עמדו לנצח במילחמת־האזרחים. בניצוחו של רבין, ובחסותה השקטה של ארצות־הברית, נוצר מאחורי־הקלעים שיתוף פעולה ישראלי־סורי, המחזיק מעמד עד עצם היום הזה, למרות הפסקה קצרה ביוני 1982.

העזרה העצומה שהושיטה ישראל למארונים, ובמיוחד למיפלגת הפלאנ־גות, הטביעה את חותמה על מילחמת־האזרחים. המארונים תקפו, אך הובסו על־ידי כוחות אש"ף. הסורים פלשו וכמעט הביסו את אש"ף. ישראל הזרימה אל המארונים כסף ונשק, אימנה את ראשי הפלאנגות וקיימה עימם קשר הדוק. ב־1978 פלשה ישראל לדרום־לבנון ומסרה אותו לצבא־שכירים משלה, בפקודת סער חדאד.

לבסוף, ביוני 1982, פלשה ישראל ללבנון במלוא העוצמה, כאשר המטרה היא למסור את לבנון כולה לידי הפלאנגות, אחרי השמדת אש"ף וגי־רוש הסורים.

נראה כי למרות ההסתבכות הארוכה לפני כן — הויכוחים שנמשכו מאז 1954, וההתערבות הפעילה מאז 1976 — לא היה לקברניטי ישראל, אלופיה ומודיעיה מושג על המציאות האמיתית של לבנון. שר בכיר, יעקב מרידור, האמין אז כי השיעים הם כת נוצרית. יצחק רבין, שתמך גם הוא במילחמה, הודה כעבור שנים שלא ידע דבר על השיעים. כל התסבוכת של לבנון, על מקורותיה ההיסטוריים, הגיאוגרפיים והדמוגראפיים, היתה זרה למקבלי ההחלטות.

היהירות הישראלית, שהר־קיעה שחקים, גרמה להם לראות את הדברים ממעוף של ציפור קיצרת־דואי.

זוהי הטרגדיה האמיתית של ישראל בלבנון: לא היה לה מושג למה היא נכנסת. היא נכנסה לנוף היפהפה, מבלי לדעת שהוא כולו קן עצום של צרעות. היא העירה את הצרעות והרגיזה אותן עד מוות — ועכשיו הצרעות מלוות אותה באשר היא פונה, עוקצות ופוגעות. יתכן שלא ייעצרו על הגבול.

אך גם עכשיו לא נלמד הלקח האמיתי. בצמרת המדינה קיימת האשליה שאפשר „לצאת מלבנון" — כלומר, להוציא משם את החיילים — ולהישאר בה בפועל, באמצעות סוכנים ובאי־כוח, ולהשתתף במישחק הבא.

משמע: המעורבות תימשך. היא עלולה לגרום בעתיד לאסונות חדשים.

מאת

אורי אבנרי

שיכול היה לשמש כאזהרה נוראה. כאשר פלשו הצלבנים למרחב בסוף המאה ה־11, היוו הנוצרים המקומיים רוב מוחלט בארץ־ישראל, בלבנון ובסביבה. המוסלמים היו סובלניים, ולא התנכלו להם. אך במהלך של 200 שנים של מילחמות־דת, הפכו גם המוסלמים שוב לקנאים דתיים. אחרי שאחרוני הצלבנים נזרקו לים (ממש) מן המזח של עכו, עברו הנוצרים המקומיים

ועדת־החוץ־והביטחון בלבנון
הבורות חוגגת

כוכבי המושב הראשון של הכנסת: סיכום מסוג אחר

דפנה ברק מגלה: מי אוהב לאכול ★ למי יש עין לנשים ★ מי יודע להתלבש ★ מי מבלה בלילות ★ מי רודף פירסומת ★ מי הולך לישון מתי

כנסת בשר ותה

המושב הראשון של הכנסת ה־11 הסתיים לא־מכבר. חברי־הכנסת יצאו לפגרה, והעיתונות מלאה סיכומים, ניתוחים ומאמרים לזכר המושב.

המסרים המשותפים לשלל הסיכומים: שיעמום חסר־תקדים, ביזיון לדמוקרטיה, תת־רמה וציונים ברוח דומה, האמורים לזעזע, אך השוקעים באדישות הכללית. לכל אומה יש הפרלמנט שהיא ראויה לו.

לאור האפרוריות והריקנות, יהיה זה מגוחך לדון בנושאים כגון: „האם חלה תמנית אידיאולוגית אצל השר (הוא עוד שר) יוסף בורג?" או „איך מתבצעת חלוקת־העבודה בין תריסר יועציו של ראש־הממשלה?"

הנושאים הנותרים לדיון הם „תגידי, איך דויד לוי מדבר במציאות? ממש כמו בטלוויזיה? לא יכול להיות. אף אחד לא מדבר כך!" או „זה נכון שאבוחצירא תיקן את שיניו? ששוסטק ומודעי צובעים את השיער?" וכולי וכולי.

ובכן, אלה נבחריך, ישראל 1985. מקוצר היריעה לא נזכרים חברי־הכנסת כולם בסקירה מהירה זו. הסליחה עם מי שטרחו ועמלו בוועדות־הבית, נכחו לעיתים אפילו במליאה, כיכבו במיזנון הכנסת, ישנו במלונות־הפאר הירושלמיים, נסעו לחו"ל ושמותיהם, בכל זאת, נפקדים.

● אהרון אבו חצירא: כריסטיאן דיור

תמ"י משמיעה חירחורי־התפרקות אחרונים או לא — אבו חצירא, מנהיגה, לא שינה ממינהגיו המאופקים אך היקרים. בימים שבהם לא טייל ברחבי־העולם (עם עדיפות ברורה לפאריס), ניתן היה למצוא אותו מסב במיזנון בית־הנבחרים, לבוש בקפידה וביוקרה. סימני־היכר של פירמות יוקרתיות — כריסטיאן דיור, פייר קרדן וכדומה — מעטרים את כותנותיו, תיקיו ושאר חפציו. מאחורי כל אביזר יוקרתי מסתתר סיפור: כיצד הצליח הח"כ הערמומי לרכשו במחיר מוזל.

שתיית־קפה ממושכת יותר בחב־רתו, עשויה גם להוציא מהנפטלין הרפתקות מעט היותו סטודנט בחו"ל. הרפתקות שלא היו מביישות אף את המפורסמים שבאחינו הזורקים. כן, כן, למי שמתקשה להאמין למראה־עיניו: אבו חצירא, חובב־הכיפה ומנהיג הדפוקים, הוא אחד הגבר האלגנטיים ביותר במיזנון־הכנסת. החל בנימוסיו האירופיים, דרך לבושו המסוגנן, תוצ־רת חו"ל, וכלה בחיוכו המשופץ א־לה פארה פוסט.

הזמן ותשומת־הלב שהוא משקיע בתחום זה, לא היו מביישים אף אחת מעשר הנשים האלגנטיות באחד מאותם סקרים ידועים.

שיחה עימו יכולה להיות מהנה לא פחות משיחת־קצ'קס, אבל על קלאס: נשמע מפתיע, אך מומלץ לנסות.

● שרה דורון: עגילים חואמים

אותה לא תפגשו לעולם כששערה סתור או לבושה מרושל, מקומט ושאר בושות.

דורון, שכל הכלפט'ס בעיתונות חידדו את עטן על חשבונה, היא אחת הדמויות הפיקחיות ביותר בכנסת.

מנחה אותה הגיון פראקטי. היא תרבותית ונעימת־הליכות, ואפילו קולה נשמע צורמני רק בהיכרות ראשונה. היא מעשנת בשרשרת אינסר־פית, המורכבת מסיגריות אמריקאיות צרות וארוכות. על אף דימויה החמור־כלשהו של יושבת־ראש הקואליציה, יש בה המון שובבות. ניתן לרכל עימה, תענוג.

במושב הראשון של הכנסת ה־11 אף גילתה יותר העזה ודמיון בלבושה. היא זנחה את החליפה השמרנית־קלאסית לטובת יצירות מצמר („מספרד:"), ויום אחד אף הפגינה רגליים חטובות להפתיע, דרך שסע שובב. התיאום בין הפריטים לצבעים השונים בהופעתה, מושלם.

„איך? איך את עושה דבר כזה?" שאלה אותי פעם בזעזוע אמיתי, „איך את עונדת עגילים כחולים על חולצה ורודה!!!"

● פסח גרופר: מילחמת הקילוגרמים

גם על מיגרשו כידרו עיתונאים רבים בדרך להכרתם כעיתונאים שנונים. בדיחות האפרסמון והקוטץ' נכנסו מזמן לפולקלור. אולם גרופר הוא אחד הח"כים השנונים ביותר במיזנון הכנסת. לא הייתי מייעצת להיכנס עימו לפינג־פונג מילולי ללא הכשרה מתאימה.

הוא שומר על מוראל אחיד — גבוה: מאז שנטש את שולחן הממשלה, אינו אוהב להתאמץ במיוחד. במושב האחרון של הכנסת, לא נמנה גרופר עם הח"כים שנעלו את הבניין. להיפך: הוא היה מהסנוניות המבשרות על נטישה.

פעם, בסופו של דיון מעייף ומתמשך, הופיע רחוץ ומלבלב, ובלט בים הפרצופים הנבולים במיזנון. „חזרתי עכשיו מהמלון," בישר בחדווה לחבריו המותשים, „ישנתי, עשיתי אמבטיה... "

פעמים אחדות נראתה במיזנון רותי, אשתו, ירושלמית (במקורה) תוססת. על אף הכחשותיו הצוהלות, אין ספק מי משחק כינור ראשון במשפחת גרופר.

פעם נתקלתי בגרופר העגלגל בלובי של מלון רמדה רנסנס, ממורק ומצוחצח למישעי, ממתין בדריכות ל„אשתי צריכה להגיע... "

גם עם סיומה של ישיבת־הנשיאות ההיסטורית של המיפלגה הליברלית (לפרק או לא לפרק את השותפות עם חרות?) אץ־רץ גרופר לטלפון הקרוב. „רותי," רעם קולו, „כרגע סיימנו... "

את מאבקו בגיזרתו המתעגלת, הוא מנהל ללא הצלחה, אך בחן. „אני לא אוכל הרבה!" הוא נוהג למחות, והצביע על צלחת עמוסה לעייפה במיני־סלטים, „זה משמין, זה?" הוא מתריס, וממשיך להשמין.

● עדי אמוראי: שמלות וסיגאר

את סגן שר־האוצר ניתן היה למצוא במשך המושב, כשהוא אוכל, שותה, או משוחח, תמיד בחברת ליברלים. נראה היה כאילו אמוראי הציב לעצמו משימה בלתי־אפשרית — לחקור את נבכי המיסתורין של המפלגה הליב־רלית, על כל פלגיה ופלגיה.

הסיבה ברורה: הכורח היומיומי שהוטל עליו, במיסגרת ממשלת־האיזון־המיפלגתי, לנסות להבין את הליברל המסובך מכל, יצחק מודעי.

כל זה לא מפריע, כמובן, לעיניו התכולות הגדולות — העיניים היפות ביותר בכנסת — לשוטט ולהתמקד על כל שימלה חולפת. אמוראי חובב נשים יפות. מי לא? נכון, אך אמוראי חובב אותן אחרת. מכל הלב. עיסוקיו הרבים, על כל פנים, מונעים ממנו מלהתמסר לאהבתו זאת.

בתיקו מונח, מזה חצי שנה, סיגר ארוך, שקיבל ביום מינויו כסגן־שר מהשר ייגאל הורביץ. אמוראי מחכה להזדמנות־פז לעשנו במנוחה, ללא לחץ זמן, בעיות תקציב, בעיות קוא־ליציוניות ועוד.

הוא עוד מחכה.

● משה קצב: כרס חדשה

ניתן היה להיתקל בשר הטרי, כשהוא חולף במיסדרונות הכנסת, טרוד בבעיות האבטלה, מנחם פרוש ושאר צרות שאינן כתובות בתורה. בדרך־כלל לבוש קצב קטן־הקומה בחליפה חומה בלתי־אופנתית.

„שלום, מה שלומך?" הוא זורק בחופזה ובאחידות לכל מכריו. אל תטרח לנסות ולענות על השאלה. קצב כבר בוודאי שואל אותה בחלק אחר של הבניין.

את הביישנות הוא חרט על דגלו, והשקפותיו הכלליות הן די שמרניות. „יום אחד אנחנו חייבים לשוחח על כך," הוא נוהג להתרות בי, כשמתגלים חילוקי־דיעות בינינו. היום, אל דאגה, עוד רחוק.

קצב, שהחיוך חתם קבע אצלו עד למינויו כשר, מוטרד ללא הרף מבעיות מישרדו, וגם כשהוא נמצא במיזנון־תכונתו — להסתדר — מקוממת עליו כמה מעמיתיו, אולם, אם מתעלים מעל לקטנוניות ולצרות־אופקים מעין אלה, שיתוף־פעולה עם קולס עשוי להפוך את הכנסת האפורה למקום עליז, מלא חן ושוקק־חיים.

● יצחק רבין: סגור ומסוגר

כמה מחברותיי הטובות ביותר מצטמררות ממש לזכר קולו העמוק וחיתוך־דיבורו השגוי. קשה לי לרדת לפישרה של התופעה, מכיוון שרבין, המסמיק בוודאי כהוגן למיקרא שורות אלה, חגג מזמן את יום־הולדתו ה־60, וסימני הגיל ניכרים בצווארו.

לעולם לא תפגשו בו מסב בצוותא עם עמיתים לממשלה או לכנסת. שולחנו במיזנון עמוס תמיד יועצים, דוברים ועוזרים לרוב. גם אם נותר כיסא פנוי, אל דאגה — איש לא יצטרף לשולחנך. לרבין יצא שם של איש בודד וחשדן כרוני, ולכן זהו הסידור האידיאלי לכולם: גם לו וגם לסובבים אותו.

קשה ליצור תיקשורת בסיסית עימו. כמעט תמיד חל איזה נתק: או שהוא נפגע מבלי שהתכוונו לפגוע בו, או שהוא פוגע מבלי להתכוון, נפגע וחוזר־חלילה. כל אלה יצרו לו שונאים מושבעים, המפיצים שמועות משמו־עות שונות, המטילות דופי בכושרו לתפקד בדרגת אחריותו הנוכחית. זה תהליך שסגר את האיש עוד יותר.

וחבל: בהזדמנויות המעטות שבהן השתחרר ונפתח, אני חייבת להעיד, הוא אחד מבני־השיחה המעניינים והמגוונים ביותר בכנסת.

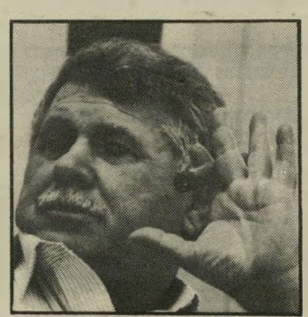
● פינחס גולדשטיין: הבו כותרת!

גם בביקור חטוף ביותר בכנסת, את פינחס גולדשטיין אי־אפשר להחמיץ. הוא אחד מחברי־הכנסת הפעלתנים ביותר, וגם הרמת גבה צינית והערות מרושעות כגון: פני הדור כפני... לא יעצרו אותו מדהירתו לאורכה ולרוחבה של הכנסת.

מה יצליח לעצור אותו? עיתונאי? ורק לשניות ספורות, מכיוון שמחכים לו עיתונאים נוספים, מחכה לו עוזרת פרלמנטרית יפהפיה (אין לו מוניטין של חובב יפות, אך הוא פשוט מוקף בהן, ביפות ביותר) לניסוח דחוף של

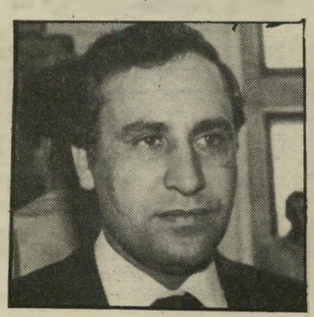
דורון
שסע בשימלה

גרופר
ממהר לברוח

אמוראי
אהבות מכל הלב

קצב
חשיבות חדשה

● עדי אמוראי: שמלות וסיגאר

את סגן שר־האוצר ניתן היה למצוא במשך המושב, כשהוא אוכל, שותה, או משוחח, תמיד בחברת ליברלים. נראה היה כאילו אמוראי הציב לעצמו משימה בלתי־אפשרית — לחקור את נבכי המיסתורין של המפלגה הליב־רלית, על כל פלגיה ופלגי־פלגיה.

הסיבה ברורה: הכורח היומיומי שהוטל עליו, במיסגרת ממשלת־האיזון־המיפלגתי, לנסות להבין את הליברל המסובך מכל, יצחק מודעי.

כל זה לא מפריע, כמובן, לעיניו התכולות הגדולות — העיניים היפות ביותר בכנסת — לשוטט ולהתמקד על כל שימלה חולפת. אמוראי חובב נשים יפות. מי לא? נכון, אך אמוראי חובב אותן אחרת. מכל הלב. עיסוקיו הרבים, על כל פנים, מונעים ממנו מלהתמסר לאהבתו זאת.

בתיקו מונח, מזה חצי שנה, סיגר ארוך, שקיבל ביום מינויו כסגן־שר מהשר ייגאל הורביץ. אמוראי מחכה להזדמנות־פז לעשנו במנוחה, ללא לחץ זמן, בעיות תקציב, בעיות קוא־ליציוניות ועוד.

● אלי קולס: מישפחה עליזה

אם תראו שולחן שבו מסובים שישה אנשים (לפחות) למה שנראה כארר־חת־צהריים מישפחתית, ווהי „מישפחת קולס".

ראש המישפחה הוא, כמובן, כבוד היושב־ראש של ועדת־החוקה־חוק־ומישפט, הח"כ הליברלי אלי קולס. נכון שהוא התברג בקושי לכנסת ה־11, אך עובדה זו לא מנעה ממנו לעשות הרבה רעש לאחר־מכן, ולסדר רבים מעניניה על־פי הבנתו. הבנתו, אגב, היא פשוטה למדי: מה שטוב לקולס — טוב למדינה!

החברים הזוטרים יותר במישפחה, הם עוזריו השונים והמשונים, למטרות לא־ברורות. במנגנון־הכנסת טוענים שקולס מעסיק יותר עוזרים ויועצים מאשר כל סיעת הליכוד.

הארוחות הללו מתנהלות באווירה עליזה, וקולס, שכמה ממומחי־הדיאטות המפורסמים ביותר כשלו על גיזרתו, מנצח מדושן־עונג על מלאכת האכילה.

דמויות מן המיזנון

● הדובר: תפסיקי לצחוק!

מיזנון־הכנסת הוא ביתו השני. כאן הוא מבלה שעות רבות עם השר שלו או בלעדיו.

קשה להתחמק משיטותיו המתוחכמות. הוא מוכר את השר שלו בכל שיטה — רישמית או בעקיפין: "עכשיו אנחנו בשיחה פרטית," הוא מפעיל את קסמיו, "אני באמת לא מדבר כדובר, אבל לשר שלי כל־כך לא־נעים לישון במלונות־המאר. את יודעת כמה הזמנות לנסיעות לחו"ל הוא דחה? טוב, אז הוא נסע כמה פעמים. אני לא מדבר כדובר: באמת! אבל איך התגאיתי בהתנהגות שלו בנסיעה! איך הוא ייצג את המדינה בכבוד! את יודעת איך אני צריך לרדוף אחריו, להתחנן שיתראיין, שישתף פעולה עם התיקשורת? זה פשוט לא מעניין אותו! נכון שהוא לא מפסיק להתראיין בנושא ההוא, אך רק מכיוון שזה נושא חשוב לו. תפסיקי לצחוק. את יודעת? בלילה של האסון — ואת זה אני לא מספר לך כדובר — הוא היה צריך להופיע בטלוויזיה, והוא קרא לי וביקש לבטל את הופעתו. הוא לא היה מסוגל להופיע..."

זה ממשיך עוד ועוד, אך נראה לי שהפרינציפ ברור.

● היועצת: חצאית־קפלים שחורה

היא חולפת בדהרה על פני מיסדרונות הכנסת, בארשת עסוקה־טרודה. כניסתה למיזנון, בדרך־כלל בחצאית־קפלים שחורה, מבשרת את כניסתו הצפויה של השר שנפלה בידיו הזכות להתייעץ עימה. במיזנון מגחכים למראה דמותה: "הנה, הגיע כוח החלוץ..."

אשליית הכוח, המכה שהפילה יועצים ועוזרים נוספים בעת האחרונה, גרמה לה לשיכרון־חושים. לא ברור, אם השר שלה עובר איתה או היא — איתו. "הוא לא מחפש אותי," גיחכה פעם בזילזול לאחד מישובי המיזנון, שלא הבין את מערכת־היחסים כראוי, "הוא יודע תמיד היכן אני..." טוב לדעת למי לפנות, למיקרה שגם אתם תיזדקקו לייעוץ.

● המנכ"ל: גבר אופנתי

הוא המנהל־הכללי של עסק כושל, העומד מזה חודשים, או־טו־טו, לפני סגירה. עובדה זאת לא הפריעה לו, כמובן, לשרוף שעות על גבי שעות במיזנון הכנסת. דיבורו החרישי־איטי להרגיז (כמה מעובדיו מחקים אותו טוב יותר מהמקור) וההתעניינות בשלומו, הם חלק מהווי הכנסת. כי זאת יש לדעת: הוא היפוכונדר מוצהר: כשאינו מפרט את מחלותיו, הוא עסוק בפירוט מחלות העסק שהסכים כשעת־רצון (או חולשה?) לנהלו. התיאור הוא בדרך־כלל ציני־להחריד ומצחיק־להפחיד.

פעם הודיעה לי (ולו) מישהי שהוא אחד הגברים האופנתיים ביותר בבראנז'ה. הוא מחזיק בתואר נוסף, לא פחות מכובד: אחד הגברים המאחרים ביותר בבראנז'ה (אם קבעת עימו פגישה — טייק יור טיים. כמו שאומרים האנגלים. איחור בן שעתיים עשוי להגביר את המניות שלך אצלו, אחד הגברים המרובים ביותר (ולאו־דווקא לטובה) בבראנז'ה... חיי מגנ"ל.

הודעות לעיתונות. צריך להעלות הצעות־לסדר ושאילתות, העשויות לזכותו בעוד קצת עיתונות...

יחסיו המעולים עם התיקשורת מדירים שינה מעיניהם של כמה מעמיתיו. הקינאה באה על פורקנה סביב שולחנות המיזנון בכנסת.

גולדשטיין מצידו, ממשיך להתרוצץ, הבעתו מיוסרת־טגפנית (תוצאה של דיאטה חמורה: "הפסקתי אותה, מכיוון שיש לי בעיות גרדרובה. צריך לקנות הכל מחדש...") ולקצור כותרות.

לא מומלץ לנסות ולדבר עימו על עניינים יומיומיים או על נושאי תרבות. הוא שקוע כולו בפעילותו, ונתון בסדר־יום קפדני, המתחיל ב־0500 בבוקר בבריכת־השחייה, ומסתיים ב־2200 בדיוק, גם אם יש הצעות מפתות להמשך הלילה. לא ניתן למצוא אותו במסיבות למיניהן, או אפילו במערכון הח"כים במלון רמדה־רנסנס (החדר שבו מסבים הח"כים, המתאכסנים במלון, צופים בטלוויזיה יחדיו ומצ'וצבטים). זה לא מעניין אותו. רק המילים "ספורט" (גולדשטיין הוא היושב־ראש של ועדת־הספורט של הכנסת) ו"צחק מודעי" מסוגלים להחזיר את הניצוץ לעיניו.

● גד יעקובי: דוברת צמודה

גד יעקובי הוא, ללא ספק, אחד הגברים הנאים ביותר בכנסת הנוכחית, אם לא המרשים מכולם.

לזכותו ייאמר שאינו מסתיר את גילו. על יום־הולדתו ה־50 (שנחוג בביתו, מישרדו ובטורי־הרכילות) הודיע במיזנון־הכנסת, כמה שבועות מראש, וניסה להתמודד באומץ עם המציאות הכאובה.

במיזנון הוא מסב עם עיתונאים. תמיד עם עיתונאים. ומה חשבתם? מדוע כימעט כל מהדורת־חדשות כוללת את המילים: "שר־הכלכלה חושש... שר־הכלכלה סבור..." גם שרים אחרים סבורים וחוששים, אך לחששותיו של יעקובי יש ביטוי תיקשורתי!

עובדה זאת מעוררת, כמובן, את יצר־הקינאה אצל רבים מחבריו. למיזנון הוא מגיע בליוויית דוברת צמודה, ובזמן שהוא מנהל שיחות מאלפות עם נציגים נבחרים של העיתונות, מסתערת היא על נציגים אחרים של... נכון, העיתונות.

פרט ללהיטותו התיקשורתית — אף אחד אינו מושלם — הוא נמנה עם האנשים הרציניים יותר בכנסת, ודיעותיו הענייניות על תיפקודה של הממשלה הנוכחית, הן מהכנות והנכונות מבין המלל המושמע במיזנון.

● רפי אדרי: ימים ויפות

הוא אינו יודע כיצד לספוג ביקורת. לא שהוא אינו חפץ בה, אולם, כשהיא אינה מחמיאה במיוחד, הוא שוכח את נימוסיו הטובים.

יושב־ראש סיעת המערך הוא בדרך־כלל מנומס, מחוייך ומצוחצח. גילו אינו ניכר בו, וכשפעם הופיע במיזנון בליוויית צעירונת חיננית, התקשה לשכנע רבים שזוהי בתו.

ניתן היה להבחין כמה פעמים במשך המושב באשתו הערינה, ג'ון, ובבנו, כשהם ממתינים בסבלנות לראש־המישפחה, שיגמור להתרוצץ ולהתלחש ברחבי הכנסת.

אדרי, בעל המראה השבריר, ופני החרסינה, חובב בילויים, וניתן למצוא אותו מכסכס באירועים נוצצים למיניהם, שאליהם נוהרים כל היפים והיפות. הוא אחד היפים המספקים לאירוע את אבק־הכוכבים.

סיפורי־פיקנטריה רבים רווחים עליו בין עובדי־הכנסת. במסיבה עלי־זה, שנערכה לא מכבר במישכן (לכבוד יום־הולדתה של מזכירת הליכוד), חוקו טיפוסים מהווי הכנסת. אדרי, כך הוד־לף לי, היה המחוקה הראשי.

● בני שליטא: סקס וחיקשורת

מי מכם, שהשם — שליטא, מזכיר לו יכבות קורעות־לב במליאה־ריקה בכנסת או פורקן רגשות מעורר־רחמים, "אל מול פני האומה" בטל־וויזיה, שיישב ויקרא את השורות הבאות:

בני שליטא נוהג להצהיר שהוא בן 50, "עם נסיון של בן 80, אבל מרגיש ומתנהג כמו בן 30..."

כמעט כל נושא שתנסה לגלגל עימו, ינווט במוקדם (לא במאוחר) להערות ציניות בנושא־הנושאים — סקס. כל זה בליווי חיוכים מרומזים, העלולים להתפתח לצחוקים פרועים.

כשירגיש שהנושא מוצה (אל תסמכי על זה), יהיה שליטא מוכן לשתף אותך בהשקפותיו הנרחבות על המישטרה, מערכת־המישפט בארץ ולישכת היועץ המישפטי לממשלה. אולם, בניגוד לתדמיתו התיקשורתית, הוא טוב־לב, שופע עליצות ובעל חוש־הומור סביר, בהתחשב בנסיבות המקילות. הוא מלך חיי־הלילה של הפרלמנט. המדובר בשני הלילות הירוד־שלמים בשבוע, שמבלים חברי־הכנסת בעת פעילותה.

ואיך אפשר לתאר את שליטא ללא אהבתו השנייה — אהבת־התיקשורת? התיקשורת המרוכזת שהוא קיבל במשך מושב הכנסת לא סיפקה אותו: להיפך: עם האוכל בא התיאבון, ושליטא הוא אדם רעב. כמה פעמים הסביר לי בכאב, שאין ביכולתו להתמודד עם "הריצה המטורפת הזאת אחר עיתונות, פירסום," וחשף צדדים רגישים ויפים באנושיותו. זהו שליטא האמיתי — תערובת של כאב וטרגדיה אישית, עם אהבה בריאה לכל מנעמי החיים: אהבה, בילוי, פירסום.

פעם, בשעת־לילה מאוחרת, בירוש־לים, עצר אותנו אדם ושאל לכתובת מסויימת. "הוא לא ירושלמי," הסברתי, "בני הוא ממנחמיה!"

"אתה בני שליטא?" שיסע אותי האיש בהתפעלות מהולה בהערצה, ועשה לשליטא את היום. סליחה — את הלילה.

● אברהם שריר: תייר התיירות

קשה להאשים את השר המעולן בנוכחות־ייתר במיזנון. ביכולתי לתרום לך רק עצה שימושית אחת בעניינו: לעולם, לעולם אל תבטל או תדחה פגישה עם שר־התיירות. אם הצלחת לפגוש בו בין מסעותיו הרבים, בכנסת — על אדמת ארץ־הקודש! — יש להחזיק בו חזק ולהודות לאלוהים.

● דויד לוי: לפני ואחרי

כאן — אין הפתעות. סיגנון דיבורו הבומבסטי והופעתו אומרת ההדר והחשיבות־העצמית אינם עיוות של המירקע. "לוי," הסביר לי פעם שבח וייס, "ודאי מדבר כך גם עם אשתו במיטה..."

לוי, שתיסרוקתו הנפוחה שימשה השראה להברקות לרוב, נוהג לטפוח בפגישתו עימך על כתפך בחוזקה (מנסיון, זה כואב) ולפטור אותך בנימה סחבקית: "כל הכבוד! כל הכבוד!"

ניתן לחלק תיפקודו של הקזבלן־מבית־שאן בכנסת לשתי תקופות: לפני (הדחתו של אבנר סרוסי) ואחרי (אחרי הדחתו). לפני — היה מגיע לוי למישכן בצילו הנמוך והעגלגל של סרוסי. שולחנו היה מלא בעוזרים למיניהם (עליזה גורן, דוברתו הצמודה, ואחרים) וסרוסי — יד ימינו ושמאלו גם יחד — מגע כל קירבה מיותרת לשר. הוא העדיף שהמצב יהיה בפיקוחו הבילעדי ועל השיטות — למדנו כולנו מאוחר יותר.

אחרי — התקופה שלאחר הדחתו של סרוסי, ניתן לכנות — תקופת השיחרור. את מקומו של סרוסי תפס צעיר רזה, נחבא אל הכלים בן־אבו שמו, ואילו לוי, יציר־התיקשורת, פרץ למיזנון משוחרר, התיישב תוך כדי אנחת־רווחה בשולחן עמוס עיתונאים לעייפה וצחק במרירות: "אני הרי לא מבין בכלכלה..."

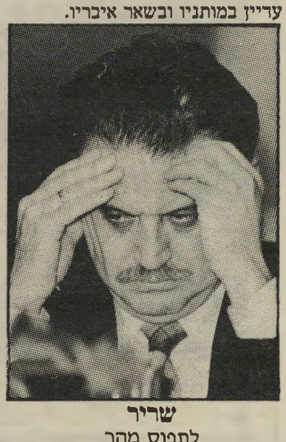
"אתה מבין?" לא איחרה לבוא התגובה העיתונאית הנכספת, והאידיליה חוגגת עד עצם היום הזה.

● אליעזר שוסטק: חתיכת נוסטלגיה

לא, זאת לא טעות. זאת עדיין סקירת כוכבי המושב הראשון של הכנסת ה־13.

שוסטק, שהיה ממונה עד לא מכבר על בריאותנו, אפילו מכהן כאחד מסגניו המרובים של היושב־ראש, שלמה הילל.

גילו (72) אינו ניכר בהופעתו החיצונית, בפרט בשערו המוכהה, וכפי שהעיד על עצמו פעמים מיספר, כוחו עדיין במותניו ובשאר איבריו.

שריר
לתפוס מהר

ניתן היה לפגוש בו יושב בניחותא, זמנו בידו, במיזנון הכנסת. לעיתים התלוותה אליו רעייתו מינה, אשה הדורה, מטופחת, בעלת שיער בלונדי עשוי בקפידה. השניים נראים כפיסת־נוסטלגיה מתחילת המאה. הוא מזיז לכבודה כיסא, מטפל (מסיר ומלביש) במעילה, והכל — בנימוס ובגינונים, שנדמה שנשכחו מהעולם.

הסובב אותם — המתרחש במיזנון — נראה כלא נוגע בהם. הם מעבר לתככים, לבחישות למאבקים, למר־פקים, לריצות ולחותמות. החותמות, אגב, הן תיזכורת לכך שאף־על־פי־כן ולמרות־הכל, אין לתייק את שוסטק, מנהיג סיעה (לע"מ — התאחדה במשך

לוי
גם במיטה

המושב עם חרות) הקיימת רק על גבי הנייר, בעבר.

מי מכם, שקץ בשיעמום ובעסקנות האפורה במיסדרונות הכנסת — שיטול פסק־זמן ויתיישב לשתות שוקו חם בחברתו של שוסטק. אחרי הדקות הראשונות, שבהן תתאמץ (ללא הצלחה יתירה) לפענח את מה שיישמע לך כמילמול בלתי־ברור ואיטי להחריד, תגלה יהודי חם, איש נחמד.

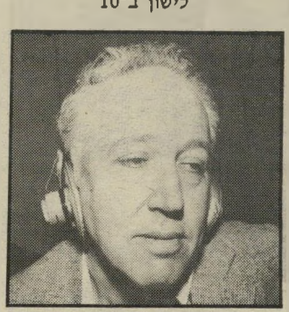
קולם
כישלון לדיאטה

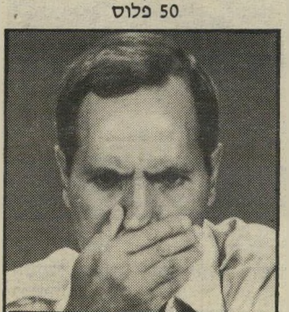
רבין
שולחן מנותק

גולדשטיין
לישון ב־10

יעקובי
50 פלוס

אדרי
אירועים נוצצים

שליטא
חיוכים מרומזים

המועצה הישראלית למען שלום ישראלי־פלסטיני

ערב עיון

לזכר לוחם־השלום הפלסטיני ד"ר **עיצאם סרטאווי** במלאת שנתיים להירצחו.

בתכנית:

- **טכס הענקת פרסי „קרן סרטאווי"** לעידוד היצירה והמחקר בסוגיות־יסוד של העם הפלסטיני, ובנושא הדיאלוג הישראלי־פלסטיני.
- **ח"כ מתי פלד:** המעגל הישראלי־פלסטיני, אתמול, היום ומחר
- **עו"ד כאמל דאהר:** האם דרושה תנועת „שלום עכשיו" ערבית?
- **רב־שיח:** **„תודעה יהודית" ו„תודעה פלסטינית" בישראל** בהשתתפות: **אורי אבנרי – יושב־ראש ד"ר נזיר יונס, עאדל מנאע, בועז עברון, ד"ר מאיר פעיל.**

האירוע יתקיים ביום ג', 16 באפריל, בשעה 20.00, באולם מס' 70, בסמינר הקיבוצים, דרך חיפה 149, תל־אביב.

הציבור מוזמן!

זוכה השנה ב־3
פרסי אוסקר ארה"ב
8 פרסי אוסקר בריטי כולל
הסרט הטוב ביותר

סרט בלתי נשכח על ידידות שעמדה במבחן

דמעות של שחיקה

סרטו של רונלד ג'וֹפה מפיק דייויד פטנהם
עם: סם ווטרסטון וד"ר היינג ס. נגור

הספר זכה בפרס פוליצר ומבוסס על סיפור אמיתי

בכורה „גת" ת"א	„אורנע" ירושלים	מיום ה' ערב חג 11.4
ארצית 9.30-6.30-3.45	9-6.30-4	„אואזיס" ר"ג

במדינה

(המשך מעמוד 6)

עה כה מרחיקת־לכת היתה עומדת לדיון העם. אך הציבור הישראלי היה השבוע אדיש לגמרי, כאילו זה אינו נוגע לו. הכנסת הפכה מוזמן לחותמת־גומי, בתוספת כמה חריגים רודפי־פירסום, ורמת־הדיון בממשלה היא פרימיטיבית.

הדוקטור פאוסט ידע, לפחות, מה הוא עושה. ישראל עלולה למכור את נישמתה בהיסח־הדעת.

יחסים מרחביים

נורות אדומות

ההסיבה בסודאן צריכה לשמש אזהרה לכל: אם לא יימצא סיתרון, תבוא המהפכה האיסלאמית הקנאית

אין מול לשליטים העוזרים לישראל.

בשנה האחרונה עשה ג'עפר אל־נומיירי, השליט הוותיק של סודאן, מעשה טוב לישראל. הוא השתתף במיבצע ציוני מובהק, ונתן בחשאי את ידו לעליית יהודי אתיופיה. הפטפטנות חסרת־המעצורים, שהיא אחת ממכות־המדינה בישראל, חשפה פרשה זו.

אין לדעת אם גילוי זה תרם משהו לחיסול מישטרו. בסודאן יש כוח רב לדת. היא היתה ערש המרידה הערבית־דתית החשובה הראשונה נגד שילטון המערב — המרד הגדול של מוחמד אחמד אל־מהדי האגדתי, נגד הבריטים, בסוף המאה שעברה.

נומיירי כהה־העור היה בראשיתו שליט מתקדם ביותר. הוא הצטיין בחוכמה ובסובלנות. הוא הביא עימו רוח של פשרה וניסה לשים קץ למאבקים הגדולים בארצו בדרך של הבנה הדדית. הוא פתר את הבעיה הגדולה ביותר של סודאן: הניגוד התהומי בין הרוב הערבי־מוסלמי בצפון והמיעוט הכושי, נוצרי והאלילי בדרום.

אולם קרה לו מה שקורה לשליטים רבים המאריכים בשילטון. הסובלנות שלו נמוגה. הוא כונן במדינה מישטר של חוק מוסלמי, שפך לנילוס כמויות עצומות של אלכוהול, דן נואפים למלקות ולסקילה, כרת ידיים של גנבים ועשה מעשים רומים, שקוממו נגדו את דעת־הקהל בעולם. הוא הרגיז את המתקדמים, מבלי לפייס את הקנאים הדתיים. הוא קומם מחדש נגדו את הדרום הכושי, ומילחמת־האזרחים התפתחה שוב. הכלכלה התמוטטה, ולבסוף לא היה מנוס מן ההפיכה, שבוצעה השבוע על־ידי הצבא.

כתובת על הקיר. עם הישמע הקולות הראשונים של הפיכה בארץ־הנילוס, נדלקו האורות האדומים בעולם כולו. כל בר־דעת במרחב חושש בכל רגע מפני פרוץ מהפכה איסלאמית בכל אחת מארצות־ערב. החשש שמא ישתלטו הקנאים הדתיים על ארץ ערבית כלשהי, בנוסח המהפכה של האיית־אללה חומייני באיראן, מפחיד את הכל.

רוח רעה מהלכת בעולם הערבי — הרוח הרעה של המהפכה האיסלאמית הקנאית.

כאשר התרומם הערפל והתגלה המצב החדש בחרטום, נשמו הכל לרווחה. ההפיכה גרמה רק לשינוי קוסמטי. במקום נומיירי בא גנרל מיושב, שעורר אמון. מועמר קד'אפי המטורף, אויבו הפרטי של נומיירי, לא השתלט. הברית המסורתית בין שתי הארצות של עמקי־היאור, סודאן ומצריים, נשארה על כנה.

מי שחושב כי כל המוסלמים הם דתיים קנאיים וחוזרים בתשובה, הופתע לשמוע על הפגנות בחרטום שבהן צעקו השבוע המפגינים: „רוצים בירה!"

יתכן שהיתה זאת אזהרה אחרונה לעולם: אם לא יימצא פיתרון מהיר לבעיות המרחב, ובראשן לסיכסוך הישראלי־ערבי, תפרוץ מהפכה איסלאמית באחת הארצות הערביות, ותשתלט כאש על כולן. הכתובת נרשמה גם על הקיר בירושלים.

הכוכבים הבטיחו שיהיה מפכ"ל. הוא יגיע רחוק!

הייתי עדה לכך שקצינים בכו כשהוא עזב!

הוא לא בנה את עצמו על רמיסת גוויות!

הכוכבים הבטיחו לאברהם תורגמן את מפכ"לות המישטרה. כך לפחות חזרה ואמרה, פעם אחר פעם, מרים תמיר, שותפתו לחיים, גרושתו לשעבר ששבה אליו.

תמיר, שהיא אסטרולוגית, גרפולוגית, כירומנטית וקוראת בקלפים אסטרולוגיים, לא חזרה בה ביום השישי האחרון מהצהרותיה הבומבסטיות.

בעוד תורגמן עסוק בפרידה מאנשי מטה המחוז הדרומי של המישטרה, והולך הביתה אחרי 34 שנות־שירות, היא עמדה על שלה: „ראיתי, ואני עדיין רואה אצל אברהם, קידום יוצא מן הכלל בקאריירה האישית שלו. לא יכולתי בתחזיות ובהערכות המיקצועיות שלי לומר בוודאות איזה תפקיד הוא יקבל. מכיוון שהוא היה בדרגת ניצב במישטרה, היה לי ברור שהוא יהיה המפכ"ל. ברוך השם הוא עדיין צעיר, מלא כישורים ומרץ, ואני בהחלט צודקת לגבי העתיד ולגבי קידומו. הוא יגיע רחוק. אתם עוד תשמעו עליו."

ערב סדר־הפסח בא תורגמן הביתה ופלט אנחת־רווחה. אחרי מתח של כמה חודשים, היתה לגביו הודעת ההתפטרות שלו — בשיאה של פרשה חדשה שבה היה מעורב — סיום של פרק סוער בחייו. הוא היה רגוע לחלוטין.

דווקא תמיר היתה נסערת. היא היתה נרגשת ומתוחה. היא לא התנגדה למעשיו של הניצב, אבל היא פגועה מהדרך שבה הוא מצא את דרכו החוצה. היא נאמנה לו ומגינה עליו לאורך כל־הדרך. כך אפשר לשמוע מדבריה:

„הוא נהג באבירות. היו לו כמה וכמה אופציות, אבל הוא מימש את האופציה של לקום וללכת. אופציה שהתאימה לתכונת האבירות שלו."

תורגמן פרש מהמישטרה אחרי שבדיקה בגלאי־שקר (פוליגרף) הטילה ספק במהימנות עדותו במישפטו של אסף חפץ. באותה עדות הוא נחקר על יחסו לעיתונאים, ועל מיקרה ספציפי שבו היו מעורבים קצין ביחידה המרכזית בתל־אביב ועיתונאי מעריב יאיר קוטלר. אז היה תורגמן מפקד מחוז תל־אביב. ההגנה במישפטו של חפץ רצתה להוכיח שתורגמן אישפר לעציר להתראיין אצל העתונאי, שלא כמקובל, כדי שזה יפרסם על הניצב כתבת־שבח. קצין־המישטרה יעקוב רז סיפר בעדותו, שתורגמן הורה לו לאפשר את קיום הראיון. תורגמן הכחיש, אמר שהקצין עשה זאת על דעת עצמו.

המישטרה הציעה לתורגמן להיכדק

בגלאי־שקר. היועץ המישפטי לממשלה דחה את גירסת קוטלר, שתמכה בתורגמן. אחרי שפשט את מדיו, תקף הניצב את מהימנותה של המכונה, וגילה שהוא, כקצין בכיר, מודע היטב לחולשותיה.

מדוע, אם כן, הוא הסכים להיבדק כשידע מראש, שכמנותח־לב יהיו התוצאות נגדו?

אמרה תמיר: אני ייעצתי לו שלא יילך לבדיקה בפוליגרף. ידעתי כמה שווה המכונה הזאת. לפני כמה חודשים התכוונתי לפתוח מישרד להכוונת עובדים ורציתי להכניס גם מכשיר־פוליגרף. לשם כך ערכתי בארצות־הברית מחקר על הפוליגרף. לא התמחיתי בנושא, אבל למדתי. קיבלתי מושג על פעולות המכשיר. לא מאברהם, כי אם ממומחים בלוס־אנג'לס, בתקופה שהייתי שם.

הרושם שקיבלתי מהמכונה הוא שהיא בלתי־אמינה. זאת אחת הסיבות שאני החלטתי לא לפתוח מכון כזה. לא רציתי להיות קשורה במכשיר לא־אמין ולא־מדוייק.

כשהוא סיפר לי שמציעים לו להיבדק במכונת־אמת, אמרתי לו שלפחות ינצל את זכותו, כמו שיש לכל אזרח, לסרב להיבדק במכונה. היו לו מספיק סיבות לכך, טובות מאוד, אחת־אחת.

אז קודם כל, הבדיקה אינה אמינה. אבל לאברהם היתה גם בעיה נוספת. הוא אחרי ניתוח־לב פתוח. אני התייעצתי עם טובי הרופאים הקרדיולוגים בארץ. הם אמרו לי שבזמן לקיחת תרופות השפעה על הבדיקה היא רבה, והתוצאות עלולות להיות מכשילות.

אברהם ידע על כך: היה לו ברור מהם הסיכונים שהוא לוקח על עצמו. בכל זאת הוא התעקש ללכת, בגלל החשש שאחרת יחשבו שמא הוא פוחד ממשהו. הוא אמר לי שבשביל הציבור הוא ייבדק בפוליגרף.

אברהם תורגמן נאלץ השבוע להתפטר מן המישטרה. אך אשתו האסטרולוגית מבטיחה:

„הכוכבים נוצצים לו!"

אצל השאה האיראני

תמיר היתה טרודה מאוד ביום השישי האחרון. כל בני־המישפחה היו מוזמנים אליהם, לדירת־השרד ה' מישטרתית שלהם, שברחוב זאב בכר במרכז־ירושלים. הטלפונים לא פסקו מלצלצל. בין שיחת־טלפון והכנת השולחן לאורחים היא סיפרה על חוויה אישית הקשורה במהימנות מכונת־האמת.

עברה אצלי בעבר עוזרת שגנבה לי שתי מערכות סכו"ם מוזהבות, די־יקרות. היא טענה כל הזמן שהיא לא גנבה. לא רציתי להתלונן במישטרה והצעתי לה שתיבדק, על חשבוני, במכונת־אמת. היא הסכימה. התוצאות היו שהיא רוברת־אמת, ושהיא לא גנבה את הסכו"ם.

הבודק הפרטי אף אמר לי בפירוש: 'היא לא גנבה.'

כעבור זמן, כשישבנו שתינו ושוחחנו בשקט, לחצתי עליה בעניין הגניבה. היא נשברה, פרצה בבכי והודתה. סיפרה לי שהיתה זקוקה לכסף כדי לקנות מתנת־חתונה לחברים. התקשרתי מייד לבודק ואמרתי לו חד־משמעית: אני מאוד מצטערת לומר לך, שהכלי שאתה עוסק בו איננו אמין, וכואב לי שהוא צריך להחליט בגורלם של אנשים. לא ידעתי שגם על עתידו של אברהם יחליט המכשיר הזה.

עד כאן דבריה.

תמיר בת ה־43 ותורגמן בן ה־52 הם בני־דודים. הם נישאו ב־1957 ונולדו להם שני ילדים: יוסי (28) ואייל (23). אחרי שבע שנות נישואים הם התגרשו.

„כשהוא התגייס למישטרה, הייתי עוד ילדה, בת תשע. אבי שיכנע אותו ללבוש מדים. גרנו אז בצפת, ושם חסרו שוטרים. אברהם התגייס, וכשהתחתנתי איתו, בת 16 כמעט, הוא כבר היה סמל, מדריך בבית־הספר לשוטרים בשפרעם.

„כשהייתי בהריון עם יוסי, הבן ה־בכור, אפילו הדפסתי לו בבית ספר על החוק הפלילי, שהוא למד בשפרעם.

„כבר אז הוא הקדיש את כל חייו למישטרה. הגעתי לבית־החולים ללדת את שני ילדיי לבדי, כי הוא היה בעבודה ולא התפנה ללוות אותי."

ב־1963 הם התגרשו. „מאז היינו כל הזמן בתקן של רומן־בהמשכים. ידידות אמיתית וחברית. תמיד ידענו שאנו קשורים האחד לשני, ואפילו שכמה תכונות שלנו היו מנוגדות — תמיד ראינו את עצמנו ביחד."

הזוג תורגמן־תמיר לפני ההתפטרות
„בגלל דרגת הניצב, היה ברור לי שיהיה מפכ"ל

תורגמן התחתן בשנית, שלוש שנים אחרי הגט, ונולדו לו שתי בנות: מירב (17 וחצי) ומיכל (15 וחצי). מרים תמיר יצאה לדרך חיים עצמאית. היא פיתחה כישרון טיבעי שהיה לה בתורת־הנסתר, ויצאה לחו"ל כדי ללמוד את יסודות המיקצוע. „המשכתי מסורת של דורות במישפחה שלי," סיפרה השבוע.

בחו"ל היא נדדה ממקום למקום. הגיעה עד לאיראן והמזרח־הרחוק. במשך השנים רכשה לה שם בארבעה תחומי התמחותה: אסטרולוגיה, גרפולוגיה, כירומנטיקה (קריאה בכף־היד) וקריאה בקלפים אסטרולוגיים.

היא היתה בת־בית אצל השאה האיראני בטהראן ואצל בעלי־הון בארצות־הברית.

בסוף שנות ה־70 יצאה ללוס־אנג'לס עם שני ילדיה וחייתה שם שלוש שנים. לפני שנתיים החליטה לשוב לארץ. מדי פעם היא מגיחה לעבודה מעבר לים. לדבריה, עם לקוחותיה נמנים אפילו יהודים חרדים בניו־יורק.

מאז ששבה ארצה היא חיה ביחד עם תורגמן. בתחילה בדירה מרווחת במיגדלי־דויד בתל־אביב, ואחר־כך, כשמונה כמפקד המחוז הדרומי, בדירת־השרד הירושלמית.

„מאז שאנחנו ביחד, אני שותפה שלו לאורך כל הדרך, בכל החלטותיו והתלבטויותיו," אמרה תמיר השבוע. היא סיפרה על מה שעבר עליהם בשבוע האחרון, עד שהגיש את מיכתב־ההתפטרות שלו לשר־המישטרה, חיים ברלב.

המשיכה תמיר:

הוא התייעץ איתי, ובעצם הסביר לי שקצה נפשו מהמאבק עם אנשים מסויימים בתוך המערכת, אבל הוא אינו מוכן לפגוע במערכת ולכן הוא לא רוצה לפנות לבג"ץ. אני לא אגיד שמות, אבל כל אחד בטח יודע במי מדובר.

הוא הרגיש נפגע כששללו ממנו את הזכות למישפט־צדק. כל מישפטן שראה את מיסמך־ההחלטה של הפרקליטות באבירות. נזכרתי באותו בוקר בניתוח־הלב שעבר לפני שנתיים. מאז שאני מכירה אותו, ידעתי שהוא גיבור.

הייתי אז בלונדון והוא הלך לעשות בדיקות שיגרתיות. ידעתי שהוא בריא מאוד, פרט לבעיות־קיבה, שהיו לו

(המשך בעמוד 14)

„פחד עצום!"

ניח ששר בממשלה היה עובר עבירה דומה. האם הוא היה נשפט על־ידי ראש הממשלה? השר היה נשפט בבית־מישפט! מדוע לאברהם לא ניתנה הזכות הזו?

ביום שישי הוא הלך להודיע על ההתפטרות באבירות. נזכרתי באותו בוקר בניתוח־הלב שעבר לפני שנתיים. מאז שאני מכירה אותו, ידעתי שהוא גיבור.

הייתי אז בלונדון והוא הלך לעשות בדיקות שיגרתיות. ידעתי שהוא בריא מאוד, פרט לבעיות־קיבה, שהיו לו

„הכוכבים נוצצים לו"

(המשך מעמוד 13)

בעבר. כשנודע לי שהוא מאושפז, נתקפתי בפחד עצום, כי הוא אף פעם לא היה חולה. מייד חזרתי ארצה. הבת שלו פגשה אותי בנמל־התעופה ואמרה לי: אבא צריך לעבור ניתוח־לב פתוח!

חשבתי שאני הוזה. איך יתכן שאדם שרץ כל בוקר חמישה־עשרה קילומטר ושוחה בכל בוקר, מתהלך ובליבו בעיה כל־כך רצינית? נזכרתי בבקרים שהצטרפתי אליו לשחייה.

לא היה לי מושג מה זה ניתוח־לב פתוח. רק השם הפחיד אותי. כשבאתי לבית־החולים, אחרי חצות, הוא המתין לי, ער לחלוטין, רגוע ומחייך, וחזותו הפגינה שלווה. לא הבנתי איך הוא יכול להתנהג כך, יומיים לפני ניתוח גורלי. אבל בבת־אחת נרגעתי.

בשקט כזה בדיוק הוא הלך ביום השישי להיפרד מהמישטרה. וגם עליי הוא נסך תחושת ביטחון והערצה כל־פיו.

„לא אוהב להתכופף!"

תמיר המשיבה בשטף: מה שלא יגידו עליו — ומה לא אמרו עליו? — הוא לא בנה את עצמו על חשבון אחרים. כל מי שקורא עיתונים יודע, שרוב האשמות שהועלו נגדו עד היום קשורות בכיכול לעזרה או לטיוח עניינים של פקודיו. אבל איש לא יאמר שהוא בנה את עצמו על רמיסת־גוויות. אפילו מתנגדיו מודים שהוא הצליח בזכות יושרו וכישוריו.

על שאלות **העולם הזה** השיבה:

● אמרו עליו שהוא מפקד קשוח ובלתי מתחשב בפקודיו.

„שקר וכזב. עוד השמצה. אולי הוא עושה רושם כזה, אבל מי שעבד קרוב אליו ידע מה שאני יודעת. מאז שאני מכירה אותו: היתה לו רגישות עצומה לפקודים שלו. נכון שהוא דרש מאנשיו, אבל בדיוק מה שהוא דרש מעצמו. הוא קפדן, מסודר ומאורגן. באמצע דיון חשוב, בשעות הקטנות של הלילה, הוא היה מבקש סליחה, יוצא מחדר־הישיבות אל הנהג שלו ושולח אותו הביתה לישון. הוא חשב על כל אחד ואחד.

„זמן קצר אחרי שהוא הועבר למחוז הדרומי, נערכה לכבודו מסיבה של אחת היחידות בנגב. באתי לשם יחד איתו. הייתי תמהה איך הוא הכיר כל קצין בשמו הפרטי ושאל לשלום המישפחה. זה הרי לא רק עניין של זיכרון, כי אם איכפתיות מכל אחד ואחד."

● אם כך, מדוע לא מינה אותו חיים ברלב לתפקיד הבכיר בסבב המינויים הנוכחי?

„אני לא יכולה להתערב בשיקוליו של השר. אבל דע לך, שאברהם האמין שהוא יהיה מפכ"ל. היו לו תוכניות רבות מאוד להעמיד את המישטרה על הרגליים כמו שצריך, ולהבריא אותה. כל מי שמכיר אותו יודע שהוא מיקצוען מעולה. אפילו מתנגדיו אומרים זאת. וכל מי שמכיר אותו, ראה בו את המועמד הטוב ביותר להנהיג את המישטרה. כבר נאמר שעם ישראל הפסיד מזה שהוא לא יהיה עוד מפכ"ל. מיותר שאני אחזור על כך."

● אז מה קרה, חיפשו אותו?

„כן. מה שגרם לי בכל פעם לכאב־לב היה הכתבות שפורסמו נגדו בעיתונים מסויימים, והם באו למעשה מחוג מצומצם של אנשים, שהיתה להם התנגדות אליו ממניעים אישיים בלבד. להם נתנו כותרות ובימה להתבטא.

„אבל אני הייתי עדה לכך שקצינים בכו כשהוא עזב. כשאברהם הועבר מתל־אביב למחוז הדרום, קצינים לא הפסיקו להתקשר איתו, לבקר אותו ולהתעניין בשלום כל המישפחה.

„כשנודע שהוא לא יהיה מפכ"ל, רבים טילפנו אליו והביעו צער. ואלה אנשים שלא היו עכשיו תחת פיקודו.

„אין לי שום עניין היום לרבר על יריביו של אברהם בתוך המישטרה. אני תולה בהם הרבה אשמה על מה שקרה לו. הם לא כנים, ונראה שבגדו בו."

ביום השישי השבוע, אחרי שהניצב הפורש שב לביתו והתכונן לסעודת־הסדר המסורתית, עשו מרים והוא תורנות טלפונים. „הטלפון לא פסק מלצלצל. קצינים מהמרחב אמרו לי שההחלטה של אברהם הרסה להם את החג. קיבלתי טלפונים מאישי־ציבור המכירים את שנינו, וגם מכאלה שלא מכירים אותנו, והם אמרו לי מפורשות שזה הפסד למדינת־ישראל שהוא החליט לפרוש. את ארוחת הסדר התחלנו קצת באיחור, כי היינו טרודים בלענות לטלפונים, ואברהם גם הלך לתפילת ערבית בהיכל שלמה.

„עכשיו אנחנו יוצאים לחופשה ארוכה. בחודש הבא נצא לארצות־הברית. לפני כן נחזור לתל־אביב.

„יש לאברהם הרבה אופציות. בכל מה שהוא יבחר, אתמוך בו. יהיה לו זמן ללימודים ולמנוחה.

● האם היה רקע עדתי להתקפות נגדו?

„זה לא עניין של גיזענות. זה עניין של אנטי־תורגמניה. פעם שאלתי ידיד עיתונאי, איך ייתכן שאדם כמו אברהם — שסיכן את חייו בעבודתו במישטרה, ויתר על חופשות, ושב לעבוד מייד אחרי שנותח בליבו — זוכה ליחס כזה? הוא ענה לי שזה בגלל הציפצוף שלו. זה ברור לי שאברהם לא אוהב להתכופף. יש לו גאווה והוא לא יחניף למישהו כדי שיכתבו עליו יפה."

ביום הראשון יצאה תמיר לתל־אביב, כדי להתחיל בהכנות למעבר לעיר הגדולה. תורגמן זכאי לשנת חופשה בתשלום מהמישטרה, עד לפרישתו הסופית ממנה. תמיר, המלווה אותו בנאמנות, בדיוק כמו שמלווה לילי שרון את בעלה, אריק, מביטה קדימה, לא בצער אלא בביטחון מלא שתורגמן יגיע רחוק, למרות הכל!

בן־ציון ציטרין ■

תורגמן ותמיר
„להעמיד את המישטרה על הרגליים!"

החודש כדאי להשקיע

אנו מכבדים כרטיסי אשראי

מבחר הספרים הגדול ביותר בישראל - בכל השפות!

ספרים זה סטימצקי

פרסום דגש

כבר 60 שנה

מתיחת פנים ללא ניתוח
בעזרת תרגילי התעמלות – יוגה לשרירי הפנים
טלפון בבית – 03-479777

שולה
ציפורניים מלאכותיות בשיטה אמריקאית
חזקות באחריות
וכן השתלת ריסים
ת"א, המלך ג'ורג' 89
טלפונים:
284919
295318
השתלת ציפורניים

עמותה לשמירת צביונה של תחנת גלי־צה"ל רוצה לעזור לדמוקרטיה ולגלי צה"ל?

עבורך הקמנו עמותה לשמירת צביונה של תחנת גלי־צה"ל.
העמותה תשמור על אופיה המיוחד של גל"צ, תעניק גיבוי ציבורי על מנת לשמר את דרכי הפעולה של התחנה, ותפעל לקבוע דרכים ואמצעים חוקיים וציבוריים לפקוח על המטרות האלה.
כבר הצטרפו אנשי רוח ואישי ציבור. גם אתה יכול להצטרף — פרטים ברחוב רמב"ם 24 ת"א אצל עו"ד אלי זוהר.
תרומות למאבק הציבורי והמשפטי המתנהל כעת אפשר להעביר ישירות לחשבון העמותה בבנק דיסקונט סניף ראשי — יפו. **חשבון מס' 240001.**

ב"ה
אטיה חיים
מעוניין בנחמדה למטרה רצינית
גובה 160 גיל 28
ת.ד. 7085
מיקוד 42291
נתניה

איתן עמיחי
הדברת מזיקים
בע"מ
מופחים לחדברת תיקנים (ג'וקים), תולעי עץ, חרקי ספרים ובגדים.
רמת-גן, רח' מודיעין 18, ת.ד. 2272
טל. 790114-5-6 רש' מס' 481/75 עסק
שמירה על בריאותך ורכושך
איתן עמיחי - הדברת מזיקים

שאגאל: גמר החשבון

יש לי חשבון ארוך עם מארק שאגאל. חשבון של 10 שנים.

אני יודע: הוא היה אמן רגול. משיכמו ומעלה. גדול האמנים היהודיים של הדור.

כאשר נפטר, בשבוע שעבר, לא היה איש־תרבות, המכבד את עצמו, שלא כתב דיבר־הערצה על האיש. על גאוניותו, על גאוותו היהודית, על ערכיו האמנותיים הדגולים.

לא אני. מצטער.

במשך עשר שנים עבדתי בכנסת, וראיתי במשך שלושה ימים בשבוע את שטיחי־הקיר הענקיים שלו. בסוף, היקצה לי אחד הסאדיסטים של הכנסת חדר־עבודה במקום שלא היתה אליו גישה אלא לאורך שטיחים אלה.

ובכל פעם — יום אחרי יום — ניקרו השטיחים האלה את עיניי.

ושוב: אני יודע שזוהי תעודת־עניות לי. לא שאגאל עמד למיבחן בתעורוכה מתמדת זו, אלא אני. נכשלתי בבחינה. אילו הייתי חכם, הייתי לפחות סותם את פי או מהלל את האיש כמו כולם.

אבל התקפה מוזרה של יושר מונעת זאת ממני. יצר טיפשי מכריח אותי להורות, לבושת: איני סובל את יצירות שאגאל. מעולם לא סבלתי אותן. הן נראו לי תמיד בקיטש נורא.

זהו. הוקל לי. שלום לזיכרו.

סיגאר מעל לעננים

היתה זאת טיסה חלומית.

במטוס היו 20 מושבים — שניים בשורה, כשמעבר צר מפריד ביניהם. אי־אפשר היה לעמוד בו בקומה זקופה. הכניסה והיציאה היו בשפיפה. המטוס כולו דמה לסיגאר מעופף.

הצוות מנה שניים — טייס וטייס־מישנה. הקפטן עזר להכניס את המיזוודות והתיקים לתא־המיטען. לפני הטיסה עבר — כמעט בזחילה — בין המושבים וחילק עיתונים, ובאמצע הטיסה הגיש יין ומיץ־תפוחים.

הטיסה היתה מצירייך ללוגאנו. הארץ היתה מכוסה מאופק עד אופק בענן לבן סמיך, שמתוכו ביצבצו הפסגות המושלגות של הרי־האלפים. מפעם לפעם התרומם ענן שובב ממעטה־העננים השטוח, שהבהיק בשמש, ויצר דמויות אמנותיות. ראיתי בבירור אריה זונק, וגם ראש של תנין־ענק.

עלה על דעתי, שאם יפול המטוס, תהיה הנחיתה רכה. השלג שעל הפסגות נראה לי עמוק מאוד.

(טסתי פעם בחיי בדרך דומה, מצירייך לסנט־מוריץ. הייתי אורח של בנקאי שווייצי, שעסק בטיסה כבתחביב. טסנו במטוס הפרטי הקטנטן. משום־מה לא טסנו מעל להרים, אלא ביניהם. משני הצדדים, במרחק שנראה לי קטן מאוד התרוממו קירות לבנים ותלולים של שלג, ויתכן שאז גם הלבינו שערותיי.)

טסנו כ־40 דקות, ואז נעלמו לפתע העננים, וראיתי מתחתינו את העיר לוגאנו, השוכנת לחוף האגם שלה. בעמק צר. כשמסביב מתנשאים הרי־ענק. כדי לנחות במסלול הקטן, היה על המטוס לרדת בצורת ספיראלה, מעגלים־מעגלים, בין הרים מושלגים אלה.

אחרי שיצאתי בקומה כפופה, עזר לי הקפטן לקחת את המיזוודה שלי ובירך אותי לשלום. איני זוכר מהו שם חברת־התעופה המפעילה קו זה, אך הריני מעניק לה ציון־לשבח.

נא לקנא

באתי ללוגאנו כדי להתראיין. הטלוויזיה השווייצית האיטל־קית מצאה לנכון להעניק לי אפשרות שלא הוענקה לי מעולם בטלוויזיה הישראלית: להשמיע במשך שעה רצופה את דיעותיי ולהסבירן. בראיון זה השגנו שיא, שהוא אולי עולמי: תוך 55 דקות עניתי על 43 שאלות על חיי, מעשיי והשקפותיי.

תוכנית זו, ששודרה השבוע, היתה הראשונה בסידרה חדשה, המוקדשת לאנשי־מאבק („פרוטאגוניסטים", בלעז) ברחבי העו־לם. אחריי יופיע, השבוע, הלמוט שמידט הגרמני.

הנה כמה פרטים, שיעלו צבע ירקרק של קינאה על פניו של כל איש־טלוויזיה ישראלי: למען ראיון זה בלבד הובאתי מישראל לשווייץ. שוכנתי באחד המלונות האלגנטיים ביותר שגרתי בהם בחיי. הראיון עצמו התקיים בבניין־הטלוויזיה, בראש אחד ההרים — בניין מודרני יפהפה, חדש לגמרי, העולה בגודלו פי שלושה, או ארבעה, על בניין הטלוויזיה הישראלית. האולפנים חדישים ביותר, מצויידים בכל טוב. הקפיטריה דומה לבית־קפה טוב, והמיסעדה מעולה, גם במושגים איטלקיים.

כל זה עומד לרשות טלוויזיה, המשרתת אוכלוסיה שווייצית־איטלקית של 300 אלף איש, כאוכלוסיית חיפה־רבתי, תוך התחרות קשה עם כמה ערוצים של הטלוויזיה האיטלקית הסמוכה ותחנות־כבלים פרטיות.

רק בדבר אחד יש, כנראה, דמיון בין הטלוויזיה שלנו וטלוויזיה זו. כאשר סיפרתי לאנשי־השידור, בארוחת־הערב במיסעדת־דגים, על האינטריגות והשערוריות בטלוויזיה שלנו, נענעו בני־שיחי את ראשיהם בהבנה, כאומרים: „כמו אצלנו, כמו אצלנו..."

שח־מת בכיכר

תודות להזמנה זו זכיתי להכיר עם חדש: העם השווייצי־איטלקי. נעים לגלות עם שלא הכרתיו קודם לכן, והיה נעים כפליים להכיר עם זה רווקא.

בבני הקאנטון טיצ'ינו התמזגו התכונות החיוביות של שני העמים. הם דייקנים ומסודרים כמו השווייצים הגרמניים, אך מבלי להיות קפדניים מדי, כבדים ומשעממים. הם לבביים וחיוניים כמו האיטלקים, מבלי להיות ברדקיסטים.

טיילתי ביום־שמש נעים ברחובות לוגאנו, עיירה הקטנה מפתח־תיקווה, ונהניתי ממראה השלג שעל ההרים ממול. בכיכר העירייה, ליד האגם, שיחקו שני אזרחים קשישים שח־מת. הלוח — כמטר וחצי על מטר וחצי — היה חלק מריצוף הכיכר, והכלים היו מעץ, בגובה הבירכיים. היו דרושות שתי הידיים כדי להזיז כלי.

מסביב עמדו כמה וכמה קיביצרים, שעקבו אחרי המהלכים. אילו היו ישראלים או איטלקים, היו העצות עפות מכל עבר. אך

שאגאל והשטיחים שלו בכנסת

איש מן המסתכלים לא השמיע הגה. מכיוון שהשחקנים לא היו הכי טובים, והיו לי רעיונות למהלכים מבריקים, כמעט התפקעתי. אך מה יכולתי לעשות? שתקתי.

ככל שהכרתי את השבט הזה יותר, כן עניין אותי. השווייצים האיטלקיים מהווים רק כ־5% של כלל אזרחי שווייץ. מכיוון ששווייץ מחולקת לקאנטונים, שבהם מרוכז כמעט כל השילטון הפנימי, זהו מיעוט הנהנה מאוטונומיה מלאה. מבחינה מדינית, הם שווייצים לכל דבר. („אנחנו יותר שווייצים מאשר השווייצים," השוויץ אחד מהם באוזניי.) אך מבחינה רוחנית הם שייכים למרחב התרבותי האיטלקי. הסיפרות והקולנוע האיטלקיים מהווים את הנוף הרוחני שלהם, ורבים מהם עוקבים גם אחרי הפוליטיקה האיטלקית, יותר מאשר אחרי הפוליטיקה המשעממת של ארצם הרגועה.

התעניינתי בנושאים אלה, מפני שגדמה לי, שכזה יכול להיות מצב המיעוט הערבי בישראל, אחרי קום השלום. בני טיצ'ינו סבלו במשך מאות בשנים מדיכוי שווייצי, אחרי שהשווייצים כבשו

איזור זה מידי דוכסות מילאנו. רק ב־1803 ניתנה להם עצמאות בקאנטון משלהם.

אין פירוש הדבר, שבני טיצ'ינו אוהבים במיוחד את אחיהם דוברי־הגרמנית בצפון. „אנחנו כבושים בידיהם," אמר לי אחד מהם, שטען, כי הצפוניים מנצלים את הדרומיים. בני טיצ'ינו נמצאים במצוקה: איטלקים רבים חוצים את הגבול הסמוך אליהם כדי למצוא עבודה. אין הם זקוקים לרשיונות ולדרכונים כדי לעבור גבול זה, והם לוחצים על רמת־השכר כלפי מטה. ואילו גרמנים רבים באים מהצפון, קונים בתים בנוף האגדתי, ולוחצים על המחירים כלפי מעלה.

לוגאנו היא עיר של תיירים ובנקים, מפני שאיטלקים רבים מעריפים להחזיק את כספם השחור בעיר זו, ליד האגם הכחול וההרים הלבנים. לוקארנו הסמוכה, ליד אגם אחר, היא חיונית יותר, והעיירה התאומה שלה, אסקונה, היא יפהפיה אמיתית. כל־כך יפה, עד כי הגרמנים מצפון, המשופעים בכסף, דוחקים שם את רגלי האיטלקים המקומיים. כל מטר מרובע בה תפוס על־ידי בוטיק יקר לעתיקות ולאופנה.

שווייץ היא מדינה חריגה. היא מוכיחה שעמים שונים אכן יכולים לחיות ביחד, למרות שאינם אוהבים זה את זה במיוחד (ואולי בגלל זה) — בתנאי שאף אחד מהם אינו מנסה לכפות את רוחו על השני, וכל אחד מהם יכול לחיות תחת גפנו ותחת בנקו, ליד אגמו ולרגלי הרו.

שמתי לב לכך שבני־המקום אינם מדברים על „הכפר הסמוך", או „העיר הסמוכה", אלא על „העמק הסמוך".

מלוגאנו נסעתי ברכבת למילאנו. גם לולא עבר בקרון שוטר איטלקי של ביקורת־הגבולות, הייתי יודע בריוק היכן הגבול. בשווייץ האיטלקית לא ראיתי אף פיסת־נייר אחת ברחוב או בנוף, ולא שמעתי אף מילה אחת של שיחה לא־לי. והנה, לפתע, ראיתי עירימות של ניירות ופסולת לאורך המסילה, ובתחנת העיר קומו התמלא הקרון באנשים שאיפשרו לי בשקיקה להקשיב לבעיותיהם המישפחתיות והעיסקיות.

הגענו לאיטליה החביבה.

עלילות החבר פופוב

בקונגרס של טורינו, שכבר סיפרתי עליו בשבוע שעבר, דיברנו על דברים רציניים: — על עבדות ושיחרור, זכויות־האדם והברית בין בני־ישראל ופרעונים שונים בעולם. אך בהפסקות, ובעיקר בזמן הארוחות האיטלקיות האינסופיות, נשמעו בדיחות. הרבה בדיחות. מכל כנפי העולם, ובכל השפות.

הנה כמה מהן:

רדיו יריוואן, בירת ארמניה הסובייטית, עונה לשאלות המאזינים. שאלה: „האם נכון שהחבר פופוב זכה בפיס במינסק במכונית מדגם טאטרה?" התשובה: „זה נכון עקרונית. אבל כמה פרטים אינם מדוייקים. ראשית, זה לא היה החבר פופוב, אלא החבר איוואנוב. שנית, זה לא היה במינסק, אלא בקייב. שלישית, זאת לא היתה מכונית מדגם טאטרה. אלא מדגם מוסקביץ. ורביעית, הוא לא זכה בה, אלא נדרס על־ידה."

1973. בישיבת המטכ"ל המצרי נמסר כי כוחות צה"ל חצו את התעלה מערבה. „מה לעשות?" שואלים הגנרלים בבהלה. „זה בסדר," עונה אנוואר אל־סאדאת. „לסובייטים יש ניסיון רב בפלישות לארצם. הם יעצו לי להניח לאוייב לחדור למרחבים שלנו." „ומה אנחנו עושים עכשיו?" שאלו הגנרלים. „הסובייטים אמרו לי בדיוק מה לעשות," עונה סאדאת. „עכשיו אנחנו מחכים לשלג."

אלוהים קורא לרונלד רגן, למיכאיל גורבצ'וב ולי־אסר ערפאת ואומר להם: „עשיתם דברים טובים. כפרס על כך, כל אחד מכם יוכל לבקש ממני בקשה אחת והיא תתמלא." רונלד רגן מבקש שכל העולם יהיה קפיטליסטי. „זה בסדר," אומר אלוהים, „אבל זה לא יקרה בתקופת־הכהונה שלך." רגן פורץ בבכי, וגורבצ'וב מבקש שכל העולם יהיה קומוניסטי. „זה בסדר," אומר אלוהים, „אבל זה לא יקרה בימי חייך." גורבצ'וב פורץ בבכי, ויאסר ערפאת מבקש שתקום מדינה פלסטינית. „זה בסדר," אומר אלוהים, ופורץ בבכי, „אבל זה לא יקרה בתקופת־הכהונה שלי!"

ועוד תשובה של רדיו יריוואן למאזיניו. שאלה: „האם אפשר להקים מישטר קומוניסטי בהולאנד?" התשובה: „ודאי שאפשר, אבל זה יהיה חֶבֶל."

מנהיג גרמניה המיזרחית, שיש בה 17 מיליון תושבים, מבקר אצל מנהיגי סין. הם מחליפים דיעות על הבעיות של המישטרים הקומוניסטיים בשתי הארצות, ולבסוף שואל הגרמני: „תגידו לי, כמה סינים מתנגדים למישטרי?" הסינים משיבים בביטול: „לא הרבה! לפי ההערכה של שירותי־הביטחון שלנו, יש לנו בסין בסך־הכל 17 מיליון אנטי־קומוניסטים." מתפעל הגרמני: „מעניין, בדיוק כמו אצלנו!"

כלב אחד עובר את הגבול מצ'כוסלובקיה לפולין. שם שואלים אותו הכלבים המקומיים, שכולם רזים: „מה יש, אין מה לאכול בצ'כוסלובקיה?" משיב האורח: „להפך, בצ'כוסלובקיה יש הכל. יש אוכל בשפע!" תמהים הכלבים הפולניים: „אז למה ברחת משם?" משיב הצ'כי: „אכלתי, שתיתי, היה לי כל טוב — אבל מפעם לפעם כלב רוצה גם לנבוח!"

תותחי סלוואדור

ראובן זמורה, מנהיג האופוזיציה באל־סלוואדור, טוען שכל הנשק שבידי לוחמי־הגרילה השמאלית בארצו, הם רכשו בפעו־לות נגד כוחות־הממשלה.

אולם לממשלה יש יתרון אחד גדול. מטוסים. אין בידי כוחות־הגרילה תותחי נ"מ, וגם לא תותחים אחרים — כי אין כאלה בידי כוחות־הממשלה.

„אילו היו האמריקאים מספקים לממשלת אל־סלוואדור תותחים, הם היו נופלים בידינו, והיינו מצטיידים כראוי," אמר.

בו במקום הצעתי לו הצעה: שכוחות־הקידמה בעולם, התומכים באופוזיציה (וכל דעת־הקהל באירופה המערבית תומכת בה) יפנו בעצומה נרגשת אל נשיא ארצות־הברית: שלח־נא תותחים לממשלת אל־סלוואדור.

אנשים

מה ערכו של ראש־הממשלה בקופה ובאיזו
מיפלגה תמך קצין המישטרה שהודח, סמי נחמיאס

■ כמה שווה **שימעון פ־רס?** פחות מ־2000 דולר. כך, לפחות, בבירת־הנגב. כשהתארח ראש־הממשלה בבאר־שבע, כ־תחילת השבוע, הוא נתן את חסותו ואת שמו לארוחת־צדריים, שהכנסותיה היו קודש למועדון השחמט העירוני. ה־תוצאות היו דלות והמארגנים פדו ממכירת הכרטיסים בקושי מיליון וחצי שקלים.

■ ראש עיריית הרצליה, **אלי לנדאו**, רגז על כך ש**יוסי שריד** יצא לשירות מילואים בלבנון. המראיין **משה** („מו־שיק") **טימור** הזכיר לו של־שריד יש בעיות בראייה ולכן הוא הופתע שהעסיקו אותו כ־נהג. הגיב לנדאו, חבר מרכז תנועת החרות: „בעייתו איננה הראייה הפיסית, כי אם הפו־ליטית."

■ מרואיין אחר של טימור, במלון דן אכדיה בהרצליה, היה ראש־העיריה והח"כ משני עבו־כפות־המאזניים. כשהציור בידו, הוא הוזמן לבימה וסיפר על עבו־דתו.

■ ערב תחרות קרם־ה־אירוויזיון עשה הפרופסור **שבח ויס** שימוש בשמו של הזמר **יזהר כהן**, כדי להוכיח תיזה פוליטית לגבי עמיתו לכנסת, עבד־אל־והאב דראושה. „כמו יזהר בשירו א־ב־ני־ב־י, קנה דראושה את עולמו בשעה בטיסה לקפריסין, ואחר כך שב לתהום הנשיה." כעבור ארבעה ימים זכה כהן בקדם־האירוויזיון ועלה מתהום הנשיה.

■ התאומים **הרצל ובלפור חקק**, סופרים ומשוררים לעת מצוא, מפעילי התחיה, שיגרו פניה לחברי אגודת הסופרים. הם ביקשו מהנמענים שיבחרו בהם, בבחירות הקרובות. כאילו כדי להמתיק את גלולת דיעותיהם הפוליטיות. הסבירו כי רצוי שיבחרו בהם כי „האמת — ערו־צים רבים לה, ולא אחד."

■ אחרי שהשר **אריאל שרון** הכריז בגליון־החג של חדשות כי הוא יתמודד על הנהגת־חרות בהזדמנות הקרובה, אמר עורך־הדין הירושלמי **אבי ברדוגו**: „הוא כבר מתחיל לד־בר כמו **אורי דן**."

■ הצלם הירושלמי **אלי הרשקוביץ** לא הופתע מהת־פוצצות מיטען־הצד בדרום לב־נון, כשמכונית של עיתונאים — כתבים זרים מאנגליה — עברה במקום. הרשקוביץ, מסוכנות ה־צילום זום 77, אמר בהלצה שהמיטען אורגן בוודאי על־ידי דובר־צה"ל, שרצה להוכיח לסי־בי־אס האמריקאי, שלא רק הם נפגעים במילחמה בלבנון.

■ לא במיקרה נערכה מס־בת־העיתונאים הראשונה של **דויד** („דודו") **מור**, יושב־ראש מועצת־המנהלים החדש של חב־רת שיכון ופיתוח. דווקא בבאר־שבע. זוהי מסורת בת ארבע שנים. הנהיג אותה קודמו של מור בתפקיד, **יהושע מצא**, שאחרי שנבחר לכנסת נאלץ לעזוב את החברה הממשלתית.

נוספת, של אגד. גם זו מסורת, שלה אחראי **גידעון טלמור**, דובר הקואופרטיב, שהוא ב־מיקרה גם תושב העיר.

■ לוחות־המודעות בצפון ה־ארץ מלאות במודעות של רשות־השידור, המבשרות על הקלטה חגיגית עם הזמרת **עופרה חזה**. ההקלטה, ביום השלישי השבוע. מיועדת לתוכניות יום־העצמאות של הטלוויזיה, וחזה היתה אמורה להופיע כאחת המתארחות אצל **שרלה שרון**. האישור למופע ניתן על־ידי **בצלאל אלוני**, שלא ידע כי יום הצילומים בצפון הוא בדיוק היום שבו תופיע חזה בטלוויזיה ההולנדית, בשידור חי. חזה יצאה השבוע לאירופה והיא לא תש־תתף בתוכנית.

■ **עמוס חדד**, נספח־העבו־דה בניו־יורק, שהיה בעבר סופר הארץ בקריית־גת, זכה בתקופת כהונה נוספת. שר־העבודה וה־מז"ל העבודה **עוזי ברעם**: „הייתי מבקש מבורא־עולם ש־יצילנו מאכילת מרור כל השנה." ח"כ הרב **מנחם הבהן**: „...שעם ישראל יפסיק לגנוב." ואילו **מרדכי וירשובסקי** לא היה מחזיר את האפיקומן: „הייתי מסתפק באפיקומן עצמו, כי במצב הנוכחי — איזה ערך יש לדברים אחרים?"

■ קהילת המודיעין מש־תלטת על ישיבות דירקטוריון חברת־החשמל. המנכ"ל, הא־לוף (מיל') **יצחק חופי**, לשעבר ראש המוסד לתפקידים מיו־חדים, זכה לא מכבר לוריקת עידוד, כאשר האלוף (מיל') **יהושע שגיא**, לשעבר ראש אמ"ן, מונה לחבר הדירקטוריון. עתה ממתינים השניים למינויו של אל"מ (מיל') **בנימין גיבלי** כיו"ר הדירקטוריון. הוא היה איש־אמ"ן בתקופת העסק הביש, בתחילת שנות ה־50.

צביקה פיק ראש המחלקה לאמנים, דוגמניות וספורטאים בתנועת החרות, בא השבוע לכינוס הפתיחה החגיגי של מערכת הבחירות של הליכוד להסתדרות. פיק (מימין) יושב לצידו של שאול עמור, ראש המועצה המקומית מינדל־העמק. הם צפו בכל ההרכב הפותח של הליכוד. וכמובן, במועמד הליכוד להסתדרות, יעקב שמאי, שהופיעו על הבימה ונשאו דברים. שר־המישפטים, משה ניסים, שישב לצד עמיתיו השרים, נראה מודאג ביותר. מאחורי הנואמים נתלתה רק תמונתו של בנימין זאב הרצל. תמונה של זאב ז'בוטינסקי לא ניתן היה למצוא שם. פיק, אגב, לא נשא דברים לפני הקהל, שמילא בקושי את החלק הקידמי באולם קולנוע תל־אביב.

רפי סוויסה מקבל מידי ח"כ העבודה, עבד אל־והאב דראושה, צ'ק על־סך 200 אלף שקל, שניתן תנועה, לא יכול היה לגייס בעצמו את הכסף לשיחרור בערובה. ח"כ דראושה מסר לסוויסה את הצ'ק.

לגמרי במיקרה הקריקטוריסט **זאב פרקש**. הוא בא לחזות בהופעתם של הצמד **שוקי ודורית פרקש** — בתו. בעוד טימור מראיין את לנדאו, מיהר זאב לשרטט על דף־פוליו את מצא נהג לקיים מסיבת־ע־תונאים בעיר הדרומית בתחילת כל שנת־תקציב.

■ יום אחרי מסיבת־העי־תונאים של שיכון ופיתוח הוד־מנו הכתבים בבאר־שבע למסיבה רווחה **משה קצב** האריך את כהונתו של חדד, איש תמ"י, שלא פסק גם בחו"ל מלהשמיץ את הליכוד.

■ מי הצליח לשכנע את **איילת מילוא**, נכדתו של **מנחם בגין**, להשתתף בתחרות מלכת־היופי? זוהי הספרית ז'ק **לין ליכטנשטיין**, המכירה את הצעירה בזכות אמה **חסיה**, המסתפרת אצלה. ליכטנשטיין לחצה על הצעירה, והצליחה לשכנע אותה להוריד עשרה קילוגרם מיותרים ממישקלה. איילת מתעמלת עתה מדי בוקר וממתינה בקוצר־רוח לתחרות.

■ „מה היית מבקש אילו הצלחת לגנוב בליל הפסח את האפיקומן?" בשאלה זו פנו מדבר לאישים שונים, והתשו־בות השונות שקיבלו היו מבד־חות מאוד. **אהוד אולמרט** מלע"מ אמר: „הייתי מבקש לקבל מכונת־זמן שתחזיר אותנו ל־1948, כדי שאפשר יהיה להת־חיל הכל מחדש." **חיים קופמן** מחרות אמר: „הייתי מוכן לחזור על מסלול חיי פעם נוספת. אילו ניתן לי לחיות עוד פעם את תקופת המדינה שבדרך." סגן־השר **מנחם פרוש** ענה: „הייתי מבקש שהמשיח יבוא. אפילו ממשלת האחדות־הלאומית הי־תה נחלצת אז מכל הצרות."

■ לא עזרו לו ל**יהודה מי־לוא**, החשב הכללי של חברת החשמל, כל הטענות שהוא באמצע דיון חשוב. הוא נקרא לעזוב הכל ולגשת למנכ"ל ה־חברה, חופי. כשנכנס מילוא לחדר, הבין מה פשר הבהילות. מזכירתו ערכה לו בחדרו של המנכ"ל מסיבת־הפתעה לרגל יום הולדתו ה־50. בחדר נכחו בכירי־החברה, ששמעו את חופי אומר לחשב: „תיראו מה קורה היום — כל צוציק כבר נהיה בן 50!"

■ מה חושבת **שרה כהן־אורגד** על החזרה בתשובה של בתה, **אורלי**, שהיא היום נשואה, אם לשניים ומתגוררת בהת־נחלות בית־אל? „זה סמל של **נסיגה במאה ומאתיים שנה**," בראיון חושפני לעיתון היומי ערב שבת סיפרה כהן־אורגד, המתגוררת עם בעלה, ח"כ **יגאל כהן־אורגד**, בהתנחלות ארי־אל, כי המהפך אצל בתה החל בגיל 15. היא השתתפה כפעילת בית"ר בהפגנות נגד הנסיגה החלקית מסיני בשנת 1975. אז היא הופתעה לגלות שרוב ה־מפגינים הם דתיים, ששילבו את חזון ארץ־ישראל השלמה עם הדת. „כשהחלה מקיימת מיצ־וות," אמרה כהן־אורגד, „חשבנו שזה יחלוף." היא התנגדה שהבת תעבור ללימודים במעון־מאיר

הדתי. האב הסכים להסתכן. לקראת נישואי הבת גברו החיכוכים בבית, אבל האם נכנעה. היא חלמה שנכדיה יבואו אליה בשבת, אבל כיום אין לה ברירה: היא נוסעת אליהם במוצאי־שבת.

סלואה נקארה השחקנית הערבית־ישראלית מחייכת כמעט כמו מרלין מונרו, המציעה מהפוסטר הקלאסי שעל ראשה. נקארה באה למסיבת־הסיום של צילומי הסרט הישראלי גשר צר מאוד, שבהפקת מיכה שרפשטיין ובבימויו של ניסים דיין. המסיבה נערכה בנווה־צדק, הכל הרימו כוס לכבוד המפיק, שלמרות שכל הצרות פקדו אותו במהלך ההסרטה, הצליח לסיים את משימתו. נקארה מגלמת בסרט את דמותה של בת רמאללה המתאהבת בקצין־מימשל ישראלי.

נחשף לראשונה על הבימה. 15 שנה מאוחר יותר. בשבוע שעבר התראיין **איתן לישיין**, איש חיל־הים, וסיפר על מה שעבר עליו ועל חבריו בכלא המצרי. הוא אמר למראיין **איתן דנציג**, שהעינוי הקשה ביותר היה לכאורה עניין של מה בכך: לא איפשרו להם לצאת לשרותים. בתחילה לא ייחסו לכך השכויים כל חשיבות. אחר־כך זה הפכה לבעיה, משום שהשבויים לא רצו לעשות במיכנסיים, כי לא רצו להשפיל את עצמם. מאז עבר ליפשיץ הסבה מיקצועית וכיום הוא מנכ"ל חברת־שמירה.

רק אחרי צאת השבת.

■ גם **רפאל** („רפול") **איתן** רואיין בשבועון החרדי באותו עניין, והתבקש להשיב על יחסו לבתו, **רותי**, דתית חדשה, נשואה ואם לשניים, המתגוררת ברעננה. הוא דווקא רואה קשר ישיר בין האווירה בביתו לאווירה שבה חיה עתה בתו. ההברל היחיד, בכל־זאת, באורח החיים החדש: „כשהנכדים באים אליי בשבת, הם ממתינים עד צאת השבת, כדי שיוכלו לנסוע איתי בטרקטור."

■ עורך־הדין **צבי לידסקי** לא הופתע מכך שהלקוח שלו, צלם וצייר הפורנו **דניאל גרנות**, ברח מכלא מעשיהו כשהיה בחופשה, ומצא כנראה את דרכו חזרה לגרמניה. „בדיון במישפט הראשון שלו," סיפר לידסקי, „הוא הואשם בצילום בחורות עירומות. בשני — בציור בעירום. אני מקווה שאם הוא ייתפס בשלישית, לא תהיה האשמה פיסול בעירום."

■ למרות שנותיו הרבות על הבימה, לא חדל השחקן **יוסי גרבר** מלהאמין באמונות־טפלות. בכל פעם שהוא עולה לבימה הוא עושה זאת ברגל ימין. בארנקו מונחת, דרך־קבע, תפילת הדרך, למרות שאינו דתי. גרבר מספר שעוד שחקן בלתי־דתי, **זאב רווח**, נושק למזוזה לפני עלותו לבימה.

■ שבוי ישראלי במצריים, בתקופת מילחמת יום־הכיפורים, נחשף לראשונה על הבימה, 15 שנה מאוחר יותר. בשבוע שעבר התראיין **איתן לישיין**, איש חיל־הים, וסיפר על מה שעבר עליו ועל חבריו בכלא המצרי. הוא אמר למראיין **איתן דנציג**, שהעינוי הקשה ביותר היה לכאורה עניין של מה בכך: לא איפשרו להם לצאת לשרותים. בתחילה לא ייחסו לכך השכויים כל חשיבות. אחר־כך זה הפכה לבעיה, משום שהשבויים לא רצו לעשות במיכנסיים, כי לא רצו להשפיל את עצמם. מאז עבר ליפשיץ הסבה מיקצועית וכיום הוא מנכ"ל חברת־שמירה.

■ לעורך מדור הבילויים של היומון חדשות, **שלמה תור־סיני־כהן**, יש בעיה. הוא נושא שם זהה לשמו של עורך־הדין הירושלמי הידוע. לא־אחת מגיעות פניות למערכת חדשות המיועדות לעורך־הדין, ולא אחת מקבל המישפטן הוותיק וה־מכובד הודעות עבור בעל־הטור. אבל כל הודעה מגיעה בסוף לכתובת הנכונה שלה, כי בין השניים יש קשר מישפחתי.

■ איש־המישטרה לשעבר **סמי נחמיאס**, היום בעל מישרד פרטי לחקירות ולאבטחה בירושלים, הוזכר באחרונה פעמים רבות במישפט העיתונאי **יגאל לביב**, בעניין נסיבות הדחתו מהמישטרה. מה היתה דעתו על המילחמה בפשע — הכל יודעים. אך מה היתה האורינטציה הפוליטית שלו? בספר פנימי של תנועת שינוי, שהודפס באמצע שנות ה־70, פורסם מיכתב של אחד שביקש להצטרף לתנועה. הכותב ציין כי הוא מאוד מעוניין להיות פעיל, עוזר ומסייע לתנועה החדשה. „אני מסיים שירות בצה"ל בדרגת סגן־אלוף, נמצא בחופשה ללא־תשלום ומגוייס למישטרת־ישראל, באגף־חקירות. אתם חייבים להיות בקיאים ממני, במה וכיצד אוכל לסייע ב־מיסגרת המותר לעובד מדינה ככלל ומישטרה בפרט — בעיקר במיבחן הסדר והטעם הטוב. אשתי, בצבא־קבע וב־הריון. מוצאה הרוסי יכול לסייע במצויין בנושאי קליטה, וביתנו הצנוע יסייע באירוח." החתום על המיכתב לא היה אלא סמי נחמיאס.

■ ומשינוי לשינוי — בתנועת שינוי. שיבעה יועצים ועוזרים יש לו לשר־התיקשורת **אמנון רובינשטיין**. השבוע נוסף לו עוד עוזר. זהו **אורן טוקטלי**, שיעבוד לצידו של עוזר אחר, עורך־הדין **אברהם סורז**. שניהם מטפלים בפרוייקט הטלוויזיה בכבלים.

■ **אלחנן כהן**, עוזרו של **שלמה להט** („צ'יץ"), ראש עיריית תל־אביב, נשבע שהסיפור נכון. השבוע המתינו רבים בתור לשלם את מיסי העיריה לשנה מראש. נקומת הכניסה של בניין העיריה, שם נמצאות הקופות, גם כדי להרוויח את ההנחה וגם להימנע מלשלם ריבית בבנקים. כהן ראה שם גבר זקן מאוד. הוא ניגש אליו ושאל אותו בן כמה הוא. האיש ענה שהוא בן 92. כהן התעקש ושאל מדוע הוא לא שולח את בנו לשלם במקומו. „הבן שלי הוא בן 70 ומתקשה ללכת." ענה הישיש.

עומרה מנקס היא בת 17 וחצי בסך־הכל, אבל גופה זאת הסיבה לכך שהיא זכתה לתפקיד בסירטו החדש של אבי נשר, שובר־הקופות. במהלך ההסרטה היו שדיה של הצעירה לשיחת־היום בין כל הגברים המציצנים שבצוות. לצידה בתצלום: נתן דטנר.

פסוקי השבוע

● **השר אריאל שרון:** „לפני שנה תבעתי להחזיר את החיילים הביתה!"

● **הנ"ל:** „אם אני הייתי משתמש בביטוי ,אדמה חרוכה', הרי היו חורכים אותי חי!"

● **שר־האוצר יצחק מודעי:** „כל מי שמשלם מס־אמת במדינה הזאת הוא חצי קו־קו."

● **השר גידעון פת** על הנ"ל: „הוא לא גאון. הוא בינוני פלוס. יש לו כושר אנליטי, אבל הידיעות שלו בכלכלה מוגבלות. הוא טוען שהוא ישן שעתיים בלילה. עצתי לו שיישן שלוש שעות. ואולי כך יעשה פחות שטויות."

● **מורדי על פת:** „זה טיפוס שצריך מאמץ. הוא נבנה על זה שהוא נתפס בידיי וברגליי. אינני רוצה את התאום הזה לידי. צריך לנער אותו ממני."

● **מנחם סבידור, יו"ר הכנסת לשעבר:** „ראשי הליברלים הם חמדנים, נקמנים והולכים על גוויות."

● **אלון גלילי, מפקד הסיירת הירוקה**, על ירייתו בחשוד ברווי בשדה־בוקר: „אני מיציתי את הדין ואני חושב שהרבה אנשים מברכים אותי על כך שעשיתי את מה שהם, אולי, לא מעזים לעשות."

● **אברהם שפירא, יו"ר ועדת־הכספים של הכנסת**, על מראהו של מנחם בגין: „אני מוכן להעביר לו מניין קילוגרם ממישקלי."

ניסים ברוך מנכ"ל הביטוח הלאומי, אוכל בידיו כבש שחוט וחתוך, שהוכן עבורו בסיור שערך בקרב בדווים בדרום־הארץ. ברוך (ממושקף), לשעבר מנכ"ל מישרד־האוצר, יצא לסיור עם סמנכ"ל המישרד, דויד מנע (מימין), שלא ויתר אף הוא על הכבש והאורז שהוגשו להם שם.

הלוויה בעוצר

המימשל הצבאי פחד מפני כרים ח'לף המת כפי שפחד ממנו כשהיה חי

אחיו של כרים ח'לף, שישב במכונית הראשונה, והצליח "לשכנע" אותו שלא לנסוע דרך העיר־המזרחית. השוטר הודיע על־כך במכשיר־הקשר לממונים עליו, ואלה התחילו לשלוח, רק אז, כשמסע־ההלוויה היה בעיצומו, מכוניות־משטרה, כדי לחסום את הכבישים סביב הר־צופים והגיבעה־הצרפתית, כדי למנוע אפשרות שהמסע יסטה מן המסלול ה"מוסכם".

שוטרי מכונית־משטרה, שנשלחה לאחד הצמתים שליד המטה הארצי, הרחובות של ירושלים המיזרחית.

השוטרים ידעו מראש על מועד ההלוויה. הם גם תיארו לעצמם שההלוויה של אדם כמו ח'לף תהיה המונית. אך איש מן המפקדים הבכירים במישטרת מרחב ירושלים לא טרח לבוא אל מישפחת המנוח ולברר איתם מה המסלול המיועד של ההלוויה. אילו עשו כן, יכלו לדעת מבעוד מועד שבכוונת המישפחה לעבור דרך רחוב צלאח א־דין שבירושלים המיזרחית, ואולי אפשר היה לאבטח את המסלול כך, שהמסע יעבור דרכו בשקט וללא התפרעויות.

רק כאשר הגיע הארון אל הצומת שעל הר־הזיתים, התבררה לאחד המפקדים במקום, כוונתם של בני־המישפחה. הוא ניהל משא־ומתן עם

ביש. כמעט כולן נשאו את השלטים הקטנים, שנועדו לגלות לכל שוטר, כי הבעלים הם בני השטחים הכבושים: ח' של חברון, ר' של רמאללה, ש' של שכם, א' של יריחו (אריחה, בערבית).

זאת היתה שיירה ארוכה־ארוכה, שהתמשכה לאורך קילומטרים. לפי התיכנון, התכוננה לרדת את חומת העיר העתיקה, להיכנס לרחוב צלאח־אל־דין, לעבור דרך ירושלים החדשה הערבית ומשם לרמאללה.

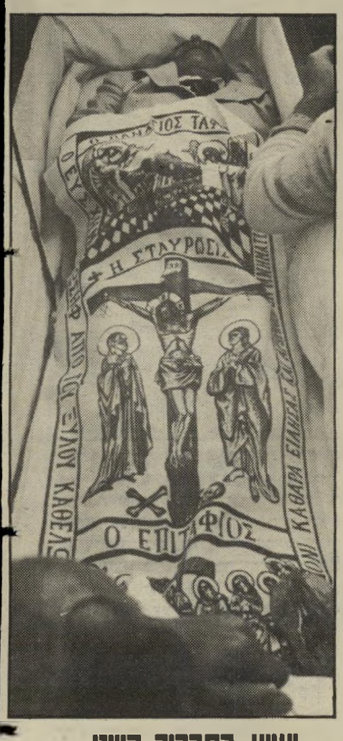
אבל המימשל הצבאי פחד מפני כרים ח'לף המת עוד יותר מכפי שפחד מפני כרים ח'לף החי.

שוטרי מישטרת ירושלים, שליוו את מסע ההלוויה מבית החולים אל־מוקאסד ("גמילות־החסד"), חששו מ־פני התפרעויות, אם המסע יעבור דרך הפתוח, שהיה עדיין ריק. הנשים פרצו בילולות. צעירים צעקו סיסמות וכמעט רמסו את הנככדים. בפינה אחת פתחו כמה צעירים בשירת ההימנון הפלס־טיני ("ארצי ארצי"), והושתקו מיד.

לבסוף, החלה ההלוויה עצמה. הגופה הובאה והונחה בארון המרופד. כמינהג הנוצרים, בנות־המישפחה, עטופות־שחורין, פתחו בקריאות־אבל. כומר יווני־אורתודוכסי אמר תפילה. כרים ח'לף עמד לחזור הביתה. לעירו ראס־אללה, היא רמאללה.

לא כגנב בלילה

אבל זה לא היה פשוט. קרוב ל־200 מכוניות עמדו לאורך הכ־

ישוע בחכריך היוני

הצרפתית, כדי למנוע אפשרות שהמ־סע יסטה מן המסלול ה"מוסכם".

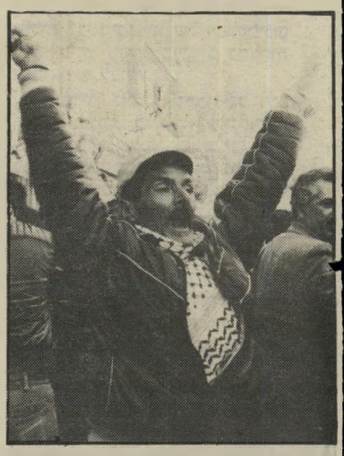

חסימה מישטרתית: בעוד שמכונית הארון, ועליה פרחים ודיוקנו של ח'לף, יוצאת לדרך, ממהרת המישטרה לחסום את הדרכים לעיר

הודיעו לאחד המפקדים, שאין באפשרותם לחסום את הכביש. „או תיקח אוטובוס אזרחי ותחסום איתו את הכביש לרוחבו" באה הפקודה מן הקצין הבכיר.

מכשירי־הקשר של המישטרה טירטרו ללא הרף, השוטרים חששו שהלווייתו של ח'לף תהיה עילה להפגנות לאומיות של הפלסטינים לאורך המסלול, והם מיהרו באיחור לחסום כבישים וצמתים רבים, והובילו את הארון ואת כל המכוניות דרך

אבל משולהב זועק

השכונות היהודיות שמעבר לקו־הירוק.

בכל זאת היתה הפגנה גדולה. יושבי כל מכונית הדביקו על אחת השמשות לפחות, את דיוקנו של המנוח, וכך הגיעו, בנסיעה איטית, עד לגבולות רמאללה.

שם המתין להם, כמצופה, המחסום של המימשל הצבאי. לכמה מן המלווים — בני־המישפחה ובני רמאללה — ניתן להמשיך, אל תוך העיר, שעליה הוטל עוצר ממושך, הן בגלל הריגת איש־המימשל בשוק, הן בשל החשש מפני הלוויית־ההפגנה.

כל האחרים, ביניהם נכבדי הגדה המערבית, שהעזו להופיע להלוויה, בניגוד לאזהרות המפורשות של המימשל, וגם היהודים המעטים שבאו, נעצרו במקום והושבו לאחור. תושבי הבתים הסמוכים למחסום, שהתגודדו לידו, פוזרו בגסות, בסיגנון המקובל לגירוש כלבים: „יאללה! יאללה רוחו!"

החלטות המימשל היו תוצאה של פשרה. תחילה גברה הנטיה להכריח את המישפחה לקבור את המנוח בלילה, כפי שרגילים לקבור פלסטינים־שנורו על־ידי כוחות־הביטחון. אבל חששו מפני השערוריה העולמית שהיתה עלולה לקום. אך גם האפשרות ההפוכה, להניח לציבור לקבור את המת בהלוויה חופשית, נפסלה, מפני החשש שתהיה זאת הפגנה, כפי שלא נראתה בשטחים הכבושים מזה זמן רב.

כך ניתן למישפחה ולבני המקום לערוך הלוויה מצומצמת לאור היום, בתנאי עוצר. לשום אישיות פלסטינית או ישראלית לא ניתן להגיע, מלבד חברי־כנסת. גם לחברי־כנסת לשעבר לא ניתן לעבור את המחסום. כאשר קצין־הצבא מתנצל: „אילו היית חבר־כנסת בהווה, יכולתי..."

כאבים בשתי הרגליים

מדוע עורר כרים ח'לף, החי או המת, פחד כה רב בחוגי השילטון? לכאורה לא היתה סיבה לכך. הוא היה ראשון הפלסטינים הלאומיים שנבחרו בגדה לכהונה של ראש־עיריה. לאחר־מכן, ב־1976, כאשר הבחירות בחסות שימעון פרס הכניסו את אוהדי אש"ף לכל עיריות הגדה, נבחר גם הוא מחדש.

בימים ההם נקט ח'לף עמדה פשטנית. הוא היה מושפע מן הקו־מוניסטים, ונחשב כאוהד החזית הדמוקרטית לשיחרור פלסטין של נאיף חוואתמה, ממקורבי מוסקווה. בימים ההם, לפני מילחמת־הלבנון, לא היה הבדל גדול בין חוואתמה ויאסר ערפאת, ולא היה צורך לבחור בין הנאמנות למוסקווה, לדמשק ולאש"ף.

כחבר הוועדה להכוונה לאומית, המוסד העליון של הציבור בגדה, משך אליו את שינאת המימשל הצבאי והמתנחלים. פעמים רבות דובר על גירושו מן הארץ. המחתרת הטרוריסטית שת המתחלים התנקשה בחייו, וגרמה לקטיעת רגלו האחת ולפגיעה חמורה ברגלו השניה. הפצעים הציקו לו עד יומו האחרון, והוא היה זקוק לניתוחים חוזרים. לבסוף, כאשר סירב להכיר במינהל האזרחי של מנחם מילסון, הודח על־פי תוכנית מוכנה מראש והוגלה ליריחו.

מי שראה אותו אחרי כל המיבחנים האלה, התרשם מתהליך ההתבגרות שחל בו. הוא הטיף למתינות ולפיתרון מוסכם. הוא התייצב חד־משמעית מאחורי קו־השלום של ערפאת, מול ההתנכלויות של דמשק ובעלות־בריתה. כאשר הרגה פצצה בירושלים אזרחים יהודיים חפים־מפשע, נטל לידיו יוזמה ופירסם קול־קורא חשוב שבו הביע התנגדות חריפה לשיטת־לחימה זו.

אף שלא נשא עוד בתפקיד כלשהו, גדל שיעור־קומתו בעיני הציבור. בעוד שבסאם שכעה, מבעלי־שכם, נחשד בקירבת־יתר לדמשק ובאי־נאמנות מספקת לערפאת, ואילו אל־אס פרייג' מבית־לחם נחשב כמקורב מדי לירדן וכמתפשר מדי עם השילטון הישראלי, התגבש ח'לף כמבטא את מאווי הרוב הגדול של תושבי הגדה, הנאמנים לערפאת והרוצים בפיתרון־שלום פלסטיני.

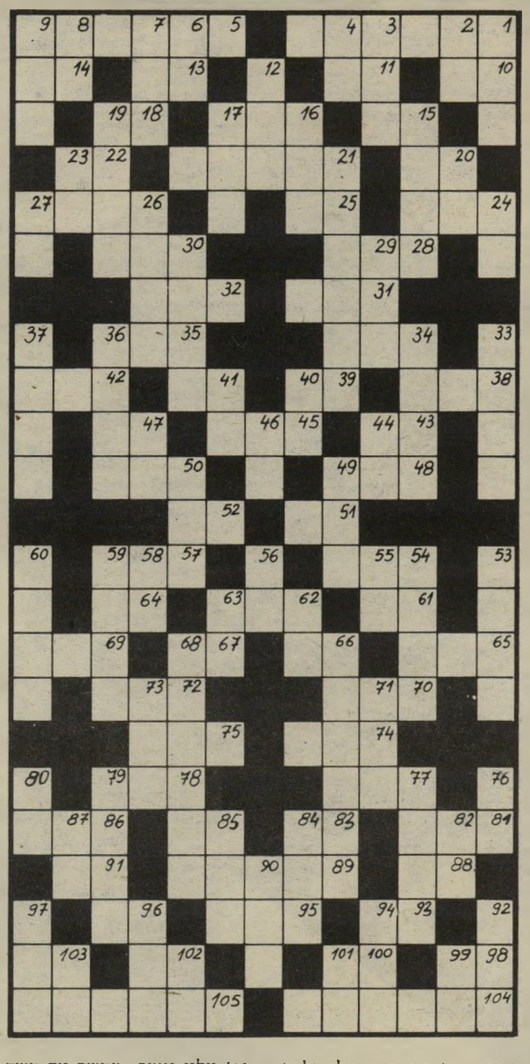
אילו היה צורך להקים בשלב מסויים נציגות פלסטינית, הנאמנה על אש"ף מבלי לשאת תווית רישמית של האירגון, לניהול משא־ומתן ראשוני עם ארצות־הברית או ישראל, יכול היה כרים ח'לף למלא בה תפקיד חשוב.

תחת זאת ימלא עתה תפקיד אחר: קיברו יהיה סמל לשאיפת הציבור בגדה המערבית לעצמאות לאומית.

ליטוף אחרון: אשת המנוח מלטפת את פניו בארון, כשסביבה בנות־המישפחה מביטות בו בהבעות של עצב

תשבץ העולם הזה 2484

מאת
אביגיל
ינאי

מאוזן:

1) קישרו את הקרבן אל המזבח (יום שלאחר החג); 5) מושבה בהר־השרון, בת 60; 10) נושא משרה ממשלתית; 11) עפר טיט צהוב; 13) כינוי לאיבר־תנועה; 14) טבעת באף בהמה; 15) תשלום כפרי; 16) החלק השמן, הטוב ביותר; 18) צלוי למחצה; 20) נחשול; 21) פח; 22) בן־אדם; 24) שירו, זמרו — ... לה בתודה (תהלים קמ"ז); 25) ילדים; 26) הקבלה; 28) עבר; 30) כרס; 31) חומה; 32) עוף, מסימני האביב; 34) עור של בעל־חיים, ממולא קש; 35) ללא תשלום; 38) בירה אירופאית; 39) בת־קול; 41) חכמת הקבלה (ר"ת); 42) סוג אריג; 43) אלהים; 45) חניטת שבלי־תבואה; 47) חדר צר; 48) הסתפקות במועט; 50) גדע; 51) דבר־סוד; 52) מזיק לבגדים; 54) נפתל; הפכפך; 57) פילוסוף, פסיכולוג ופרגוג אנגלי נודע (ש"מ); 61) די; 62) דשן; 64) כלי־קבול לשמן; 65) בל יראה במושבותינו בכל ימי־הפסח; 66) מזון בני־ישראל במדבר; 67) איפה; 69) הבריק, להט; 70) השמיד; 72) ... וידי ויצ" (הודעתו של יוליוס קיסר); 74) סחורה, דבר הקנוי; 75) רעב; 77) דפק; 78) נטל, עול; 81) הבטחה חגיגית, התחייבות; 83) יהיר; 84) במתינות; 86) בעלה של יעל, הורגת סיסרא; 88) כלי לאכילה; 89) בזמן שחלף, לפנים; 91) אות־הנצחון; 93) בירת ארץ־השפלה (ח); 95) גורל; 96) צמח הדפנה; 98) עיר מצרית עתיקה; 100) בטנון; 102) להיכן; 103) שן חותכת; 104) אילנות נפוץ בארץ; 105) גדי אחד (ארמית).

מאונך:

1) קרבן הנשרף באש על ה־מזבח; 2) ניגש; 3) ריקוד סלונים; 4) מרחם; 6) כיסוי הבית; 7) קיר, מחיצה; 8) עוף־לילה טורף (ח); 9) מצב של מועקה; 12) עובר־אורח; 15) שיח־בר; 16) סכין; 17) ספרו של חוקר הקוטב הדרומי, אדמירל בירד; 19) מחבר המחזה האדמה הזאת, שהוצג בהבימה; 20) בוסתן; 21) הוראה שאולה (לעז); 23) סימן במוסיקה; 24) מי שנכנס במקום־ההתרחשות; 26) זפת; 27) אחד מארבע הבנים; 29) שמנונית; 30) בורג בקפידה; 33) צמח שחסר בו חומר הכלורופיל; 34) סיב של צמח; 36) ברכת־מים; 37) סיפור שאין בו אמת; 40) איבר־הנקה; 41) ממהר; 44) מטבע יפאני; 46) סוג של מנעול; 47) מחפש; 49) משכב; 50) מעה; 53) בהשאלה — חופש, ישועה; 54) חרק ממשפחת הצרצרים; 55) משענת; 56) תן; 58) סוף סוף; 59) צפור־שיר גדולה (ח); 60) עליו נאמר „ממשה עד משה לא קם כמשה"; 62) מפרנס; 63) מילת־שלילה; 66) צייר גדול שהלך לעולמו (שם וש"מ) (ח); 68) כינוי־לוואי לסימפוניה האחרונה ברו־מאו'ור של מוצארט; 71) שיעור המרחק בקו מאונך מלמעלה למטה; 73) גיבורת ספר של אמיל זולא; 76) אחד השבטים; 77) מילת־בקשה; 90) כלי־נגינה מזרחי; 92) פסגה; 94) תרנגול; 96) עדין, מפונק; 97) פשע; 99) שלל; 101) מרח בשמן; 102) קיטור; 103) אשר נשמה באפו.

המכון הישראלי לספרות נשים קוסמטיקה ופדיקור

הצלחה מובטחת

קורסים מקצועיים ברמה גבוהה ל:

- ספרות נשים • קוסמטיקה ואפור • פדיקור • מניקור
- אפילציה (הוצאת שיער לצמיתות)
- מכון ליופי וסלון תסרוקות חדישים ל:

תסרוקות, תספורות, החלקות, סלסול, צביעות, פסים, טיפול פנים, איפור, הוצאת שיער לצמיתות ובשעווה.

תעודות למסיימים והכנה לבחינות הסמכה ממשרד העבודה

30 שנות נסיון והישגים בהדרכה מקצועית!

השתלמויות באירופה

דיאנה

3 שנים ברציפות בעלות בתי ספר לספרות ונשים

1984

ת"א, דיזנגוף 190 (יחידת 4) 226066, 229388

תן טרמפ לחייל

במדינה

ישראלים בחו"ל

הפצצה בפסטיבל

האיש מאחורי הפסטיבל, בפאריס, בירת צרפת, לו התנכלו בשבוע שעבר

בבית־הקולנוע הוטלה פצצה. היה זה בעת הקרנת סרט על אדולף אייכמן. 18 צופים נפצעו, אולם־הקולנוע נהרס כליל ופסטיבל הסרטים היהודי בפאריס הופסק ליום אחד.

מארגן הפסטיבל, אמיל וייס, ישראלי יוצא רומניה בן 37, ויתר על שמירה אישית: („המגן היחידי שלי היא קסדת־האופנוע"), אך שמח מאוד כאשר נערכה למחרת הפיגוע הפגנת־מחאה המונית, שבה השתתפו אלפים, כולל בכירי ציבור ואמנות.

זה הפסטיבל השלישי, אותו יזם ואירגן וייס. ולמרות שכבר נכנס לגירעון של 200 אלף פרנקים (כ־20 אלף דולר) עוד ידו נטויה. קודם יסיים את הפסטיבל השוטף, על 30 סרטיו, העוסקים במישפטים על זכויות האדם והפשע הנאצי, ואחר־כך יחשוב מה הלאה.

נשים ערביות. וייס הוא הדוך קישוט של התרבות הישראלית ב־פאריס. הוא מסתובב ברחובות העיר, לבוש בחליפת־עור שחורה, מרכיב מישקפיים כהים וחובש קסדת־אופנועים. אסטרונאוט אמיתי. אך עם התילבושת הזאת הוא מצליח להיכנס בכל הדלתות הסגורות בפאריס. אם זה מישרד־התרבות, אם זאת מישפחת רוטשילד על כל שלוחותיה, ואם אלה סתם יהודים ושאינם יהודים.

אבל לפני שנתיים, אירגן פסטיבל סרטים יהודי־פלסטיני ונחל תבוסה מוחצת.

את הכישלון הזה הוא מסביר כך: „הפסטיבל כלל כמאה סרטים, מתוכם 14 מהארץ, ביניהם שלושה שעסקו בבעיה הישראלית־פלסטינית. סחבק התמים חשב להקדיש שני ערבים לדו־שיח יהודי־פלסטיני, אלא שהוא לא ידע לאיזו ביצה הוא נכנס.

„את המכה הראשונה קיבלתי מהיהודונים הקטנים של הסוכנות היהודית. כשקיבלו לידם את התוכנית וראו שאני מקדיש שני ערבים לדו־שיח פלסטיני־יהודי, הם פשוט הוכו בתרדמה. אחד מסגניו של אריה רולצין הזהיר אותי שאם לא אוריד מהתוכנית את הסרטים המדברים על פלסטינים — לא רק שלא אקבל שום סיוע כספי, אלא שהוא עצמו יפנה למישרדי־ממשלה שונים, ויתרה בהם שאינני האיש המוסמך לדבר על תרבות יהודית. הסברתי לו בעברית צחה — כסף אף־פעם לא נתתם לי, מבחינה תרבותית אתם נפל, ואתם עוד באים להכתיב תנאים? לכו לעזאזל!"

למרות־זאת הוקרנו הסרטים ונערכו סימפוסיונים אחרי הקרנתם. התגובה היתה חצי־חצי. היו בעד והיו שנכנסו להיסטריה, שכמעט הגיעה לאלימות פיסית.

הסרט האחד, עדות של ישראלית למען הפלסטינים היה סרט דוקו־מנטרי, של עדנה פוליטי, בימאית ישראלית המתגוררת בפאריס, שהראה את חיי הפלסטינים אחרי 67' — השינוי שחל בחייהם במעבר מחברה פיאודלית לחברה תעשייתית, כה הם הפכו להיות פועלים שחורים תחת שילטון זר.

הסרט השני היה סירטו של בימאי ערבי, מישל חליפי, יליד נצרת החי בשנים האחרונות בבלגיה. הסרט סיפר על שתי נשים ערביות, אחת מנצרת ואחת משכם. זו משכם היא אופטימית, מורה באוניברסיטה, הכותבת שירה ושאיפתה העיקרית היא לחזופ־ביטוי, כאדם וכאשה, בחברה הערבית תחת הכיבוש הישראלי.

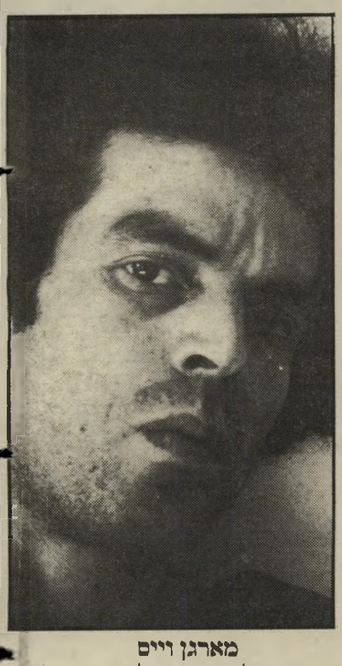
לעומתה, האשה מנצרת חיה במצב של חוסר־תיקווה ועויינות. היא אינה מוכנה להתפשר עם קיומה של מדינת ישראל, אחרי שהחרימו ב־1948 את אדמותיה, במטרה לבנות איזור־פיתוח, שלא נבנה מעולם.

אבל גם עם חליפי וייס לא הסתדר כל־כך. בגלל הירצחו של עיצאם סרטאווי, ימים ספורים לפני הפסטיבל, עמד חליפי על כך שסירטו לא יוצג, אם לא יוקדש הערב לעם הפלסטיני. וייס סירב. („אירגנתי פסטיבל של תרבות ולא פסטיבל פוליטי.")

מסכם היום וייס את הפרשה: „אני לא רוצה להיות נייר־הטואלט של הדוד־לילים הציוניים ולא של הפלסטינים הרוגמטיים. שניהם מדברים בנוסחות שאי־אפשר לפרוץ."

עבריין עברי. דרכו של וייס רצופת תפניות. בגיל 17 עלה ארצה, שירת בנח"ל, ולפני 12 שנים הגיע לפאריס, שבה התפרנס מעבודות־בניין. שיפוץ בית־ספר של נזירות הביא אותו למחלקה לאדריכלות בבוזאר, האקדמיה לאמנויות היפות בפאריס. („וכך הפכתי מפירחח לארכיטקט עם ציון לשבח.")

כארכיטקט, שיפץ את אחד מחמשת התיאטרונים של הקרטושרי, המרכז התיאטרוני הגדול ביותר בצרפת.

מארגן וייס
לא נייר־טואלט

הנמצא ביערות ואנסן שליד פאריס. הקרטושרי, שהיה בעבר בית־חרושת ליצור תחמושת (קארטוש, בצרפתית: תרמיל־כדור), מנוהל על־ידי לאריאן מנושקין, שטיפחה בזמנו קומונת־תיאטרון משלה (תיאטרון השמש), וכיום היא אחת הכוהנות הגדולות של התיאטרון בעולם.

מהארכיטקט של התיאטרון הפך וייס למנהלו האדמיניסטרטיבי והאמנותי. אך עד מהרה התאכזב ממה שראו עיניו בתיאטרון: רוב ההצגות היו פאתולוגיות. „היה נדמה לי שאנשים עולים על הבימה תחת לעבור טיפול פסיכיאטרי. אולי זה לגיטימי, אבל אינני חושב שמישהו צריך לשלם כרטיס עבור זה."

אז החליט וייס לחזור למקורותיו דווקא, אם כי לא חזרה בתשובה, למרות שהתחיל ללמוד גמרא. התרצאה: „אם פעם דיברתי עברית כמו תוכי, פיתאום ראיתי שיש בעברית מימד אחר."

וייס אינו מסתפק בעברית, מבקש גם לשפר את התרמית של ישראל בעולם, על־ידי חידוש הציונות האמיתית, הדרך הרוחנית־התרבותית. את זה יעשה על־ידי פסטיבלים נוספים לתרבות יהודית־ישראלית.

לשוב ארצה הוא עדיין לא מוכן. יש לו חשבון לא טוב עם האווירה בארץ, והוא חושש שיירה באדם הראשון שיראיין אותו. אחרי הכל, הוא, כדבריו, בכל זאת, עבריין עברי.

צל"ג
אינדיאנים מניחים תפילין

● למי שהחליט לשעשע את המונ־ בית־ישראל בליל־הסדר בסרט המטומטם ביותר שנראה אי־פעם על המירקע הישראלי: הסרט ליזה. מלבד אינדיאנים המניחים תפילין היה בסרט הכל — צעירה יהודיה שהנאצים ערכו עליה ניסויים רפואיים, טאנק ישראלי שהשתתף במילחמת־העולם השניה, אשה הממשיכה לדבר ולהתלבש אחרי שספגה כדור בריאות, טאנקים של ההגנה בימי המנדט, נאצי המוכר נשים יהודיות לבתי־זונות ברדום־אמריקה, ומה עוד. סרט זה, שבהשוואה אליו היה אקסודוס פאר היצירה האנושית, בא אחרי הקונצרט הנהדר של בצאת ישראל ממצריים של הנדל מול אי־ האלמוגים, וסדר־פסח בטעם טוב של שמואל־ אבידור הכהן.

● כנ"ל למי שהחליט להציג על המירקע את הסידרה הגרמנית גלות. על פי סיפרו של ליאון פויכטוונגר. אחרי הסידרה הטובה על מישפחת אופרמן. זוהי סידרה תפלה, שהמישחק הירוד שבה גובל לא פעם בפארודיה. בייחוד בדמותו הנלעגת של המו"ל היהודי, שבה מגיעה הפילו־שמיות החדשה של הגרמנים לתוצאה שאינה שונה מזו של האנטי־שמיות הקודמת.

נראה כי בין שאר מערכות הטלוויזיה, הת־ מוטט גם הטעם הטוב.

מאחורי המירקע
מילחמת היום הששי

בימים אלה מתנהלת מילחמה בין מחלקת־ החדשות למחלקת־התוכניות על שעת שידור התפנתה ביום הששי. אמוץ התייעץ עם חבריו המפיקים, וביחד הגיעו למסקנה שהם לא יגבשו שום רעיון, מכיוון שאם יעשו כן, תהיה זאת תקיעת סכין בגב של מחלקת־החדשות.

המפיקים מתלוננים שבמחלקת החדשות יש אבטלה גדולה, ולכן הכתבים שם עושים רעש וקיבלו את תוכנית יום הששי.

שימעון טסלר ממחלקת־החדשות קיבל את הנחיית התוכנית החדשה (העולם הזה 3.4), וכשאמר לו אחד המפיקים במיזנון: „אתה יודע שזה שלנו." ענה: „נכון, אבל אנחנו נעשה את זה!"

כשנודע הדבר למפיקים הם התכנסו לאסיפה, שבסופה יצאו בהצהרה להנהלה שהם דורשים את התוכנית לעצמם. החטיבה, כך אמרו, עשתה בעבר תוכניות כמו עלי כותרת. שעה בשניים. שעה טובה, ועושה עכשיו בהצלחה את התוכניות זה הזמן וסיבה למסיבה.

השבוע יפנו המפיקים אל הוועד, אך גם כאן טמונה בעיה. הוועד הוא משותף, עיתונות־הפקה, ובמיקרה זה יש ניגוד אינטרסים ברור בין שני מרכיביו.

חדשות במחלקת החדשות

שינויים מרחיקי־לכת עומדים להתבצע במח־ לקת־החדשות של הטלוויזיה.

השבוע נפגש צוות־היגוי של מחלקת־ החדשות עם **אורי פורת**, מנכ"ל־הרשות, ועם **יוסף בראל**, מנהל הטלוויזיה. בצוות היו **יאיר שטרן**, מנהל מחלקת־החדשות, **מיכאל קר־ פין**, עורך מבט, **חיים יבין**, עורך מבט שני, **יעקב אחימאיר**, הכתב הפרלמנטרי **ניסים מישעל**, עורך ומגיש מוקד.

לפני כמה חודשים הכינו אנשי מחלקת־ החדשות מיסמך, ובו הציעו שינויים במחלקה. הם ביקשו הוספת מגאזינים וחלוקת המחלקה לשני גופים — האחד שיעסוק בחדשות היום והשני שיעסוק במגאזינים.

מייד כשנפסלה תוכנית יומן השבוע, התיישבו אנשי צוות־ההיגוי מחדש על תוכניתם, והביאו אותה אל המנכ"ל ואל מנהל הטלוויזיה.

הם מציעים שיהיו שלושה מגאזינים אקטואליים במשך השבוע, בימים ראשון, שלישי וחמישי. ביום השלישי תשודר, כמו עד כה, התוכנית במבט שני, ביום החמישי ישודר יומן השבוע במתכונת חדשה, וביום הראשון יהיה, לפי התוכנית, מגאזין בנושאי יהדות־העולם ובנוש־ אים בינלאומיים.

פורת ובראל התלבטו מן החלק של המגזינים, המוצע בתוכנית. אך יעקב אחימאיר הסביר להם שהמיסמך שהכינו הוא עיסקת־חבילה. אם הם מאמצים את המגזינים, עליהם לאמץ גם את חלוקתה לשניים של המחלקה.

פורת ובראל הסכימו להיפגש שוב עם העובדים בנושא הזה. בינתיים קיבץ לעצמו **מיכה לימור**, עורך יומן השבוע לשעבר, מערכת של כתבים, שיעבדו על מתכונת חדשה של יומן השבוע, שישודר ביום החמישי בערב, תחת קיום הששי, כדי שלא יעשה לעם־ישראל שחור על הנשמה בערב־שבת.

רב־סרן במישטרה הצבאית

משה שלונסקי, הכתב הצבאי של ה־ טלוויזיה, צוטט בשבועיים האחרונים באמצעי־ תיקשורת רבים בעולם, אחרי תקרית סי־בי־אס. שבה נהרגו שתי אנשי־הצוות של הרשת ה־ אמריקאית, ואחרי התקרית שבה ירו כוחות צה"ל על צוות של הטלוויזיה הישראלית, שכלל את שלונסקי עצמו.

בעיתון צרפתי צוטט השבוע שלונסקי, וכדי לתת מישקל־יתר לדבריו, נאמר בעיתון ש־ שלונסקי הוא „קולונל במילואים בצבא הישי־ ראלי".

מתברר ששלונסקי הוא רב־סרן (מיל') במישטרה הצבאית. במילחמת־הלבנון עשה שירות־מילואים גם כשומר במחנה אל־אנצאר, שפורק השבוע.

מאחורי המיקרופון
שירותרום ולא ליבי

גם השנה, כמו בשנה שעברה, יש מאבק סמוי בין ליב"י (הקרן האוספת תרומות למען „ביטחון ישראל" מיסודו של הרמטכ"ל הקודם רפאל איתן), לבין איסוף־התרומות המסורתי, שנערך על־ידי גלי־צה"ל בכל יום־עצמאות, למען הוועד למען החייל.

בשנה שעברה קרו מיקרים של כספים שנשלחו לליב"י, ושהיו מיועדים לשירותרום. היה מיקרה של תרומה גדולה, שהיה צורך ללכת לקבלה באחד המישרדים. שליח שהגיע למקום גילה שעל הצ'ק נכתב ליב"י. הוא חזר למישרד וביקש שיכינו צ'ק חדש לפקודת השירותרום.

השבוע פירסמה קרן ליב"י מודעת־ענק, שהיתה כמו תקיעת סכין בגב מינצע ה־ שירותרום. במודעה נאמר: לנו אין מנגנון מסובכל, אין לנו בניין מפואר, אין לנו שליחים בחו"ל ולא אשפי יחסי־ציבור. הכוונה היתה למינצע השירותרום.

כל המילחמה נובעת מן המצב הכלכלי הקשה, והחשש שהשנה יהיו התרומות נמוכות.

בשנה שעברה אספו במינצע השירותרום קרוב למיליון דולר. השנה לא יתקרבו התרומות לסכום זה, למרות שער כה כבר עברו התרומות את ה־150 מיליון שקל. להשוואה: במינצע התרומות של אקי"ם נאסף סכום של 150 מיליון שקל.

גלי צה"ל והרמטכ"ל

למרות היחסים המעורערים בין רב־אלוף **משה לוי** לבין אנשי גלי־צה"ל, בעיקבות החלטתו של הרמטכ"ל לסגור את מחלקת־ החדשות של התחנה, אין הדברים באים לידי ביטוי כלפי חוץ.

השבוע העניק הרמטכ"ל ראיון ל**רן בן־ישי**, מפקד גלי־צה"ל, במיסגרת סידרת־ ראיונות שהעניק לכבוד חג־הפסח — חג־החרות — לכל כלי־התיקשורת בישראל.

לוי גם תרם חנוכיה מחרס למכירה פומבית, שאירגן גל"ץ במיסגרת השירותרום.

תרומתו של לוי מן השנה שעברה — כומתה צבאית — הוצעה השנה שוב למכירה, ביחד עם חרב שתרם חיים בר־לב. רמטכ"ל לשעבר. האיש שקנה בשנה שעברה את הכומתה תרם אותה השנה לשירותרום, וקנה אותה מחדש, יחד עם החרב, באלף דולר.

הם האמינו לבלוף

מתיחת ה־1 באפריל של קול ישראל הצליחה מעל המשוער, ורבים נפלו בעטיה בפח.

על־פי ידיעה ששודרה ביום השני בבוקר במהדורת החדשות של שעה 7 בבוקר, ואחר־כך כמה פעמים במשך היום, בתוספת עידכונים־ כביכול, נודע שח"כ ר"ץ **רן כהן** וח"כ יחד **בניימין** („פואד") **בן־אליעזר**, שניהם ילידי עיראק, ייצאו לבגדאד לפגישה עם הנשיא סאדם חוסיין, כדי לחתום איתו על חוזה לשיתוף־ פעולה. בסוף אותו יום אף הופיע הד"ר **אליהו בן־אלישר** בתוכנית זה הזמן בטלוויזיה, ואחרי תיאום מראש התייחס בכובד־ראש לבדיחה.

מי שלא ידעו שזו מתיחה קיבלו אותה ברצינות נוראה. עורך מבט **מיכאל קרפין**, נזף קשות ב**אהוד יערי**, כתב־הטלוויזיה לעניינים ערביים, על שלא הצליח לעלות על סקופ שכזה. ח"כ העבודה **עברי־אל־יהאב דראושה** שלח לשני יוצאי־עיראק ברכה לבבית, במיברק בהול. נציג השגרירות האמריקאית טילפן לדרזי. וביקש עוד פרטים על הידיעה המדהימה, כדבריו. התאחדות עולי־איראן פירסמה הודעה ל־ עיתונות, שנסיעת שני הח"כים לעיראק תפגע קשה בשארית יהדות איראן, שלא הצליחה לצאת משם. ח"כ חרות **מצא** דרש להסיר את חסינותם של השניים, כדי שיועמדו לדין על מגע עם סוכנים זרים. שר־המדע **גידעון פת** טילפן למזכירות הממשלה וביקש שנושא הנסיעה יועלה לדיון, כסעיף בסדר־היום של „ישיבת־ הממשלה הקרובה. **יוסי מלמן**, הכתב המדיני של דבר, אף סיפר למחרת שלמתיחה היו הדים מעבר לגבול.

פת
לסדר־היום

מצא
לדין

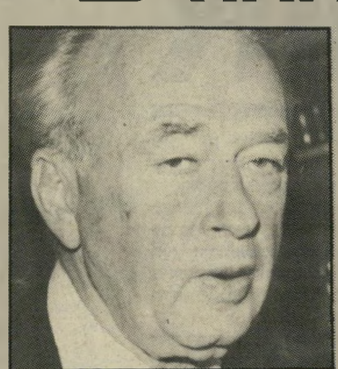

דראושה
בירך

יערי
לא ידע

שאלת החודש

שר־ביטחון רבין
ללא הבעה

פוליטיקאים רבים כינו השבוע „שאלת ה־ חודש" את השאלה ששאל **ניסים מישעל**, עורך ומנחה מוקד, את **יצחק רבין**, שר־ הביטחון, בדבר תיפקודו של שימעון פרס כראש־ ממשלה.

לכל אורך המישדר ענה רבין באופן רצוף ומדויד על שאלות המראיינים — מישעל, **משה שלונסקי** ו**אהוד יערי**. הוא נראה בוטח בעצמו ובתשובותיו. עד שהגיעה השאלה האח־ רונה. מישעל שאל אותו מה דעתו על הפירסומים החיוביים על תיפקודו של פרס. רבין הסמיק, פניו התרוקנו מכל הבעה, המילים נעתקו מפיו שניות ארוכות, ורק אחר־כך הצליח להפליט שלדעתו, אם כאלה הם הפירסומים, נראה שפרס מתפקד כראוי.

הפוליטיקאים הבינו מהבעת פניו של רבין שהירידות בינו לבין פרס נמשכת, ושאם דבר לא השתנה.

ביום הששי בערב, השעה שהתפנתה אחרי שבוטל מישדר יומן־השבוע.

זמן קצר אחרי שבוטל היומן, בהחלטת הוועד־ המנהל של רשות־השידור, ומייד אחרי שמונה **יוסף בראל** כמנהל־בפועל של הטלוויזיה, הוחלט להתחיל לעבוד על תוכנית אחרת, שתמלא את השעה שבה היה משודר יומן השבוע.

צביקה שסירא, מנהל חטיבת־התוכניות, שהתפטר מתפקידו וחזר אליו לפי בקשתו של בראל, אסף ביום הראשון שעבר, על דעת בראל, את המפיקים בחטיבתו והתחיל, ביחד איתם, לגבש רעיונות לתוכנית חדשה. זמן קצר אחר־כך התברר שהשעה לא תינתן בלבדית לחטיבת־ התוכניות, אלא זו תהיה קו־פרודוקציה בין התוכניות לחדשות.

עברו יומיים והתברר שהזמן ניתן למחלקת־ החדשות, ושם התחילו לעבוד על תוכנית־ ראיונות. למפיקים מחטיבת־התוכניות ינתן ב־ מיסגרת זו תפקיד שולי לגמרי.

המפיקים כעסו והלכו לבראל לשיחה. שם נאמר להם שתהיה קו־פרודוקציה, וזמן קצר אחרי שיצאו מן הפגישה התברר להם שהתוכנית כולה ניתנה לחדשות.

המפיקים מסתובבים מתוסכלים במיסדרונות הבניין. אנשי־החדשות אמרו להם: „אבל גם מבט שני שייך לחדשות, ולא לתוכניות!" המפיקים ענו: „אז מה, אם פעם אחת עשו טעות, אז צריך לחזור עליה?"

שלא לציטוט ולא לייחוס, סיפר השבוע אחד המפיקים שכאשר בוטל יומן השבוע פנה **אורי פורת**, מנכ"ל הרשות, שהיה אז גם מנהל־ הטלוויזיה, אל **חנינא אמרין**, מפיק בכיר, והציע לו לגבש רעיון לתוכנית, בשעה ש־

לא נפרד

ביום השני שעבר, ה־1 באפריל, אמורה היתה מחלקת־החדשות של גלי־צה"ל להיסגר. כך גם היו אמורים להיפסק מיבזקי־ החדשות שמשדרת התחנה החל משעה אחת בלילה, מהרגע שמסתיימות החדשות ב־ קול־ישראל.

את המיבזקים בשעות הלילה, הלקוחים משידורי הטלפרינטרים של סוכנויות־ הידיעות, עורכים ומשדרים אנשי־מילואים של התחנה, בחלקם אנשי קול־ישראל.

אמנון נדב, כתב קול־ישראל לענייני מיפלגות, נקרא לשירות־מילואים ביום ה־

כתב נדב
התוכנית שובשה

ראשון וביום השני בשבוע שעבר. שירות מילואים זה נעשה בלילה, ונדב אמור היה להגיש את מיבזקי־החדשות. בגלל הכוונה לסגור את מחלקת־החדשות, חשב נדב שיהיה זה הוא שיאמר ביום השני, בשעה 5 בבוקר, במיבזק האחרון, שבזה מסתיימים המיבזקים. אך החלטת בג"ץ, שיש להמשיך לשדר כרגיל, „קילקלה" את הוודעתו של נדב, והשידורים באותו הלילה היו רגילים.

אגב, את אותה העבודה, הכוללת את אי־ סוף החומר מהטלפרינטרים, עריכתו והגשתו ברדיו, עושה בגל"ץ איש אחד. בקול ישראל עושים אותה שישה אנשים: עורך־חדשות, עורך־מישנה. שליח (המעביר את החומר מהטלפרינטרים אל חדר־העריכה), שתי כת־ בניות וקריין.

זוהי אופנה לנשים שטוחות ללא חמוקים וקימורים מיותרים

מי יכולה ללבוש אותם?

שנות ה־50 את התקופה ההיא: ברזלים בחזיה, כתפיות הנרכסות מסביב לצוואר. בגד־ים שלם, בסיגנון סטרפלס, בהדפס טרופי, בעיצובה של רחל פפו, בעלת דיוה. בגד־ים שאפשר ללבוש אותו, להתנועע בו ואפילו לשחות בו ולהרגיש אופנתית.

ל מה חושבים המעצבים כשהם מעצבים את ביגדי־הים? קשה לדעת. אבל אפשר לנחש. שורו, הביטו וראו: התצלומים מדברים בעד עצמם. המעצבים רואים אותנו ברימינגם רזות, גבוהות. שטוחות בטן, טוסיק וחזה. גוף חטוב ומוצק של ילדה בת 16. אך דימיון לחוד ומציאות לחוד.

והמציאות היא שמיבחר ביגדי־הים לקיץ 85' הוא עשיר בגווניו, בהדפסיו ובגיזרותיו, והמשותף לכולם הם ה־שסעים הגבוהים באזור־המיפסעה, גם בבגד־ים ביקיני־טנגה קטן וגם ב־ביגדי־ים שלמים, שמזמן הפסיקו לכסות טפח והמגלים יותר מטפחיים.

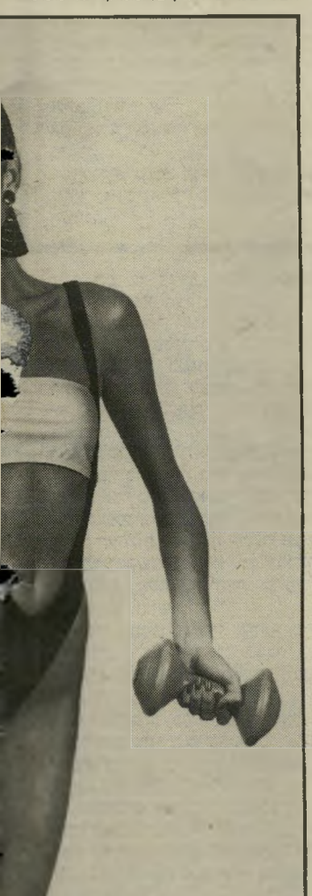
מתוך המיבחר העצום הזה צריך לבחור בבגד־ים. איך עושים זאת בלי להתבלבל? קודם כל אין להיכנס לדפרסיה, כשרואים את ביגדי־הים לסקלטים. אלא יש להתחיל בדיאטה. (כדאי להתחיל בפסח). אם מצליחים, טוב. אם לא — גם טוב. אפשר להמשיך לחיות עם זה.

אבל אז החוכמה היא לדעת למצוא בערימת ביגדי־הים את זה המתאים למיבנה הגוף, הגיזרה, האופי והגיל. ואת זאת אפשר לדעת רק כאשר מודדים את בגד־הים, מסתכלים בראי מלפנים, מאחור, מהצד וחוזר חלילה ובודקים, אם השסע אינו גבוה מדי, האם החזה לא נראה נפול מדי, או פחוס מדי, אם הישבן אינו רפוס והירכים לא נראות מרולדלות, ומה מתאים — ביקיני או שלם.

ורק אז מחליטים אם לקנות בגד־ים חדש, בסכום־העתק של בין 30 ל־70 אלף שקל, תלוי בחברה ובמודל.

לבנות התשחורת. ומה מצי־עות חברות־האופנה?

בגוטקס שמים בקיץ 85' את הדגש על שילוב מרהיב של מירקמים ו־אריגים בצבעים עזים והדפסים אורי־גינאליים, שקטים ואקזוטיים. השו־אבים את השראתם מהמיזרח הרחוק ומאיי האוקיינוס השקט. מיגוון־הצבעים עשיר — ארום־אש, צהוב־עז, ירוק־דשא, כחול־מזעזע, טורקיז־כתום־ניאון, ורוד־חום, בז־שחור ולבן. הכל בגדים חלקים, מנוקדים, מפוס־

למי זה טוב? למעלה: י
שני, בהש
ים שלם של גדעון אובריזון, מכסה טפ

פסים, גיאומטריים, עם חרוזים, פאיי־טים, ריקמה, קישוטי תחרה וליקרה מקומטת, החוגגים יחדיו.

השינוי העיקרי בקיץ בגוטקס הוא בבדי־הכותנה, בבד הג'ינס, באורגנזה, תחרת־הווילונות, בדי־המגבת ובדים בוהקים דמויי־סאטן. בגוטקס גם עוצבו שתי קולקציות: האחת על־ידי לאה גוטליב והשניה על־ידי בתה, יהודית גוטפריד, בקולקציה לצעירות בלבד, סמאש. אלה הם ביגדי־ים צעירים ותוססים, שהותאמו במיוחד לבנות התישחורת, המפוזזות, משתזפות ונשרפות בחופי־הים במשך כל חודשי הקיץ.

בסמאש יותר ממאה דגמים, ובהם נעשה שימוש רב בצבעים זרחניים.

אורנה גלז חלוץ ראווה

כשהירכיים חשופות ביותר, כמעט עד לגובה הטבור, והביקיני ניתן לגילגול מינימאלי לפי רצון הלובשת, וביג־די־הים נקשרים באופנים שונים. וכן מצויים באוסף סמאש ביגדי־ים ה־מקושטים בניטים מתכתיים, במראה הפאנקיסטי והדפסי־נמר בכחול־לבן ובשחור־לבן.

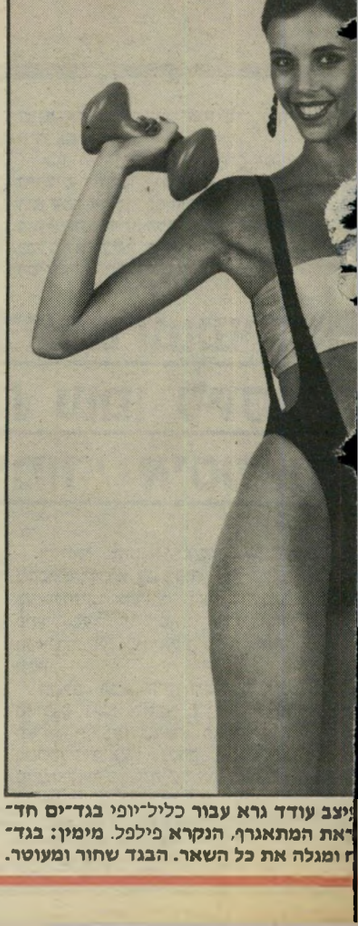
הגזרות חושפניות. גם גידעון אוברזון עיצב קולקציה עשירה ומרהיבה של ביגדי־ים, כשהדגש על מחשופי־הגב בצורות גיאומטריות שו־נות ובקווים א־סימטריים. המוטיבים השולטים בביגדי־הים של אוברזון הם מישחקי־ילדים בחוף־הים, עפיפונים ו־משולשים.

גם המראה הספורטיבי־האתלטי מככב אצל אוברזון ומשתלב בדגמיו. בביגדי־ים בגזרות מעין גופיות, ה־מזכירות את ביגדי־המתאגרפים. והכל בצבעים עליזים ובוהקים

אם ובת לא הדוגמניות, אלא המעצבות. מימין: בגד־ים משולב – חציו ביקיני וחציו שלם, כולו עשוי פייאטים נוצצים בגוון תכול, בעיצובה של לאה גוטליב, (גוטקס). בתה יהודית גוטפריד, עיצבה (משמאל) בגדי־ים חדשנים, בקולקציה הנקראת סמאש, והם מותאמים במיוחד לצעירות ורזות: ביקיני מתגלגל, בשילובי צבעים של ירוק וכחול, ירוק וצהוב, שחור ולבן, מבדי לייקרה מבריקים ונאון בוהקים.

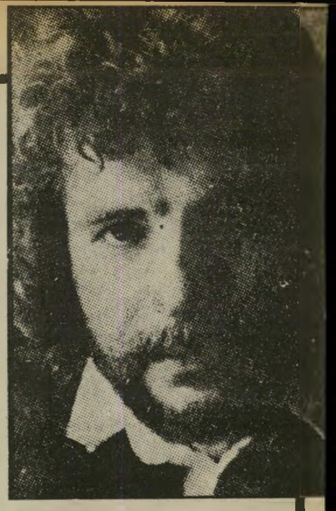

סיגנון מקצועי בגד־ים שלם, המחמיא כמעט לכל אחת. זהו עיצוב צרפתי, עבור חברת מואה. הפ־סים, העוברים לאורך בגד־הים, עוזרים ללובשת אותו להיראות דקיקה.

עיצב עודד גרא עבור כליל־יופי בגד־ים חד־ראת המתאגרף, הנקרא פילפל. מימין: בגד־ים ומגלה את כל השאר. הבגד שחור ומעוטר.

כמו חיתול נראה החלק התחתון של הביקיני הזה, בעיצובה של רחל פפקו (דיוה). בחזיה ובמיכנס מצויים עיטורי־קפלים, והביקיני כולו עשוי בהדפס חברבורות, בירוק וכחול.

הצד הישראלי של קט סטיבנס

דייויד גורדון (מימין) ביקר בארץ עם אשתו הישראלית, יעל (משמאל)

הוא הביא קוראן מהר הבית לאחיו אליל־הפופ קט סטיבנס (משמאל)

מאת
שרית ישי־לוי

ך שבנו במיסעדה גו אלאן. מיסעדה אופנתית בלונדון. דייוויד גורדון לא השתנה במשך השנים. הוא נשאר גבוה, גמלוני משהו, וזקנקן עיטר את לחיו.

היבטתי בו וחשבתי, שאני יושבת מול האיש שוריד ממפת הפופ העולמית את שמו של קט סטיבנס.

חשבתי גם עד כמה מהתל הגורל בבני־אדם: מי היה חוזה שדווקא הקשר הישראלי של קט סטיבנס — הגבר שהיה אליל־יומר במשך שנים ארוכות, האיש שמכר יותר מ־40 מיליון תקליטים ושישיריו הפכו כמעט להימנונים ולשירי־עם — דווקא הקשר הזה הוא שיוביל אותו בסופה של הדרך אל אללה והאיסלאם?

אך כדי לא להקדים את המאוחר, אתחיל אולי מראשיתו של הסיפור. לפני 13 שנים נסענו, יעל אלניר ואנוכי, ללונדון. הבירה הבריטית, שכונתה אז „לונדון העליזה", היתה בדירה ההיא כביקור בקודש־הקודשים. קט סטיבנס היה אז אליל גדול, גם שלי. ידעתי בעל־פה את כל שיריו, יכולתי לנגן ללא הרף את ליזה העצובה. על הקירות בדירתו, היו תלויים אלבומי־הזהב שלו. בארון־הבגדים מישששנו את הבגדים שלו.

יעל לבשה את חולצות־הטי שלו. אחת מהן, ירוקה, הושאלה לי. מעולם לא החזרתי אותה, שמרתי עליה עוד שנים ארוכות.

היה שם פסנתר־כנף, והיו שם גיטרה וארגזים מלאים במיכתבי־מעריצים, והיתה תמונתה של פאטי דאבנוויל, אהובתו של סטיבנס, שלה הקדיש את השיר ליידי דאבנוויל. הוא היה אז במסע מסביב לעולם.

כשאמא שלי הגיעה לביקור בלונדון, לקחנו אותה לסטאברוס. היא, כמו כל ספרדיה טהורה, שגדלה בעיר העתיקה של ירושלים, דוברת ערבית. סטאברוס האבא, כמו יוונים טהורים רבים, שהה שנים ארוכות במצריים. שניהם ניהלו ביניהם שיחה בערבית.

היום, כשבאים לביתו של קט סטיבנס, הוא מברך את הבאים בבירכת „סלאם עליכום", והוא אף מסוגל לגלגל שיחה בערבית פשוטה.

כשחזר סטיבנס ממסעו סביב העולם בינתיים התחתנו דייוויד ויעל ונולדה להם בת, נעמי. מדי פעם, כשאני באה ללונדון או כשהם באים לתל־אביב, אנחנו נפגשים.

לפני שבוע, כשישבנו עם דייוויד ויעל בגו אלאן, סיפר לי דייוויד על תקליטו האחרון של אחיו — תקליט שהוא עמד מאחורי הפקתו. הוא סיפר, כי למרות העובדה שמאז שהתאסלם, אין אחיו עושה כותרות או כותב שירים חדשים, הוא עדיין מוכר יותר ממאה אלף תקליטים בשנה. דייוויד מופקד על ניהול ענייניו המוסיקליים.

על גב עטיפת־התקליט מספר קט סטיבנס, כי היה זה אחיו, שחזר מביקור בירושלים, אשר נתן לו במתנה את הקוראן, שגילה לו את האור ואת אללה.

כך קרה שדווקא הצד הישראלי במישפחתו של סטיבנס הוא שמביא אותו אל חיק האיסלאם. מאז נישואיו עם יעל, דייוויד הוא רבע ישראלי. הוא ביקר בארץ פעמים אין־ספור, והוא מתמצא מאוד בסיכסוך הישראלי־ערבי. לשניים יש עשרות ידידים ישראליים שרבים מהם מתארחים בביתם בלונדון, בכל פעם שהם נקלעים לאנגליה. תקופה מסויימת גם שקלו בני הזוג גורדון להתגורר בארץ. נעמי, בתם, דוברת עברית רהוטה, והיא חוגגת את כל חגי־ישראל. אפילו שינה את שמו. היום הוא מר יוסוף איסלאם.

אמו השוודית ואביו היווני, שהיו גרושים, התקשו לקרוא לו יוסוף. אך הוא עמד על כך. גם ליעל ודייוויד זה היה קשה. אחותו, המתגוררת בשוודיה, בכלל לא הבינה מה קורה לאחיה. אך המישפחה התרגלה.

אליל־הזמר שמכר יותר מ־40 מיליון תקליטים וששיריו את עולם המוסיקה, התאסלם, שינה את שמו ליוסוף ממוצא פקיסתאני, וכיום הוא מורה ללימודי איסלאם

הוזמנו לקונצרט שלו, שהתקיים ב־אולם אלברט הול היוקרתי. זו היתה הפרמיירה הראשונה שבה נכחתי בחיי. ואיך אפשר להשוות את הפרמיירה ההיא לכל יתר הפרמיירות שבהן הייתי?

סטיבנס עמד על הבימה עם הגיטרה שלו, מאחוריו התייצבו נגני התיזמורת הפילהרמונית הבריטית. עם כל שיר ירד מסך, ועליו ציור מעשה ידו של סטיבנס, שהוא צייר מחונן. (הוא, כמובן, עיצב את כל העטיפות לתק־ליטיו). אחר־כך, התקיימה מסיבה — עם כוכבים, כוכבות, צלמים ועיתונאים — על יאכטה שעגנה במימי התמזה.

הפרמיירה הראשונה

ת קופה קצרה אחרי שהיכרנו את דייוויד, עברה יעל להתגורר בדי־רתו של קט סטיבנס, מעל למיסעדה של אביו, ליד המוסיאון הבריטי. למיסעדה קראו סטאברוס, כשם אביו של סטיבנס. אז גם גילינו כי שמו האמיתי של קט סטיבנס הוא סטיבן ג'ורג'יו, שאביו הוא יווני ושאמו שוודית.

אני זוכרת את הביקור הראשון דרך וחיפוש אחרי האמת. הוא התעניין מאוד בדתות מיזרחיות, בזן־בודהיזם. נתתי לו את הקוראן, ומה שקרה מאז שינה את כל חייו," סיפר דייוויד.

בשלב ראשון, הגיע קט סטיבנס לירושלים. נועה, אחותה של נעמי, שהיתה שותפתו של האמרגן איתן גפני, אירחה אותו ודאגה להסתירו היטב מעיני־העיתונאים. אני הושבעתי אז בכל לשון של שבועה שלא לגלות, כי סטיבנס היה פה, וזו הפעם הראשונה שבה אני מרשה לעצמי להפר שבועה זו.

הוא הלך בעיקבות אחיו לירושלים, לכיפת־הסלע, וחזר המום.

לאט־לאט הוא שקע בעולם האיס־לאם. הוא נטש את עולם המוסיקה, לקח לצמו מורה לדת והתאסלם, תוך שהוא תורם הון־עתק למיסגד הלונדוני המפורסם שבריג'נט־פארק שם הוא מלמד כיום לימודי־איסלאם.

הוא שינה לחלוטין את אורח־חייו,

לבוש מסורתי

ב אחד מביקוריהם של יעל ודייוויד בירושלים, הם ביקרו בהר־הבית, נכנסו לכיפת־הסלע ולמיס־גד אל־אקצא. דייוויד, הנוהג לנבור בפילוסופיות של דתות שונות, הס־תקרן ורכש בו־במקום ספר קוראן בתרגום לאנגלית. כשחזר ללונדון, נתן את הספר במתנה לאחיו, סטיבן.

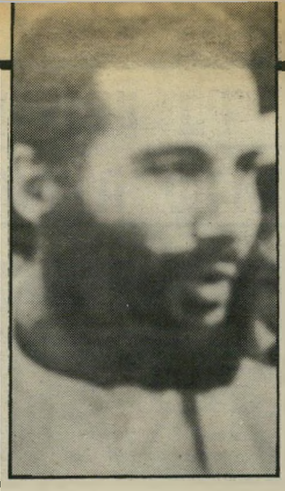
„יוסוף היה תמיד בעניין של חיפוש דייוויד מבריל היטב בין תנוכה ל־פורים.

דייוויד היה הראשון שנכנע לקפריזה וקרא לו יוסוף. יעל הלכה בעיקבותיו. אחריהם האם. דייוויד סיפר שעל ערש־מותו, קרא האב סטאברוס את בנו אליו, וכינה אותו יוסוף.

השלב הבא היה נישואין. קט סטיבנס נשא לאשה צעירה, בשם פאיזה, תורכיה ממוצא פאקיסתאני. בטקס־הנישואין נכחה מישלחת מישראל. מישפחתה של יעל באה כדי להשתתף בטקס, שהתקיים במיסגד.

כיום, פאיזה וסטיבנס — או בשמו החדש: יוסוף איסלאם — הם הורים לשלוש בנות, שנולדו האחת אחר

בעיקבות הקריאה בו הפך קט למוסלמי אדוק (משמאל) ושינה את שמו

השניה. פאיזה נמצאת בהריון ומצפה לילדם הרביעי. את הבית, ליד ה־מוסיאון הבריטי, מכרו אחרי מות האב, אם כי המיסעדה עוד ניצבת במקומה.

גם את הדירה בפולהאם־רוד, שהיה בה אולפן־הקלטות, הוא מכר, ורכש בית בשכונה יהודית דווקא, בהאמפ־סטד־גארדן־סאברב, שם מתגוררת אמו. הבית הוא בית ערבי לכל דבר. אין בו כמעט רהיטים, תחתם יש שטיחים מקיר אל קיר, מעט כיסאות ושולחנות לקפה.

יוסוף איסלאם לבוש בלבוש מסורתי, כך גם אשתו, הנוהגת כאשה מוסלמית לכל דבר. היא משרתת את האורחים אך לעולם אינה נוטלת חלק בשיחה. עם גיסתה הישראלית יש לה יחסים קורקטיים. הן נפגשות באירועים משפחתיים, אך לא מטלפנות אחת אל השניה כדי לרכל או לדבר על הילדים.

יוסוף איסלאם הקים את המרכז האיסלאמי בלונדון, וזה עיקר עיסוקו. הוא מפיץ את תורת האיסלאם בעזרת הרצאות וקלטות, ממש כמו אנשי ישיבת אור־שמח בירושלים. צחוק הגורל הוא, שגם כאן נכנס המימד הישראלי: אחד העובדים במוסד הוא דניאל, בנו של דייוויד מנישואין קודמים. דניאל, שהתאהב בצעירה חיפאית, שהה עד לפי שנה בישראל, וששיריו בוצעו על־ידי אחיו ועל־ידי דייוויד אסקס ואחרים, סיפר לי על התקליט האחרון של יוסוף, צעדים בהשתתפות ילדים ערביים ויהודיים. הוא נאיבי, דייוויד, מאמין שבעזרת ההצגה אפשר יהיה להשכין שלום

ד"ר דבר הבי מרגיז שאפשר להגיד לדייוויד גורדון מנהל עסקיו המר־סיקליים של קט סטיבנס. הוא שאחיו שהה באיראן ומזדהה עם האיית־אללה, רוח־אללה חומייני. הוא מספר לי שסטיבנס הגיש תביעת־דיבה, נגד העיתון שפירסם את הידיעה. „יוסוף," נשבע לי דייוויד, „הוא מוסלמי סוני, לא מוסלמי שיעי, והוא אומר ברית־גלי, שהוא מעריץ רק את אללה ואת הנביא מוחמד, ולא כל בן־תמותה."

הישיבה בגיו אלאן התמשכה. דייוויד, שהוא כותב שירים פופולאריים, כששאלתי אותו מה עלה בגורלה של הליזה הזאת, סיפר לי דייוויד שהיא בשוויץ.

לבסוף נבחרו לתקליט רק השירים שיש בהם מסר של אהבת־האדם.

לדייוויד עצמו יש הצגה בשם ילד שלום. הוא מעלה את ההצגה שלו בכל העולם. לאחרונה הועלתה בארצות־הברית. הוא כתב, הלחין וגם מפיק את המופע, העוסק בילדים ובשלום. ההפקה המעניינת הזו עתידה לעלות בחודשים הקרובים באלברט הול. הוא חולם להעלות את המופע גם בישראל,

יוסוף ופאיזה איסלאם בטקס נשואיהם במיסגד בלונדון
המישפחה הגיעה לחופה מישראל

במדינה

חינוך תעשיית טעוני הטיפוח

רבבות מתפרנסים מזה. האם יביאו אי־סדר לבד שיישארו ללא עבודה?

„העוני", קבע הסוציולוג האמריקאי הרברט גאנץ, „אינו בבחינת רע חברתי מוחלט. יש לו גם תפקידים חברתיים חיוביים. אחד מהם: יצירת מקומות עבודה לבלתי־עניים רבים, המתפר־נסים מתוכניות הסיוע, הטיפול וה־הדרכה לעניים."

קביעה חריפה זו שימשה את ה־סוציולוג החיפאי שלמה סבירסקי, בבואו לנתח את מערכת־החינוך בשכו־נות ובעיירות־הפיתוח, במאמר המת־פרסם בגליון האחרון של הירחון יתד.

לספק מקור־פרנסה. העניים של מערכת־החינוך בישראל מכונים בלשון מתיפייפת „טעוני טיפוח". הם מהווים שליש מן התלמידים בארץ. רובם־ככולם תושבי עיירות־פיתוח ושׂ־כונות. רובם ככולם מיזרחיים.

על גבם של תלמידים אלה צמח ותפח מגנגון עצום, המקיף עשרות אלפי פקידים, מנהלים, מפקחים, מר־רות ומורים, עובדים סוציאליים, חוק־רים ויועצים.

להערכתו של סבירסקי, מהווה מנגנון זה תעשיה של ממש, ענף כלכלי המשתווה במימדיו למקומות־עבודה כמו התעשיה האווירית, או מערכת הבנקאות. כדי להצטרף ל־תעשיה זו יש לעבור מסלולי־הכשרה המיוחדים לה, ויש לה אפילו מחלקת מו"פ (מחקר ופיתוח) משל עצמה — המכונים האוניברסיטאים לקידום ה־טיפוח בחינוך.

יודעת לייצר — תלמידים ותלמידות „טעוני־טיפוח'."

דרכי־חיים קופה בלי כרטיסים

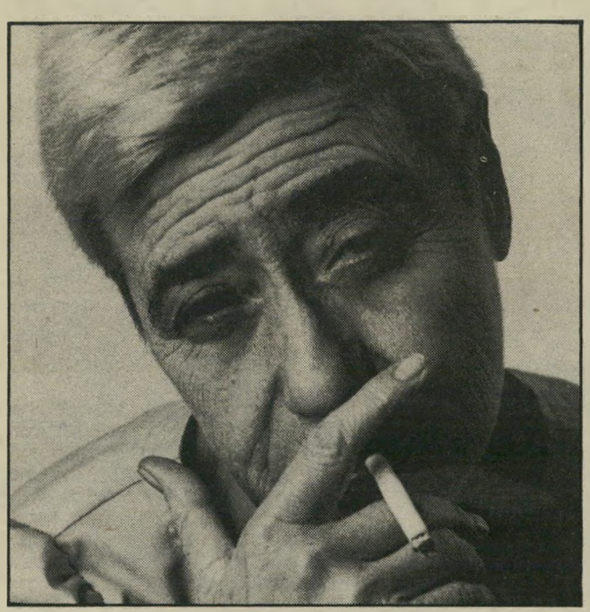
הנחות מקילות ברגעי־משבר

„רק בעוד שנתיים יהיה שלום. שימעון פרס יישאר ראש־ממשלה לפחות עוד שנתיים. חוסני מובארכ הוא אדם מסוכן, המצב הכלכלי לא ישתפר השנה," אומרת מרג'י הרש־קוביץ, פארה־פסיכולוגית הקוראת בקפה והמנחשת עתידות באמצעות מגע עם כף־היד.

הרשקוביץ היא אשה ארוכה ודקה, בעלת שיער בלונדי קצר, חובשת מישקפיים שחורים מרובעים. ידיה מאוד ארוכות, פניה חרושי־קמטים ובעלי הבעה מוזרה, והיא מצטיינת בקול עמוק וגברי.

היא נולדה ברומניה לפני 52 שנה, ובתקופת השואה, כשענרה טלאי צהוב, ועסקה כילדה בתיקון גרבי נשים לפרנסת המישפחה, גילתה כי היא מרגישה כל בוקר מה עומד לקרות במשך היום. היא נזכרת: „פעם נכנסתי לכיתה שלי וידעתי שהמורה יילך. כעבור יומיים קרתה לו תאונה."

הבחור הראשון. בגיל 17 הגיעה ארצה עם מישפחתה היישר לאוהל בבית־ליד. אחרי כמה שנים בבית־חרושת לתרופות ושרות צבאי גילתה את הפארה־פסיכולוגיה: „אני עוזרת לאנשים להגיע אל עצמם. מגיעות אליי בחורות צעירות, מק־סימות ומלומדות, הרוצות להקים מישפחה. יום בהיר אחד הן מחליטות

פארה־פסיכולוגית הרשקוביץ
לכל אדם יש מגנט

כך קורה שהעוני בחינוך, בדיוק לפי הקביעה של גאנץ, הוא תופעה המספקת מקורות־פרנסה למכביר לבני המעמדות הבינוניים והגבוהים בישׂ־ראל.

אין יאת אומרת, כמובן, שהחינוך שמספקת התעשיה הענקית הזאת הוא טוב. מפירסום של מישרד־החינוך־והתרבות עולה, כי ביישובים נחשלים (יותר מ־60 אחוז טעוני־טיפוח), למשל, הרכב חבר־המורים הוא בעייתי.

לייצר את הסוף? השאלה העקרונית שאותה מעלה סבירסקי, בלשונו האקדמית הזהירה: „מבלי להטיל ספק בכוונתם הכנה של עובדי התעשיה, ניתן כיום לשאול באופן לגיטימי, אם תעשיה בהיקף כזה מסוגלת לייצר את סופה־היא. ברגע זה נראה כי ללא התארגנות מקיפה נגד תעשיה זו, היא תמשיך לייצר את שהיא שהן זקנות, נכנסות לטראומה, קופצות על הבחור הראשון המזדמן בדרכן ומסכנות את עתידן. כולן רצות על קופה אחת ואין כרטיסים."

אם הן מגיעות בזמן להרשקוביץ, היא מבטיחה לכוון אותן לבחירה הנכונה.

דרך מגע עם כף־היד, קריאה בקפה ועל־סמך תאריך־הלידה, היא יודעת לנבא עתידות: „לפני זמן קצר באה אליי אשה מבוגרת. היא חשבה שהיא חולה מאוד. הרופאים הקציבו לה משך חיים קצר. ראיתי שהיא יוצאת מזה. ובאמת, אחרי הרבה אישפוזים בבית־חולים, היא קמה ומתפקדת נורמלי. מיקרה אחר הוא בחור שהיה אילם. הגיע אליי במצב איום. ראיתי שהוא יהיה מרצה ויבנה מישפחה. שנה אחרי הפגישה היתה לו תאונת־דרכים.

(המשך בעמוד 28)

הפכו כמעט להימנונים ולשירי־עם, נטש איסלאם, נשא לאשה צעירה תורכית במיסגד שבריג'נט־פארק, במרכז לונדון

המכשיר של „עיכוב הליכים" נתון בידי היועץ המישפטי לממשלה ★ לעיתים נדירות. בארץ זו תעשיה שלמה ★ הקריטריונים הם נימוקים

הסרטן עיכב את

דרופא הסתכל במבט מלא רחמים על הצעיר שישב לפניו ושאג בצחוק רועם. „כמה מוזר מוח האדם," חשב לעצמו הרופא, „כל חולה מגיב אחרת על הידיעה כי חלה במחלה ממארת." הוא המשיך להביט בסבלנות על גיל אשבל, עד שזה הפסיק לצחוק.

„נרגעת?" אמר גיל לרופא. „כעת אתה יכול לספר לי כמה זמן נותר לי לחיות."

גיל שמע בשקט את גזר־הדין שהותיר לו כחצי שנה עד שהסרטן יגבר עליו. הוא יצא לרחוב שקוע במחשבות. „בדיוק כמו בסרטים," חשב לעצמו. „כמה בנאלי!" זו גם היתה מחשבתו הראשונה כאשר הרופא גילה לו את מחלתו, והדבר גרם לו לפרוץ בצחוק היסטרי. המחשבה השניה לא היתה כל־כך מצחיקה. הוא החל לחשוב על מישפחתו.

רק לפני שנה סיים גיל את לימודיו באוניברסיטה והחל לעבוד כרואה־חשבון במיפעל גדול. הוא התחבב על

חוק בצד
מאת אילנה אלוו

בעל־המיפעל וזכה למשכורת יפה והטבות שונות. כאשר נולד בנו, לפני חודשיים, החליטו גיל ואשתו חגית לקנות בית קטן. הם נכנסו לחובות עצומים, לקחו משכנתא וללוו מההורים.

„כעת נצטרך לוותר על הבית," חשב לעצמו גיל. הוא נזכר בשעות היפות, שבהן תיכננו יחד עם חגית את הגינה ואת הגדר, את חדר־הילדים ואת הרהיטים בסלון.

„חגית תצטרך לחזור לעבודה וגם אז הם אף פעם לא יצליחו להסתדר עם המשכורת שלה," עברה מחשבה במוחו של גיל: „מה אני יכול לעשות בחצי שנה?" הירהר גיל. „בסרטים הם תמיד נוסעים מסביב לעולם, עושים פריצה מתוחכמת או מבזבזים את שארית כספם בהילולות. אני לא יכול להרשות לעצמי את זה, לי יש מישפחה," הוא חשב.

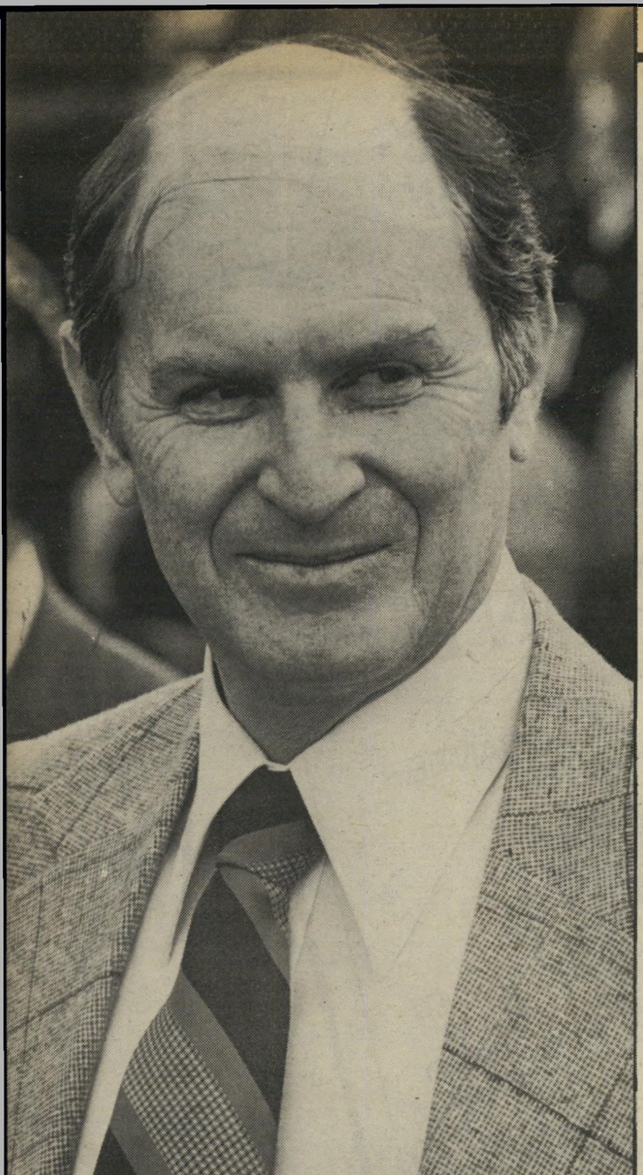
העולם חייב לו פיצוי

כאשר חזר גיל הביתה ישן כבר הילד וחגית ישבה בסלון עם כוס קפה ותוכניות הבית. הוא התיישב לצידה והציץ בתוכנית. „אני חושבת שצריך להגדיל את חדר־הילדים. אם יהיה לנו עוד ילד נצטרך שטח יותר גדול," אמרה חגית וחייכה. גיל ניסה להסתיר את העווית שחלפה בפניו.

כל הלילה התגלגלו מחשבות במוחו: „אני לא יכול לעשות פריצה למוסיאון או לגנוב את יהלומי־הכתר," חשב גיל בצער, „זה לא השטח שלי, אני מתמצא רק במיספרים וחשבונות. כל־כך הייתי רוצה להשאיר לחגית ולילד את הבית שחלמנו עליו," חשב גיל לפני שנרדם.

במולדת האנגלית של שיטה זו משתמשים בה אישים של הנאשם וחשש החביעה מפני זיכוי

ההליכים

יועץ מישפטי זמיר
שיקול־דעת מוחלט

כאשר התעורר בבוקר, גמלה החלטה בליבו של גיל: הוא לא יספר לאיש על מחלתו, הוא לא יצער את מישפחתו בפרטים המכאיבים של המחלה והוא ישתדל למצוא דרך שתביטח למישפחתו את הבית שתיכננו.

בעבודה לא היה ראשו נתון לחשבונות היומיומיים. מוחו חיפש דרך להשיג כסף מהר וללא סיכון מיידי. „זה לא בסדר לגנוב," ערערה מחשבה במוחו. „אסור לי להסתבך בעבירות." המשיכה המחשבה לרוץ. אבל מייד צצה מחשבה שנייה, שאמרה, „זה גם לא בסדר שאני אמות בייסורים תוך חצי שנה, צעיר ומלא־מרץ, ומישפחתי תישאר ללא פרוטה."

ההזדמנות באה אחרי שבוע. הזמנה גדולה נשלחה על־ידי המיפעל לאנגליה. על גיל הוטל לסדר את כל הסידורים הכספיים, להכין אשראים בנקאיים, לקבל הלוואות שונות ולנהל את המשא־ומתן עם החברה האנגלית. כרואה־חשבון ומומחה־לכספים, לא היה לגיל קשה להעביר חלק מהסכום האדיר של העיסקה לחשבונו הפרטי. „כאשר יגלו את זה, אם בכלל יגלו, אני כבר אהיה בקבר, הבית יהיה גמור והמישפחה תגור בו," חשב גיל.

הוא המשיך לתכנן עם חגית בעֲרבים את ריהוט הבית החדש ואת צבע הטרסינות באמבטיה של הילדים. גם כאשר הירהור־חרטה עלו בו מפעם לפעם, היה מייד גובר עליו הרגש כי העולם חייב לו פיצוי על המחלה הנוראה, שתמית אותו במיטב שנותיו.

הבן גילה את המעילה

ד מחלה החלה לתת את אותותיה בגיל. הוא היה חיוור וחלש, ואנשים החלו להרגיש בכך. בעל־המיפעל אמר לו יום אחד: „גיל, משהו לא בסדר אצלך, אני חושב שאתה עובד יותר מדי, זה בטח העיסקה מאנגליה שאתה משקיע בה את כל זמנך. אני מציע שתיקח חופשה קצרה ותתאושש."

גיל ניסה להתחמק ולדחות את הצעתו של בעל־המיפעל, אך זה עמד על כך בתוקף. „יש לך ילדים קטנים ואני לא רוצה להיות אחראי לכך שתחלה בגלל העבודה אצלי," אמר בעל־המיפעל.

גיל יצא לחופשה וכמעט את כל הזמן בילה עם חגית באתר־הבניה של ביתם. הוא ידע כי זמנו קצר ורצה לסיים את בניית־הבית לפני מותו.

אבל הבלתי־צפוי קרה. כאשר יצא גיל לחופשה, הביא בעל־הבית למיפעל את בנו הצעיר, שלמד עדיין באוניברסיטה. הבן היה מעריץ גדול של גיל ולקח לעצמו כמשימה ללמוד מעבר רתו של גיל במיפעל.

הבן חקר את כל העסקות שגיל טיפל בהן ונתקל בחומר בלתי־מובן, בעיסקה עם אנגליה. הוא ניסה להבין, וכאשר לא הצליח, לקח את החומר לבדיקת מוריו באוניברסיטה.

הפיתרון נמצא בספר־החוקים

ד יה זה אחד המורים שגילה כי גיל מעל בכספי החברה.

תדהמה נפלה על בעל־המיפעל. הוא לא יכולה היה להבין מדוע חיה גיל צריך למעול. „הרי אני בטחתי בו כל־כך, נתתי לו משכורת נהדרת והוא ידע שיש לו עתיד מזהיר אצלנו, אני פשוט לא מבין," אמר לבנו. אולם כאשר התברר מעל לכל ספק כי גיל מעל בכספים עצום, פנה בעל המיפעל למישטרה.

כאשר קיבל גיל את כתב־האישום, השאיר את אשתו וילדיו בבית־ההבראה, שם היו, ונסע לתל־אביב. הוא מיהר למישרדו של עורך־דין. „תראה, אני מודה שעשיתי שטות, גנבתי את הכסף בתיקווה שנספיק לבנות את הבית, אשאיר לילדיי ואשתי את בית־חלומותיהם, וכאשר יתגלה העניין אני כבר לא אהיה כאן, והם יבינו כי עשיתי זאת מרוב אהבה להם. אבל כעת, אם העניין יגיע לבית־המישפט, העיתונים יכתבו עליי וכל מה שאוריש לבני יהיה כתם הגניבה והמעילה. מה לעשות?" שאל. לעורך־הדין לא היו הרבה תשובות.

„זה מיקרה חמור. מכיוון שיש כאן גניבה ממעביד על־ידי עובד, זו עבירה שהיא פשע ועונשה הוא עד שבע שנות־מאסר. אני לא מאמין שאפילו סיפור הסרטן יצליח לשכנע את המישטרה והפרקליטות לסגור את התיק נגדך. אם תורשע, יתכן שתוכל לבקש אז חנינה מנשיא־המדינה בגלל מצב־בריאותך," אמר עורך־הדין.

גיל חייך במרירות: „עד שייגמר המישפט ויגיע מועד־החנינה כבר לא אהיה בחיים. והכתם יישאר לנצח על מישפחתי."

הוא הירהר רגע ואמר: „נותרו לי עוד חודשיים או שלושה של חיים, וגם זה ביסורים גדולים, אני חושב שהפית־רון הוא להתאבד כעת, לפני שאורשע במישפט."

„יש לי פיתרון עדיף על התאבדות," אמר עורך־הדין, „אני חושב שזה בדיוק הפיתרון למיקרה כמו שלך."

עורך־הדין הוציא את ספר־החוקים ועילעל בו. „יש מוסד שקוראים לו עיכוב הליכים מישפטיים. אני חושב שזה בדיוק המיקרה המתאים להש־תמש בו." גיל הביט בו בחוסר־הבנה: „מה זה עיכוב הליכים?" שאל.

„זהו מכשיר מישפטי מיוחד, שנתקבל אצלנו מאנגליה. ליועץ ה־מישפטי לממשלה יש סמכות מיוחדת, כאשר הוא משתכנע שיש הצדקה לכך, להקפיא את המצב המישפטי מייד אחרי הגשת כתב־האישום. בעבירה של פשע הוא יכול לחדש את ההליכים תוך חמש שנים. ולכן אם במיקרה יימצא מרפא למחלתך, ואחרי ומן־מה יראה היועץ־המישפטי כי בעצם אתה מסוגל לעמוד לדין, הוא יכול להפשיר את ההליכים ולפתוח את המישפט מחדש. אולם כאשר הוקפאו ההליכים, אין עליך כתם של הרשעה, למרות שאין זה זיכוי מוחלט."

זכר של אדם הגון

ב אנגליה, מולדת עיכוב־ההלי־כים, מוגשות כחמישים בקשות כאלה מדי שנה. בארץ יש כמעט בית־חרושת שלם העוסק בבדיקת הבקשות לעיכוב הליכים. ליועץ־המישפטי יש כמה וכמה עוזרים, הקוראים מדי יום בקשות כאלה, המוגשות על־ידי אזרחים שונים. הם בודקים את התיק ואת הנסיבות וממליצים לפני היועץ המישפטי אם לקבל את הבקשה או לדחות אותה.

רוב הבקשות מוגשות בידי נאשמים מסיבות אישיות: מחלות, שכול, תאונות־דרכים או דברים דומים, המשפיעים לעיתים על דעתו של היועץ המישפטי. אולם רק חלק קטן מאוד מבין הפונים נענים ומישפטם מעוכב.

לעיתים משתמשים במכשיר זה גם תובעים או פרקליט־מחוז. כבר קרו מיקרים, שעד מסויים, שהיה עיקרי לתביעה, נעלם. בלעדיו א־אפשר היה לסיים את התיק בהרשעה. אילו היו ממשיכים במישפט, היה הנאשם יוצא זכאי מחוסר־ראיות. לכן במיקרה כזה פונה פרקליט־המחוז ליועץ המישפטי, מסביר את המצב, מספר על חומרת־העבירה ומבקש עיכוב־הליכים.

הפרקליט מקווה כי תוך חמש שנים יחזור הער האבוד לארץ, ואפשר יהיה לחדש את המישפט נגד הנאשם ולהשיג הרשעה. הדבר עדיף למדינה על זיכוי המוחלט של העבריין.

אבל גם במיקרים נוספים מוצאים כי עיכוב־ההליכים הוא המכשיר היעיל ביותר. כאשר עבריין הופך לעד־מדינה, מגישים נגדו לעיתים כתב־אישום על העבירה שבה הוא מעורב, ומבטיחים לו כי אם יעיד ויספר את כל הידוע לו ויגרום להרשעתו של עבריין אחר, יבוטל מישפטו.

מכיוון שהמדינה חוששת כי יסרב להעיד כפי שהבטיח, משתמשים במכשיר של עיכוב־ההליכים. מעכבים את ההליכים נגד עד־המדינה — ואם הוא איננו ממלא את חובתו ואיננו מעיד כפי שהבטיח, מחדשים את ההליכים והוא צפוי להרשעה ועונש. אם הוא מעיד כמבוקש, לא יחודש מישפטו.

„אני חושב כי במיקרה שלך, אם נביא אישורים רפואיים מתאימים, נסביר את מצבך ואתה תשתדל להחזיר את הכסף, נצליח לעכב את ההליכים," אמר עורך־הדין.

גיל הביט בעורך־הדין במבט מבוהל: „תראה איך שהסתבכתי. רציתי רק להשאיר למישפחתי בית, שיזכרו איזה אבא טוב הייתי. ובכעת אני שמח שאוכל להשאיר להם לפחות זכר כארם הגון ולא רשע ועבריין. אחזיר את כל הכסף, אסביר לאשתי את הכל ואז אוכל למות בשקט."

עורך־הדין פנה לפרקליט־המחוז והסביר לו את המיקרה, והגיש בקשה לעיכוב הליכים המישפטיים נגד גיל. היועץ המישפטי עיכב את ההליכים מייד עם קבלת הבקשה והאישורים הרפואיים.

גיל נפטר אחרי שלושה שבועות.

ניתוח מישפטי

סעיף 231 (א) לחוק סדר־הדין מסמיך את היועץ המישפטי לעכב הליכים. הוא עושה זאת בהודעה מנומקת, הנמסרת בכתב לבית־המישפט שלפניו הוגש כתב־האישום. הסמכות מתחילה עם הגשת כתב־האישום ומסתיימת עם הכרעת־הדין.

קיים ספק אם סמכות עיכוב־ההליכים חלה גם על מיקרים שבהם מגיש את הקובלנה הפלילית קובל פרטי. יש גורסים כי ליועץ המישפטי יש סמכות לעכב הליכים רק בתיקים שהוגשו על־ידי המדינה.

ליועץ המישפטי יש שיקול־דעת מוחלט באשר לאישור או דחיה של בקשה לעיכוב־הליכים. הפיקוח על שיקול־דעת זה נתון לבג"ץ. כל עוד פעולתו של היועץ המישפטי היתה ביושר וממניעים טהורים, לא יתערב הבג"ץ.

כאשר מוגשת הבקשה על־ידי הנאשם, היא מועברת ליועץ המישפטי באמצעות התובע המטפל בתיק. הוא מצרף את חוות־דעתו וממליץ את המלצתו. ליועץ המישפטי יש סמכות לשמוע טיעון בעל־פה. במיסגרת בקשה לעיכוב־הליכים, אך הוא משתמש בה לעיתים נדירות.

אם מחליט היועץ המישפטי לחדש הליכים, מסיבה כלשהי, מתחיל בהם בית־המישפט מחדש או ממשיך מאותו מצב שבו הוקפאו, בהתאם לשיקול־דעתו. אם עוכבו ההליכים בשנית — שוב לא ניתן לחדשם.

אילנה אלון ■

מדוע להבהרת זכויותיו המישפטיות של האזרח. אין המדור מתיימר לתת ייעוץ מישפטי ספציפי, ובכל מיקרה ייתכן שוני בגלל הבדלים בעובדות או הנתונים המיוחדים לעניין.

תדריך

1. עיכוב הליכים הוא בסמכותו של היועץ המישפטי לממשלה או מישנהו. ניתן לעכב את ההליכים ממועד הגשת כתב־האישום וכל עוד לא ניתנה הכרעת־דין.
2. סמכות זו חלה לכאורה על כל ההליכים הפליליים, כאלה שנפתחו על־ידי המדינה וגם כאלה שנפתחו על־ידי קובל פרטי. חוקים מסויימים קובעים במפורש כי לא יחול עליהם עיכוב הליכים. (למשל, חוק הבחירות לכנסת.)
3. בדרך כלל ישתמש היועץ המישפטי בסמכותו זו כאשר יש נימוקים הומאניים, מטעמים אישיים של הנאשם. אולם גם מיקרים של עד־מדינה, או חוסר ראיות להרשעה, יכולים להביא לעיכוב ההליכים.
4. משמעותו של עיכוב־הליכים איננו זיכוי, אך גם לא הרשעה. בעבירות של פשע יכול היועץ המישפטי לחדש את המישפט לפני תום חמש שנים, ובמיקרה של עוון, בטרם חלפה שנה אחת.

במדינה

(המשך מעמוד 25)

כתוצאה מההלם של התאונה הוא התחיל לדבר. היום הוא עוסק בהוראה. יש אינספור מיקרים כאלה."

למען הסדר הטוב, מסייגת הרש־קוביץ את הצלחותיה: "אנשים מגיעים אליי ברגעי משבר. אבל הכל נתון בידיהם. אני יכולה לתת רק הנחיות מקילות."

קרן־אור בחושך. היא איננה יכולה להסביר את דרך העבודה שלה. לדבריה, המגע עם כף־היד הוא כמו ספר שלם, הקריאה בקפה היא כמו הצצה לתעודת־הזהות של האיש, אסטרולוגיה היא מבינה אינטואיטי־בית. ובכלל: "לכל אחד מאיתנו יש מעגל סביבו. זהו המגנט שלו... חב־רת־החשמל של הגוף שלנו היא מערכת העצבים. יש להם קשר למעגל החשמלי־מגנטי סביב הגוף. בדרך כלל אדם אינו יודע כיצד להשתמש במעגל שלו... כשאני עובדת איתו, אני מנסה להיכנס בכוח לאותו מעגל, כאילו נכנסת לחדר חשוך ומנסה למצוא בזהירות רבה קרן־אור."

הצלחה צעירה

מדוע כוססת הבלונדית את ציפורניה?

היא יפה כמו קנדיס ברגן, מוכשרת מלידה, לומדת מישחק (בבית צבי); היא צעירה בת 21 וגם אשה נשואה. זאת היא אלונה קמחי התל־אביבית, שהחודש התגשם חלומה בקלות יתרה: היא זכתה בתפקיד בסרט.

הבימאי אבי נשר ראה אותה בקפי־טריה של בית צבי, התרשם מהופעתה והזמין אותה למיבחן־בד, שכתוצאה ממנו קיבלה את התפקיד בסרט שוברים. סרט על בעיותיהם של אנשים העושים סרט, והיא מגלמת בו ישראלית שחיתה כמה שנים בלוס־אנג'לס ובניו־יורק, וחוזרת ארצה

שחקנית קמחי
3 שבועות, 200 דולר

שחקנית־כביכול, למרות שכל הקאר־יירה המפוארת שלה בארצות־הברית הסתכמה בכמה תפקידים בסירטי פורנו ובמיבחני־בד אין־ספור.

סגישה בצבא. עדשת־המצלמה אוהבת את אלונה, בעלת העיניים הכחולות והגדולות, שפתיים חושניות, ורעמת־שיער בלונדי, הצבוע בפסים.

אלונה, חיפאית במקורה, היא ילידת רוסיה, שעלתה לארץ בגיל שבע, ביתם של מהנדסת ומתורגמן. היא גם אשתו של עודד, סטודנט למישפטים שאותו פגשה בצבא.

עודד שמח בהצלחתה של אלונה, המצטלמת במשך שלושה שבועות, 16 שעות ליום, תמורת 200 דולר, ורק מצטער שמרוב התרגשות החלה אלונה מעשנת בשרשרת וכוססת את צי־פורניה.

אולי הסיבה היא שאלונה כבר עובדת עם שחקנים מהשורה הראשונה, כמו דודו דותן, נתן דטנר, מאיר סוויסה וגלי עטרי.

זיוה חלם

מזמינה אותך
למכירת סוף חורף 85', תחילת האביב

במכירה: מכנסי עור החל מ־89,000 ש' –
כל הדגמים וכל הגדלים

ג'י פולופ – עדיין מכירת **המלאי הישן ב־50%.** מחיר מוקפא. **קולקציה חדשה**, חצאיות רחבות, מכנסיים מיוחדים, ג'קטים.

חוה פולופ – חולצות מודפסות, חצאיות ג'ינס, בגדי אביב – מבד כותנה וטריקו.

„רזיאלה" – מכירת סוף עונה. מחיר מוקפא. קולקציה חדשה לאביב, חליפות לשעות אחה"צ והערב.

M/N – חליפות כותנה לשעות הערב.

אביזרים נהדרים

המכירה תתקיים ביום ששי 12.4.85
ביום שבת 13.4.85
בין השעות 14–10
17–19

בבית זיוה חלם, דוד המלך 10 הרצליה פיתוח • טל. 052־72976

אני חוזרת בתשובה

אמרתי לכם שאוכל פולני זה פיחס, גועל־נפש, משעמם וחסר־טעם? ככה אני אמרתי? אז אני חוזרת בי, ושיסלחו לי כל הפולנים שמאז שונאים אותי שינאת־מוות.

הסיפור הוא כזה. חבר הזמין אותי לארוחת־צהריים ואמר שיש לו רעיון ללכת למיסעדה נהדרת. נפגשנו והלכנו, ופיתאום הגענו לצומת הרחובות פריישמן והמלך ג'ורג' בתל־אביב. בצומת הזאת יש שתי מיסעדות. אחת יהודית־פולנית והשניה איטלקית. באופן טבעי פניתי שמאלה, לעבר המיסעדה האיטלקית. אבל החבר משך לי בשרוול ואמר „לא מותק. לא לשם." ניסיתי כמה תרגיל־התגוננות, אבל שום דבר לא עזר. הבחור גדל בבית פולני והגמר, כידוע, לא מחליף חברבורותיו בשביל בחורה רגילה כמוני.

נכנסנו למיסעדה. מה ששיכנע אותי להישאר היתה העובדה המרהימה שהמקום היה מלא לגמרי, ואני הייתי הכי־צעירה מכולם. לא מבזבזים רבר כזה. התיישבנו.

תיכף שמו לנו צלחת עם שלושה סלטים מגבול פולניה־רוסיה. סלט־צנון, סלט־כרוב וגזר מוחמץ. אחר־כך הגיעו שתי המנות הראשונות. דג מטיאס אלוהי, ברוטב משהו, ובלינצ'ס ממולא כבד ופיטריות מטוגנות עליו. החבר ראה את ההבעות שלי ושאל בניצחון: „טעים?" אבל אני, כמו כל יהודי הגון, קשה לי עם מחמאות ורק אמרתי לו: „נראה הלאה."

ההלאה היה בשבילי לשון אפויה ברוטב־פיטריות ובשבילו צלי־בקר ברוטב־ענבניות. התוספת היתה כרוב מבושל נהדר ופולושקה (בצקניות תפוחי־אדמה) — משהו מהסרטים. שתינו שתי כוסות חמיצת־סלק ואחר־כך שטרודל תפוחי־עץ ואגוזים, מעשה־ידיה של המומחית לעוגות, בת ה־84. שתי כוסות תה חם היו הסימן שאני יכולה כבר להירשם להתאחדות עולי פולניה והסביבה. החשבון: 12,500.

בגלל הבטן הכבדה והלם שאוכל יהודי יכול להיות טוב על אמת, שכחנו להשאיר טיפ. אנחנו מתנצלים לפני המלצרים, אגב, אחד מהם הוא צפון־אפריקאי, השני הוא מג'מאייקה ומנהל־המיסעדה הוא ממצריים. כשמערבבים פולניה בג'מאייקה ובצפון־אפריקה — זה יוצא נהדר.

„הפלעצל", רחוב פריישמן 70, תל־אביב. כל הכבוד!

הוראות שימוש

כשביקשתי מכם לשלוח לי הצעות לריאטות למען קוראינו השמנים, תפשתם עצלנות איומה. חמישה מיכתבים הגיעו. רק כשראיתם שזה לא שבר אותי, לא גרם לי דיכאון ולא עירער את יסודותיי הבריאים, החלטתם להתיישב, לכתוב ולשלוח. תודה רבה לכם, אבל עכשיו מאוחר מדי. אתם תלמדו לשלוח מה שמבקשים מכם ומתי שמבקשים מכם. לא כל אחד יעשה כאן מה שהוא רוצה. במדור הזה אני הבלבוסטה.

אגב, בהזדמנות זאת אני מבקשת להוריע לכל הקוראים ששולחים אליי מיכתבים ומבקשים לפרסמם, כי לא אפרסם מיכתבים בלי שם ואפילו לא את אלה החתומים בראשי־תיבות. מי שמת־בייש לחתום בשמו המלא — הפסיד.

מסורת

מסורת היא אצל מישרד־החינוך, או ועדת־עציוני או מצב־האומה, או מישהו אחר — לתקוע לנו את הילדים הפרטיים ל־20 יום בתוך הבית. דווקא בימים קשים כמו הימים שלפני הפסח. אבל במקום לחפש אשמים, אנחנו נחפש שעשועים.

השעשועים הטובים ביותר, לפי דעתי, הם אותם שתופסים הרבה שעות. לא איזה סרט או הצגה שנגמרים אחרי שעה וחצי.

אמנים המופיעים בפארק־המים

מה שאנחנו (ילדיי ואני) נעשה בשבוע הבא, למשל, זה בילוי של יומיים שלמים בחיק התענוגות, ולצערי גם בחיק עוד כמה עשרות אלפי ילדים והוריהם.

יום אחד נבלה במדינת־הילדים אשר בשטח הלונה־פארק של תל־אביב. תמורת כרטיס־כניסה הם מציעים קירקס, בימה מרכזית עם דני סנדרסון, להקות זמר ומחול ליצנים, סדנות־עבודה, הר־ שלג שיגיע ישר מהחרמון, גן־חיות, מיתקני הלונה־פארק הרגילים וכולי וכולי. אפשר לבלות שם מהבוקר ועד ל־6 בערב, ואם רגליי יחזיקו אותי — זה בדיוק מה שנעשה.

אני מניחה שאשה בגילי ובמצבי תצטרך יומיים של מנוחה אחרי מדינת־הילדים, ולכן רק בסוף־השבוע נתלבש על יום בילוי נוסף שיהיה, אם ירצה השם ומזג־האוויר, בפארק־המים של קיבוץ שפיים. שם הם מציעים לנו, מלבד בריכת־השחיה והגלשנים, גם הופעות של אמני הטלוויזיה של אחרי־הצהריים: מילי מירן, ציפי מור (דודלי), חנן גולדבלט ואושיק לוי (בלי סודות).

אני לא אדווח לכם בשבוע הבא איך זה היה, כי כבר עכשיו אני יודעת איך זה יהיה. זה יהיה סיוט להורים וכף לילדים. ככה זה בחיים. רציתם ילדים? תשלמו ואל תתלוננו!

מפשלה למעדן

הנה מנה אחרונה שהמצאתי בעצמי לפני שבוע ועדיין לא נרגעתי מההערצה העצמית שהתפתחה בי מאז.

הכל התחיל במנה אחרונה רגילה, שהתכוונתי לעשות לכמה חברים שאיימו לבוא בערב: מנה המורכבת מקצפת, תות־שדה וליקר.

נכנסתי למיטבח ובתנועות אלגנטיות הוצאתי את המיקסר ממקום־מחבואו ואמרתי לילד להתחיל להקציף את השמנת המתוקה. רק אז ניגשתי למקרר, כדי להוציא ממנו את התותים ולטפל בהם. הסתבר שאין תותים. לא נעים לגלות שקניתי קילו תותים יפים ב־1,500 שקל ואחר־כך איבדתי אותם. אבל זה מה שהיה. השעה שבע, האורחים יבואו בתשע וכל מה שיש בבית זה קצפת משעממת. מה עושים? חיפוש בארונות־המיטבח, כמובן. מצאתי סרדינים — לא מתאים. לבבות ארטישוקים — לא מתאים. שעועית במיץ — לא מתאים. דקה לפני הייאוש מצאתי בונבוניירה שנקראת קוקוליניס. חטיפי־קוקוס מצופים בשוקולד — אפילו כשר לפסח.

אז שלוש־ארבע, ולעבודה:

תבנית עגולה של עוגה; שופכים לתוכה חצי מכמות הקצפת (הכמות היתה של שתי שקיות). על ריפוד הקצפת שמתי את הקוקוליניס בצורה די צפופה, ועליהם שפכתי את שאר הקצפת.

כניסה דראמטית לפריזר. בתשע באו האורחים. בעשר שלפתי את העוגה הלבנה והקפואה, ופרסתי לכל אחד פרוסת־מעדן.

עד היום הם מלקקים את האצבעות ואני את האגו. תנסו את זה.

הפתעה לפורצים

כבן־אדם שבע־פריצות (ארבע במיספר), לעו־נג רב הוא לי להציג לפניכם את התריסים החדשים של חברת תריסול.

התריס החדש הנקרא סקוריט (יעני, ביטחון), עשוי ממוטות־פלדה, המחוברים למיסגרת־התריס ועליהם מורכבת רפפת־הפלסטיק. כך שלפורץ, השובר את תריס־הפלסטיק, מחכה הפתעה לא כל־כך נעימה.

מחברת תריסול הודיעו לי שמחיר הסקוריט הוא רק ב־20% יותר מאשר תריס רגיל. אם בתוספת של 20% אנחנו יכולים לעשות ברז לשוודרינו — ריינו.

רצ"ב תמונה של פורץ מדומה בעבודה — למען תבינו את העניין.

פינת בן־יהודה

זה שיש עכשיו חופש־פסח זה לא פוטר אתכם מהמשך לימוד השפה העברית על בוריה. הנה חדשות האקדמיה בענייני ספורט, שעליהם כתבתי לפני שבועיים־שלושה. זאת לידיעת כל היהודים הכשרים למהדרין והבלתי־כשרים למהדרין, המשחקים בקבוצותינו.

ריבאונד — כדור ניתר

סלו־מושן — אט־נוע

הוראות: כתוב שלושה מישפטים שבתוכם תופיע המילה כדור ניתר ושלושה משפטים שבהם יופיע המושג אט־נוע. בהצלחה.

צפו להמשך.

מרים בנימיני

מזל החודש

טלה

מרקורי וונוס בנסיגה

מזל טלה מסמל את החידוש, ההתחלה והציפיה למשהו חדש, מלהיב ומסעיר. כמדי שנה כך גם הפעם קיימת תחושה של רעננות ורצון להתנסות בדברים חדשים. ההרפתקנות וחוסר־המנוחה, האופייניים כל־כך למזל טלה, משפיעים על כולם בתקופה זו. ובכל זאת, השנה מורגש איזשהו שוני, ההתלהבות ושימחת־החיים לא מגיעים לשיא האפשרי. כולם חשים שחסר משהו". קשה להשתחרר, להתפרק ולשכוח את עצמך.

מבחינה אסטרולוגית אפשר להסביר זאת במצבם של שני כוכבים חשובים, הנחשבים ל־כוכבים אישיים" – כלומר, משפיעים על כל אחד בפרט, ולאו דוקא על הכלל ככלל – הכוונה למרקורי ולוונוס. שני כוכבים אלה נמצאים בימים אלה בנסיגה. ה־נסיגה" היא יחסית לכדור הארץ ולא לשמש.

מצב זה משפיע בצורה חזקה וגורם ללא מעט צרות. בגמר התקופה, כל זה יישכח ואיש־איש יחזור לשיגרה, מבלי שקונסטלציות מסובכות של כוכבים יפריעו לו.

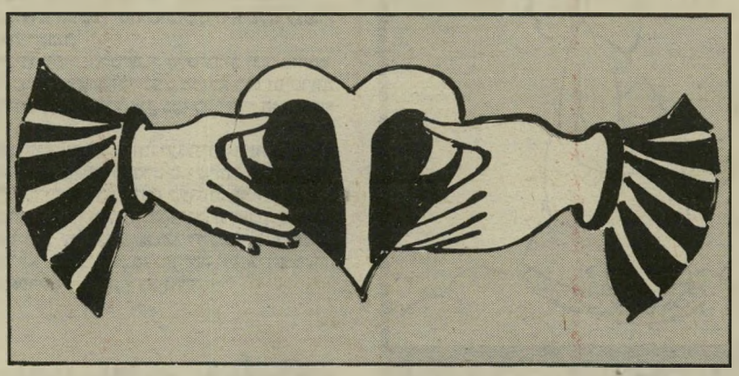
אולם מה יעשו אותם שנולדו כשכוכבים אלה נמצאים בנסיגה? מצב כוכבים זה ילווה אותם כל חייהם.

כאן נגסה לפרט מה הן התוצאות החיוביות והשליליות כשנוצר מצב כזה, ומה מאפיין את אותם שנולדים תחת השפעות אלה.

מי שנולד כשמרקורי בנסיגה

זה מצביע על אדם רציני בעל עומק חשיפה. חסרה לו גמישות מחשבתית, הוא אינו דיפלומט. הוא בעל עקרונות ומצפון. דרך חשיבתו אינה שיגרתית. הוא יותר מעמיק מהרגיל ופחות שמרני.

לעיתים יחסו לחיים אינו מעשי, הוא אינטלקטואל ותיאורטי מדי. יש לו יותר

חרדות, פחדים ודוגמות מיוחדות. לרוב הוא מקפיד על פירטי־פרטים, נתפס למשהו מסויים ומזניח צד אחר, לא פחות חשוב. הוא רוצה להגיע לשלמות, כשנתקל ברשל־נות ואי־סדר הוא נעשה מתוסכל.

לעיתים הוא בעל חוש סדר וביקורת מופרזים. לעיתים קרובות כישרונותיו מבוזבזים בגלל חוסר־ביטחון ופחד להביע את רעיונותיו בגלוי.

לא קל לו בנושא התיקשורת, הוא אינו חש את עצמו חופשי בחברה. לפני שהוא מדבר, הוא צריך ללעוס ולבלוע המון אינ־פורמציה, וכשהוא מביע את דעתו הוא צריך הד והמון עידוד. רעיונותיו גדולים עליו, הוא מוחד לממשם.

תמיד נוצר מצב מיוחד סביב נושא אחים ואחיות. בהתחלה זה נראה טוב, ולפתע נוצר משבר ויחסים גרועים. הוא תמיד צריך ש־יהיה לו אתגר אינטלקטואלי, בעיקר בעבו־דה.

לרוב הוא ניחן בקול יפה ומיוחד, לעיתים קרובות הוא שר יפה. יש לו יופי ילדותי, אבל בגיל צעיר הוא מתחיל לקבל שיער שיבה ולהלבין.

מי שנולד כשוונוס בנסיגה

לעיתים קרובות אדם כזה ניחן בכישרון אמנותי עמוק ואמיתי – מה שנקרא אמנות לשם אמנות. אך פעמים רבות הכישרון יהיה מבוזבז בגלל ספקות, חששות, חוסר־אמונה ביכולתו להצליח. עידוד של הסביבה עוזר רבות.

לגבי אהבה קיימת נטיה להתנזר או לוותר על כל מה שקשור במין. גם אם אדם ינסה לבנות לו יחסי־אהבה יפים, תמיד ירגיש שמשהו חסר. הוא פוחד להתקל בדחיה או להפסיד. הוא פוחד שיעזבו אותו, ילעגו לו, או יזלזלו באישיותו.

הוא רגיש יותר מהאחרים, ולעיתים קרובות הגורל משאיר אותו יתום, אלמן או סובל מעגמומיות לאדם קרוב. ויתור על חוויות אהבה ונזירות קשורים לפחד מאהבה, או בעיקר מנטישה. הוא מחמיץ הרבה הזדמנויות במישור האהבה, מתוך נכונות לוותר. יותר מאוחר יתחרט על כך.

אדם כזה הוא איב גרוע לעצמו. עולם הרגש אינו מספק לו אושר רב, אך כפיצוי הוא תמיד מתבלט במקום שבו הוא עובד.

כל שטח שבו יבחר יוביל אותו להצלחה.

אופיו העדין והמתחשב לא יתן לו להשתלט על האחרים. אנשים אוהבים אותו ונהנים להימצא במחיצתו. אגב, לוונוס בנסיגה השפעה חזקה בעיקר על הגברים. לנשים יותר קל להסתדר עם מצב כזה.

מי שנולד כשמרס בנסיגה

כוכב מרס לא יימצא השנה בנסיגה, אך מצב זה מופיע אחת לשנתיים וחצי. אם כבר הזכרנו את השפעתם של הכוכבים בנסיגה – לא נשכח את כוכב מרס, שהשפעתו חשובה וחזקה, והוא הכוכב הקשור במזל טלה. מרס בנסיגה מעיד על נטיה לא מודעת לבטא כוחות נגד הכיוון המקובל. ובעצם, מרס כזה הוא תמיד -אנטי".

קורבן המרס מוציא יותר כוח ומרץ ממה שיש לו, ונשאר תשוש, עייף ועצבני. הוא חסר־מנוחה ובעל כוחות־הרס עצומים. תמיד חש אי־שביעות־רצון ותוקפנות. כוחותיו מופנים נגד החברה, נגד סביבתו הקרובה ונגד עצמו.

לעיתים, כל כוחותיו ומירצו מוקדשים למעשים לא מקובלים שאינם מביאים ברכה. הוא מסכן את עצמו ללא צורך, מקריב יותר מדי, נותן יותר מדי ומקבל פחות מדי בתמורה.

התפרצויות של כעס ונקמנות שכיחות אצל טיפוס זה. הוא מרגיש חוסר־סיפוק בעיקר בחיים חושיים. הוא כועס, נעלב ומתעייף בקלות, כמעט תמיד פועל נגד האינטרסים של עצמו.

העצבנות משפיעה על הבריאות הנפשית והפיסית. קיימת נטיה להיפגע מתאונות.

מרס בנסיגה משפיע יותר חזק על נשים מאשר על גברים. אשה כזו אינה מתאימה לנישואין, מיסגרת של מישפחה גורמת לה סבל רב ותיסכול. היא חייבת להיות עצמ־אית ואדון לעצמה. כשיש בן־זוג, חשוב שיידע להיות תקין, החלטי וחסר־פשרות. שותף רך, סלחן ומתחשב גורם להתפרצויות כעס ולהתנהגות בלתי־נסבלת של בעל המרס.

שותף כזה הוא כמו סמרטוט אדום מול עיניו של הפר בזירה.

שני תחומים יעסיקו אתכם מאוד השבוע – עבודה וכספים. ב־11 וב־12 בחודש צפוי מצב שבו תצטרכו להיאבק על מקומכם, מעמדכם וסמכותכם. רעיונות חדשים שיעלו בראשכם יעזרו לכם להיות שוב יותר מקו־בלים. השטח הפיננסי קצת יותר מסובך, אתם מנסים לתמרן ולחוציא יש מאין. עדיף להשאיר הכל כמות שהוא, לא לבקש הלוואות כעת ולא לסכן את כספכם. ב־14 בחודש תפגשו ידידים חשובים.

* * *

בימים אלה אתם ממשיכים לחוש בעייפות וחוסר־מרץ. כל מה שהייתם רוצים זה להישאר לבד ולנוח. זה לא הזמן לבילויים חב־רתיים. תוכניות חדשות טוב לתכנן בשקט, מבלי לשתף איש. כל מה ש־מתבשל כעת – טוב להוציא לאור מחודש מאי ואילך. ה־13 וה־14 בחודש יהיו לא נוחים ומאוד קשים. ב־14 ב־חודש אתם עלולים להסתכסך עם עמיתים או בוסים במקום העבודה. נסו נא להימנע מהתפרצויות.

* * *

העצבים שלכם עומדים במיבחן, אתם לוקחים על עצמכם יותר מדי, וזה גורם לרוגז ולהתמרמרות. חשוב שתמצאו מישהו שיעזור לכם לשאת ב־נטל. במקום שבו אתם עובדים מישהו מנסה להסית נגדכם. זה נעשה מאחורי הגב וב־שיטה מתוחכמת – הימנעו מלשתף אנשים שהיכרתם רק השנה. כעת תוכלו לבטוח רק בידידים ותיקים, שהוכיחו את עצמם ב־עבר. ב־12 וב־13 בחודש תהיו עסוקים.

שטח הקאריירה עומד מעל לכל דבר אחר בתקופה זו. נדמה שלאנשים פונים מצ־בים בפניכם מיכשולים – שאי־אפשר להתגבר עליהם. חשוב שתסבירו את עצמכם ולא תת־עקשו על דיעותיכם. כדאי קצת לוותר ו־לחרפות, כל מה שאתם מתכננים או מבצעים, בלאו־הכי אינו מתקבל בצורה נכונה. כדאי להמתין עד סוף חודש אפריל, ואז תמצאו דרך חדשה, פשוטה ומה שחשוב – מקדמת את כל שאיפותיכם.

* * *

בתקופה זו אתם מנסים לתכנן תוכניות חד־שות בכל הקשור לעתידכם המיקצועי. פגישות או קשרים עם אנשים מארצות אחרות מוסיפים לכם עידוד ותיקווה. אל תחתמו על שום התחייבות, ואל תבטיחו דבר מתוך התלהבות. רצוי לבדוק היטב כל הצעה ו־להתחייב רק בחודש מאי. מה שנחתם כעת עלול לאכזב מאוחר יו־תר. ב־11 וב־12 בחודש תהיו עמוסי עבודה, אל תגזימו – בריאותכם עלולה להיפגע.

* * *

קשה לכם בימים אלה, הבעיה העיקרית קישורה לבריאות. אינכם חשים טוב, וכרגע נדמה שאיש לא יכול לעזור לכם. בני־מיש־פחה קרובים עלולים גם הם להרגיש ברע, וזה עוד יחמיר את המצב. אל תתייאשו – תוך שבועות אחדים המצב ישתפר ללא הכר, תוכלו שוב לתפקד כרגיל. נטייתכם לראות שחו־רות מקשה עליכם ביו־תר בתקופה זו. ה־11 וה־12 בחודש טובים לקניית כרטיסי־הגרלה או כל הימור אחר.

אנשים קרובים גורמים לכם אכזבה ב־תקופה זו. כבר נדמה היה שהכל מסתדר, ולפתע הכל נראה שונה. חשוב שתמתנו את ההתלהבות מאותם ש־בהם אתם פוגשים. הב־טחות שהובטחו לכם אינן מתקיימות ואתם חשים את עצמכם בו־דדים ונעלבים. האכ־זבה הגדולה ביותר קשורה לבן או בת מזל טלה – עדיף להתרחק מהם כמה שבועות. ב־11 וב־12 בחודש תצ־טרכו לטפל בבעיות פיתאומיות שיוצרו.

* * *

במקום שבו אתם עובדים מטילים עליכם יותר מדי עבודה, איננכם בריאים כל־כך, ולכן יותר קשה להתגבר על כל העומס. ה־11 וה־12 בחודש מתאימים לנ־סיעה או טיול, רצוי להתרחק קצת מהכל ולהתרענן. פגישה נעימה עשויה להזדמן לכם ב־אותם ימים, תיתכן היכ־רות חדשה, אך היזהרו מלקחת יוזמה. תנו לבך־הזוג להכתיב את הקצב.

ה־13 וה־14 יהיו קשים, תרגישו לחוצים ו־מעוצבנים, צפויים חיכוכים עם בני־משפחה.

* * *

ה־11 וה־12 בחודש עשויים להפתיע אתכם. אתם עשויים לקבל סכום כסף ממקור לא צפוי. בעיקבות זה תוכ־לו לתכנן לכם נסיעה או טיול. ב־13 או ב־14 ל־חודש תוכלו ליהנות מפגישות עם ידידים וכן מהיכרויות חדשות. אתם חושבים על קשר חדש ומנסים להינתק מקשר ישן ומעיק, טוב להמתין לפני החלטה כל־כך חשובה, זה לא הזמן המתאים. ה־15 או ה־16 בחודש יהיו שונים מהמתוכנן, היזהרו מלהעיר הערות.

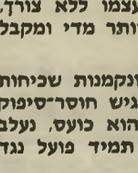
השבוע צפויות כמה הפתעות נעימות. כבר ב־11 או ב־12 בחודש יתרחשו כמה דברים מאוד משמחים. ב־מקום־העבודה יכירו ל־עליכם תפקיד מעניין ו־חשוב מאוד. ב־14 ל־חודש יגיע לידכם סכום כסף שיעזור לכם לעבור את הקשיים שהתעוררו בתחום זה. ה־15 וה־16 בחודש יפגישו אתכם עם אנשים שנעים לכם בחברתם, תוכלו לקחת את היוזמה וליהנות מקשרים חדשים, אם כי קצרים מאוד.

* * *

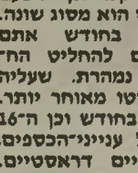
ה־11 וה־12 בחודש יהיו מאוד מעייפים, מרגיזים ומעצבנים. אל תסתכסכו עם ה־סביבה, הטוב ביותר להמשיך בשיגרה ואם אפשר – להרבות ב־מנוחה. ב־13 וב־14 לא יהיה קל, אך הפעם הקושי הוא מסוג שונה. ב־14 בחודש אתם עלולים להחליט הח־לטה נמהרת, שעליה תתחרטו מאוחר יותר. ה־15 בחודש וכן ה־16 יהיו טובים לטיפול בכל ענייני־הכספים, אבל לא לעשיית שינויים דראסטיים.

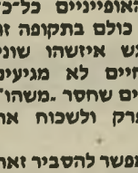
* * *

בתקופה זו חשוב שתהיו זהירים מאוד בכל מה שקשור לעבודה ולכספים. אתם נוטים להחליט מהר ולהתעלם מהמצב האמיתי. הפ־עילו את החוש הנוסף שבו אתם מבורכים ואל תיתפסו לטעויות שיעלו לכם ביוקר. הצעות מב־טיחות ומפתות אינן מתאימות לימים אלה, אם עולים על הפרק עניינים כאלה – דחו את מתן התשובה בשלושה שבועות. ה־11 וה־12 יהיו נעימים, בעיקר בגלל פגישות עם הרבה ידידים.

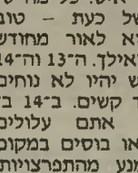

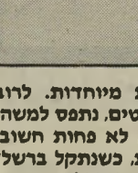

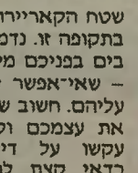

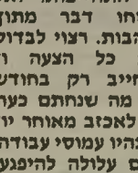

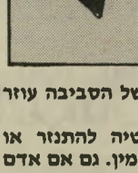

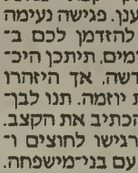

האם בנה לעצמו לביב חדמית של מיפלצת כדי להשיג מידע עיתונאי, למען האגו שלו או למטרות סחיטה — זוהי השאלה שעליה יענה השופט

לביב: כיצד נוצרה תדמית של מיפלצת

מסיפוריהם של עורי־תביעה נגד יגאל לביב, נראה כי הם חושבים שהוא כל־יודע, אדם מסוכן, היכול להשיג כל מידע, וכי הוא חסין מפני המישטרה.

העדים התרשמו כי לביב הוא מין מיזרחי, "חשבתי שאת ההודעה שלי יקחו, ינגבו ויזרקו," אמר הקבלן, שהארץ טען נגדו בשעתו, שהוא אחד מראשי הפשע.

הוא גם הסביר לבית־המישפט, מה היו הסיבות שהביאו אותו לחשוב כך. הוא הבהיר, כי בשיחותיו עם לביב, התרשם שהוא יודע הכל על כולם. "שאלתי אותו: מי יהיה הקורבן הבא שלך?" סיפר מיזרחי על אחת הפגישות ביניהם. ולביב ענה לו, לדברין, כי זה יהיה חיים תבורי, מפכ"ל־המישטרה דאז. "אמרתי לו: אתה משוגע? אתה לא מפחד מהמפכ"ל? והוא ענה: "אני לא מפחד מאף אחד! כולם מפחדים ממני!"

לדברי מיזרחי, ראה הוכחה לדיברי לביב, כאשר התפרסמה הכתבה נגד המפכ"ל, ומאומה לא קרה ללביב.

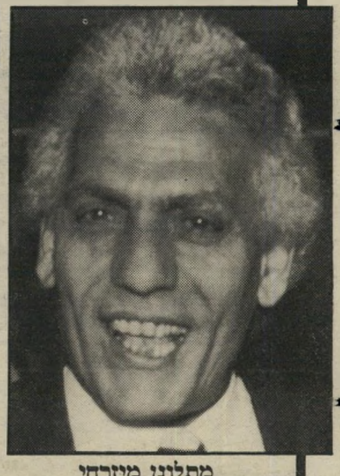
לשאלות הסניגור, עורך־הדין יצחק סגל, הסביר, כי לא הגיש מישפט־דיבה נגד לביב, מכיוון שהיה עסוק באותה תקופה במישפט שהגיש נגד העיתון הארץ. "אני נלחם בהארץ בכל הכוח, אז שאפתח חזית שניה?" אמר.

חלק גדול מהסיפורים על כוחו של לביב, הגיעו לאוזני מזרחי מפיו של לביב עצמו. הוא סיפר, כי כאשר החזיר לו לביב את סכום־הכסף שלווה ממנו ביוני 77, הוא הוציא את השטרות מתוך תיק ג'יימס־בונד מלא כסף. הדבר היה בספטמבר 1977, אחרי הבחירות לכנסת, כאשר מיפלגת־העבודה הובסה והליכוד עלה לשילטון.

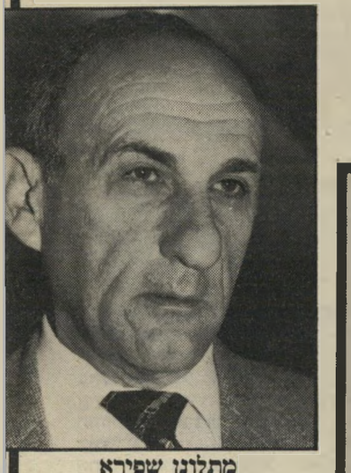

מתלונן פלאטו־שרון
"שחשופט יעזור לי!"

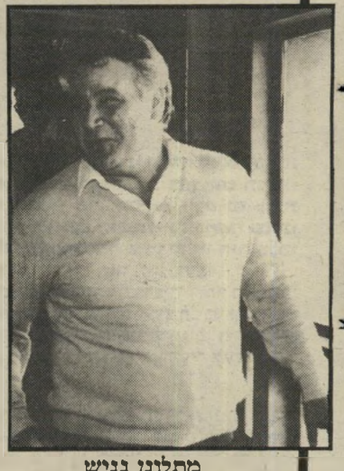

מתלונן מיזרחי
"לא רציתי חזית שניה!"

מתלונן שמירא
"יש לו תיקים נגד כולם!"

מתלונן גניש
"הוא בעל קשרים אדירים!"

מיפלצת כל־יכולה, אדם היכול להפיל ממשלות בהינף־עט, להפליל את המפכ"ל בלי להניד עפעף, וכי גם המישטרה מפחדת מכוחו.

בצלאל מיזרחי, אדם קשוח, איש־עסקים היודע לעמוד על שלו, שהעז להגיש מישפט־דיבה נגד העיתון הארץ, טען כי האמין שלביב מחזיק את המישטרה בכיסו. "כשבא אליי הקצין (אלכס) איש־שלום, לחקור אותי על לביב, לא התייחסתי כל־כך לעדות שלי, כי לא האמנתי שהמישטרה בכלל תפתח תיק נגדו," אמר מיזרחי. הוא חזר על כך בווריציות שונות, כאשר הסביר מדוע עדותו במישטרה לוקה בחסר ובאי־דיוקים. "לביב נתן לי את ההרגשה, שאין מה להגיש תלונה נגדו, כי הוא רופק גם את המישטרה," העיד המישפט נגד העיתונאי יגאל לביב הוא עדיין בעיצומו, ועל כן חלים עליו הכללים של "סוב יודיצה" (תחת השופט"). אין בשלב זה אפשרות להביע דיעה על הנאמר בבית־המישפט. אולם יש למישפט זה כמה היבטים שאינם נוגעים לאישום עצמו, ועל כן ניתן להעיר עליהם גם עתה.

לביב הועמד לדין בגין חשדות לגבי מעשים שעשה – אם עשה – בתקופות שונות, שבהן עבד ככתב של "הארץ", כחוקר כלכלי של "העולם הזה" וכמו"ל של כתב־עת משלו. אך שהדברים מתערבבים בבית־המישפט, יש להבדיל ביניהם היטב.

במשך שנים פירסם "העולם הזה" מדי שבוע גילויים כלכליים של לביב. בגלל הרגישות העליונה של החומר, והאחריות המוסרית והמישפטית הרבה המוטלת על המערכת לגבי גילויים מסוג זה, עבר כל החומר של לביב בדיקה מדוקדקת לפני הפירסום. העורך הראשי עצמו טיפל בחומר זה ובדק את טיב מקורות־המידע, הראיות והתימוכין לו. במיקרים לא־מעטים הועבר החומר גם לבדיקת היועץ המישפטי של "העולם הזה", לפני הפירסום.

כתוצאה מכך, היו רק במיקרים מעטים עירעורים על מהימנות החומר. כל מיקרה כזה נבדק לגופו, ו"העולם הזה" פעל על פי מסקנות הבדיקה. כפי שהעיד אחד העדים במישפט, פנה אחרי פירסום כתבה עליו אל עורך "העולם הזה", הגילויים וה־עירעור עליהם הועברו לבדיקת היועץ המישפטי של "העולם הזה", ותוצאות הבדיקה פורסמו בשבועון. מיקרים כאלה היו מעטים ביותר. מוזר לשמוע עתה טענות מטענות שונות מפי אנשים שהגילויים התייחסו אליהם – מבלי שהם עצמם פנו אחרי הפירסום אל עורך "העולם הזה" כדי לבקש בירור, בדיקה והכחשה. הדבר אומר דרשני.

נימוקיו של לביב לגבי פירסום או אי־פירסום חומר כלשהו הם הנושא למישפט המתנהל עתה, ואין להתייחס אליהם בשלב זה. לא כן נימוקי "העולם הזה".

"העולם הזה" הוא עיתון לוחם, שאחד מתפקידיו הוא לחשוף פרשות של שחיתות, כדי להגן על הציבור. הוא טיפל בחומר של לביב כמו בכל חומר אחר המגיע למערכת: אחרי שנקבע שיש בו עניין ציבורי, ואחרי שנבדקה מהימנותו, פורסם החומר. בכך תרם "העולם הזה" תרומה חשובה, ולפעמים גם מכרעת, לצימצום השחיתות במערכות הציבוריות במדינה.

עורך "העולם הזה" החליט לסיים את עבודתו של לביב בשבועון אחרי שלביב הפך מו"ל של ירחון משלו. כפי שהסביר העורך, אין תפקיד של חוקר כלכלי של "העולם הזה" עולה בקנה אחד עם תפקיד המו"ל של ירחון, המעוניין בקבלת מודעות מאנשי־כלכלה, העשויים לשמש יעד לחקירות כלכליות.

ההיבטים האישיים של פעולת לביב, בתקופות השונות, עומדים לדיון בבית־המישפט, ועליהם יצטרך השופט להחליט. "העולם הזה", כעיתון המשרת את הציבור, מילא בפרשות אלה את חו־בתו.

הערות "העולם הזה":

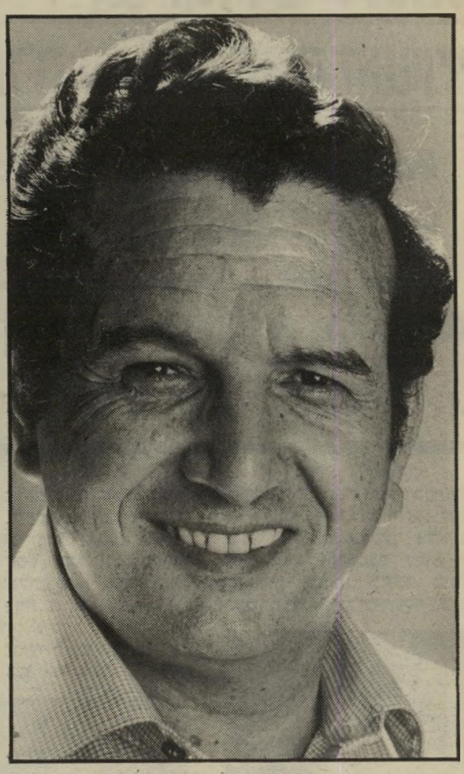
"הוא אמר לי שקיבל את הכסף הזה כשוחד, כדי לכתוב נגד מיפלגת־העבודה בעיתונים," אמר מיזרחי.

מיזרחי הבין, כי קשריו של לביב מקנים לו גם כוח כלכלי אדיר. "יום אחד הוא שאל אותי אם אני רוצה הלוואה של כמה מיליוני דולר. "אני יכול לסדר לך. תן לי 5% קומיסיון, ואני מסדר לך על המקום!" לביב אמר לי שהוא מחזיק את (יעקב) לוינסון בביצים. אני אקבל את ההלוואה, והוא את הקומיסיון!" מיזרחי לא היה זקוק לכסף באותה תקופה, ולכן היפנה את לביב לירידיו, זאב הולצמן ואלי טיסונה. "אני אפגיש אותך איתם. גם תעשה להם טובה וגם תרוויח כמה גרושים," אמר מיזרחי, על־פי עדותו.

"גם היום אני חושב שללביב יש כוח

(המשך בעמוד 42)

מה הם אומרים... מה הן אומרות... מה הם אומרים... מה הן אומרות... מה

גידעון טלמור:

„הדתיים לא יעצרו את האוטובוסים של אגד!"

המאבק בין חרדים וחילוניים התמקד השבוע בירושלים, והפעם סביב תחנות ההסעה והאוטובוסים של אגד. חרדים ממאה־שערים תקפו את התחנות והאוטובוסים באבנים, בגלל פוסטרים שניתלו בתחנות, ובהן צילומי־אופנה של צעירה בבגדי־ים מאוד־מאוד לא צנוע. בתגובה החרים אגד את מאה־שערים ולא ניאות לשוב ולחדש את התחבורה לשכונה, אלא אם כן יחתמו ראשי העדה החרדית שהם מתחייבים לפצות את אגד על פגיעה כלשהי בעתיד באוטובוסים של החברה. שאלתי את דובר אגד, גידעון טלמור, מדוע הם לא חותמים.

לדעתי, יש להם הערכה גדולה מאוד לכסף, והם לא רוצים לשלם עשרות אלפי שקלים על חלון שישברו לנו.

● האם זהו שיגעון מרטי שלכם?

לא. גם מישטרת ירושלים וגם טדי קולק תומכים ברעיון. גם להם נמאסו האבנים של החרדים.

● אתם לא נוסעים במקומות אחרים בארץ שבהם מושלכים אבנים על אוטובוסים?

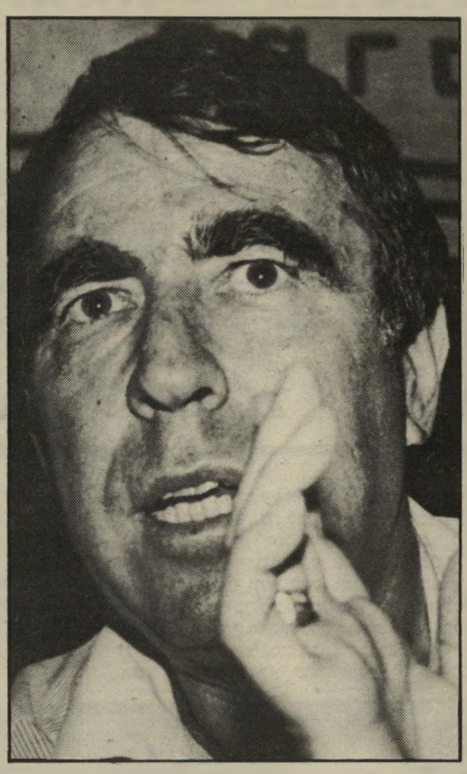
כראי שתדע שאגד מעולם לא הפסיק קווי אוטובוסים בגלל אבנים שזרקו עליו, בגלל פעילות עויינת או בגלל מילחמה. לכן לא ייתכן שבתוך ירושלים חרדים ימנעו מאיתנו לנסוע.

● מה קורה עתה?

הם לא מוכנים לחתום, אלא להצהיר ברדיו שהם נגד זריקת אבנים. לזה אנו לא מסכימים, ולא נוותר להם עד שהם לא יחתמו.

● מאה־שערים, אם כן, מחוץ לתחום?

כן. עד שראשי החרדים לא ישתלטו על האספסוף. ועכשיו יש להם דרישה נוספת: שבקווים שבהם נוסעים חרדים ידאג הנהג לכך שצעירות תשבנה בזוגות, כדי לאפשר גם להם לשבת, שלא ליד בחורה. הגיע אליי מיכתב בנושא, ואפילו לא התייחסתי אליו.

אריאל ויינשטיין:

„חקיקה פיסקאלית היא מלאכת קודש!"

ביום הראשון השבוע נודע שישיבת־כנסת מיוחדת, שהיתה אמורה להתכנס ביום השלישי, נדחתה בגלל לחצם של הדתיים. הישיבה היתה אמורה לעסוק בחקיקה פיסקאלית. פניתי לאריאל ויינשטיין, חבר ועדת־הכספים ואיש המיפלגה הליברלית, וביקשתי לדעת, ראשית, באילו חוקים מדובר.

זוהי סידרת חוקים, שהמרכזי שבהם הוא חוק עיסקת־החבילה, הנותן תוקף להקפאת מחירים.

● מה דעתך על דחיית הדיונים בשבוע?

הכנסת היתה חייבת להתכנס מכמה טעמים. ימי הפסח הם ימי־עבודה, מלבד היום הראשון והשביעי. גם אם הכנסת בפגרה, אין זאת אומרת שאי־אפשר להתכנס. לא ראיתי שעסקים סגורים בחול־המועד. יש אווירת־חג, אך מלאכת החקיקה הפיסקאלית היא עבודת־קודש.

● מה יקרה אם יחוקקו אחרי הפסח?

ראשית, התנגדתי לכינוס הכנסת ליום אחד. אי־אפשר שוועדת־הכספים תסיים חקיקה ביום אחד. אנו נוהגים לשמוע מישלחות ולקיים דיון מעמיק, וזאת אי־אפשר להספיק ביום־אחד.

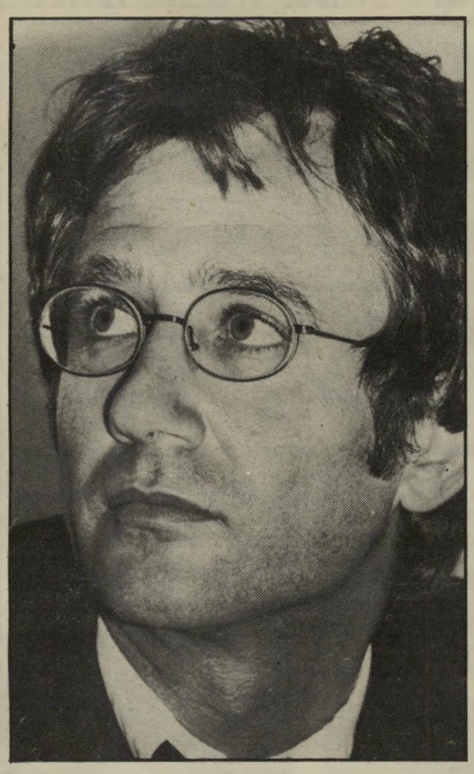
שנית, כל איחור בחקיקה פירושו שמי שנושאים בעול יצטרכו לשלם יותר. כל פיגור בגביית מיסים, כתוצאה מאי־חקיקה במועד, פירושה גירעון בתקציב, הגורם לאינפלציה, המכה כמי שממילא אין להם.

● האם ידוע לך בדיוק אילו חוקים נדחו לדיון לשבוע שלאחר הפסח?

הייתי ביום הראשון בבוקר בכנסת וביקשתי לראות את הצעות־החוק, כדי להתכונן לדיון. הן לא הגיעו כלל. נראה לי שמשהו במערכת צולע.

● שאלה בעניין אחר: אתה בעד או נגד איחוד עם חרות?

אני בעד. אנו מאורסים איתם כבר 22 שנה. הסכם האיחוד מבטיח עוד שמונה שנות־אירוסין. אחרי 30 שנות־אירוסין, ללא נישואין, קיים חשש שלא נוכל להביא ילדים לעולם. והרי שתי המיפלגות רוצות הדור־המשך ודואגות לעתיד.

אברהם ברדוגו:

„המימונה היום היא אסיפת־בחירות המונית!"

מייד אחרי שביעי של פסח יחגגו בני העדה המארוקאית את חגיגות המימונה. בשנים האחרונות הפך יום חגיגות המימונה לחג כמעט לאומי, שבו נוטלים חלק גם עדות אחרות, לצד כל מנהיגי האומה. חיפשתי מארוקאי שאינו חוגג עוד את המימונה, ומצאתי את עורך־הדין הירושלמי אברהם ברדוגו, שהסביר לי מה היה החג בעבר.

החג הוא על שם הרמב"ם, והוא נחוג כבר מהארוחה הראשונה שמותר לאכול בה חמץ, ונמשך כל יום המחרת. במארוקו היו יוצאים לטבע, והיו שהלכו לפקור קיברי־קדושים. היו חוגגים ומסתלבטים על החיים, מה שהאשכנזים לא יודעים לעשות.

● ובארץ?

בהתחלה זה היה נהדר. בסנהדריה, בשנים הראשונות, זה היה נפלא. כמעט מיפגש מישפחתי. כשזה עבר לגן סאקר, זה הפך להמוני. נתנו לחג תכנים שאין בו, כאילו זה חג של כל עדות ישראל. המימונה האחרונה היתה כמו מוסיאון. כל עדה השתתפה בה והציגה את עצמה.

● מה רע בכך?

זה כמו שיחגגו את פורים וכיפורים ביחד. גם מתחפשים וגם לא אוכלים. בצורה הנוכחית, החג כבר איננו חג המימונה המסורתי.

● האם תבקר השנה ב„גן סאקר"?

לא. מאז שהמימונה, הלא היא חג־האביב, איבדה את הייחוד שלה, אין לי עניין במיפגשים האלה. זה הפך לאירוע המוני. מקימים גדר גבוהה, מעליה נואמים פוליטיקאים ועסקנים, וזה נראה כמו אסיפת־בחירות גדולה. מיסחרו את החג.

● קראתי שהנואם המבוקש ביותר לחגיגות הוא מאיר כהנא.

האם תומכים בו פחות אשכנזים מארוקאים? העניין הוא שאולי האשכנזים קורצים בעין, ואילו המארוקאים גלויי־הלב אומרים בקול רם שהם תומכים בו. מאז שבמערכת־החינוך נותר רק הזרם הדתי ולבית־הספר הממלכתי אין שום תכנים — ברור שזוהי התוצאה, בלי שום קשר לעדה זו או אחרת.

הם אומרים... מה הן אומרות... מה הם אומרים... מה הן אומרות... מה הם

סינילגה אייזנשרייבר־פן:
„נקיון בית־הספר עדיף על עוד נוסחה מתמטית!"

6 מיליארד שקל יקוצו מתקציבה של עיריית תל־אביב. פירוש הדבר פחות מופעי־תרבות, פחות נקיון בעיר הגדולה ופחות מישרות. בין המפוטרים יהיו הרבה שרתים של בתי־ספר ועל התלמידים יפול נטל הנקיון בכיתות. מה אומרת על כך אמא של תלמידת תיכון בתל־אביב?

חבל לי על השרתים שיפוטרו, אבל אני חושבת שזה טוב מאוד אם התלמידים יקחו על עצמם את נקיון בית־הספרם.

● **גם אם הנקיון יבוא על חשבון הלימודים?**

אם העבודה תחולק באופן צודק, אני לא חושבת שלכל תלמיד יהיו יותר מאשר שעתיים של עבודת־נקיון בשבוע, ולפי דעתי השעתיים האלה הם לימודים יוצאים מהכלל.

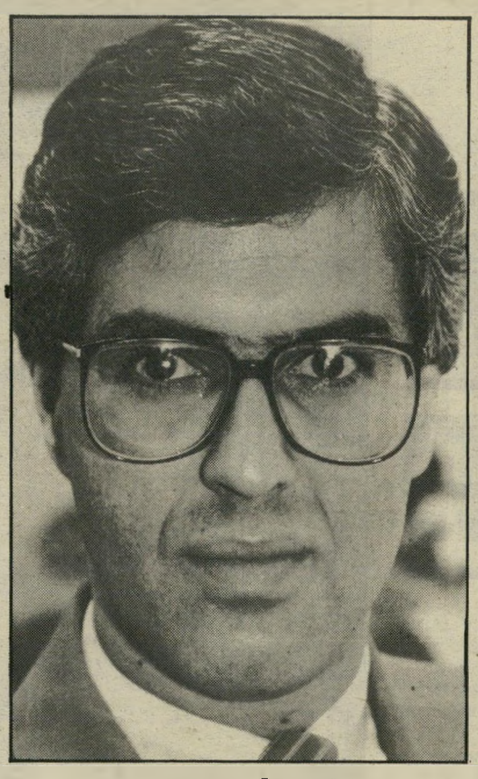
אפשר, כמובן, להתייחס לזה כאל עבודת־נקיון בזויה, אבל אפשר להתייחס לזה כאל חינוך לערכים אלמנטריים כמו חובת הפרט לכלל, נקיון ואסתטיקה.

כל זה נראה לי הרבה יותר חשוב מאשר עוד נוסחה אחת במתמטיקה או הרצאה על נהר ברדום שווייץ.

● **תלמידי השמיניות צועקים תמיד שאין להם די זמן ללמוד. גם אותם היית מחייבת בנקיון?**

אין דבר כזה „אין מספיק זמן". אם חבל להם לוותר על שיעור חשוב במיוחד, שיעשו את הנקיון בשיעורי־חברה. צריך ללמוד למצוא זמן עבור דברים חשובים.

תראי כמה טוב יכול לצאת ממצב רע: לעיריה אין כסף, והתלמידים מקבלים בגלל זה שיעור נפלא באזרחות.

ראול יעקובי:
„כמה שפחות מזכירים, יותר תיירים באים!"

כבר יומיים שאני מסתובבת בעיר ולא מאמינה. שתי אורחות צריכות להגיע אלינו בחודש יוני וניסיתי למצוא להן חדר במלון טוב בתל־אביב. אין מקום. ענו לי בקידים של חמישה מלונות.

פניתי אל ראול יעקובי, מנהל מלון קרלטון, שהוא גם יו"ר האגודה לניהול ושיווק בענף המלונאות, ושאלתי אותו מה קרה.

מאז שאני בענף התיירות לא זכורה לי שנה כל־כך טובה כמו 1985. התפוסה השנתית במלון קרלטון, למשל, תהיה יותר מ־75%, וזה גידול עצום לעומת השנה שעברה וגם לעומת שנים קודמות אחרות.

● **מה קרה, לדעתך?**

קרו כמה דברים. ריבוי האירועים המתקיימים השנה בארץ, ושכל אחד מהם מביא ארצה מאות של תיירים; התחזקות הדולר, המוזילה את ישראל לתייר האמריקאי; ועוד דבר מאוד חשוב שקרה הוא, שישראל לא תופסת היום מקום חשוב בחדשות בארצות אחרות.

הייתי בחודש שעבר בגרמניה והקשבתי כל יום לחדשות. כמעט ולא מזכירים אותנו. וכמה שפחות מזכירים, יותר אנשים באים.

● **אתה אומר שהתחזקות הדולר מביאה תיירות מארצות־הברית — אבל אותה התחזקות פוגעת בתיירות מאירופה.**

בניגוד לדיעה הקיימת, דעי לך שמחירי בתי־המלון באירופה הם כ־40% יותר גבוהים מאשר כאן. האירופיים יודעים לעשות חשבון, ואם הם באים — סימן שהחשבון יוצא לטובתנו.

● **אתה חושב ששנת 1985 היא שנת־מזל לתיירות או שזו פריצת־דרך?**

אני יודע שרבים מעמיתיי מגלים סקפטיות רבה לגבי העתיד. אני, אישית, מהנתונים הנמצאים בידיי לגבי מלון קרלטון, אופטימי מאוד ומאמין שזו אכן פריצת־דרך.

ורדה רודה:
„הנסיכות שלנו יקרות יותר ממלכת אנגליה!"

ראיתם ברחוב את כפילתה של הנסיכה דיאנה. כשאחריה שובל־ענק של מעריצות תוצרת־הארץ! חיפשתי של מי היה הרעיון המצחיק לייבא הנה דודה אנגליה ומכופתרת, ולמה. הסתבר שהאחראית לעניין היא ורדה רודה מפירסום אריאלי. ביקשתי ממנה הסבר.

קיבלנו על עצמנו פרוייקט פירסום לבגדים תחתונים של סברינה. ניסינו קודם כל מיני טוסיקים יפים תוצרת־הארץ, אבל לא היתה תהודה גדולה. אז התחלנו לחשוב על משהו יותר סנסציוני ונודע לי על סוכנות לכפילים באנגליה.

● **מה זה סוכנות־כפילים?**

זו סוכנות בלונדון, שמחזיקה כפילים של רוברט רדפורד, ויקטוריה פרינציפל, ג'יימס בונד, הנרי קיסינג'ר, מרגרט תאצ'ר, הנסיכה דיאנה והנסיך צ'רלס והרבה מאוד מפורסמים אחרים.

● **מה עושים הכפילים האלה?**

מה שמבקשים מהם. הנה ג'ולי, הכפילה של הנסיכה דיאנה, והכפיל של הנסיך צ'רלס נוסעים בקיץ לדאלאס כדי לחנוך קו־תעופה חדש.

כל העסק, לדעתי, מצחיק מאוד. האנשים האלה ממש נכנסים לתפקיד באופן מוחלט. כשהנסיכה האמיתית היתה בהריון, הסתובבה ג'ולי ברחובות לונדון כשכרית צמודה לביטנה. כשהיא הגיעה הנה ופיטפטנו קצת, שאלתי אותה פיתאום מדוע היא לא צובעת את צפורניה בלכה. היא הסתכלה עליי בתימהון ואמרה שבבית־המלוכה זה לא נהוג.

● **למה אתם, ב„אריאלי", חושבים שכפילה של דיאנה תעשה רושם בארץ?**

לנסיכה דיאנה יש דימוי של ילדה פרועה שהצליחה. הדימוי הזה הוא בשביל כל העולם, כולל ישראל. זה עושה רושם על כל אשה באשר היא שם, ולפי ההתרגשות שהיא גורמת כאן מסתבר שצדקנו.

● **ספרי כמה עולה לייבא ארצה את מלכת אנגליה לעתיד.**

לא ביוקר. הסוכנות של הכפילים מקבלת עבור ג'ולי 2,000 דולר לשבוע. להשוואה, דוגמנית ישראלית מקבלת 500 דולר ליום. הנה, הנסיכות שלנו יותר יקרות מהנסיכות האנגליות.

דניאלה שמי

וידוי אישי של אסי דיין:

„אני מתגרש מקרולין!"

לאני שבוע הוגש לבית־הדין הרבני בתל־אביב הסכם־גירושין לאישור. ההסכם הוא בין אסי דיין, הבעל, לבין קרולין לנגפורד, האשה.

כמה ימים לפני שהוגש ההסכם לרבנות, נסעה קרולין לאנגליה, ארץ הולדתה. ליאור בן השנתיים, בנם המשותף, נמסר לקיבוץ.

במשך השבועות האחרונים גדשו השמועות את הארץ. סיפרו שהילד נמסר לאימוץ בקיבוץ. סיפרו על משבר רציני בחיי־הנישואין של בני־הזוג. סיפרו שקרולין ניהלה, במשך תקופת הנישואין, רומנים עם אנשים שונים, שעברה איתם בסרטים, וכרגיל, כשהדברים נוגעים למישפחת דיין, השמועות כמעט כולן נכונות.

קבעתי פגישה עם אסי דיין במיסעדה קטנה בתל־אביב. המיסעדה שייכת לחברים שלי, ואני יודע שאסי נוהג לבוא לשם לעתים קרובות. אני מגיע מוקדם, ומבקש מהמלצר שיביא לי כוס תה. אסי מגיע באיחור של כמה דקות. הוא נראה עייף, מותש. הוא מזמין לעצמו כוס תה, ומתחיל לספר.

„היתי בן 13 כשהלכתי לזונה. היא היתה איטלקיה בת 50!"

עדה תל־אביבית. הוא בא מרושל, כ־הרגלו, לבוש בג'ינס ובחולצה פשוטה. שיערו היה פרוע, אבל עיניו הירוקות הגדולות בהקו בשובבות, כמו תמיד.

ישבנו לאכול צהריים. אסי הזמין בקבוק קטן של יין. חשבתי שאולי השמועה על כך שהוא שותה כמויות גדולות של אלכוהול מופרזות אך הוא סיים את הארוחה ושתה לאורכה שלושה בקבוקים באלה.

אסי דיבר בכנות ובגילוי־לב מפתיע. כל מה שרציתי לעשות, אחרי שנגמר הראיון, היה להשכיב אותו במיטה, לכסות אותו ולהגיש לו כוס תה חם.

וכך סיפר אסי:

בנובמבר הבא ימלאו לי 40 שנה. אני הפיספוס הכי גדול שאני מכיר, חתיכת החטאה.

אין לי רכוש, אני גר בדירה שכורה בקיראון. יש לי מכונית פיז'ו משנת 1972, ואלפיים ספרים שרכשתי במשך השנים. הספרים הם מכל הסוגים, למעט סיפרי־בישול.

מה לא הספקתי לעשות בחיי? עברתי כפועל בסולל בונה ובניתי את העיר ערד. זה היה עוד לפני הצבא. אחר־כך, כשלמדתי באוניברסיטה, עברתי כשומר במוסיאון.

היתה לי תערוכה של ציורים במועדון. היו לי שם 40 עבודות, כולן נמכרו. על כולן היתה חתימה שלי בגדול, אבל רק חמישה מהציורים היו, לדעתי, שווים משהו.

אפילו הוצאתי פעם ספר־שירים. יותר מכך, שרתי פעם שיר בסרט. זאת לדעתי כבר היתה שיא החוצפה, כי אין לי מושג בשירה, ואני פשוט זייפן. זה היה בסרט חצי חצי, שאותו גם הפקתי וגם ביימתי. היה לי מזל שהיה צריך לשיר רע, אז זה יצא טוב.

זה שאני נושא את השם דיין עזר לי בהתחלה. זה היה גימיק לחו"ל. היום אני חושב שהנוער לא יודע מי זה דיין, ואם לא יוציאו בקרוב שטר או בול שישא את דיוקנו, הוא ייעלם לגמרי.

זה גם מה שקרה לבן־גוריון. חוזה המדינה היום זה זאב ז'בוטינסקי. מקים המדינה היום זה מנחם בגין, ומי שיהרוס אותה זה אריק שרון.

על הילדות שלי אין לי הרבה מה לספר. אני זוכר רק שבגיל 14 ביקשתי מאבי שיתגרש מאמא. זה היה אחרי שנודע לי שהוא בוגד בה, עוד לפני התקופה של רחל. חבל שהם לא התגרשו אז, כי כבר אז היה בלגאן בחייהם.

בילדותי הייתי שובב גדול. גנבתי עשרות מכוניות, בעיקר של השכנים. מובן שהיינו מחזירים אותם, בסוף.

רק אחרי הצבא היתה לי מכונית משלי, ג'יפ.

בגיל 13 עברתי את הנסיון המיני הראשון שלי. בחופש הקיץ צירפו אותי כנער־סיפון לקורס של בוגרי מיכ־מורת, שיצא לים. הלכתי עם כל הצוות הישראלי לזונה שהיתה בת 50, עמדתי בתור כמו כולם, כמו בתור לקופת־חולים. היא היתה נורא נחמדה, וכשהיא אמרה לי להתפשט, הורדתי גם את השעון ואת הגרביים, כמו אחד שבא ללישכת־הגיוס בצבא. זה היה דווקא בסדר, אבל אני כל־כך התרגשתי, שהשארתי לה בסוף את כל הארנק שלי.

בפעם השניה שבאתי היא אכלה תוך כדי מעשה שוק של עוף, ובחוץ נשמעו צרחות של הילדים שלה. מאז אני לא זוכר כלום, כמו הלם־קרב.

כשחזרתי לארץ נזרקתי מבתי־ספר. טוני הלה, המחנכת בתיכון חדש. קראה לאמא שלי ואמרה לה שאני תלמיד גרוע, ושהיא בכלל שמעה שאני רקדתי עירום במסיבות.

שם, בתיכון חדש, פגשתי בפעם הראשונה את אהרונה.

מהתיכון עברתי לכפר־הירוק, ואחרי זמן קצר ברחתי ונסעתי לקפריסין. חבר שלי ואני נתפסנו עם נשק, וישבתי שם שבועיים בבית־הסוהר. אחרי התערבותם של הגורמים המתאימים, שוחררתי על־ידי שר־המישפטים של קפריסין. אל הגירוש שלי משם לווה צו, האוסר עליי להיכנס שוב לארץ זו. ביום־החתונה שלי עם אהרונה הגיע מיברק, שבו הוזמנתי מחדש לבקר בקפריסין, ואז הודיעו לי שהצו נגדי בוטל.

„כשהייתי בן 14 אמרתי לאבי שיתגרש מאמא, בגלל בגידותיו!"

הרומן שלי עם אהרונה נמשך שנים. היינו חברים ארבע־חמש שנים, גרנו שנתיים ביחד, כששנינו למדנו באוניברסיטה. התחתנו ב־1967. הייתי בן 22. התגרשנו אחרי 12 שנות־נישואין. לא התגרשנו בגלל מישהו או מישהי אחד

משה דיין בין אביו שמואל ואהרונה בחתונת אסי
הוא נתן אוטוגראפים תמורת ארוחות במיסעדה!"

מאת
שולמית יריב

אסי בראיין
"אני לא אלכוהוליסט!"

אהרונה רחפה לכיוון שהיום אני רואה שהיא צדקה. מה שהייתי צריך זה לכתוב ספרים, ואם לעשות סרט — אז רק סרטים "יחודיים. התשובה שלי אליה אז היתה שמישהו צריך למלא את המקרר.

אבי היה אדם עשיר מאוד. הוא פעם נתן לי ערבות לסרט, אבל לא היה מוכן לחתום בלי שאבא של אהרונה יחתום.

"אני הפיספוס הכי גדול שאני מכיר, חתיכת החטאה!"

ובסרט השני חתם רק אחרי שהדוד שלי, עזר (וייצמן), חתם.

האמת היא שאת רחל פגשתי ארבע־חמש פעמים־בחיי. היא היתה מאוד נימוסית, אבל אני לא כל־כך מכיר אותה. אומנם קיבלנו אחרי מותו של אבא כל אחד 40 אלף דולר, דמי לא־ירחץ. שמעתי שהעריכו את הרכוש שלו בשניים וחצי עד שלושה מיליון דולר. אילו אבי לא היה משאיר צוואה,

קרולין בידי מחזר
רומאנים עם גברים שונים

רת. הגיע הרגע שבו כל אחד התמוטט פשוט בתוך עצמו, ולכל אחד מאיתנו היה רצון לחופש. אני, כנראה, שובר־ניסט לא־קטן, והפריעה לי הקאריירה שלה. רציתי את הכל, רציתי עקרת־בית וטבחית למופת.

בכלל, היא היתה חכמה יותר ממני. החיים שלנו הזכירו לי קצת את המחזה מי מפחד מווירג'יניה וולף. אלא שה־מריבות לא היו אף פעם לעיני הילדים. רוב המריבות היו על רקע אינט־לקטואלי. באותה התקופה הרביתי לעשות סירטי־בורקס. אלה היו גם סרטים שהכניסו לי הרבה כסף, ואהבתי לעשות אותם.

היחס שלי לקולנוע זה יחס של ביטול. עד היום אני עובר לדום כשאני קורא ספר, ועובר לנוח מאוד כשאני הולך לסרט. אני מקנא בסופרים, ולא מקנא באנשי־קולנוע. לעיתים נדירות מאוד יש סרט שמעורר בי התרגשות. ראיתי בקושי חמישה סרטים כאלה. אולי אני משוחד, אבל אחד מהם זה סרט בשם עד סוף הלילה. סרט שכיכבתי בו, ובימים אלה התבשרתי שהוא נכנס לפסטיבל־קאן. כשראיתי את הסרט, בכיתי כמו מטורף. הנושא הוא התפוררות של מישפחה, יחסים בין אבא לבן, כשהבן מנסה לאחות את הקרעים.

ראיתי את טקס האוסקר, ולמרות שהשתתפתי בסרט מאחורי הסורגים שהיה מועמד, הכל נראה לי תפל ומאוס ששווה רק אלפיים שקל, וכל התעשיה הזו היא תעשייה שמתלווה למכירת הגרעינים והפופ־קורן בהפסקה.

בתור אשה שניה היא היתה מקבלת בקושי חצי.

נניח שאותי ואת אחי הוא לא אהב. אבל יעל כל־כך אהבה אותו, למה הוא קיפח אותה?

קשה לי לשכוח שפעם אבא נתן לי ולאהרונה ליטוגרפיה של סלבדור דאלי, שהיתה בה הקדשה לאבי. ה־ליטוגרפיה היתה איומה, אבל כשרחל הפכה לאשתו, ואני לא זוכר אם זה היה לפני מותו או אחריו, היא ביקשה את הציור בחזרה.

את הקמצנות שלו אי־אפשר לקחת ממנו. הוא היה עושה עיסקות עם

"ורקו אותי מ־חיכון חדש' מפני שאמרו שרקדתי עירום!"

מיסעדות שבהן היה אוכל, תמורת עצם העובדה שאכל שם. בעל־המיסעדה היו דואגים שהוא יחתום לתיירים תמורת הארוחה.

הוא מעולם לא נתן מתנה לילדים שלי. אני חושב שפעם אחת הוא הביא שוקולד.

סבא שמואל (דיין) היה אותו דבר. פעם הביא לי לירה, ועשה מזה עניין אדיר. בעניין הזה אני פיתחתי פוזרנות שאין כדוגמתה. יחס ממש נברוטי לכסף. לא מוכן לשאת אותו.

ביחד עם זה, אבא שלי היה בפירוש גאון, כושר הסתכלות ויכולת להבדיל בין עיקר לתפל. ביום־הכיפורים, ה־שנוי במחלוקת, כשיעל הגנה עליו לפני כל המישפחה, אני דרשתי שקודם כל יתפטר.

לפעמים הוא היה שואל את רעתנו, אבל יעל היתה זו שניהלה איתו דר־שיח יותר לעומק. אותי הוא החשיד כאיש־שמאל מוקצה. אני הייתי בשבילו "אתם הפלסטינים". הוא זיהה אותי עם עמוס קינן והקבוצה שלו.

הנחת היחידה שהיתה לו ממני היא שהייתי בצנחנים ושנלחמתי. יעל היתה קצינה מסודרת טוב מאוד, ואורי, אחי, עשה תמיד בלגאן בצבא, אבל פיסית לא השתתף במילחמות.

אבא נהנה מעצם העובדה שלחמתי. אני מוכרח לספר לך סיפור שמראה כמה אבי היה מיוחד.

היו לו אח ואחות. האחות היא אמא של יונתן גפן. לאח קראו זוריק, והוא נהרג במילחמת־העצמאות על־ידי דרר־זים ברמת־יוחנן. כמה ימים אחרי ש־נהרג אחיו, היה אבי צריך להגיע לאותו שבט, כדי לנהל איתם משא־ומתן, ולהעביר אותם לטובתנו. היום זה נשמע כמו סיפור ממערבון. הוא ישב איתם, שוחח איתם והצליח. על זה אני מאוד מעריץ אותו. רק מעטים יכולים לעשות דברים כאלה.

אבל בפרספקטיבה של זמן אני רואה גם את הקטנות שלו. איש של בלטות ומיזרנים, שהחביא דולרים מתחת לבלטות שלו.

בנושא המדיני היתה בו שפיות

קרולין
עזבה את הארץ לפני 10 ימים

וגאוניות שגדלה עם הזמן. אני רואה במנהיגים של הארץ תכונות, שמנדלי מוכר־ספרים היה מתאר אותם: "אנשים פיסחים, חיגרים, צולעים, חסרי דימיון ותעוזה."

הליכור לא מתקרב לצנזורה שהיתה

"משה דיין היה קמצן והחזיק דולארים תחת הבלטה!"

בתקופה של בן־גוריון. הוא היה הגרול ביותר מכולם. הוא לא רצה טלוויזיה, והוא צדק.

אבי לא נתן לי מעולם גרוש. הפעם

היחידה בחיי שקיבלתי ממנו כסף היתה חודשיים לפני שנפטר. הייתי רחוק מאוד, והוא נתן לי 1500 דולר. זו היתה הלוואה.

כשגרתי עם אהרונה ביפו, ברירה של אבי, הוא לקח מאיתנו שכר־דירה. אהרונה ואני התגרשנו לפני ארבע שנים, אחר שנתיים של פרידה. את הילדים אני רואה כמעט כל יום. שניהם, עמליה, בת 12 ואבנר בן ה־8, הם תלמידים טובים.

אבנר שחקן כדורגל, ממש תופעה, אבל הוא גם תופעה במתמטיקה. הם גרים בגני־יהודה, במרחק שלוש דקות־נסיעה מהבית שלי. אהרונה מלמדת היום טלוויזיה בבית־ספר. היא התאכ־זבה מהטלוויזיה הישראלית, ולמדה להכיר שהחיים שם הם מהפסקת־מיזנון אחת לשניה.

אחרי הפרידה מאהרונה גרתי כ־

עמליה ואבנר
כמעט בכל יום

„אני מתגרש מקרולין"

(המשך מעמוד 35)

מישרד. התגלגלתי אז הרבה בבארים ושתיתי הרבה. מכאן נפוצה השמועה שאני אלכוהוליסט, אבל זה מגוחך, כי 60 מיליון צרפתים שותים כל יום מה שאני שותה במשך שבוע, ואני כבר לא מדבר על האירים.

הארץ הזאת, במקור, מיועדת להיות ארץ של חשיש, אבל מאז שהמציאו את המיזוג־אוויר אפשר, סוף־סוף, גם לש־תות. ניסיתי אומנם פעם לעשן חשיש, אבל זה גרם לי לרצות לישון. כש־עישנתי גם קיבלתי תיאבון גדול לאכול.

חוץ מזה אני בכלל אוהב כדורים.

אני נכנס לבית־מירקחת כאילו זו חנות־ספרים. אני בודק איזה מירשמים וכדורים חדשים יש.

היין עושה אותי לחברותי. זה נכון שאני משתכר לפעמים, אבל המקס־מום שאני עושה זה להגביר את הקול, ואין לזה אף פעם קשר למכות, ואני לעולם לא נעשה אגרסיבי. הרי מי כמוך יודע שהחיים בארץ לא קלים, והשתייה קצת מקילה עליי. האמת היא שיש תקופות שאני לא נוגע במשקה.

בתקופה שגרתי במישרד, והייתי סוגר את כל הבארים בתל־אביב, פגשתי את קרולין. היא עבדה אז בסרט מלך ליום אחד. היא אנגלית, והיתה כמו תחליף לוואליום. היא היתה החלק המרגיע והשקט בחיי. לא הייתי צריך לחשוב אחרי כל מישפט שאמרתי. היא מצחיקה, עם הרבה חוש־הומור. היא הגיעה בתקופה שהייתי בלחצים מכל הכיוונים.

התחתנו אחרי פרוץ מילחמת־הלבנון. הייתי המאושר בארם שהיא נכנסה להריון. אני מאוד רוצה ילדים, וחולם שיהיו לי שישה עד שמונה ילדים. אני לא מאמין בשום דבר שהוא מעבר לטיבעי, שום אסטרונומיה ואסטרולוגיה ודברים כאלה. הדבר היחיד שיש לו קשר לנצח זה הילדים. זה עובר אצלי ישירות ברקמות ובגנים. מה שיכול להביא אותי לבכי, זה לראות ציפורים עם גוזלים, היופי הזה מרהים אותי בכל פעם מחדש.

קרולין ואני עשינו שנינו סרטים. היא צילמה סרט וגם אני, וליאור, הבן שלנו, נזרק ממטפלת למטפלת. כיום הוא חי סוף־סוף חיים שקטים בקיבוץ. הילד לא נמסר לאימוץ, הוא פשוט הועבר לשם לחיות נורמלי, עד שיוסדרו העניינים בינינו.

אני יודע שיש שמועות שאני חוזר לאהרונה, אבל זה באמת קישקוש־ביצים. היום יותר מתמיד יש בינינו יחסים נפלאים.

המצחיק הוא שכל מה שרציתי כל השנים מהנשים שלי זה כוס תה חם למיטה. 17 שנה אני מחכה, ומעולם לא זכיתי בזה.

עד כאן סיפורו של אסי.

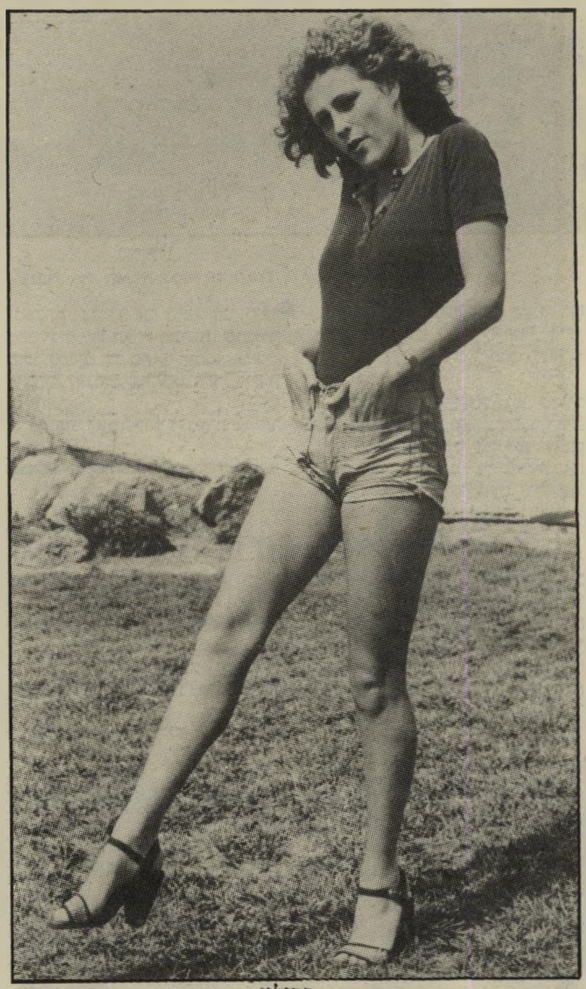
פרט נוסף ששכח אסי לספר בביו־גרפיה הוא קיומה של בת נוספת שלו.

כששיחק בסרט קשר האורניום, הגיעה לארץ בחורה איטלקיה בשם אוגוסטה, ששימשה נערת־תסריט ב־סרט. בחורה נוצריה ממישפחה עשירה. היא היתה נאה, ואסי ניהל איתה רומן במשך ההסרטה. מאוחר יותר היא חזרה לאיטליה, ואחרי כמה חודשים באה לביקור של שבוע בארץ. הם נפגשו שוב, אסי התנדב להראות לה את ירושלים ואת הספה במישרדו, שם גר אז.

אחרי שחזרה לאיטליה, דאגה אר־גוסטה לכתוב לו שהיא בהריון, ושכל הביקור שלה כוון למטרה זו — להיכנס להריון ממנו.

הילדה היא כיום בת 3, שמה אסיה. מחבריו של אסי אני יודעת שיש לו חלום לנסוע לאיטליה ולהכיר את הבת שלו.

שולמית יריב ■

קרולין
„הילד נמצא בקיבוץ!"

אהרונה בחתונה
„אני לא חוזר אליה!"

ליאור עם קרולין ואסי
„היא קמה ב־11 בבוקר!"

במדינה

בתי־סוהר
טיפול בבני־אדם

42 ימי־שביתה וגונדר חדש לבתי־סוהר מתקנים עוולות

מבין 500 האסירים בכלא אשקלון, לוקים 148 במחלות שונות. כמעט כולם — 130 ליתר דיוק — חלו תוך כדי המעצר. חמישה מהם הם חולי־נפש. האחרים סובלים מטחורים, אול־קוס, מחלות־עיניים, דלקות בדרכי־העיכול, דלקות־פרקים, בעיות עיצ־ביות, אולקוס ואסטמה. מומחים אומרים, כי מחלות אלה נגרמו באופן ישיר מתנאי המאסר.

מירפאת הכלא היא היום במצב מחפיר. החובשים אינם מיקצועיים, וכדי להיבדק אצל רופא מומחה מועבר החולה לבית־החולים של כלא רמלה, במסע ארוך ומתיש. הפרוצדורה מחייבת להעביר את האסיר החולה דרך המיון המרכזי ברמלה, מסלול היכול להמשך אפילו שבוע ימים.

לבסוף נשברו האסירים. פתחו בשביתת־רעב חלקית.

אסירי אשקלון, אסירים ביטחוניים המרצים עונשי־מאסר ארוכים ביותר, חלקם מאסרי־עולם, כמעט כולם תושבי רצועת־עזה, שבתו במשך 42 יום. באותו זמן הם לא הביאו לפיהם אלא לחם ומים.

השבוע הם עמדו להחריף את שביתתם, להפסיק לאכול כלל. אך השבוע גם נכנס לתפקידו הנציב החדש, גונדר רפי סוויסה. ואז הגיעה השביתה לסיומה במפתיע, משהבטיח סוויסה לשפר את התנאים.

„מלוח״ה" בתסריט. פרטים על הבטחותיו של סוויסה לאסירים נודעו להעולם הזה:

● האסירים שהם חולי־נפש יוצאו מהכלא, ויועברו לבית־חולים.

● לאסירים יותר לקנות, מכספם, בבית־מירקחת אשקלוני, תרופות שאין מספקים במירפאת הכלא.

● המזון המוגש בבית־הסוהר יגוון, ויכלול מעתה גם תפריט שהאסירים רגילים לו. למשל: מלוח״ה (דייסה מרקית מירק דמוי־תרד ובתוכה גושי בשר).

● לכל תא יוכנסו שולחן וכיסאות, כדי שהאסירים לא ייאלצו עוד לאכול על הריצפה.

● יותר להכניס את העיתון אל־קודס והאסירים יגישו רשימת ספרים שברצונם להכניס, וההנהלה תדון בכל אחד מהם בנפרד.

● ההנהלה תטפל בבעיית הצפי־פות בכלא, ותדאג שבתוך זמן קצר לא יהיו עוד אסירים שיישנו על הריצפה (במיתקן, המיועד לכל היותר ל־250 כלואים, נמצאים היום 500 אסירים).

● ההנהלה תדאג לאספקת מים סדירה, כדי שהאסירים יוכלו להתרחץ ולעשות את צרכיהם כמו בני־תרבות.

אין ברשימה זאת היענות אלא לחלק מתביעותיהם של האסירים. אי־לם ההתייחסות המפורשת והמפורטת לטענותיהם מעידה, לדעתם, על רוח חדשה ואוזן קשבת אצל השילטונות.

„טוב מראה־עיניים." לפני חודש הם העבירו את כל תביעותיהם לשר־המישטרה, במיכתב ארוך, בעב־רית מצויינת, קצת מליצית. את העב־רית הם למדו בקורסים שהם עורכים ביניהם בכלא. בין השאר הם הזמינו את חיים ברלב לבקר במקום: „נהיה שמ־חים אם תבקר בבית־הסוהר שלנו. טוב מראה־עיניים מהלך־נפש."

ברלב טרם ביקר במקום, אך רפי סוויסה הקפיד לבוא, במיסגרת סיור־היכרות שערך לפני שנכנס רשמית לתפקידו.

כשיצא סוויסה מהמקום, היה ניכר בו כי הזדעזע ממראה עיניו. הוא הבטיח כי בעתיד לא יישנו עוד אסירים על הריצפה וכי לא תהיה אפליה בין אסיר ערבי ואסיר יהודי.

סיכם סוויסה באוזני העולם הזה: „אלה דיני־נפשות. אנחנו מטפלים בבני־אדם!"

יש לו בת שנולדה מחוץ לנשואין לצעירה שבאה מאיטליה

קולנוע

יומן החדשות

מילחמת ההתשה של ואנסה

בעירעור על עירעור בבית־משפט בבוסטון טוענת ואנסה רדגרייב: „זכויות־האדם בסכנה!"

★ שעות ספורות אחרי שנודע לה על מותו של אביה, השחקן הדגול מייקל רדגרייב, ניצבה ואנסה רדגרייב מול סוללה של עיתונאים ומחתה בקול גדול, כהרגלה, על הסכנה להפרת זכר יות־האזרח ולחידוש רשימות שחורות פוליטיות בארצות־הברית.

למרות האבל, טענה ואנסה כי היא מרגישה בנטל־האחריות הרובץ עליה כלפי בני דורה של ליליאן הלמן (כידוע היתה הלמן ברשימת המנר דים בימי רדיפות מקארתי, בשנות החמישים). לכן, כך אמרה, ברצונה למחות על החלטת בית־

שחקנית רדגרייב
נגד חרם פוליטי

משפט פדראלי בלוס־אנג'לס, שביטל פסק־דין קודם, שציווה על התיזמורת הסימפונית בבוסטון לשלם לשחקנית פיצויים בסך מאה אלף דולר על שביטלה את הופעתה, אחרי איומים שהתקבלו בתיזמורת בשל הצהרותיה הפוליטיות של רדג־ריב, בזכות תנועות השיחרור הפלסטיניות.

„אך לא ביטול הפיצוי הכספי הוא שמדאיג אותי," טענה רדגרייב במסיבת־העיתונאים, „כי אם הדלת שנפתחה לחידוש רשימות פוליטיות שחורות, של אנשים המנורים בשל דעותיהם. משמעות ההחלטה של בית־המישפט שלא לחייב את התיזמורת לשלם פיצויים היא, שכל מיקצוען שחקן, עיתונאי או מבקר — עשוי לאבד את מישרתו אם מישהו בתוך המימסד או מחוצה לו מתנגד לדעותיו."

★ הסרט האמריקאי הראשון של מילוש פורמן שיותר להקרנה במולדתו, צ'כוסלובקיה, יהיה, כמובן, אמדיאוס. מפיק הסרט, סול זאנץ, שביקר בישראל בהקרנת־הבכורה של הסרט, גילה כי קשה לו לעכל את העובדה שאמדיאוס אכן סחף את כל שמונה האוסקרים. „כשאתה מצלם סרט אינך חושב על הפרס, אתה פשוט מקווה לגמור אותו טוב," אמר זאנץ. ואילו פורמן, שיכור משימחה, הודה, כי „בכל אחד מאיתנו יש קצת מוצארט, וכוודאי שיש קצת סאליירי. אין זה רע לשאוף להיות גאון, כל זמן שאתה גם מתאמץ להיות כזה." הוא כוודאי אמר זאת מנסיון אישי.

תדריך

חובה לראות:

תל־אביב: אמדיאוס, מטרופוליס, היו זמנים באמריקה.
ירושלים: אמדיאוס.
חיפה: מטרופוליס, אמדיאוס, כרמן.

תל־אביב:

★★★★ **אמדיאוס** (לב 1 – מוצג גם במיטשל בירושלים ובאורה בחיפה – אר־צות־הברית): סאליירי מתוודה על אחריותו למות מוצארט ומגלה את החולשה האנושית המרגיזה ביותר — הבינונית, שהיא קללת־האל. שמונה אוסקרים? בהחלט מגיע לו!

אנס או לא אנס?

מעבר להודו (צפון, תל־אביב, אנגליה) – שתי אנגליות, אחת צעירה ושניה קשישה, יוצאות לבקר בהודו, בימים של תחילת המאה הזאת. הן רוצות מאוד להכיר את העולם החדש הזה. אפילו הנבות המורמות של הבריטים החיים במקום, שאינם מאמינים באחווה עם הילידים, אינן מרפות את ידן. הן מוזמנות על־ידי רופא מקומי לבקר ביחד עימו במערות מיסתוריות. החוצבות בתוך סלע תחר. תוך כדי הביקור מתפרצת האנגלית הצעירה מתוך אחת המערות, נמלטת מן המקום ומתלוננת לאחר מכן שהרופא תקף אותה. המישפט שנערך בעיקבות זאת חושף את התהום הפעורה בין התרבות המערבית של השליטים לבין עולמם של התוד־ים, בני המקום.

זהו תקציר סכימאתי מאוד לסיפורו של פורסטר (תורגם לעברית בשם מסע להודו), הנחשב לאחד ההישגים של הסיפורת הבריטית במאה העשרים. למרות שעברו שישים שנה מאז הופיע הספר, הנושאים שבהם הוא עוסק אקטואליים היום עוד יותר משהיו אז: יחסים בין מערב לעולם שלישי בכל המישורים – הפוליטי, החברתי והתרבותי, חשאי המערב שהובילו למצב שבו אנו נתונים היום, תחליכי הפיכתם של משרתים בנפש למודים מושבעים. ומעל הכל: אותו הפער המיסטי העמוק שבתפיסת העולם.

סירטו של דייוויד לין מפרש את הספר של פורסטר בנאמנות

ויקטור באנרג'י – על חטאי המערב

רבת. לעיתים הוא מספק אולי תשובות חד־משמעיות מדי לדברים שהיו פעם לוטים, בכוונה תחילה, בערפל. פעמים אחרות, השימוש באפקטים דרמאתיים בוטים מדי מזכיר יתר על המידה את העובדה שקולנוע מיסחרי אינו יכול להשתפק בתיחכום מאופק של סיפרות יפה. עם זאת, לין פורש יריעה מרהיבה מבחינה חזותית, משכיל לשזור בתוכה רמזים, אשר מהם אפשר להגיע לאותן מסקנות שאליהן מוביל גם הספר.

לדווח או למות

דמעות של שתיקה (גת, תל־אביב, ארצות־הברית) – זהו סיפורו האמיתי של כתב היומון ניו־יורק טיימס בקאמבודיה, סידני שאנברג, ושל דית פראן, האיש שעזר לו במלאכתו, כאשר כיסה את זוועות המילחמה שהאמריקאים היו אחראים לה, בשלב ראשון, ואחר־כך את הזוועות הנוראות עוד יותר, שעוללו שם אנשי חמר רוז'.

למרות השם שניתן לו בארץ, המתאים יותר למלודראמה תורכית, זהו סרט חריף מאוד, בלתי־מתפשר; סרט שקשה לראות בשלווה, מה עוד שתיאור מצב העניינים בדרום־מיזרח אסיה מזכיר במידה מביכה את מה שמתרחש היום בלבנון. מאחורי הגרעין העלילתי, כלומר הגורל של שתי חדמורות הראשיות, מצטיירת תמונה מחרידה של הרג שרירותי, של גיהינום עלי־אדמות, אשר איש אינו מנסה אפילו להסביר – רצח־עם שרירותי, שנגרם למעשה מתוך סיכסוכים והתנגשות אינטרסים אשר אינה נוגעת כלל לקורבנות.

הבימאי הבריטי רונאלד ג'פה מצליח לשחזר את האירועים במידה מבהילה של ריאליזם: ערי־הרינה, שדות־קטל, מחנות של עבודת־כפיה, ילדים שרובים בידיהם הופכים לרוצחים, מוות ההופך למציאות שעימה חיים בכל שניה, ושאין בו שום הגיון וגם אין כל דרך סבירה להינצל מפניו.

אפשר כמובן לטעון שמבחינה דרמאתית הסרט לוקה

נגור ווטרסטון ומלקוביץ – ד"ש מן הגיהינום

בחסר, כי חלקו הראשון, העוסק בתקופה שלפני גירוש העיתונאים המערביים מקאמבודיה, הוא בעל צביון אחד, ואילו חלקו השני – שבו מתואר גורלו של דית פראן, אשר נפל בידי חמר רוז', בהיותו קאמבודי – נראה, במידה מסויימת, כסיפור אחר. אבל הטענה מיותרת בהחלט, ביחוד לנוכח חידיעה שהאירועים על הבד אינם פרי דימיונו של הסריטאי, אלא פניה של מציאות איומה.

לאהוב ולמות

קאמילה (רב־חן, תל־אביב, ארגנ־טינה) – סיפור אהבה אמיתי, בת טובים, בארגנטינה של שנת 1848, מתאהבת בכומר ישועי. השניים נמלטים מבואנוס־איירס לכפר קטן, אולם, מתוך שיקולים פוליטיים קרים, נשלח הצבא לתפוס את השניים ולהביא אותם לפני כס־המדין.

זהו אחד מאותם סיפורי־אהבה שבהם הרגשות חזקים מן המוות. מעין אלווירה מאדיגן של ארגנטינה. אלא שהבימאית, מאריה־לואיזה במברג, סבורה שהיא צריכה לעזור לסיפור בכל האמצעים האפשריים, והיא עושה זאת לעיתים בצורה בוטה וגלויה מדי. השימוש, לכל אורך הסרט, במסננות־אור חריכות לשפוך על המסך דוק של ערפל רומנטי, הוא בסופו של דבר מטריד למדי. מצד שני, הנסיון לשלב בתוך סיפור־האהבה אספקטים היסטוריים ופוליטיים של התקופה נראה כפוי. יתכן שבארגנטינה מובן מאוד מה קרה ב־1848 בבואנוס־איירס, והילדים לומדים בבית־הספר על המאבק לשילטון שבין הרוזן רוזאס למתנגדיו, אבל בסרט קשה לתפוס מה בדיוק התרחש, חוץ מן העובדה שאנחנו מתבקשים להאמין כי רוזאס ואנשיו היו רוצחים צמאי־דם, נציגים של שמרנות ודיכוי. יש כמו־כן רמז לכך שהכנסיה לא היתה נרעשת כל־כך מן התקריה, לולא היתה מעורבת כל־כך במישחקי־הכוח בשילטון. אולם אלה הערות אגב בסרט. מה שחבל עוד יותר הוא, שהמאבק

סוזי פקורארו – נשמות רומנטיות

המצפוני, שבו מתלבט הכומר לפני שהוא מפר את שבועת־האמונים שלו לכס־הקדוש, מצטמק גם הוא והופך מרכיב משני.

נותר, אם כן, סיפור־אהבה. הוא משוחק ומבויים בפאתוס רב, כמו אחד מאותם הסיפורים הרומנטיים שבהם הכל גדול מן החיים, ושבהם הולכים הגיבורים בראש זקוף אל סופם המר. לנשמות הרומנטיות מובטחת הנאה מלאה.

30 שניות לסיום, 28 נקודות בסל, הוא מרים מהספסל בין ברקוביץ לארואסטי

אולסי: עכשיו הולך לו

אולסי **סרי** בן־זונה! אולסי פרי מסומס! צעקו אוהדי הפועל חולון. כי אלה שרצו לראות את אולסי קבור, כמעט יכלו לחוג.

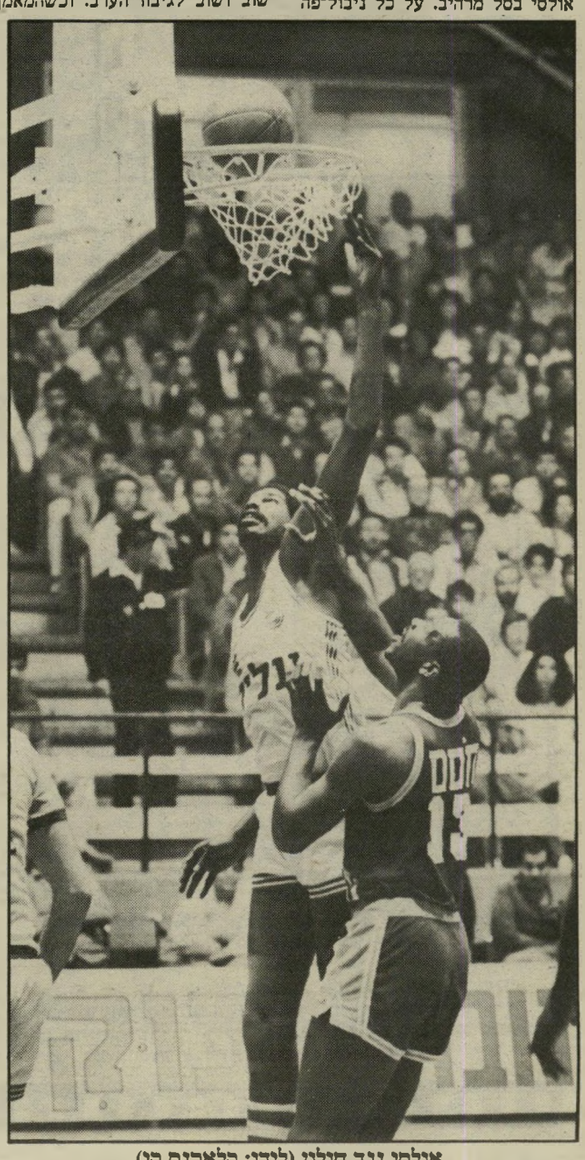
מישחק ההפסד של מכבי תל־אביב בחולון (72:70), בראשית השבוע ש־עבר, היווה עבור אולסי שיא־השפל. גם עבור האלופה.

הפעם, בסוף השבוע, במישחק ה־שלישי והקובע שעמד להכריע מי משתי הקבוצות תעפיל למישחק־הגמר על אליפות המדינה, הבליג אול־סי אל מול העלבונות. הוא ידע שאת התשובה הוא חייב לתת על המיגרש.

ואכן, כמעט על כל קלקה הגיב אולסי בסל מרהיב. על כל ניבול־פה השיב אולסי בקליטת כדור חוזר. ואז, עם צבירת הנקודות הסיטונית שלו (28 בסך הכל) התחלפו הקללות בקריאות־עידוד. זו היתה סימפוניה הרבה יותר נעימה לאוזן מבחינתו.

אולסי! אולסי! צעקו בקולי קולות רובם של 9000 הצופים שבאו לראות את הקרב הגורלי בהיכל־הספורט ביד־אליהו. הם קמו על רגליהם והריעו שוב ושוב לגיבור־הערב. וכשהמאמן צבי שרף הוציא אותו מן המישחק, כחצי דקה לפני הסיום, זו היתה כבר רעידת־אדמה.

עיניו של אולסי בהקו. מי כמוהו צריך היה קריאות־עידוד בשעתו הק־שה, בפרט שגם בכדורסל הוא לא פעל בעת האחרונה כפי שתיכנן לעצמו.

אולסי נגד חולון (לידו: קלארנס קי)
את התשובה הוא נתן על המיגרש

עניין פסיכולוגי

"רציתי לסתום** להם את הפה ואני חושב שעשיתי את זה, אמר אולסי, אחרי מישחק הנצחון 70:93, רגוע ומרוצה. בביתה של חברתו, תמי בן־עמי. "האמת היא שלא התרגשתי כל־כך מהקריאות האלה. ציפיתי לכך מהקהל של חולון. אני גם מצפה לזה מהקהל של הפועל תל־אביב. אבל אני מסוג השחקנים שיודע להתעלם מתו־פעות כאלה.

"אחרי ההפסד האומלל לחולון הכנתי את עצמי, מבחינה מנטלית, למישחק הקובע. כל המחשבות היו נתונות למישחק הזה.

"ניסיתי להרחיק את הבעיות ה־אחרות שיש לי. אני חושב שהיתה לי עונה טובה. היו עליות וירידות כמו בכל עונה, אך, בסך הכל, זו היתה עונה מוצלחת. לכן לא יכולתי להרשות לעצמי להמשיך ביכולת שהצגתי בעת האחרונה.

"מבחינה גופנית לא היתה לי בעיה. ידעתי שהעניין הוא יותר פסיכולוגי. זאת הסיבה שעם סיום המישחק הרגשתי הקלה עצומה. כבר חודש אני מצפה למישחק טוב כזה. אני לא זוכר שקהל נתן לשחקן מה שהוא נתן לי במישחק הזה.

"אוהדי מכבי הם אוהדים ממין אחר. הרגשתי שהם לא עזבו אותי. כולם היו מאושרים עבורי. האושר הזה נגע לליבי, גם חברי לקבוצה הרגישו כך. הם לא היו צריכים לומר לי את זה. אני משחק עם מיקי ברקוביץ, מוטי ארואסטי ולו סילבר כבר תשע שנים, ומספיק היה לי לראות את הפרצוף שלהם בחדר־ההלבשה כדי להבין מה הם מרגישים."

תפנית של 180 מעלות

אולסי **סרי** אינו מסתיר את ריגשותיו. פרשת־הסמים פגעה בו. הוא לא רוצה לדבר עליה. הוא מעדיף לדבר על המיגרש — ובמיוחד אוהב להתבטא בו.

זה לא הלך לו בחודש האחרון. בבולוניה, במישחק הקובע לעליה למישחק־הגמר, הוא לא תיפקד כמו במישחקים הקודמים. גם חבריו לא. מכבי נכשלה. הכישלון השפיע על כולם. גם על אולסי.

אך היו רבים שייחסו לפרשת־הסמים את יכולתו הירודה. במכבי עקבו אחרי יכולתו בחרדה גלויה. הם ידעו שללא אולסי בעל יכולת סבירה יקשה על הקבוצה לזכות באליפות־המדינה.

גם בגיל 35 עדיין נחשב אולסי לשחקן־מפתח. הוא שחקן גבוה (2.09), הצובר לפחות 15 נקודות והקולט כדורים חוזרים מן הסל. גם בחלום ה־וורוד ביותר לא האמינו במכבי שאולסי יעשה תפנית של 180 מעלות ויצבור 28 נקודות במישחק החשוב כל־כך ובאחוז קליעות נפלא (82 אחוז), יקלוט שיבעה כדורים חוזרים וישמור על הקלע המצויין של חולון, דייזי בורמור, בצורה מעוררת כבוד.

כעת יש כיסוי לשאיפות האליפות, ואולסי מאשר: "מי תזכה באליפות? מכבי! אומנם, להפועל תל־אביב יש הקבוצה הטובה ביותר מאז שאני משחק בישראל, אבל הנסיון שלנו עדיף."

מנתח אולסי: "פציעתו של קני לבנובסקי מהפועל לא תשנה כל־כך, כי הוא לא מסוג השחקנים שעלול היה להזיק לנו. לאוון מרסר, מייק לארגי ושמואל זיסמן הם שחקנים הרבה יותר בולטים. ונצטרך לתת עליהם את הדעת. עכשיו, אחר שחזרתי אל עצמי, הם יצטרכו לחשוב מחדש. אפילו אם אציג 70 אחוז מיכולתי במישחק האחרון, זה יספק אותי וגם את הקבוצה."

קומפלימנט מרלף קליין

רלף קליין, המאמן של מכבי עד לפני שנתיים, שהגיע מגרמניה וחזה במישחק, החמיא לאולסי: "הוא מסוג השחקנים שלא הייתי מוותר עליהם בשום פנים ואופן."

אולסי נהנה לשמוע את זה. זה קומפלימנט עבורו. הוא עצמו גם מחמיא לחולון, טוען שיש להם שחקנים בעמדות הנכונות: קלארנס קי הוא "סוס־עבודה" ודייזי בורמור הוא שחקן התקפי מצויין. יש לקבוצה גם שחקנים ישראלים מצטיינים. אבל מכבי זה מכבי.

גם על שחקני־הרכש החדשים, לי ג'ונסון וקווין מגי, מרעיף אולסי שבחים: "הם הטובים באירופה שאפשר לקנות בכסף. הכישרון שלהם זה משהו מיוחד." הם הפכו לחבריו הטובים, אבל את ארל ויליאמס אולסי אינו שוכח, הוא חסר לו בנוף.

ביולי ימלאו לאולסי 35, ואם כי הוא הכין עצמו נפשית לפרישה מן ה־כדורסל, הוא יודע שכאשר יגיע חודש

(המשך בעמוד 42)

ספורט

מהר, גבוה ורחוק

הצמד ממונטה־קרלו

סנסציה בטניס, הברעה בכדורסל

שלמה גליקשטיין ושחר פרקיס גרמו השבוע לסנסציה כאשר העפילו לגמר טורניר מונטה־קרלו בזוגות, וניצחו את השוודים המצויינים מאטס וילאנדר ויואקים ניסטרום 6:1, 3:6, 6:2.

אמנם נוצחו השניים בגמר על־ידי הצ'כים תומאס שמיד ופאבל שלוזיל 6:2, 6:3, אך עכשיו כבר מכירים בנסי־כות־הנגס מנאקו את השם ישראל, בזכות צמד הטניסאים.

סעמיים, לא. ליגת הכדורגל שב־תה השבוע לטובת גביע־הטוטו, בה נקבעו העולות לחצי־הגמר: מכבי יבנה נגד הפועל באר־שבע ובית"ר ירושלים נגד שמשון.

אך גולת הכותרת של השבוע היתה בכדורסל, במשחק המכריע בפליי־אוף בין מכבי תל־אביב והפועל חולון, שנסתיים בצחון 70:93 לטובת מכבי.

ולבסוף: בגמר גביע אירופה, באתו־נה, ניצחה ציבונה זאגרב את ריאל מדריד 78:87, כשדראזן פטרוביץ, היוגוסלבי המחונן, קולע 36 נקודות.

כדורגל

הסינדרלה מכביש נהה

יש מתח, ויש מתנות

שעה שקריית־אונו עלתה על מפת הכדורסל בזכות אליצור, שהעפילה לליגה הלאומית, הפכה גם קבוצת הכדורגל של העיירה שמעבר לכביש נהה, הפועל, לסינדרלה של גביע־המדינה, וזה בזכות נצחונותיה על מחזיקת הגביע, הפועל לוד, ועל הקבוצה היזמרנית של מכבי נתניה.

הפועל קרית־אונו, הנאבקת בצמרת ליגה א' דרום על זכות העליה לליגה הארצית, כבר משכה העונה תשומת־לב מירבית, במסגרת הגביע, אך ההגרלה שזימנה לה, ברבע הגמר, את ביתר ירושלים, במגרשה הביתי, הוסיפה עוד יותר לעניין.

סימן לבאות. האבא הטוב של הפועל קרית־אונו הוא שרגא הולצמן, בעל חברה קבלנית בן 40, המשמש כיו"ר האגודה וכספונסר שלה. הניצחון האחרון על מכבי נתניה, גרם להולצמן קורת־רוח עד כדי כך, שהעניק לשחקי הפועל מענק כספי מיוחד, שגם בליגה הלאומית לא מקבלים כמותו.

וזה היה רק סימן לבאות: אם הפועל תנצח גם את ביתר, הרי שלמבקיע שער־הנצחון מובטחת מתנה מיוחדת במינה.

מבטיח המתנה, הולצמן, שומר את טיבה בסוד, וזה מרכיב נוסף למתח, בו מצפים שחקני הפועל למיפגש עם ביתר.

כדורסל

מיקי, מוטי ורלף

הוא אמר או לא אמר?

רלף קליין, מאמנה לשעבר של מכבי, המאמן בשנתיים האחרונות בסטורן קלן הגרמניה, הגיע, בשבוע שעבר, ארצה, לחופשת הפסח ובא לחזות במשחקה של מכבי נגד הפועל חולון.

הוא נהנה מהאווירה ביד־אליהו, פגש את דורון ג'מצ'י ביציע וגם ידידים אחרים, נתן הצהרות לעיתונים והקפיד לתקן פרסום שהופיע בשמו של המאמן צבי שרף בהעולם הזה.

"לא אמרתי מעולם לצבי שרף שמיקי ברקוביץ ומוטי ארואסטי גמרו את הקאריירה. זה היה טפשי לומר דבר כזה."

צבי שרף שמע את ההכחשה, ועמד על שלו: "אני מוכן להזכיר לרלף מתי הוא אמר את זאת... "

ראש־העיריה ניסה להשפיע על שופט!

כל **תלמיד** בית־ספר עממי יודע על עיקרון הפרדת־הרשויות. אחד מעקרונות הדמוקרטיה המודרנית הוא שהרשות השופטת איננה ניתנת אלא למרותו של החוק בלבד. כל התערבות בשפיטה מצד אנשי ממשלה, מישטרה או זרועות אחרות של המדינה היא פסולה בתכלית.

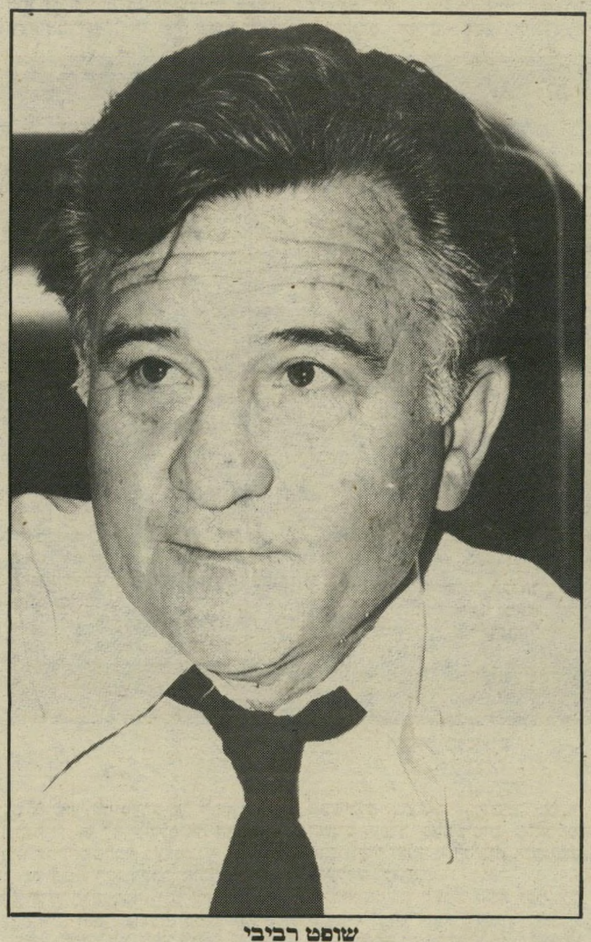
נראה כי ראש־העיריה החדש של ראשון־לציון, מאיר ניצן, איננו יודע על עיקרון־יסוד זה. בורותו זו של ניצן גרמה השבוע לתקלה רצינית.

שופט־השלום אהרון רצ'בסקי, שהיה בתורנות בבית־המישפט ברמלה, קיבל שיחת־טלפון ללישכתו ב־29 במרס השנה. המטלפן היה ראש־עיריית ראשון־לציון, מאיר ניצן.

„עוד בטרם היה סיפק בידו לדבר, הפניתי את תשומת־ליבו שאין לפנות לשופט בעניין תיק הקבוע בבית־המישפט. הוא המשיך, ואפשר היה להבין מטרוניותיו כי הינו מתייחס לתיק הנוכחי. למרות שלא אפשרתי לו לטעון בטלפון דברים של ממש, הרי, מעצם הפניה הבנתי, כי החלטתי לדון במעמד שני הצדדים היתה שלא לרוחו," כתב השופט רצ'בסקי בהחלטתו, למחרת אותה שיחה טלפונית.

השופט החליט כי אחרי שיחה זו לא יוכל להמשיך לדון בתיק.

„לכשעצמי, אין לי ספק שאני יכול לדון בתיק ללא משוא־פנים או דעות־מוקדמות, גם לאחר פניה זו של ראש־העיריה," כתב השופט בנימוקי החלטתו, „אולם אני מניח שלא כל הצדדים המעורבים יראו זאת כדבר הוגן." השופט רצ'בסקי החזיר את התיק המסויים לנשיא בית־משפט השלום, יצחק רביבי, כדי שזה יעבירו לשופט אחר.

שופט רביבי
„מוצא לנכון להעיר..."

להעיר לראש־העיר

קשה מאוד להבין את צערו של ראש־העיריה, שפנה לשופט ה־ממלא תפקיד שיפוטי וניסה לשוחח אתו על תיק המתנהל בפניו. קשה שיבעתיים להבין את התנהגותו של ראש־העיריה כאשר בוחנים את התיק.

כל העניין הוא צו־הריסה מינהלי, שהוציא ראש־העיריה בתפקידו כראש־הוועדה המקומית לתיכנון ולבניה במרחב ראשון־לציון, נגד חנות בשם קרן הספקת מזון. העסק נמצא באיזור התעשיה הישן בראשון־לציון, ומשום־מה יצאה עליו חמתו של ניצן.

נציגת התביעה בעיריית ראשון־לציון, עורכת־הדין אהובה קרוק, הגישה בשם העיריה כתב־אישום נגד העסק, שיוצג על־ידי עורך־הדין רפאל לויט. לדיברי כתב־האישום, עשו בעלי החנות עבודות־בניה ללא היתר.

ראש־העיריה הוציא צו־הריסה מינהלי, אך בעלי־החנות לא כיבדוהו, והמשיכו למכור סחורות בחנותם. העיריה ביקשה מבית־המישפט לענ־יינים מקומיים בראשון־לציון להפסיק את העיסוק בחנות.

הבקשה הגיעה בדרך הרגילה לשופט אהרון רצ'בסקי, שהוא במיקרה יליד ראשון־לציון. כיום יושב השופט בבית־מישפט השלום בנתניה, ועושה מדי פעם תורנות בבתי־המישפט של איזור המרכז. כאשר באה לפניו בקשת־ההריסה, החליט לשמוע את שני הצדדים.

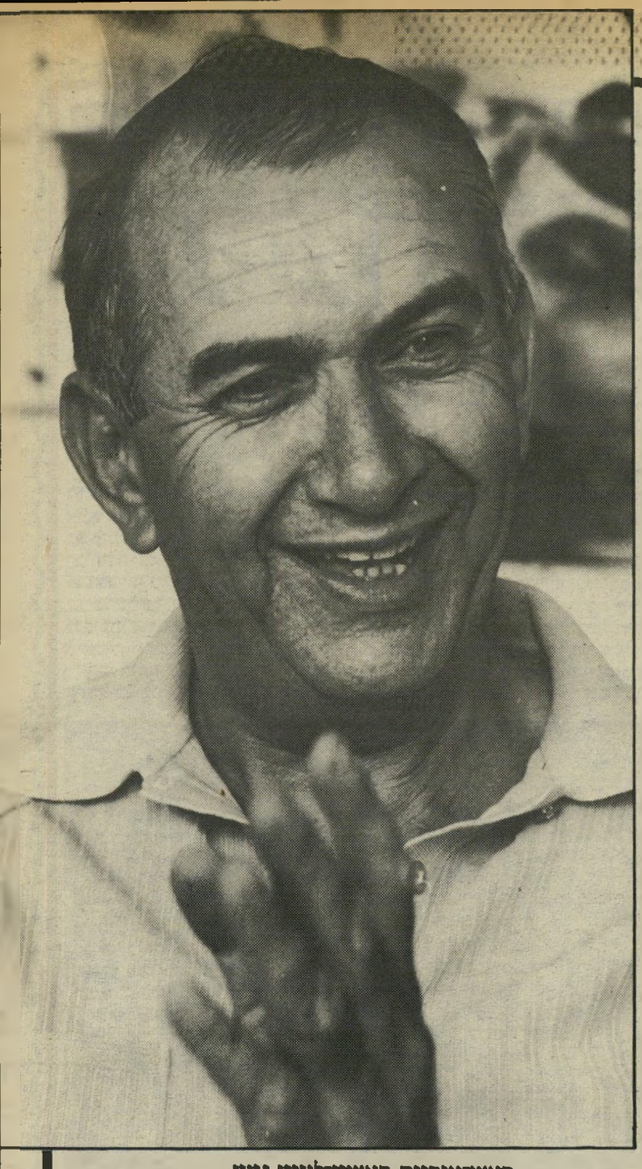
יש לשער, כי עורכת־הדין קרוק הביאה מייד את החלטתו של השופט לפני ראש־העיריה, מכיוון שכבר למחרת בבוקר טילפן ראש־העיריה אל לישכתו של השופט ברמלה. למרות שהשופט ניסה להבהיר לניצן כי אין לו כל סמכות להתערב בהחלטה שיפוטית או לשוחח עם שופט בעת תפקידו, המשיך ראש־העיריה ואמר כי החלטת השופט לדון במעמד שני הצדדים לא היתה לרוחו, וכי לא לרוחו גם אי־הוצאתו המיידית של הצו שנתבקש. הוא אמר לשופט כי הוא „אחראי" לביטחון הציבור, עקב הפעלת העסק שלא בהיתר.

השופט רצ'בסקי היה כנראה נרעש מפניה זו. הוא חשב יממה כיצד להגיב על התערבות כזו, ואז החליט לכתוב החלטה מנומקת, שבה הוא מפסיק את הדיון בתיק, ולספר את כל פירטי המיקרה. הכדור עבר אל יצחק רביבי, נשיא בית־מישפט השלום במחוזות תל־אביב והמרכז.

השופט רביבי העביר את התיק המישפטי לשופט־השלום זאב המר ברחובות, והמליץ לדון בו בהקדם האפשרי. אך גם השופט רביבי לא יכול היה להתעלם מהתערבותו הגסה של ראש־העיריה, והוא כתב: „מוצא אני לנכון להעיר לבאת־כוח העיריה, עור־כת־הדין קרוק, להפנות תשומת־ליבו של ראש־העיריה להערכת השופט רצ'בסקי בקשר לפנייתו הטלפונית אליו. איני מפרט יותר, בהסתמכי על נכונות באת־כוח התביעה להעיר בנושא לראש־העיריה." ודי לחכימא ברמיזה.

גם אם נניח כי לראש־העיריה לא היתה כל כוונה רעה כאשר טילפן אל השופט, הרי שבורותו בדיני־מימשל תקין די בה כדי לזעזע.

אילנה אלון ■

ראש־עיריית ראשון־לציון ניצן
שיחת טלפון ללישכת השופט

חמרורים

המושלת היהודית

נחוג ◆ במונטפלייה שבמדינת ורמונט האמריקאית, יום־הולדתה ה־50 של **מדליין קונין**, המושלת של מדינת ורמונט הצפון־מזרחית הגובלת בקנדה, ואחת משתי המושלות־הנשים בין 50 מושלי המדינות של ארצות־הברית. קונין היהודיה, שנבחרה למ־שרתה לפני כחצי שנה, ביתרון של 62 קולות בלבד, והמושלת במדינה המש־תרעת על שטח הקטן במקצת משטחה של מדינת ישראל (ובה קצת יותר מחצי מיליון תושבים), היא אשתו של רופא־כלליות, עיתונאית לפי מקצועה ובתו של יבואן־נעליים מצריך השוויי־צית. ממנה נמלטה המישפחה בראשית מלחמת־העולם לארצות־הברית, עת חששה מפלישה נאצית לשווייץ.

● ● ●

הגנרלית היחידה

נתמנתה ◆ לתפקיד הצמרת, של מפקדת בה"ר (בסיס־הדרכה), הגנרלית היחידה בצבא צרפת, תת־אלוף **מיש־לין רבול־שאנטלוב**, שקיבלה תחת פיקודה את בסיס־ההדרכה לקציני־רפואה בעיר ליון. היה זה צעד נוסף במה ששר־ההגנה הצרפתי הגדיר כ־„פמיניזציה של הכוחות המזויינים," בעיקבותיה גדל מיספר הקצינות בצבא צרפת, בחמש השנים האחרונות, ב־33%.

● ● ●

הכלבנית המהירה

זכתה ◆ במקום הראשון (ובפרס של 50 אלף דולר) במירוץ מיזחלות כלבים לרוחבה של אלסקה, **ליבי רידלם** בת ה־28, האשה הראשונה בהיסטוריה שזכתה במירוץ 1760 הקילומטרים לרוחבה של אלסקה ואשר עשתה את הדרך מדרום־מזרחה של המדינה האמריקאית הצפונית בי־תר לצפון־מערבה, עם צוות 13 כלביה ב־18 ימים, 20 דקות ו־17 שניות.

● ● ●

היועץ הלא־צמוד

נורה ◆ למוות בגיל 43, ברומא, כנראה על־ידי אנשי הבריגדות הא־דומות, **אצ'יו טאראנטלי**, פרופסור ליחסי־עבודה באוניברסיטת רומא ויו־עץ איגוד העובדים הקאתולי באיטליה, שהתפרסם בדרישתו התקיפה לביטול הצמדת־השכר לאינדכסי, שהיתה, ל־דעתו, הגורם העיקרי לאינפלציה.

● ● ●

בים ובאוויר

נפטר ◆ בגיל 72, בכפר־שמריהו, **מוניה** („מאיר") **מרדור**, יליד רוסיה ומראשי אירגון ההגנה, שעסק לפני הקמת המדינה במודיעין, העפלה והברחת־נשק (שעליהם כתב בסיפרו שליחות עלומה) ושנודע אחר הקמת המדינה כאיש חיל־האוויר (שהביא ארצה מצ'כוסלובקיה, בעיצומה של מילחמת־העצמאות, כמפקד להק התו־בלה האווירית, במיבצע בלק, 25 מטו־סי־קרב מסוג מסרשמיט). כמקים הר־שות לפיתוח אמצעי־לחימה (רפא"ל) וכראש מערך המשק לשעת־חירום (מל"ח). מרדור גם היה האיש שהטמין, בסתיו 1940, בהוראת מיפקדת ההג־נה, פצצה קטלנית באוניית־המעפילים פאטריה, אשר עוכבה על־ידי הברי־טים בנמל חיפה. כוונת ההגנה היתה להטביע את הספינה ולהכריח את הב־ריטים להשאיר את המעפילים בארץ. אך הספינה הרעועה טבעה מהר מן הצפוי ולקחה עימה, למצולות, 250 מעפילים.

● ● ●

בשרון ובעמק

נפטר ◆ בגיל 89, בתל־אביב, **משה אלדוראטי**, שעלה ארצה מתורכיה בגיל 8, ואחרי שסיים את לימודיו בבית־הספר החקלאי במיקווה־ישראל, ניהל, כפקיד המנדט הבריטי, את בית־הספר לפושעים צעירים בטול־כרם, שבה היתה מישפחתו המישפחה היהודית היחידה בעיר. בנו, צבי, כיום מנהל חברות בניין וביטוח, נודע בעבר כמנהל חברת שיכון העולים עמידר. כח"כ הכנסת העשירית (שבה כיהן יום אחד בלבד) וכראש המועצה הראשון והמתמיד (יותר מ־20 שנים) של מיג־דל־העמק.

האנואיסט הטרופי

פורסמה ◆ 31 שנים אחר מותו, בגיל 84, ביוגרפיה חושפנית על **אנרי** („עירום בכחול") **מאטיס**, מגדולי ציירי צרפת. מאטיס, שונה את לימודי המישפטים בגיל 21, כדי להתמסר לאמנות, מוצג בספר כאגואיסט קיצוני, שבמקום לסייע לאשתו ולבתו, חברות תנועת־ההתנגדות הצרפתית של מיל־חמת־העולם, הסתגר אותן שנים במע־רכת חדרים במלון־פאר בניצה שבריב־יירה, כשחדר אחד מאוכלס בכלובים, שהכילו 300 ציפורים טרופיות; חדר שני — בצימחיה טרופית שהושקתה על־ידי ממטרות אוטומטיות, וחדר שלישי — במסכות פרימיטיביות מאפריקה ואיי האוקיינוס השקט.

---

* *השיטה האיטלקית המקבילה ל־שיטת תוספת־היוקר הישראלית וה־קרויה סקאלה מובילה – מדרגות נעות.*

הצלחות עפו, לה היה מאהב, לו היו מאהבות, והם חיים באושר

מלכה של שלוש קומות

עכשיו תשבו בנוח, קחו כורסה גדולה ותשקעו בתוכה. לפניכם סיפור על ההיסטוריה של התיאטרון הישר־אלי. והסיפור מגיע הפעם מן הדלת האחורית של התיאטרון.

העילה היא יום־ההולדת ה־80 של **הדסה קלצ'קין**. היא בעצמה, אומנם, אינה שחקנית־תיאטרון, לפחות לא באופן רישמי, אבל היתה במשך שנים רבות המלכה שמאחורי הקלעים.

הדברים מתחילים לפני המון־המון שנים (כל־כך הרבה, שזה אפילו עוד לפני זמני). הדסה היתה נשואה לשחקן תיאטרון מוכשר בשם **אביטל**.

היא היתה יפה ומלאת־מרץ ושבתה את ליבו של **רפאל קלצ'קין**, אז עדיין צעיר בהבימה. אך הדסה היתה נשואה באושר. ולקלצ'קין לא היה צ'אנס. לו נותר לו, לבחור הצעיר, אלא להמתין בסבלנות לאהובתו.

איתרע הגורל, וביום בהיר אחד נסעה חבורה של שחקני הבימה להופיע בטבריה. אחרי ההופעה הלכו השחקנים לחגוג במיסעדה של **מינו**, אז שם־דבר על שפת הכינרת. אחרי המסיבה נסעו, כטוב ליבם ביין, בחזרה לתל־אביב, ואז קרה האסון. מכוניתם היתה מעורבת בתאונת־דרכים. אביטל נהרג, **פאני לוביץ'** ו**אהרון מסקין** נפצעו.

הדסה נותרה אלמנה צעירה, יפה ובודדה, וקלצ'קין התחיל שוב לפזול לכיוון שלה. הפעם נשאו מאמציו פרי, והיא נעתרה ונישאה לו.

כדאי שתבינו שקלצ'קין לא סתם זכה. הוא אסף אליו את מי שנחשבה החתיכה של העיר באותם הימים. היא אומנם לא נראתה בדיוק כמו הדוגמנית **טוויגי**, אבל היתה מלאת־חיים, והכי חשוב — היתה חכמה מאוד, והיה לה פה שחיסל אנשים. צריך היה להיזהר שלא ליפול לפה שלה.

בקיצור, השניים נישאו והתחילו לחיות את חייהם באושר. הדסה תפסה מייד בעלות על בעלה השחקן. היא היתה הולכת אל מאחורי הקלעים של התיאטרון, ניגשת בלי בושה אל הבימאי, מבררת איזה תפקיד עומד בעלה לגלם, והיתה מודיעה לבימאי בצורה חד־משמעית איך צריך התפקיד להיראות ואיפה צריך בעלה לעמוד, ומה הוא צריך לעשות. והבימאים היו נשמעים לה כמו ילדים טובים. אי־אפשר היה להתווכח איתה.

כך זה נראה מבחוץ, חיים של בעל ואשה. אבל היום כבר אפשר לספר שחייהם של השניים היו הרבה יותר סוערים מזה. כל אחד בנפרד ניהל חיים מלאים גם מחוץ למיסגרת הנישואין.

הדסה היתה עיקבית, והיה חברה קרובה מאוד־מאוד של **אברהם חלפי** במשך יותר מתריסר שנים. בילויים משותפים מכל המינים.

והבעל קלצ'קין, גם הוא לא טמן את ידו בצלחת. אבל הוא היה הרבה יותר קליל. קלצ'קין אהב את הצעירות, ובעיקר היה שם עיניים על כל השחקניות החדשות והטריות שהיו מגיעות לתיאטרון. בין השאר, לכד ברישתו את **מרים לזרסון**, שהיתה שחקנית ואחר־כך עזבה את התיאטרון לטובת מישרד־החוץ, ובילה במשך כמה שנים גם עם **טובה פרדו**.

אולי רווקא חיי ההוללות הפרועים, שניהל כל אחד מהם בנפרד, הם ששמרו על חיי־הנישואין לאורך כל השנים. הם המשיכו לחיות ביחד, לגור באותו הבית שבקומה הראשונה שלו היתה, ועדיין נמצאת, הגלריה לאמנות של הדסה. "המשיכו לחיות ביחד" — זו בדיוק ההגדרה המתאימה לחייהם באותה התקופה, משום שקשה לומר ששרה שם אידיליה רומנטית. לא פעם היו שומעים צרחות איומות מן הקומה השניה של הבניין, קומת־המגורים. היו ימים רבים שקלצ'קין היה מופיע לחזרות או להופעות בתיאטרון, כשכולו סר וזעף, והיה מודיע לכל חבריו השחקנים: "זהו! אני גמרתי, אני מתגרש ממנה!" ואחר־כך היה חוזר כמו ילד טוב הביתה.

כלי־אוכל רבים החליפו בבית של מישפחת קלצ'קין. לא בגלל האופנה, אלא משום שכלי־האוכל היפים והיקרים שימשו כנשק של הבעל כלפי אשתו, ולהיפך. פעמים רבות היו מעיפים צלחות האחד לעבר השני.

ובכל זאת נשארו ביחד. הם פשוט חברים מאוד טובים. בדירה למעלה יש שני אגפים, לכל אחד מהם האגף שלו.

הדסה היתה ונשארה אשׁ־להבה. היא יודעת לאסוף סביבה תמיד את האנשים הנכונים, ויודעת איך לארגן את העניינים כך, שיעשו למענה בדיוק מה שדרוש. היא אשפית של יחסי־ציבור. היא גם יודעה כאשה נדיבה בצורה יוצאת מן־הכלל. לא קרה שהיא הלכה וגם הוא היה שולח מפעם לפעם את ידו אל הסיר. הוא ירדע כטבח מעולה. הדסה, לעומת זאת, היתה מוכנה בחפץ־לב לערוך את השולחן, והיתה מניחה עליו את הכלים היפים שהיו בבית (אלה שלא עפו ונשברו).

עד היום עובדת הדסה קשה, והיא הצליחה בעמל רב ליצור לעצמה אימפריה קטנה של אמנות. היא טיפחה את **שמואל בק** הצעיר ואת **יוסל ברנר**.

מן הכספים שלה היא קנתה לאט־לאט את שתי הקומות שמעל לגלריה, והיום היא שולטת על ארמון קטן, בעל שלוש קומות. היא תמיד לבושה טוב ונאה, תמיד עונדת תכשיטים יקרים. פעם, היו אלה תכשיטים נוצצים ובולטים, במשך השנים עברה לתכשיטים קלאסיים. אבל תמיד התאימו הסיכות והעגילים לנעליים ולהיפך.

הוא ממשיך לעבוד קשה, וקם בכל יום ב־4 בבוקר. היא, לעומתו, מאחרת לישון וקמה ב־6. כשהיא מזמינה אליה חברה לארוחת־בוקר, היא אומרת לה: "תבואי מאוחר, ב־8" והיא מאחרת למופת. גם אם נכנס מישהו מבלי להודיע, היא תמיד שולחת חיוך רחב מאוזן לאוזן ואומרת במתיקות: "חמודי, איזה יופי שבאת! כמה טוב לראות אותך!"

הדסה ורפאל קוראים האחד לשני "פוסקה", זה שם החיבה, והם רואגים ומפנקים האחד את השני, למרות סערות העבר. כשהיה קלצ'קין חולה לפני שנה ואושפז בבית־החולים בילינסון, היא היתה מופיעה יום־יום בבית־החולים וישבת במשך שעות לצידו, כמו אריה. למרות שגם היא אינה אשה בריאה לגמרי.

וחוש־הומור, כמובן, לא חסר לה, נוסף על כל מעלותיה. למרות של קלצ'קין־הבעל אין חוש־הומור, והוא מאוד נעלב כאשר מחקים אותו, להדסה יש חוש הומור אדיר.

אז בעוד שבועיים יחגגו כל ותיקי וצעירי התיאטרון וכל צעירי וותיקי הציור בארץ, את יום־הולדתה ה־80 של הדסה. ובעוד שנה יחגגו אותם האנשים את יום־הולדתו ה־80 של רפאל קלצ'קין, שהוא צעיר מאשתו בשנה.

אני מאחלת לזוג עד 120 שנה לפחות.

רפאל קלצ'קין
79

הדסה קלצ'קין
80

אלמנה שחורה

שמעתי שבניו של האדריכל **ישראל גודוביץ** זכו בפרס הגדול בתוכנית **איזה קטע**, שכבר הוקלט ושיוקרן בעוד שבועיים.

דרינג, דרינג.

את ישראל גודוביץ?

"מדברו"

שמעתי שזכיתם במקרר חדש!

"האמת היא שהזוכים הם הבנים תומר בן ה־22, ודקל בן ה־11. הייתי צריך לנסוע לחו"ל, ולכן הם ייצגו אותי בגמר."

תן לי לטלפון את הבן תומר, שיספר מה השאלות שהביאו לזכיה בפרס הגדול בתוכנית איזה קטע.

תומר: "היו שתי שאלות מכריעות, להגדיר את המושג 'אלמנה שחורה'. ילד אחד אמר שזאת כרשית, שהרגה את בעלה. ושאלה שניה: מה זה איש־צפרדע. ילד אחד הגדיר שזה אבא שקופץ."

ישראל גודוביץ
אבא שקופץ

וחל מרחלת על כל העולם

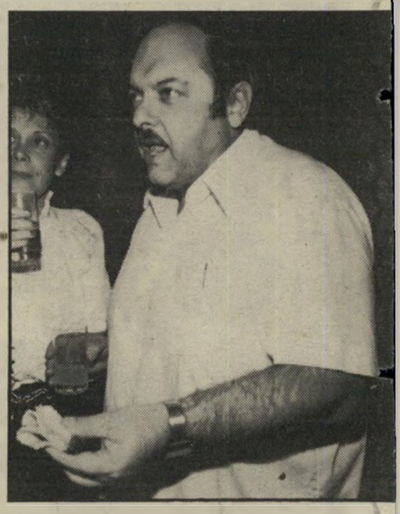
מאחורי המצלמות

בשקט־בשקט, הרחק מן המצלמות והזרקורים של האולפן, או בעצם מאחורי המצלמות, במקום שיש חושך, מתנהל לו כבר שנה רומן משגע בין **איציק קול**, המפיק הגדול (שהוא גם גדול־מימדים) לבין **הדסה דגני**, מפיקה.

איציק, שהתגרש לפני כמה שנים מנעמי אשתו, הוא מנהל חשוב באולפני גולן־גלובוס (של **מנחם גולן** ויורם **גלובוס**). בין שאר הדברים הוא מפיק את התוכנית איזה קטע עבור הטלוויזיה הישראלית. שם, על בימת הצילומים, פגש את הדסה, מפיקה־בפועל של התוכנית. ואיזה קטע? הם התאהבו וגרים ביחד בדירתו של איציק ברמת־השרון.

למרות האהבה הגדולה והמרץ של הדסה, שהיא בשנות ה־20 המאוחרות שלה, לא הצליחה לגרום לאיציק להוריד ממישקלו. הוא, מסתבר, אינו אוכל כמעט כלום במשך היום. בזמן שהוא עובד, אבל בלילה, כשהוא מגיע סחוט ועייף הביתה, הוא מתנפל על האוכל ולא יכול להפסיק.

את לילי־הסדר, אגב, בילה איציק בביתה של **ורדה**. ומי זאת ורדה? היא קודם־כל גיסתו

איציק קול
לאכול בלילה

לשעבר, כלומר אחותה של נעמי, גרושתו. חוץ מזה היא מנהלת את מישרדו באולפני ג'ג.

ורדה התחילה לעבוד עם איציק כשהיה עדיין גיסה החוקי, וכשהיה עדיין מנהל האולפנים המאוחדים ברחצלה. אז היתה תחקירנית בתוכנית אחרת לטלוויזיה הישראלית, התוכנית שחק אותה. כשהוא עזב את האולפנים, לקח את ורדה איתו.

הוא בכלל שומר על יחסים מצויינים עם כל הלשעבריות שלו. גם עם נעמי, אשתו לשעבר, הידועה כאשה חמה ואוהבת זולת. בימים אלה היא עובדת בהתנדבות בבתי־חולים שונים, עוזרת לחולים (בעיקר לחולות) להתגבר על כל מיני משברים שאחרי ניתוחים מסויימים.

איציק שומר על קשרים עם לשעברית אחרת שלו, מזכירתו לשעבר **רותי אמיר**. עד היום הוא משוחח איתה יום־יום בטלפון, ומתעניין בשלומה ובשלום בנה, שנולד מחוץ לנישואין.

יריה בין הרגליים

עזרא („בריש") קדם ורמי נלסון
ריקוד צמוד

לפני שבוע הלך לעולמו **עזרא קדם**, שהיה ידוע יותר בכינויו „כריש", ושנודע כשהביא לארץ את ספינות שרבורג המפורסמות. כריש היה מלך אילת, דמות מפורסמת בחיל־הים, נמוך־קומה ושוויצר עילאי.

היום אני כבר יכולה לספר סיפור שאני מחזיקה בבטן כמעט 15 שנה. הסיפור התרחש באילת, בביתו של **רמי נלסון**, המלך של טאבה. היתה שם מסיבה עליזה של כל המי ומי.

במסיבה רקד וקיפץ גם כריש. כשהיה שיכור וטוב־לב. שם עינו על בחורה צעירה, יפה ובעלת גוף חטוב. הוא חטף אותה אליו ולא הניח לה במשך כל הערב. הם רקדו ביחד על בימת הריקודים שעות רבות. עד שנמאס לבעלה של הבחורה, שהוא במיקרה בנו של סופר נפורסם. הבעל ניגש לאשתו, אחז בידה והודיע לה שזהו, הם פורשים הביתה.

כריש אמר לבעל, בטון כועס, שהוא לא יתן לו לקחת את אשתו. הבעל, צנחן, לא ויתר והמשיך ללכת החוצה, כשהוא אוחז בחוזקה בידה של אשתו וגורר אותה אחריו. כריש ניסה שוב, הפעם נקול רם יותר, והבעל המשיך ללכת.

כריש לא חשב פעמיים, הוציא אקדח מחגורתו, וי־ה לבעל בין הרגליים. אך גם המעשה המטורף הזה לא שיכנע את הבעל למסור את אשתו היפה, והוא המשיך ללכת איתה החוצה, כשהיא רועדת מפחד.

פעולת תגמול

יש מי שיוצא לירח־דבש, ובסיומו מחכה לו בית חדש ומישפחה וחברים אוהבים, ויש מי שיוצא לירח־דבש ובשובו מחכה לו סמאטוכה גדולה.

מאיה וארלה בן־אהרון שייכים לסוג השני. ולמה?

או, כשביל זה אני קיימת. כולכם כבר בטח

אהרון בן־אהרון ומאיה
רק לילדה

יודעים שהשבוע חגגה כל תל־אביב את נישואיהם במזל טוב של מאיה, לשעבר גולדמן, ושל ארלה בן־אהרון. הם חגגו במסיבה רבת־משתתפים במועדון התל־אביבי, שארלה הוא אחד מבעליו. אך מסתבר שהנישואין האלה אינם רק שימחה.

הסיפור מתחיל לפני כמה שנים, אז היתה מאיה נשואה באושר **לדורון גולדמן**, בן של יהלומן עשיר בשם **יחזקאל גולדמן**. דורון נכנס גם הוא לעיסקי היהלומים, וחי לו עם אשתו באושר ובעיקר בעושר. על האושר מרזמת הילדה המשותפת שנולדה לזוג, היום בת 8.

עברו השנים, והנישואין עלו על שירטון. דורון אהב בילויים, גם מאיה, מסתבר, אך בדרכים שונות ושקטות. דורון היה עושה הכל בפרהסיה. הוא היה יוצא בערב לבלות במועדון קיסר בתל־אביב, שאחד מבעליו הוא— נו, ניחשתם? — ארלה בן־אהרון. ארלה טיפח ודאג לקליינט שלו, והיה טורח להכיר לו את מיטב הנשים שבילו במועדון קיסר. כשהיה ארלה מבחין שדורון תפוס עם אחת הבחורות, היה ממהר לעזוב את העסק ורץ לנחם את מאיה, אשתו של הקליינט.

מכיוון שמאיה ודורון החליטו שהם לא מסתדרים כל־כך טוב בחיי־הנישואין, הם הגיעו לרבנות, ברלת של המתגרשים, ונתנו גט האחד לשני (או איך שזה נעשה שם). דורון עזב את הבית שקנו להם ההורים גולדמן, מאיה נשארה בדירה עם הבת הקטנה.

לא עברו שנתיים, ומאיה וארלה החליטו למסד את הרומן שלהם. ההתמסדות התחילה בחתונה עליזה, ותימשך בעוד חמישה חודשים כשיוולד הצאצא הראשון שלהם.

בשלב הזה סיימו השניים לחגוג את נישואיהם ונסעו להם לירח־דבש לאירופה. בינתיים, כאן בארץ, שמע אבא גולדמן על כל הסיפור, והחליט שהוא מוכרח לנקום את ניקמת בנו. עד כה שילמו הגולדמנים סכום של אלף דולר מזונות לילדה. מעכשיו, אמר האבא, הוא נותן רק 150 דולר, את השאר יתן לנכדתו באופן אישי, שלא דרך האמא. הוא גם רוצה לברר שנית את בעלותה של מאיה על הדירה המשותפת. בקיצור, מכין לכלתו לשעבר חגיגה שלמה עם שובה מירח־הדבש.

ודורון? הוא אינו טומן את ידו בצלחת. בשבועות האחרונים הוא נראה מופיע בצורה מופגנת דווקא במועדון. השייך, בין השאר, לארלה (הוא מעין גיס עקיף שלו), כשעל זרועו תלויה צעירה יפהפיה בשם **ענת**, שהיא אחת המועמדות הרציניות בתחרות מלכת־היופי.

כמו שחקן קולנוע — וטראח

אתם זוכרים את **דני זיתוני**, הפלייבוי של העיר? זה ששמו נקשר בשמן של כל דוגמניות־הצמרת של תל־אביב? הוא כיכב אצלי לא פעם במדור.

נו, אז הפעם הסיפור על דני זיתוני והאוטו שלו. דני נוהג במכונית בה־אם־וה נוצצת ומ־פוארת, כמו שמתאים לפלייבוי, שרוצה לשחק אותה בגדול.

דני זיתוני
שלום!

ביום הרביעי שעבר, בשעה אחת בצהריים, כשהשמש זרחה והש־מיים היו כחולים־כחו־לים, נהג לו דני לאיטו במכוניתו ברחוב גורדון בתל־אביב. פיתאום הב־חין בבחורה שישבה במכוניתה בצד הדרך. הוא סובב לעברה את הראש, קרא לה מבעד לחלון הפתוח ונופף אליה בידו, כשהוא מנופח כמו שחקן־קולנוע הוליוודי המנופף למעריצות. ופיתאום...

טראח! מרוב שהיה עסוק בדאווין ובפוזה, לא שם לב ונסע במכונית המפוארת הישר לתוך המונית שעמדה לה, לתומה, לפניו בכביש.

מה אגיד לכם? הוא ריסק לעצמו את כל הפרונט של המכונית, ירו צנחה באיטיות למטה, הצבע אזל אפילו מפניו השזופים שיזוף־חורף של אנשים נוצצים. הבחורה בצד הדרך, שישבה סתם באוטוביאנקי לא־זוהר, כמעט עשתה במיכ־סיים מרוב צחוק, אלא שהיא היתה לבושה בחצאית.

פרנסה טובה

יש המתפרנסים מעבודה, ויש שמצאו לעצמם אמצעי־מיחיה יותר נוחים ויותר מכניסים. כזאת היא **מימי קרייזלר**. מימי (37) חזרה לא מזמן לארץ עם שתי בנותיה, אחרי כמה שנות נישואין לאמריקאי עשיר. בשקיבלה את הגט, קיבלה ביחד איתו גם חוזה־מזונות שמן. לפיו משלם הבעל 3000 דולר בחודש. ואני לא צריכה לספר לכם מה אומר הסכום הזה בארץ אינפלציונית כמו שלנו.

אך מימי, שבאה לארץ בזכויות מלאות של תושב חוזר, המתגוררת ברמת־אביב, לא מסתפקת בסכום האסטרונומי הזה, והיא דאגה לעצמה לפרנסה גדולה מהצד. היא הביאה איתה שלושה כלבי פקינז. מאורי־מאור פוריים, הממליטים פעמיים בשנה. וכל גור כזה נמכר ב־500 דולר.

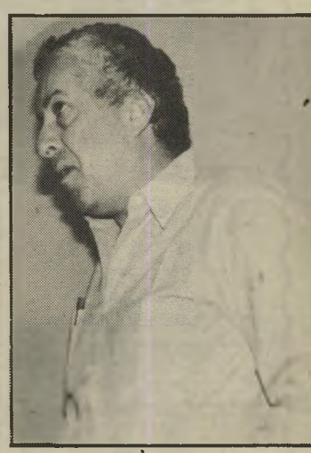
נוסף לזה הסתדר לה למימי רומן לא רע עם בחור בשם **אילן גורדון**, שגם הוא לא בדיוק אישי־מעברות. הוא בעל־חברה גדולה לייבוא חרסינות לעשירים וגם קבלן גדול.

לזה אני קוראת כושר להסתדר בחיים.

(המשך מעמוד 31)

עצום," סיכם מזרחי. הוא עצמו לא התלונן במישטרה, ואמר כי לא היה מעוניין להתלונן, מכיוון שקיבל את כספו בחזרה. "כשבאו אליי מן המישטרה עם הסיפור, לא התייחסתי אליו, כי זה היה שבע שנים אחרי, קיבלתי את כספי ולא היה לי עניין בזה," סיכם.

ידידו של מיזרחי, סוחר־המכוניות משה ("מוניה") שפירא, כיום מנהל קאנטרי־קלאב ברמת־השרון, היה משוכנע עוד יותר בכוחו של לביב. עדותו היתה מלאה כעס על העיתונאי, והוא הסביר מדוע פחד מלביב. "הוא היה הולך עם תיק על הכתף והיה לו

נאשם לביב
כמעט כמו זיגל

שם פינקס קטן, והוא אמר: 'יש לי חומר על אנשים בעיתונות. אני יכול לכתוב בהארץ ובהעולם הזה כל מה שאני רוצה. שתלתי בהעולם הזה כתב בשם זאב יפת, והוא עושה מה שאני רוצה." מוניה סיפר, כי זמן קצר אחרי שיחה זו, התפרסמה בהעולם הזה כתבה של זאב יפת על עיסקי המכוניות, שיכלה להתפרש לשתי פנים. "שקלתי ונכנעתי לסחיטה, וסידרתי לו את ההלוואה," העיד שפירא.

העד סיפר, כי באותה התקופה היה לו שותף, שעסק בנכיון־שטרות והלוואה ברבית קצוצה. לפי בקשת לביב, סידר לו שפירא הלוואות אצל אדם זה. "אלמלא היה מאיים עליי, לא היה מקבל אפילו אגורה שחוקה אחת," הסביר שפירא לשופט, וסיפר כי שמע מלביב, שיש לו תיק על כל אחד. "הוא אמר, שיש לו תיק נגד זאב יפת, על שפרץ באוניברסיטה וגנב בחינות. שיש לו תיק על גרשום שוקן, שהיו לו חריגות־בנייה בבית, ודובר המישטרה סגר לו את התיק. שיש לו תיק נגד אורי אבנרי."

שפירא הסביר לבית־המישפט, כי חשש להגיש תלונה נגד לביב, מכיוון שהיה בטוח כי לביב הוא מודיע. "הוא אמר לי שהוא מודיע של המישטרה," העיד שפירא. "לא האמנתי שהמישטרה תקבל תלונה נגדו, אבל אחרי שקיבלו את התלונה מגניש, גם אני הלכתי להתלונן."

"דברים לא נכון"

ד"ר איש הראשון שהתלונן במישטרה נגד לביב היה עו"ד טרה, הקבלן אהרון שלום גניש. סיפר גם הוא בבית־המישפט, כי מהפגישה הראשונה עם לביב, היתה לו הרגשה "שהנה, יש אחד שיודע עליך דברים, לא דברים נעימים, דברים שלא הכי־בסדר." אחרי שיחה, שבה סיפר לביב לגניש כמה דברים שהוא יודע עליו, "הבנתי שהוא בחור די חכם, בעל קשרים אדירים, ויותר מאוחר הבנתי את עמדת־הכוח של הבן־אדם הזה."

למרות שגניש התלונן שהכתבות שכתב עליו לביב לא היו אמת, לא הגיש מעולם תביעה נגד לביב על הוצאת־דיבה.

העד האחרון, שהירבה לדבר על כוחו של לביב, היה הח"כ לשעבר שמואל פלאטו־שרון, שעל־פי כתב־האישום נתן ללביב סכום של כ־3000 דולר, עקב סחיטה.

פלאטו־שרון הגיע לישראל אחרי שהסתבך בצרפת במירמות ענקיות. כאשר בא לארץ, לא ידע עדיין איש על הבעיות שלו בצרפת. הוא העמיד פנים כמיליונר גדול וכאיש־עסקים רציני, המנסה להתחיל להיכנס להשקעות בישראל. לפי עדותו של פלאטו־שרון, אמר לו שותפו־לעסקים דאז, אברהם פילק, כי לביב נוסע לפאריס כדי לחקור עליו. "הזמנתי אותו אליי למישרד, והבנתי שהוא יודע הרבה דברים עליי בלי לנסוע לפאריס. זה הטאלנט (הכישרון) שלו," העיד.

למרות סחיטות מתמשכות והולכות, לדיבריי פלאטו־שרון, לא ניסה מעולם להתלונן על לביב במישטרה. אחרי שגניש התלונן במישטרה, התקשר הקציין אלכס אישׁ־שלום למישרדו של פלאטו־שרון, ואמר לו: "אנחנו פתחנו תיק נגד לביב, ויש כמה הוכחות נגדו. יש לך משהו להגיד על זה?" פלאטו־שרון לא רצה בתחילה לדבר עם המישטרה. הוא אמר, כי הוא מפחד מלביב, שיוכל לכתוב עליו בעיתון דברים מזיקים.

"אתה יודע מה המצב שלי אחרי שאני מתחיל לדבר איתך?" אמר, לדבריו, לאישׁ־שלום.

פלאטו המשיך את צעקת־הפחד גם מעל דוכן־העדים. הוא פנה לשופט אורי שטרוזמן ואמר לו: "אני רוצה לבקש מבית־המישפט: מאז שריברתי עם המישטרה, הוא הולך עליי כמו חיה: הוא שם בעיתון דברים לא־נכון, ואני רוצה לבקש, מה יהיה מחר? אני מדבר רע נגד האיש עכשיו, מה יהיה מחר?"

פלאטו השתמש בנימוק הפחד גם כדי להסביר מדוע, כאשר נפגש עם קציין־המישטרה בני תבורי, הכחיש באוזניו, כי אי־פעם נתן כסף ללביב. "אני כל הזמן מפחד מהאיש הזה, ואני צודק לפחד. מה הוא עשה לי אחרי זה לא נורמלי: נתתי דקלרציה למישטרה, לא נתתי הכל, זה לא היה נעים ולא נוח, זה אנושי." הסביר פלאטו.

מידע בבטן

מכל העדויות הללו, עולה השׁאלה, אם לביב עצמו טיפח את תדמית המיפלצת בעלת מקורות האינפורמציה הבלתי־נדלים ובעלת כוח והשפעה בחלונות הגבוהים. נראה, כי העדים התרשמו מדבריו של לביב, שהוא בעל כוח כזה. השאלה השניה היא: לשם מה היה לביב זקוק לתדמית כזו?

כל מי שמסתובב בחוגי עיתונאים יודע, כי תדמית של יודע־כל היא נשק חשוב בידיו של עיתונאי. הרבה יתר קל לעיתונאי להשיג מידע מאנשים החושבים, כי הוא ממילא יודע כבר את מרבית הדברים, וכי יש לו קשרים שיאפשרו לו לקבלם ממקורות נוספים.

עיתונאים רבים מסתובבים בבית־סוקולוב ונותנים את ההרגשה שאילו אך רצו, יכלו להפוך את המדינה במידע שהם מסתירים בכיסם. חלקם משתמש בכך כדי להשיג עוד מידע, וחלק מהם מטפח בכך את האגו שלו. סביר להניח, כי התביעה במישפטו של לביב תנסה להוכיח, כי הוא יצר לעצמו תדמית כזו כדי להפחיד את האנשים, שנועדו, על־פי כתב־האישום, להיות קורבנותיו.

אלא, שלביב לא היה צריך להשתדל במיוחד כדי להציג תדמית של כל־יודע. ההיסטוריה שלו כעיתונאי רצופה פרשיות שחשף, אשר שינו את מהלך־החיים במדינה. הוא האיש שהוריד את אשר ידלין מכיסאו הרם והביאו לכלא, והוא שפתח בפרשת השר אברהם עופר.

הפרשיות שחשף התאמתו, במקרים רבים, בבית־המישפט. איזכור שמו של לביב באוזני אנשים שהיה להם מה להסתיר, גרם להם לחלחלה, ורק שמו של אברהם זיגל היה חזק ממנו.

כוח כזה מעורר שונאים גדולים וחזקים. על השופט יהיה להחליט, אם ניצל לביב את כוחו כדי לחשוף פרשיות, ובכך עורר עליו את זעמם של העדים ואנשי־המישטרה — או שניצל את כוחו כדי לסחוט כספים, ולא רק מידע.

אילנה אלון ■

במדינה

ירושלים

הכנסת אורחים בסכנה

מדוע הוחלט לסגור את בית־החולים "הוספיס"?

לבית־החולים הממשלתי הקטן הוספיס (בלטינית: "הכנסת אורחים"), שבלב העיר העתיקה בירושלים, יש שיטות משלו כיצד להעביר חולים בסימטות־השוק הצרות וכיצד לשלוח במהירות צוותים במיקרי־חירום. הוא גם יכול להעניק שיעור לדוגמה לכל בית־חולים אחר, איך ניתן לשמור על קשר אמיץ עם הקהילה שהוא משרת. חלונותיו הרי נושקים בחלונות השׁכנים, הנזקקים לו מדי פעם.

אולם בשנים האחרונות הוא גווע אט־אט. מיספר המיטות בו ירד מ־120 ל־50 בלבד, ציודו התיישן, מירפאות־החוץ שלו נסגרו ועתה באה המכה הגדולה: מישרד־הבריאות החליט לס־גור אותו.

בלי פרוטה נוספת. פרנסי העיר העתיקה פנו יותר מפעם אחת למישרד־הבריאות, בנסיון להציל את המוסד מן הגורל המר. על הטענות כי הוא מיושן וכי אין תקציב לפתח אותו, הם ענו בכמה הצעות חלופיות, שאילו התקבלו לא היו עולות למדינה פרוטה נוספת מעבר לתקציב הרגיל:

כל ההצעות האלה נדחו.

יותר מכך: הנהלת בית־החולים גילתה, כי היום היא מצליחה לכסות ממקורותיה כ־40 אחוז מהתקציב השנתי, שהוא בערך מיליון דולר. אחרי הסגירה המתוכננת, מתכוון מישרד־הבריאות להפנות סכום של לא פחות משלושה־ארבעה מיליון דולר לצורכי קליטתם של החולים במרכזים רפואיים אחרים.

ברור כי הסיבה להחלטת הסגירה אינה חיסכון תקציבי.

למרות היותו קטן וחסר־אמצעים, מצליח עריין הוספיס להעניק שרות טוב יותר לאוכלוסיה שלו מאשר בתי־החולים שמחוץ לחומות. בעיקר במיקרים שאינם מסובכים. למשל, הזמן הרב שיידרש כדי להוציא אמ־בולנס, שקול כנגד היתרון שיש למרכזים רפואיים משוכללים יותר.

"להשתלט על החולים." בי־רושלים המיזרחית מתפרשת החלטת הסגירה באופן פוליטי. הרופאים והמטופלים משוכנעים, כי מישרד־הבריאות התגייס לתרום את חלקו במאמץ הנמשך להרישת התשתית הציבורית והחברתית בעיר, כמו בכל חלקי הגדה המערבית.

"אחרי שהשתלטתם על הכלכלה ועל כל האדמות הפנויות שלנו," אמר השבוע אחד מתושבי העיר העתיקה, "אתם רוצים להשתלט עכשיו גם על החולים שלנו."

דרכי־אדם

פגיון בלב הארץ

אשת סוטיסר במאראגוואי ועקידת־יצחק ברוסיה

"בואי אלינו, יש כאן קולנוע יפה," הציעה לאה, אשת ראש־עיריית באר־שבע של 1953, דויד טוביהו, לאורחת. "אבל בתל־אביב יש סרטים יותר טובים!" סיימה האורחת, פולה בן־גוריון, את השיחה.

עד־השמיעה לדו־שיח זה היה זאב אלתגר, באותן שנים עיתונאי־צמרת (ידיעות אחרונות). כעבור כמה חודשים גם זכה לראיון בלעדי עם דויד בן־גוריון, כאשר זה ירד לנגב, לש־דה־בוקר.

אמר בן־גוריון, כשהוא משמש שושבין לכלה הראשונה בשדה־בוקר, סרן יהודית אלכסנדרוני, הקצינה הראשונה בחיל־התותחנים: "כאן דרושים צאן, צינורות ובחורות!"

הבטחת המשורר. סקופ יותר גדול השיג אלתגר כאשר גילה כי מי שהיה מזכירו של הרב אברהם יצחק הכהן קוק, הרב הראשי הנערץ של טרם מדינה, לא היה אלא סוכן קומוניסטי. אלתגר שהכיר את כולם וכולם הכירו אותו, החליף מכתבים עם וינסטון צ'רצ'יל (שהודה לו גם בכתב על בירכתו ליום־הולדתו ה־90), שוחח פעם עם משורר־הימין אורי צבי גרינברג, שהבטיח לו, ב־1964, כי כעבור 20 שנה יהיה שימעון פרס ראש־ממשלה.

עד שבאה מילחמת יום־הכיפורים ועולמו חרב עליו. בנו בכורו, מירון, סרן ובעל צל"ש הרמטכ"ל, נפל בקרב.

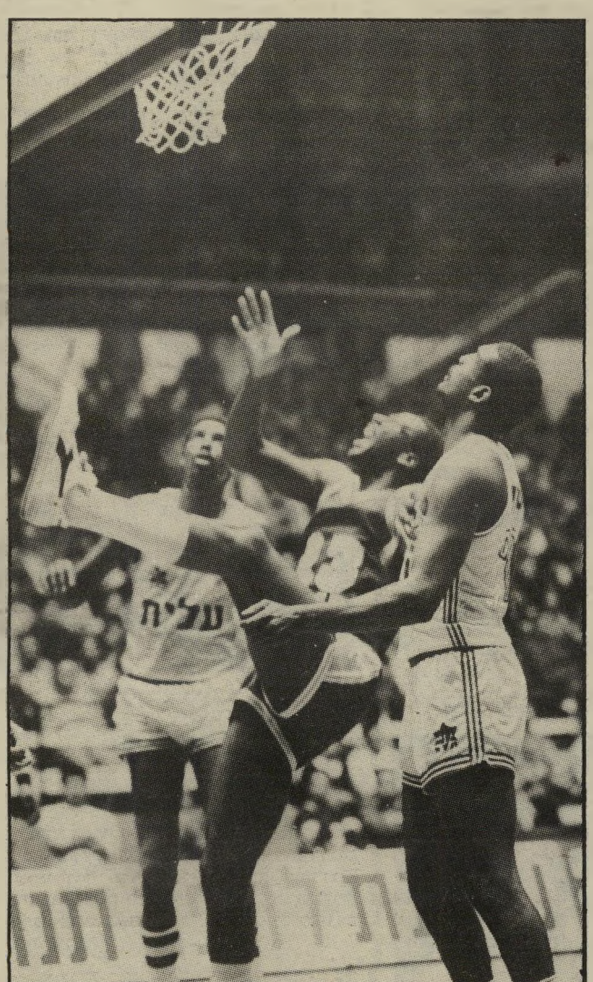
לזכר הבן שינה אלתגר את שם מישפחתו לאלתגר־מירון, הפך את ביתו לבית המפקד והקדיש את חייו להנצחת הבן.

חרש העיתונאי. כיום, 12 שנים יותר מאוחר עדיין לא התגבר אלתגר־מירון בזה־65 על השכול, אך כוחו עמד לו להוציא לאור ספר מופלא, המהדיב בייצורו הציבועני המעולה. זהו המרחב הגדול והחרב המת־הפכת". ואם כי אלתגר־מירון מגדיר את תוכנו כעלילות היסטוריות מבו־יילות, הספר הוא יותר תערובת של דיברי־הגות, שירים וזיכרונות מימיו העיתונאיים. אך מעל לכל — מידגם רב־עניין מאוסף־הבולים הגדול שלו.

חושו העיתונאי עמד לו, לאלתגר־מירון, בבחירת בוליו בספר: אפשר לראות שם בול רוסי, המתאר את עקידת־יצחק, ובול פאראגוואי, המציג דווקא את יוסף הצנוע נמלט כל עוד נפשו בו מידיה המושטות של אשת פוטיפר, השרועה במערומיה על מיטתה.

מאוספו של אלתגר־מירון לא נעדרים, כמובן, גם בולים ערביים, מיוחדים במינם: בול עיראקי ליום השנה הראשון "להתקפה הציונית על הכור האטומי העיראקי" ובולים זהים כמעט (פגיון שותת־דם נעוץ בליבה של מפת הארץ), ליום השנה לטבח דיר־יאסין, בהוצאת השרותים הבול־איים של סוריה, ירדן, סעודיה וכוויית.

* 156 עמודים. הוצאת בית המפקד.

מזי (מימין) ואולסי (משמאל) נגד חזולן
חברים טובים. אבל ארל ויליאמס חסר בנוף

אולסי

(המשך מעמוד 38)

אוגוסט, שבו מתכוננים לעונה החדשה, הוא ירצה לשוב ולשחק.

ואם אכן ירצה להמשיך לשחק, יצטרך להתכונן — לעבוד על הגוף חזק מאוד, כדי שיוכל להחזיק עומס של עונה שלמה. הוא יודע שגופו לא מתפקד כמו בעבר. גם ברור לו שלא יהיה שחקן חמישיה, כמו שקרה העונה בגביע אירופה.

חתונה לוקחת זמן

אם יפרוש או יסחוב עוד עונה במכבי, תמיד יישאר אולסי בכר־תרות. הוא לא יורד מהן כבר תשע שנים. מדוע? "אולי בגלל זה שאני טיפוס מיוחד, ואולי בגלל זה שאני תמי כבר שמונה שנים. והיא, הרי, דוגמנית מפורסמת."

בשנה שעברה הצהיר אולסי: "אתחתן עם האשה הזאת." אז מה הלאה? "אני מאמין בזה. אנו אוהבים אחד את השני. עובדה: חזרנו לגור ביחד. חתונה זהו צעד לא פשוט, ולכן זה לוקח זמן."

אולסי גם מאושר שבנו, פייר בן ה־8, נמצא איתו. האם גם פייר מרוצה? אומר אולסי: "הילד מתגעגע לארצות־הברית, לחברים ובעיקר למישפחה. הוא גדל במחיצת הוריי, אחיותיי ובניהן. כשיסע הביתה בקיץ, יבין מה השאיר בתל־אביב. נוהגים בו כמו בנסיך. לא חסר לו מאומה. בכל מיקרה הוא נשאר איתי — ואני נשאר בישראל."

אולסי, כמו כל ספורטאי, היה רוצה לראות את בנו כיורשו, אבל קודם כל הוא חרד לחינוכו. השנה התחיל פייר להתעניין בכדורסל, כאשר נכח במישׁחקי מכבי. הוא גם גבוה בראש שלם מכל חבריו בני־גילו, ויש לו יכולת אתלטית.

אבל בינתיים מחכה לאבא אולסי מיבצע חשוב יותר: לעזור למכבי לזכות באליפות בפעם ה־16 ברציפות — ובפעם ה־26 בכלל.

יאיר עמיקם ■

החל
ב־2 באפריל

ישיר לניו יורק
ב־ט.ו.א 747

הדרך הנוחה ביותר לטוס לאמריקה

ב־2 באפריל נפתח עידן חדש בשירות הטרנס-אטלנטי. טיסה ללא חניות ביניים לניו־יורק במטוס 747 של ט.ו.א.

מועדים נוחים להמראה ונחיתה

טיסה 885 של ט.ו.א יוצאת מתל־אביב בכל יום ראשון, שלישי וששי בשעה 11:25, ופוטרת אותך מעומס התנועה של שעות הבוקר המוקדמות. היא מגיעה לניו־יורק בשעה 16:00, מספיק מוקדם לאפשר לך להנות מן הערב בעיר, או להספיק לטיסת־המשך של ט.ו.א לעיר אחרת בתוך ארה"ב.

גם החזרה נוחה באותה מידה. טיסה 884 עוזבת את ניו־יורק בכל יום ראשון, רביעי וששי ב־18:55. זה מאפשר לך לנצל את היום בניו־יורק או להגיע לטיסה 884 באחת מטיסות הפנים של ט.ו.א. אתה מגיע לתל־אביב למחרת ב־12:25, רגוע ורענן, כשכל היום עוד לפניך.

הדרך הנוחה לארה"ב

אתה נוחת בטרמינל הבלעדי של ט.ו.א בניו־יורק, ומסיים שם את כל הליכי בדיקת הדרכון, המכס והטיפול במטען. אתה מגיע במהירות למנהטן או לטיסת ההמשך שלך לערי ט.ו.א האחרות. ט.ו.א טסה ליותר מ־60 ערים ברחבי ארה"ב.

יותר אמריקה בפחות כסף

אם אתה רוצה לראות "יותר אמריקה", אתה יכול לקנות כרטיסי VUSA המאפשרים לך לבקר במקומות רבים יותר. למשל — כרטיס VUSA למזרח ארה"ב, כולל פלורידה, המקנה לך ארבע טיסות תמורת 299 דולר בלבד. (בין 1 באפריל ל־14 ביוני).

שאל את סוכן הנסיעות שלך על כרטיסי VUSA אחרים. שאל אותו גם על השירות הנוח והיעיל ביותר לניו־יורק.

TWA

מובילה לאורך כל הדרך לארה"ב

מיספר 2484 שנה 49 המחיר 1250 שקלים (כולל מע"מ)

העולם הזה

אסי דיין מגלה הכל – על אבין, אמו וכל השאר

אסי מתגרש ומסר את

בנו בן השנתיים לקיבוץ – אך מצהיר:

לא אמסור אותו לאימוץ!

קארולין ואסי דיין עם בנם ליאור